

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫ**

**ҚОШАНОВ
АМАНЖОЛ
ҚОШАНҰЛЫ**

Al Prunty

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫ
ЭКОНОМИКА ИНСТИТУТЫ
«ҒЫЛЫМ ОРДАСЫ» РМК ҒЫЛЫМИ КІТАПХАНАСЫ**

Қазақстан ғалымдарының библиографиясы

**ҚОШАНОВ
АМАНЖОЛ ҚОШАНҰЛЫ**

**Алматы
2014**

УДК 01
ББК 91. 9: 65
К 76

К 76 Қошанов Аманжол Қошанұлы: Биобиблиографиялық көрсеткіш / Құраст.: А.Н. Мұратова, Т.В. Вдовухина. Бас ред. ҚР ҰҒА академигі К.Н. Нәрібаев. Жауапты ред. «Ғылым ордасы» РМК бас директоры Р.О. Кәрібжанова. Библиогр. ред.: Г.И. Белгібаева, А.Ж. Сақанова. – Алматы: «Ғылым ордасы» РМК Ғылыми кітапханасы, 2014. – 320 б. [«Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы» атты серия].

ISBN 978-601-7254-71-1

УДК 01
ББК 91.9: 65

ISBN 978-601-7254-71-1

© «Ғылым ордасы» РМК
Ғылыми кітапхана, 2014

РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК
ИНСТИТУТ ЭКОНОМИКИ
НАУЧНАЯ БИБЛИОТЕКА РГП «ҒЫЛЫМ ОРДАСЫ»

Биобиблиография ученых Казахстана

КОШАНОВ
АМАНЖОЛ КОШАНОВИЧ

Алматы
2014

УДК 01
ББК 91. 9: 65
К 76

К 76 Кошанов Аманжол Кошанович: Биобиблиографический указатель / Сост.: А.Н. Муратова, Т.В. Вдовухина. Гл. ред. академик НАН РК К.Н. Нармбаев. Отв. ред. генеральный директор РГП «Ғылым ордасы» Р.О. Карибжанова. Библиогр. ред.: Г.И. Бельгибаева, А.Ж. Саканова. – Алматы: Научная библиотека РГП «Ғылым ордасы», 2014. – 320 с. [Серия «Биобиблиография ученых Казахстана»].

ISBN 978-601-7254-71-1

УДК 01
ББК 91.9: 65

ISBN 978-601-7254-71-1

© РГП «Ғылым ордасы»
Научная библиотека, 2014

**REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
INSTITUTE OF ECONOMICS
«GYLYM ORDASY» RSE SCIENTIFIC LIBRARY**

Biobibliography of scientists of Kazakhstan

**KOSHANOV
AMANZHOL KOSHANOVICH**

**Almaty
2014**

УДК 01
ББК 91.9: 65
К 76

К 76 Koshanov Amanzhol Koshanovich: Biobibliographical index / Compiled by A.N. Muratova, T.V. Vdovukhina. Editor-in-chief academician of RK NAS K.N. Naribayev. Executive editor «Gylym ordasy» RSE Scientific Library general director R.O. Karibzhanova. Bibliogr. editors: G.I. Belgibayeva, A.J. Sakanova. – Almaty: «Gylym ordasy» RSE Scientific Library, 2014. – 320 p. [«Biobibliography of scientists of Kazakhstan» series].

ISBN 978-601-7254-71-1

УДК 01
ББК 91. 9: 65

ISBN 978-601-7254-71-1

© «Gylym Ordasy» RSE
Scientific Library, 2014

ОҚЫРМАНДАРҒА

«Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы» сериясының жалғасы болып табылатын бұл көрсеткіш Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі, Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, экономика ғылымдарының докторы, профессор **Аманжол Қошанұлы Қошановқа** арналған.

Аманжол Қошанұлы Қошанов 1934 жылы қазанның 11 жұлдызында Солтүстік Қазақстан облысында дүниеге келді. Орта мектепті алтын белгімен тәмамдап, М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінің экономика факультетіне оқуға түседі.

1959 ж. бастап Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институтының ұжымында қызмет істейді.

1979 ж. А.Қ. Қошанов докторлық диссертациясын ойдағыдай қорғап шығады. 1983 жылы Қазақ ССР Ғылым академиясының корреспондент-мүшесі болып, 1989 ж. – Қазақ ССР Ғылым академиясының толық мүшесі (академик) болып сайланады.

1988-1995 жж. аралығында Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Экономика институты директоры.

1989-1990 жж. А.Қ. Қошанов Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы Төралқасының Бас ғылыми-хатшысы, 1989 ж. – Ұлттық ғылым академиясының Төралқа мүшесі болып жұмыс істеді.

1996-1999 жж. – Қазақстан Республикасы Ғылым министрлігі – Ғылым академиясының вице-президенті және коллегия мүшесі.

1994-2003 жж. – Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар саласы бойынша академик-хатшысы.

2004-2014 жж. – Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігіне қарасты Экономика институтының Әлеуметтік-бағдарлау экономикасы орталығының жетекшісі және бас ғылыми қызметкері.

А. Қ. Қошанов – еліміздің экономикалық ғылымының дамуы мен халық шаруашылығы практикасына ғылыми зерттемелерді енгізуге елеулі үлес қосқан ірі экономист-ғалым.

70-ші жылдары А.Қ. Қошанов зерттеулерінің негізгі бағыттарына индустриялық өсудің теориясы мен практикасы және одақтас

республикалардағы әлеуметтік-экономикалық даму мәселелері жатады. Оның жетекшілігімен еліміздің тысқары жерлерін ғылыми қауымдастық мойындаған республикалар мен өңірлер бойынша еңбек жағдайы мен әлеуметтік тіршілік деңгейінің негіздерін теңестірудің әлеуметтік-экономикалық қағидаларын негіздеу сияқты жаңа ғылыми бағыт қалыптасты.

90-шы жылдардың бастапқы кезеңінде ол нарықтық экономиканы біртіндеп қалыптастыру мен Қазақстанның экономикалық дербестігін нығайтудың теориялық негіздерін жүйелі зерттеу сияқты жаңа ғылыми бағыттың негізін қалады.

Ғылыми және ұйымдастырушылық салада сіңірген қомақты еңбегі үшін Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығымен академик А.Қ. Қошановқа 1995 жылы «Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген ғылым мен техника қайраткері» құрметті атағы берілді.

Академик А.Қ. Қошанов – еліміздегі нарықтық экономика теориясы саласындағы жетекші экономист-ғалым. Оның индустриялық өсудің теориясы мен практикасы, өңірлік бірігу жағдайында түбегейлі экономикалық реформа, меншік қарым-қатынасын қайта құру, кәсіпкерлікті одан әрі дамыту, ұлттық экономикалық мүдделер мен экономикалық қауіпсіздік жүйесі мәселелеріне арналған еңбектері еліміз бен шетелге кеңінен танымал. Ғалымның ғылыми жетекшілігімен экономика ғылымында жаңа ғылыми бағыт қалыптасты: «Қазақстан дамуының түбегейлі өзгеріс моделі ретінде аралас экономикалық қоғамды қалыптастыру стратегиясы».

А.Қ. Қошановтың бастамасымен Еуразия экономикалық қоғамдастығы елдерінің егемендігі мен ұлттық қауіпсіздігін нығайтуда негізге алынатын жаңа ғылыми бағыт: «Ұлттық экономикалық мүдделер мен меншік қарым-қатынасының жүйесі жаһандану жағдайында» атты бағдарлама негізінде әзірленуде.

2012 ж. өзінің «Өндірістік-инновациялық стратегия және экономикалық даму» атты монографиясы үшін ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың жоғарғы бағасын алды.

Академик А.Қ. Қошанов – 600-ден аса ғылыми жарияланымның, соның ішінде 53 монографиялық еңбектің авторы және қосарлас авторы. Академиктің ғылыми жетекшілік етуімен экономика ғылымдарының 16 ғылым докторы мен 60 жеке ғылым кандидаттары даярланды.

А.Қ. Қошанов ғылым мен білімнің халықаралық дәрежеде жаһандануына байланысты Қазақстанның экономика ғылымының беделді өкілі ретінде АҚШ пен Еуропа және Азияның бірқатар елдеріндегі **шетелдік ғылыми орталықтармен тығыз байланысып**, көлемді де жемісті ғылыми жұмыстар атқарып келеді.

Ғылыми және қоғамдық қызметте сіңірген еңбегі үшін және де экономика ғылымының дамуына қосқан үлесі үшін А.Қ. Қошанов желтоқсан айында ҚР Президентінің Жарлығы бойынша, «Парасат» орденімен, «Еңбекте үздік шыққаны үшін», «Еңбектегі ерлігі үшін» медальдарымен, Қазақ ССР Жоғарғы Советі мен Қазақстан Министрлер Советінің грамоталарымен, Білім және ғылым министрлігінің құрметті белгісімен марапатталды.

2004 жылы Халықаралық Кембридж өмірдерек орталығы (Англия) академик А.Қ. Қошановты ғылымды дамытудағы сіңірген еңбегі және халықаралық ғылыми топтармен тығыз байланыс жасағаны үшін «XXI ғасырдың аса көрнекті зиягері» құрметті медалімен марапаттаса, 2007 жылы академик А.Қ. Қошановтың есімі Кембридждік орталықтың «XXI ғасырдың таңдаулы 2000 ғалымы» атты арнайы басылымына кіргізілді. Америка өмірдерек институты мен халықаралық зерттеулер орталығы (Нью-Йорк) ғылымдағы және халықаралық ынтымақтастықтағы аса зор жетістіктері үшін «Жыл адамы. 2004 және 2009 жж.» құрметті атағына лайық деп тапты. 2006 жылдың тамыз айында танымал Америкалық орталық (ABJ-USA) академик А.Қ. Қошановты халықаралық «Қазақстан үшін алтын белгімен» марапаттады. Мұндай марапат мемлекеті мен халқына қосқан үлесі мен сіңірген еңбегі үшін әлемнің таңдаулы азаматтарына ғана берілетін.

Академик А.Қ. Қошанов – танымал ғалым, қоғам қайраткері, ғылымға жан-тәнімен берілген, таланты мен тәлімді тәжірибесін сүйікті ісіне, яғни – ғылымға ғана арнаған кемеңгер жан.

Биобиблиографияға ғалымның өмірі мен еңбегін сипаттайтын мәліметтер, оның еңбектері және ол туралы әдебиеттер енгізілген.

Көрсеткіш материалы хронологиялық тәртіппен орналасқан; әр жылдың көлемінде – әліпби ретімен: алдымен қазақша, одан кейін орыс және ағылшын тілдерінде жарияланған еңбектер беріліп отыр. Еңбектерінің әліпбилік және бірлесіп жазған авторлардың есім көрсеткіштерінде сілтемелер хронологиялық көрсеткіштегі еңбектерінің рет санында берілген.

К ЧИТАТЕЛЯМ

Предлагаемый указатель – продолжение серии «Биобиблиография учёных Казахстана» – посвящён академику Национальной академии наук Республики Казахстан, Заслуженному деятелю науки и техники Республики Казахстан, доктору экономических наук, профессору *Аманжолу Кошановичу Кошанову*.

Аманжол Кошанович Кошанов родился 11 октября 1934 г. в Северо-Казахстанской области. По окончании средней школы с золотой медалью, он поступает на экономический факультет Московского государственного университета имени М.В. Ломоносова.

С 1959 г. А.К. Кошанов трудится в Институте экономики Академии наук Казахской ССР (ныне Национальная академия наук Республики Казахстан).

В 1979 г. Аманжол Кошанович успешно защищает докторскую диссертацию. В 1983 г. избран членом-корреспондентом Академии наук Казахской ССР, в 1989 г. – действительным членом (академиком) Академии наук Казахской ССР.

1988-1995 гг. – директор Института экономики НАН РК.

В 1989-1990 гг. А.К. Кошанов работает в должности Главного ученого секретаря президиума НАН РК, с 1989 г. – член президиума Национальной академии наук.

1996-1999 гг. – вице-президент Министерства науки – Академии наук Республики Казахстан. Член Коллегии МН – АН РК.

1994-2003 гг. – академик-секретарь Отделения общественных и гуманитарных наук НАН РК.

2004-2014 гг. – руководитель Центра социально-ориентированной экономики и главный научный сотрудник Института экономики МОН РК.

А.К. Кошанов – крупный ученый-экономист страны, внесший значительный вклад в развитие экономической науки и внедрение научных разработок в народнохозяйственную практику.

В 70-е годы А.К. Кошанов активно занимается проблемами теории и практики индустриального роста и социально-экономического прогресса союзных республик. Под его руководством **сложилось новое научное направление – формирование социально-экономических**

основ выравнивания условий труда и сфер жизнедеятельности по республикам и регионам, получившее признание научной общественности за пределами страны. Ученым впервые выдвигается концепция достижения фактического социального равенства между республиками и крупными регионами.

В начале 90-х гг. А.К. Кошанов заложил основы нового научного направления – системное исследование теоретических основ и практики перевода экономики республики на пути рыночного развития с радикальным преобразованием экономических и социальных отношений.

За заслуги в научной и организационной деятельности в 1995 г. Указом Президента РК академику А.К. Кошанову присваивается почетное звание «Заслуженный деятель науки и техники Республики Казахстан».

Академик Кошанов А.К. – ведущий ученый-экономист страны в области теории рыночной экономики, формирования суверенной национальной экономической системы. Его труды по проблемам теории и практики индустриального роста и радикальной экономической реформы, преобразования отношений собственности и развития предпринимательства, системы национальных экономических интересов и экономической безопасности в условиях глобализации и региональной интеграции получили известность в стране и за рубежом. Под его научным руководством сформировалось новое научное направление в экономической науке «Стратегия формирования смешанного экономического общества как трансформационной модели развития Казахстана».

Получила известность инициированная академиком А.К. Кошановым перспективная научная проблема «Система национальных экономических интересов и отношения собственности в условиях глобализации», имеющая основополагающее значение в укреплении суверенитета и национальной безопасности стран ЕвразЭС.

В научном творчестве А.К. Кошанова последних лет ведущее положение занимает теория и практика инновационной индустриализации республики. В 2012 г. им опубликована фундаментальная монография «Индустриально-инновационная стратегия

и экономического роста», получившая высокую оценку Президента РК Н.А. Назарбаева.

Академик А.К. Кошанов – автор более 600 научных публикаций, из них автор и соавтор 53 монографических работ. Им подготовлено 16 докторов и свыше 60 кандидатов экономических наук. Ученики академика А.К. Кошанова успешно трудятся в высоких сферах государственного управления, бизнеса, образования и науки.

В условиях международной интеграции науки и образования академик А.К. Кошанов большое значение придает международному сотрудничеству с ведущими зарубежными научными и образовательными центрами США, РФ, ряда стран Европы и Азии, достойно представляя экономическую науку Казахстана за рубежом.

За заслуги в научной и общественной деятельности и большой вклад в развитие экономической науки Указом Президента РК в декабре 2004 г. А.К. Кошанов награжден орденом «Парасат», отмечен медалями «За трудовое отличие», «За доблестный труд», почетными грамотами Верховного Совета Казахской ССР, Совета Министров Казахстана, почетными знаками отличия Министерства науки и образования РК и др.

В 2004 г. Международным Кембриджским биографическим центром (Англия) за заслуги в развитии науки и активную связь с международными научными кругами академик А.К. Кошанов награжден почетной медалью «Выдающийся интеллект ХХI века». В 2007 г. имя академика А.К. Кошанова включено в специальное издание Кембриджского центра «2000 выдающихся ученых ХХI века». Американский биографический институт и департамент международных исследований (Нью-Йорк) за выдающиеся достижения в науке и международном сотрудничестве удостоил А.К. Кошанова почетного звания Человек года – 2004 и 2009 годов. В августе 2006 г. известный Американский центр (ABJ – USA) присвоил академику А.К. Кошанову международную награду «Золотая медаль для Казахстана» как выдающийся знак отличия, присуждаемый эксклюзивно избранным гражданам мира за заслуги и вклад для их стран и народов.

Академик А.К. Кошанов – широко известный ученый и общественный деятель, глубоко преданный науке человек, отличающийся

поразительной отдачей своего таланта, опыта и души любимому делу, однажды и навсегда избранной жизненной стезе – **Науке**.

Биобиблиография включает материалы, характеризующие жизнь и деятельность учёного, его публикации и литературу о нём.

Материал в указателе расположен в хронологическом порядке, в пределах каждого года – по алфавиту: вначале идут работы, опубликованные на казахском языке, затем на русском и английском. В алфавитном указателе трудов и именном указателе соавторов ссылки даются на порядковые номера работ, помещённых в хронологическом указателе трудов.

TO THE READERS

The given index – one of the books included in «Biobibliography of scientists of Kazakhstan» series is devoted to the academician of the Republic of Kazakhstan Academy of Sciences, Honored Science and Engineering Worker of the Republic of Kazakhstan, Doctor of Economics, Professor *Amanzhol Koshanovich Koshanov*.

Amanzhol Koshanovich Koshanov was born on October, 11, 1934 in North-Kazakhstan oblast. After leaving school with a gold medal he enters the economic faculty of the M.V. Lomonosov Moscow State University.

Since 1959 A.K. Koshanov works at the Institute of Economics of the Kazakh SSR Academy of Sciences.

In 1979 Amanzhol Koshanovich successfully defends doctoral thesis. In 1983 he was elected a corresponding-member of Kazakh SSR Academy of Sciences, in 1989 – full member (academician) of Kazakh SSR Academy of Sciences.

1988-1995 – director of the Institute of Economics of the Republic of Kazakhstan Academy of Sciences.

In 1989-1990 A.K. Koshanov is a chief scientific secretary of the Presidium of the Republic of Kazakhstan Academy of Sciences, since 1989 – member of the Presidium of the Republic of Kazakhstan Academy of Sciences.

1996-1999 – vice-president and a member of the college of the Ministry of Science – Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

1994-2003 – academician-secretary of the Department of social and humanitarian sciences of the Republic of Kazakhstan Academy of Sciences.

2004-2014 – a head of the Center of social-competent economy and a head research worker of the Institute of Economics of RK Ministry of Education and Science.

A.K. Koshanov is a great scientist-economist of our country who has considerably contributed to the development of economic science and introduction of scientific elaborations in national economic practice.

In the seventies A.K. Koshanov is occupied actively with problems of theory and practice of industrial growth and social-economic progress of

union republics. He has initiated new scientific trend – **formation of social and economic bases of levelling the working conditions and spheres of life sustenance in republics and regions**, recognized by scientific community outside the country. The scientist for the first time advances a conception of reaching the actual social equality between republics and great regions.

In the beginning of 90th years A.K. Koshanov has laid the **basis of scientific trend – system research of theoretical bases and practice of transition of republican economy to the ways of market development with radical transformation of economic and social relations**.

In 1995 by the Decree of RK President academician A.K. Koshanov was awarded the title of «Honored worker of science and engineering of the Republic of Kazakhstan» for merits in scientific and organizational activity.

Academician A.K. Koshanov is the leading scientist-economist of the country in the field of theory of market economy, formation of sovereign national economic system. His works concerning problems of radical economic reform, transformation of property relations and development of business, elaboration of problems of national economic interests system and economic security in conditions of globalization and regional integration became popular in the country and abroad. **The new scientific trend in economic science named «Strategy of formation of mixed economic society as transformational models of the development of Kazakhstan»** was formed under his scientific leadership. **Academician A.K. Koshanov has initiated a perspective scientific trend «System of national economic interests and property relations in conditions of globalization»** having basic meaning in strengthening of sovereignty and national security of EAEU countries.

Theory and practice of innovative industrialization of the republic has a leading position in A.K. Koshanov’s scientific creative work of last years. In 2012 he published a fundamental monograph «Industrial-innovative strategy and economic growth» estimated highly by RK President N.A. Nazarbayev.

Academician A.K. Koshanov is the author and co-author of over 600 scientific publications including 53 monographs. He trained 19 doctors and

over 60 candidates of economic sciences. Academician A.K. Koshanov's pupils actively work at the high posts of governmental management, business, education and science.

In conditions of international integration of science and education academician A.K. Koshanov pays great attention to international cooperation with leading foreign scientific and educational centres of USA, RF and a number of European and Asian countries presenting worthy Kazakhstan science abroad.

For merits in scientific and public activity and great contribution to the development of economic science by RK President's Decree from 6.12.2004 A.K. Koshanov was awarded «Nobleness» order, medals «For Labour Merit», « For Valoros Labor», Certificates of Honour of the Supreme Soviet of the Kazakh SSR, Council of Ministers of Kazakhstan, two medals «For merits in the development of science» by the Ministry of Education and Sciences of RK, certificates of honour of the National Academy of Sciences of RK, Ministry of Science – Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, etc.

In 2004 International Cambridge Biographic Center rewarded academician A.K. Koshanov with honorary medal «Outstanding intellectual of XXI century» for merits in the development of science and active relations with foreign scientific circles. In 2007 academician A.K. Koshanov's name was included in the special edition of the Cambridge center «2000 outstanding scientists of XXI century». American Biographic Institute and the department of international researches (New York) awarded A.K. Koshanov to honorary title «Person of the Year» of 2004 and 2009 for outstanding achievements in science and international cooperation. In 2006, August, the known American center (ABJ – USA) awarded academician A.K. Koshanov to the international «Gold medal for Kazakhstan» as the outstanding decoration presented exclusively selected citizens of the world for merits and contribution for their countries and peoples.

Academician A.K. Koshanov is the large known scientist and public figure. He is the person deeply devoted to science, distinguished by selfless giving of the talent, experience and soul to favourite business, once and for ever to the elected vital path – **the Science**.

Biobibliography contains materials about life and activities of the scientist, his publications and literature about him.

Materials in the index are given in a chronological order, within the limits of each year in an alphabetical order: the works published in Kazakh language are followed in Russian and English languages. References in alphabetical index of works and name index of co-authors are given to ordinal numbers of works placed in chronological index of works.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ АКАДЕМИГІ А.Қ. ҚОШАНОВТЫҢ ҒЫЛЫМИ ЖӘНЕ ЕҢБЕК ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ КЕЗЕҢДЕРІ

Аманжол Қошанұлы Қошанов 1934 жылы қазанның 11 жұлдызында Солтүстік Қазақстан облысы, Шал ақын ауданы, Алқаағаш ауылында дүниеге келген.

Еңбек жолы

1951-1957. М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университеті экономика факультетінің студенті.

1957-1959. Ақтөбе кооператив техникумында саяси экономия пәнінің оқытушысы.

1959-1961. Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институтында кіші ғылыми қызметкер.

1961-1964. Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институтында аспирант.

1964-1966. Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институтында кіші ғылыми қызметкер.

1966-1967. Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институтында аға ғылыми қызметкер.

1967-1970. Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институтында ғылыми хатшы.

1969. Саяси экономия мамандығы бойынша аға ғылыми қызметкер атағы берілді.

1970-1995. Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институтында Әлеуметтік-экономикалық мәселелер бөлімінің меңгерушісі.

1985-1988. Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институты директорының орынбасары.

1987-1994. Қазақ ССР Ғылым академиясының Қоғамдық ғылымдар саласы бойынша академик-хатшысының орынбасары және бюро мүшесі.

1988-1995. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Экономика институты директоры.

1989-1990. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы Төралқасының бас ғылыми хатшысы.

1989-1996. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Төралқасы мүшесі.

1994-2004. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар саласы бойынша академик-хатшысы.

1995-2004. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігіне қарасты Экономика институтының Нарықтық экономика теориясы бөлімінің меңгерушісі.

1996-1999. Қазақстан Республикасы Ғылым министрлігі – Ғылым академиясының вице-президенті және коллегия мүшесі.

1999-2004. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Төралқасы мүшесі.

2004-2009. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігіне қарасты Экономика институтының Ұлттық экономика теориясы және институционалдық саясат бөлімінің меңгерушісі.

2009-2013. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігіне қарасты Экономика институтының Әлеуметтік-бағдарлау экономикасы орталығының жетекшісі.

2009 - күні бүгінге дейін. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігіне қарасты Экономика институтының бас ғылыми қызметкері.

Ғылыми және ғылыми-ұйымдастырушылық қызметі

1965. «Қазақстанның ауыр өнеркәсібіндегі ұлғаймалы ұдайы өндіріс қарқыны және оның салалық құрылымын дамыту» (1929-1965) деген тақырыпта экономика ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін алу жөнінде диссертация қорғады.

1973. Республикалық «Білім» қоғамының экономика жөніндегі әдіснамалық кеңесінің мүшесі.

1974. Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институты жанындағы докторлық диссертацияларды қорғау жөніндегі мамандандырылған кеңестің мүшесі.

– Қазақ Совет Энциклопедиясының экономика жөніндегі редакциялық кеңесінің мүшесі.

1976-1980. Қазақ ССР Ғылым академиясының Төралқасы жанындағы жоғары топ әдіснамалық семинарының жетекшісі.

1979. «Кемелденген социализм тұсындағы Қазақстанның индустриялық дамуының заңдылықтары мен проблемалары» деген тақырыпта экономика ғылымдарының докторы ғылыми дәрежесін алу диссертация жөнінде қорғады.

1980. Алматы халық шаруашылығы институтының саяси экономия кафедрасының профессоры.

1980-1994. Шетелмен достық және мәдени байланыс жасайтын Кеңес одағы қоғамына қарасты кеңес-моңғол достығының Қазақ филиалы басқармасының мүшесі.

1982. ССРО Ғылым академиясының «Социалистік қоғам дамуының экономикалық заңдылықтары және екі жүйенің жарысы» атты ғылыми Кеңесінің Қазақ филиалы төрағасының орынбасары.

1982-1988. «Қазақ ССР-інің әлеуметтік экономикалық дамуы» атты проблемалық ғылыми Кеңес төрағасының орынбасары.

– «Әкімшілік ауданды дамытудың әлеуметтік-экономикалық проблемалары және еңбекшілердің тұрмыс салтын жетілдіру» (әлеуметтік-экономикалық көзқарас) атты жоспарлық тақырыптың ғылыми жетекшісі және жауапты атқарушысы.

– Қазақ ССР Ғылыми-экономикалық қоғамының саяси экономия секциясының жетекшісі және оның басқарма мүшесі.

– Қазақ ССР «Білім» қоғамының саяси экономикалық білімді насихаттау жөніндегі әдістеме кеңесінің мүшесі.

– «Африка елдерін әлеуметтік-экономикалық тұрғыдан қайта құрудағы мемлекеттік сектордың рөлі» проблемасы жөніндегі БҰҰ-ның Оқу және ғылыми-зерттеу институтының Халықаралық семинарын өткізу жөніндегі ұйымдастыру комитетінің мүшесі (Алматы қаласы).

– Қазақ ССР «Білім» қоғамы төралқасының мүшесі.

– Қазақ ССР-інің 1986-2005 жылдарға арналған ғылыми-техникалық прогресінің кешенді бағдарламасы жөніндегі республикалық Кеңестің мүшесі.

– С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеті жанындағы кандидаттық диссертацияларды қорғау жөніндегі мамандандырылған кеңестің мүшесі.

– Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институты жанындағы докторлық диссертацияларды қорғау жөніндегі мамандандырылған кеңестің мүшесі.

– Қазақ Совет Энциклопедиясы Экономика редакциясының мүшесі.

1983. Қазақ ССР Ғылым академиясының корреспондент-мүшесі болып сайланды.

1983-1994. «Қазақ ССР Ғылым академиясының хабарлары. Қоғамдық ғылымдар сериясы» журналының редакция алқасының мүшесі.

– Қазақ ССР Жоспарлау комитетінің техникалық-экономикалық сараптау Кеңесінің мүшесі.

1984. «Саяси экономия» мамандығы бойынша профессор ғылыми атағы берілді.

1984-1989. ССРО Ғылым академиясының «Социалистік қоғам дамуының экономикалық заңдылықтары және екі жүйенің жарысы» атты ғылыми кеңесінің социалистік тұрмыс салты проблемалық комиссияның мүшесі.

– Қазақ ССР Ғылым академиясының редакция-баспа кеңесінің мүшесі.

1984-1991. Қазақ ССР Жоспарлау комитеті жанындағы Жоспарлау және нормативтік ғылыми-зерттеу институты ғылыми кеңесінің мүшесі.

1984-1992. Қазақ ССР Ғылым академиясы саяси ғылымдардың кеңестік қауымдастығы Қазақ бөлімінің бюро мүшесі.

1985-1988. «Өтпелі кезеңнің теориясы мен практикасы» атты мәселелерге қатысты совет-польша симпозиумын өткізу жөніндегі ұйымдастыру комитетінің мүшесі (Алматы қаласы).

– Қазақ ССР Ғылым академиясының «Білім» қоғамы төрағасының орынбасары.

– Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институты жанындағы докторлық диссертацияларды қорғау жөніндегі мамандандырылған Кеңес төрағасының орынбасары.

– ССРО Ғылым академиясы Төралқасының Қоғамдық ғылымдар секциясы бюросының мүшесі.

– «Орта Азия мен Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының тәжірибесі және оны дамушы елдердің жүзеге асыруы жолдары» атты халықаралық семинарды (Алматы қаласы) өткізу жөніндегі ұйымдастыру комитетінің мүшесі.

1986. «Австро-совет достығы» қоғамы активистерінің семинарында жарыссөзге қатысты (Мәскеу қаласы).

– Қазақ ССР Ғылым академиясы жанындағы саяси ғылымдардың кеңестік қауымдастығының Қазақ бөлімі төрағасының орынбасары.

– Қазақ ССР делегациясының мүшесі ретінде Грекияда Кеңес Одағы күндеріне қатысып (7.10-27.10.1986 ж.), «СОКП XXVII съезі шешімдерін жүзеге асырудағы СОКП-нің әлеуметтік-экономикалық саясаты», «ССРО-ның халық шаруашылығы кешені шеңберінде Қазақ ССР-інің әлеуметтік-экономикалық дамуы» деген тақырыптарда Афины, Патра, Волос, Ларисса қалаларында баяндама жасады.

1986-1991. Қазақстан Компартиясы Фрунзе аудандық комитетінің мүшесі.

1987-1989. Алматы қаласы еңбекшілер депутаттары Фрунзе аудандық Кеңесінің депутаты.

1987-1991. Қазақ ССР Ғылым академиясы Төралқасы мен Қазақ ССР Жоспарлау комитетінің жанындағы ғылыми-техникалық және әлеуметтік-экономикалық болжау мәселелері жөніндегі Республикалық ғылыми кеңестің (ССРО Ғылым академиясы мен ССРО Министрлер Советінің ғылым және техника жөніндегі Мемлекеттік комитеті Ғылыми Кеңесінің өңірлік комиссиялары құқығы деңгейіндегі) мүшесі.

1987-1992. «Білім» қоғамы Фрунзе аудандық кеңесінің төрағасы.

1988. «Урания» қоғамы жүзеге асыратын ГДР-дің әлеуметтік-экономикалық саясатын ұйымдастырып, насихаттау мәселелерін зерделеу мақсатымен Бүкілодақтық «Білім» қоғамының делегациясы құрамында ГДР-ға іссапармен барды. Сапар барысында «ССРО-ның әлеуметтік-экономикалық саясаты», «Түбегейлі экономикалық реформа мен жаңаша ойлау туралы», «Ғылым мен өндірістің байланысын нығайту мәселелері», «Ұлтаралық қатынастар мәселелері және Қа-

зақстандағы неміс диаспорасы» деген тақырыптарда Берлин, Заальфельд, Гера, Иена қалаларындағы «Урания» қоғамы активистері мен ғылыми және инженер-техник қызметкерлер алдында сөз сөйледі. (18-28 сәуір).

– XXXVI Фрунзе аудандық партия конференциясының делегаты (19 қараша).

– XXVIII Алматы облыстық партия конференциясының делегаты (16-17 желтоқсан).

1988-1989. Қазақ ССР Министрлер Советінің 1988 жылғы 25 қазандағы қаулысына сәйкес, «Қазақ ССР-ін басқару және өзін-өзі қаржыландыру принципіне негіздеу тұжырымдамасын» әзірлеу жөнінде республиканың экономист-ғалымдарының уақытша шығармашылық ұжымының ғылыми жетекшісі болып тағайындалды.

– Қазақ ССР Ғылым академиясы мен Жоғары мектептің байланысы жөніндегі Ғылыми Кеңестің мүшесі.

1988-1990. Қазақ ССР Жоғарғы Советі Президиумының Ұлттық және Ұлтаралық қатынастар жөніндегі консультант-кеңесшісі.

1988-1991. ССРО Ғылым академиясының «Социалистік экономиканы басқаруды жетілдіру» жөніндегі Ғылыми Кеңесінің мүшесі.

1988-1995. Қазақ ССР Ғылым академиясының (ҚР Ұлттық ғылым академиясы) Экономика институты Ғылыми Кеңесінің төрағасы.

1988-2008. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі – Ұлттық ғылым академиясы жанындағы докторлық диссертацияларды қорғау жөніндегі мамандандырылған Кеңестің төрағасы.

1989. «Қазақстандағы түбегейлі экономикалық реформаның көкейкесті проблемалары» атты республикалық ғылыми-практикалық конференцияны ұйымдастыру комитетінің төрағасы.

– Қазақ ССР Ғылым академиясының толық мүшесі (академик) болып сайланды.

– Қазақ ССР Ғылым академиясы мен Қазақ ССР Жоспарлау комитетінің Қазақ ССР Ғылыми-техникалық прогресі Кешенді бағдарламасы жөніндегі республикалық Кеңесінің бюро мүшесі.

– «Қ.И. Сәтбаев. Ғылым мен мәдениет туралы таңдамалы мақалалары» жинағы редакциясы алқасының мүшесі.

– Қазақ ССР Ғылым академиясы Төралқасының Шоқан Уәлиханов атындағы сыйлықты беру жөніндегі комиссиясының мүшесі.

– ССРО күндерін Қазақстанның қатысуымен өткізуге байланысты баяндамашы-лекторлардың арнаулы тобы құрамында ГФР-ге іссапармен барды. Сапар барысында «Қайта құрудың саяси, ұлттық, экономикалық проблемалары және Батыс пен Шығыс арасындағы қатынастар» атты халықаралық герман-совет симпозиумында «Қайта құрудың әлеуметтік-экономикалық проблемалары және одақтас республикалардың экономикалық жағынан тәуелсіздігі» деген тақырыпта баяндама жасап (Емден қаласы, ГФР, Төменгі Саксония), «Қазақстандағы қайта құру және республиканың батыс әлемімен ынтымақтасуы» деген тақырып төңірегінде «Емдене цейтунг» газетінің тілшісіне сұхбат берді (20-29 тамыз).

1989-1990. «Социализмді жетілдіру кезеңіндегі Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық және рухани процесі» жөніндегі проблемалық Кеңес төрағасының орынбасары.

1989-1991. Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің экономика жөніндегі әлеуметтік-экономикалық даму комиссиясының проблемалық Кеңесінің мүшесі.

– ССРО Ғылым академиясының «Социалистік қоғамды сапалы түрде қайта құру жағдайында өндірістік қатынастардың дамуы» жөніндегі Экономика бөлімі Ғылыми Кеңесінің мүшесі.

1989-1992. Орта Азия мен Қазақстанның өңірлік мәселелері жөніндегі ССРО Ғылым академиясының Ғылыми комиссиясының мүшесі.

1989-1996. Қазақстан Республикасы Министрлер Советінің «Экономика және өмір» журналы редакциясы алқасының мүшесі.

1989-2003. Қазақ ССР Министрлер Советі жанындағы ғылым мен техника саласындағы Мемлекеттік сыйлықтар беру жөніндегі комитетінің мүшесі.

– Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар жөніндегі секцияның төрағасы.

– «Қазақ ССР Ғылым академиясының Хабаршысы» журналы редакциясы алқасының мүшесі.

– Қазақ ССР Министрлер Советінің өңірлік шаруашылық есеп

жөніндегі үкімет комиссиясының мүшесі және уақытша шығармашылық ұжым төрағасы.

– Қазақ ССР Ғылым академиясы Төралқасының мүшесі.

1990. Қазақстан Компартиясы XVII съезінің делегаты.

– Докторлық диссертацияларды қорғау жөніндегі мамандандырылған кеңес төрағаларының Бүкілодақтық Кеңесінде жарыссөзге қатысты (Минск қаласы).

– Қазақстан Компартиясы XVII съезінің редакциялық комиссиясының мүшесі болып сайланды (7 шілде).

– Республика Жоғарғы Советінің бірінші сессиясында қабылданған үкімет қызметі бағдарламасының жобасы жөніндегі Қазақ ССР Министрлер Советі Президиумының отырысында жарыссөзге қатысты.

– Қазақстан Компартиясы XVII съезінің «Ағымдағы кезең туралы» секциясында жарыссөзге қатысты.

– Қазақ ССР ұлттық жұмысшы табының индустриялық отрядын қалыптастыру тұжырымдамасының ғылыми жетекшісі және авторы. Тұжырымдама Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің Ұлттық және ұлтаралық қатынастар бөліміне, Қазақ ССР Министрлер Советіне, Республиканың Жоспарлау комитетіне, министрліктер мен ведомстволарға, облыстық атқару комитеттеріне табысталып, Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің идеологиялық комиссиясында баяндалып, мақұлданды.

1990-1991. Ғылым мен техника саласындағы Ленин комсомолы сыйлығын беру жөніндегі Бүкілодақтық комиссияның мүшесі.

– Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің мүшесі.

– Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің Әлеуметтік-саяси даму комиссиясының экономика жөніндегі проблемалық Кеңесінің мүшесі.

– Қазақ ССР Жоғарғы Советінің Сыртқы экономикалық байланыстар жөніндегі қосалқы комиссиясының мүшесі.

– «Қазақ ССР-інің реттелмелі нарықтық экономикаға көшуінің тұжырымдамасын» әзірлеу жөніндегі шығармашылық ұжымның жетекшісі. Тұжырымдама Қазақ ССР Министрлер Советінің мәжілісінде мақұлданды.

1990-1992. Қазақ ССР Президенті басқаратын Экономикалық сараптау комитетінің мүшесі.

– Қазақ ССР Министрлер Советінің экономикалық реформалар жөніндегі Мемлекеттік комиссиясының мүшесі.

1990-1993. Қазақ ССР-інің Президиумы жанындағы марапаттау комиссиясының мүшесі.

– Қазақ ССР Президенті жанындағы Жоғарғы экономикалық кеңестің мүшесі.

1990-1994. Қазақ ССР Министрлер Советінің Мемлекеттік терминология комиссиясының мүшесі (Қазақ ССР Министрлер Советінің 1990 жылғы 18 мамырдағы № 198 қаулысы).

1990-2003. «ҚР ҰҒА-ның Баяндамалары» журналы редакциясы алқасының мүшесі.

1991. Қазақстандағы меншікті мемлекет иелігінен алу мен жекешелендіру жөніндегі тұжырымдар мен ұсыныстар (баламалы нұсқа) Қазақ ССР Жоғарғы Советі мен Президенті жанындағы Жоғарғы экономикалық кеңеске табысталды.

– «Қазақ ССР-інің сыртқы экономикалық қызметі Бағдарламасын» әзірлеу жөніндегі ұйымдастыру комиссиясының бірлескен авторы және мүшесі. Бағдарлама республика Үкіметіне табысталып, бекітілді.

– Қазақстан Үкіметі мен Республика Жоғарғы Советі IV сессиясының қарауына ұсынылған «Республиканың әлеуметтік-экономикалық жағдайы туралы, оны тұрақтандырып, нарықтық қатынастарға көшуді жүзеге асыру шаралары туралы» баяндаманы әзірлеу жөніндегі шығармашылық ұжымның бірлескен жетекшісі.

– Президент аппаратына табысталған Қазақстан Президенті қызметінің 1991-1992 жылдарға арналған бағдарламасының материалдарын әзірлеп, Қазақстан Президенті жанындағы Жоғарғы экономикалық кеңеске ұсынылған «Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарын мемлекет иелігінен алу және оларды жекешелендіру», «Қазақ ССР-індегі мемлекеттік жастар саясаты туралы» Заңдар жобалары мен 1991-1992 жылдарға арналған Қазақ ССР-індегі меншікті мемлекет иелігінен алу және оларды жекешелендіру Бағдарламасы жобасына (1-кезең) ұсыныстар мен өзгерістер енгізуге қатысты.

– Кәсіпкерлік қызмет пен шағын және орташа бизнесті ұйымдастырып, басқару тәжірибесін зерделеу мақсатында Фин басқару институтының (Lifim) шақыруымен Финляндияға іссапармен барған ССРО (ССРО Ғылым академиясы және ССРО министрліктері мен ведомстволары өкілдерінен құрылған) делегациясының мүшесі (28 қазан – 2 қараша).

– КХДР-на (Корея Халық Демократиялық Республикасы) іссапармен барған Қазақ ССР-і Ғылым академиясының қоғамтанушы ғалымдары делегациясының жетекшісі. Іссапар барысында КХДР мен Қазақ ССР қоғамдық ғылымдар арасында ынтымақтастық орнату туралы келісімге қол қойылды. КХДР Қоғамдық ғылымдар академиясында мемлекеттік, экономикалық, әлеуметтік, саясат, мәдени құрылыс, ғылымды дамыту мәселелері мен ССРО және Қазақ ССР экономикасы мен саясатын қайта құру проблемасына арналған 5 дөңгелек үстел мен ғылыми пікірсайыс өткізілді (7-14 наурыз).

– Жеке кәсіпкерлікті қолдау заңын әзірлеу жөніндегі жұмыс тобының мүшесі.

– Ғылыми, іскерлік топтар мен үкімет топтарының шақыруымен Англияға іссапармен барған Қазақ ССР Ғылым академиясы делегациясының мүшесі. Сапар барысында Лондон, Оксфорд университеттері жанындағы Шығыс және Африка елдерін зерделеумен айналысатын Орталықтың профессор-оқытушыларымен болған кездесу, Корольдік халықаралық қатынастар институты мен Ұлыбритания сыртқы істер министрлігінің Ұлттар достастығы істері жөніндегі Орталығында, «Бритиш газ» Компаниясы мен Швейцария несие банкісінің Лондон бөлімінде және бизнестің Миддлсек жоғары экономика мектебінде «Қазақстандағы қайта құру проблемалары және Ұлыбританиямен ынтымақтасудың келешегі» атты тақырыпта өткен Дөңгелек үстел пікірсайыстарына қатысты.

– Басқару жөніндегі Совет-фин комиссиясының мүшесі болып сайланды. Орталық Азиядағы шағын бизнесті ұйымдастыру жөнінде баяндама жасады.

– Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің V Пленумына қатысты (6 қыркүйек).

– Қазақстан Компартиясы XVIII төтенше съезінің жұмысына қатысты (7 қыркүйек).

– Қазақ ССР Президентінің басқаруындағы Қазақ ССР Жоғары экономикалық Кеңесі әзірлеген жекешелендіру Бағдарламасы жөніндегі Экономикалық сараптау кеңесінің мәжілісіне қатысты.

– Қазақ ССР Президенті жанындағы Жоғары экономикалық кеңесінің I мәжілісінде жарыссөзге қатысты.

1991-1992. Қазақ ССР Конституциясы жобасын сараптау жөніндегі комиссия алқасының мүшесі.

– Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Жоғары экономикалық кеңеске Қазақ ССР-інде меншікті мемлекет иелігінен алу мен жекешелендіру Бағдарламасы жобасына (1-кезең) қатысты ұсыныс енгізді.

– Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің III Пленумында сөз сөйледі (13 ақпан).

1991-1993. Қазақ ССР Жоғарғы Советінің Ғылым, білім және мәдениет жөніндегі комитетінің кеңесші-сарапшысы.

1991-1995. «ҚазССР ҒА, ҚР ҰҒА Баяндамалары» журналының редакциясы алқасының мүшесі.

1992. Академик Е.А. Букетовты еске алу шараларын жүзеге асыру мақсатымен Солтүстік Қазақстанға іссапармен барды. Қазақстан Республикасы Ғылым академиясы делегациясының жетекшісі ретінде салтанатты мәжілісте баяндама жасады (шілде).

– Орта Азия мен Қазақстанның тәуелсіз мемлекеттеріндегі экономика институттары директорларының мәжілісін өткізудің бастамашысы және жетекшісі. Мәжіліс барысында ынтымақтастық туралы шартқа қол қойылып, экономика институттары директорларының Кеңесі құрылды (20 ақпан).

– РОТОБО-ның (Ресей, Шығыс Еуропа және ТМД елдерімен сауда-экономикалық байланыс жөніндегі Қауымдастық) Жапон қауымдастығы мен осы қауымдастыққа қарасты Экономика институтының шақыруымен академик Л.И. Абалкинмен (РҒА) бірге Жапонияға ғылыми іссапармен барды.

– Токио, Ниигата қалаларының іскер топтарымен, ғалымдарымен, интеллигенциясымен болған кездесулерде «Қазақстанның экономикалық әлуеті және Жапониямен ынтымақтасу жолдары» атты тақырыптарда баяндама жасады.

– Қазақстан Республикасы Жоғарғы Советіне, Министрлер кабинетіне, министрліктер мен ведомстволарға табысталған «Қазақстандағы экономиканы одан әрі жетілдіре түсу жөніндегі ұсыныстардың» ғылыми жетекшісі.

– Қазақстан Республикасының ғылым академиясында қоғамтанушы ғалымдар мен ғылыми жұртшылықтың қатысуымен Қазақстан Республикасы Конституциясының жобасы талқыланды. Жарыс-сөзге академиктің өзі де қатысып, талқылауға басшылық етті (шілде).

– «Жапонияға барған ғылыми іссапардың нәтижелері Қазақстан Республикасы мен Жапония арасында экономикалық және іскерлік ынтымақтастықты нығайту жолдары туралы» ҚР Президенті мен Үкімет атына жазбахат жолдады (қазан).

– «Қазақстандағы экономика ғылымын дамыту проблемалары туралы» Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың атына жазбахат жолдады (15 сәуір).

– Қазақстан Республикасының Ғылым академиясы делегациясының құрамында Шығыс Қазақстан облысына (Өскемен қаласы) іссапармен барды. Іссапар барысында Қазақстан Республикасы Ғылым академиясының Шығыс Қазақстан бөлімін ұйымдастыру мәселелері талқыланды.

– Қытай Халық Республикасы Қоғамдық ғылымдар академиясының шақыруымен Қазақстан Республикасының Ғылым академиясы делегациясының құрамында Қытай Халық Республикасына барды. Үрімші, Пекин, Шеньжен, Гуандун, Шенде қалаларының қоғамтанушы ғалымдарымен, әкімшілік органдардың басқарушы ғылыми қызметкерлерімен болған кездесулер барысында ғылыми ынтымақтастық, экономикалық реформа, қоғамдық ғылымдарды дамыту мәселелері жайында пікір алмасулар, талқылаулар, пікірсайыстар өтіп, Қазақстан Республикасының Ғылым академиясы мен Қытай Халық Республикасының Қоғамдық ғылымдар академиясы арасында ғылыми ынтымақтастық орнату жөнінде келісімге қол қойылды. (12-26 мамыр).

– Қазақстан Республикасында 1993-1995 жылдарға арналған меншікті мемлекет иелігінен алу мен жекешелендірудің Ұлттық бағдарламасы жобасына (II кезең) ұсыныстар мен ескертпелер енгізілді (желтоқсан).

– Қазақстандағы экономикалық реформаны одан әрі жетілдіре түсу жөнінде ұсынымдар мен ұсыныстар жасалды. Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институты (ғылыми жетекші, жетекші редактор).

– Шетел ғалымдарын қабылдау, атап айтсақ: Жапон экономист-ғалымдары делегациясын; Мюнхен университетінің профессоры Хафнерді (қаңтар); Майндегі Франкфурт қаласындағы экономикалық зерттеулер Орталығы делегациясын (сәуір); Египет Ғылым академиясының вице-президенті профессор Хамду Абдель-Азиз Моурсумен кездесіп, сұхбаттасты (сәуір); Рен университетінің профессорын (30 қазан); СУАР қоғамдық ғылымдар академиясы делегациясын (10-30 қазан); «Адам-адамға» бағдарламасы бойынша АҚШ, Канада, Еуропа елдерінің бірлескен делегацияларын қабылдады.

– Қазақстан Республикасы Жоғарғы Советінің өнеркәсіп, транспорт жөніндегі комитетінің жұмыс тобы құрамында «Жеке кәсіпкерлікті қорғау туралы» Заң жобасын әзірлеуге қатысты.

– Қазақстан Президенті жанындағы Жоғарғы экономикалық кеңестің кеңейтілген мәжілісіне қатысып, «Қазақстанда экономика ғылымын дамытудың жай-күйі мен проблемалары туралы» деген тақырыпта баяндама жасады (15 сәуір). Төрағасы – Қазақстан Президенті Н.Ә. Назарбаев.

– Ресей Ғылым академиясы Экономика институтының өңірлік мәселелері жөніндегі Ғылыми кеңесіне қатысты.

– Премьер-министр С.А. Терещенконың басқаруымен Израильге барған Қазақстан Республикасының үкімет делегациясының мүшесі. Мемлекет, қоғам қайраткерлерімен болған кездесулер мен пікірсайыстар барысында Қазақстан Республикасы мен Израиль арасында экономика мен ғылым саласында ынтымақтасу жолдары жан-жақты талқыланды (6-9 қыркүйек).

– Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетінің Терминология комиссиясының мүшесі және экономика мен қаржы жөніндегі секциясының жетекшісі (наурыз).

1992-2010. Қазақстан Республикасы Энциклопедиясы Бас редакциясының мүшесі.

– Ғылым саласында Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлықтарды беру жөніндегі Комитетінің мүшесі.

– Еңбек қатынастарының әлеуметтік-экономикалық мәселелері жөніндегі Ресей ғылым академиясының Ғылыми-қоғамдық кеңесі мен Ресейдің тәуелсіз кәсіподақтары Федерациясы Кеңесінің мүшесі.

1993. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Төралқасы жанындағы экономикалық реформа жөніндегі Ғылыми Кеңес әзірлеген экономика дағдарысынан шығу мен экономиканы тұрақтандырудың төтенше бағдарламасының баламалы нұсқасының ғылыми жетекшісі (ақпан).

– «Республика ғылымын ұйымдастыру мен ғылыми-техникалық әлуетін дамытуды жетілдіру жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығын жүзеге асыруға байланысты Министрлер Кабинетінің қаулысы жобасын дайындау жөніндегі Қазақстан Республикасы Ғылым академиясының Төралқасы комиссиясының төрағасы (сәуір).

– Еуропа Кеңесінің Ғылымды дамыту мәселелері жөніндегі комиссиясының бас кеңесшісі Манфред Мачиотиді, дүниежүзілік төтенше жағдайлар және Аралды құтқару жөніндегі зерттеушілер тобын құрайтын Киот университеті (Жапония) мен Мэриленд университеті (АҚШ) делегацияларын, ҚХР Мемлекеттік кеңесі жанындағы даму проблемаларын зерделеу жөніндегі Орталық пен осы Орталық жанындағы Қоғамдық даму институты делегациясын, БҰҰ-ның оқу және ғылыми-зерттеу институты мен Кадрларды даярлау және зерттеулер жүргізу институты делегациясын, РОТОБО Экономика институты (Жапония) директорының орынбасары Мотомура-сан Казуконы, экономика институты (Оңтүстік Корея) зерттеушілер қабылдап, республиканың экономика ғылымын дамыту мәселелері жөнінде Қазақстан Республикасының ғылым және жаңа технологиялар вице-премьері мен министрінің қабылдауында болды (маусым).

– Павлодар облысында өткен Қазақстанның ғылым күндері кезінде «Қазақстан Республикасындағы экономикалық реформа мен экономика ғылымының міндеттері туралы» деген тақырыптағы кездесу жарыссөздеріне қатысты (маусым).

– Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетінің Орталық Азия мемлекеттерінің экономикасын біріктірудің ғылыми негіздерін әзірлеу жөніндегі комиссиясының мүшесі.

– Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетінің статистика, бастапқы есеп пен бухгалтерлік есепті қайта құрудың Мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асыру жөніндегі Үйлестіру кеңесінің мүшесі.

– Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің өкімі бойынша жеңілдікпен берілетін зейнетақымен қамсыздандыру реформасын дайындау жөніндегі жұмыс тобының мүшесі.

– Қазақстан Республикасының Президенті Аппараты мен Министрлер Кабинетінің ғылыми сарапшысы.

1994. Әлеуметтік зерттеулер жөніндегі жаңа мектептің (Нью-Йорк, АҚШ) Президенті Джордж Фантоммен және оның көмекшісі Курт Садерлундпен кездесті. БҰҰ-ның Институттар директорлары және жетекші ғалымдармен болған кездесулердің жетекшісі.

– Франция Сыртқы істер министрлігіне қарасты Орталық Азия мәселелерін зерттеу институтының (Ташкент қаласында орналасқан) директоры Шывыл мырзамен кездесу өтті (қаңтар).

– Алматыдағы «Юнайтид Нейшнс офисінің» жетекшісі Найджел Рингроузбен (БҰҰ-ның Қазақстандағы өкілі) кездесіп, Қытай Халық Республикасындағы СУАР Қоғамдық ғылымдар академиясының Лен Фарен мен Жақып Мырзахан бастаған делегациясымен кеңесу өткізді (сәуір).

– БҰҰ-ның даму бағдарламасының ұйғарымы бойынша шығарылған «Ұсынылған үлгі негізінде Еуропа мен Орта Азиядағы нарыққа көшу» атты кітап тарауына қатысты БҰҰ-ның өкілдігі өкілінің тапсырысы орындалды (маусым).

– Меншікті мемлекет иелігінен алу мен жекешелендіру мәселелері жөнінде Қазақстан Республикасының Жоғарғы Советінде (қыркүйек).

– Республикадағы экономикалық реформаның барысы туралы Қазақстан Республикасы Жоғарғы Советінің Экономикалық реформа жөніндегі комитетінде;

– Жаңа экономикалық саясат Тұжырымдамасын талқылау барысында Экономикалық реформа жөніндегі комитетте (желтоқсан);

– Қазақстан Жоғарғы Советі сессиясының Парламент тыңдауында мүлікті мемлекет иелігінен алу мен жекешелендіру жөнінде сөз сөйледі (қазан).

– Өзбекстанда өткен Қазақстан күндері кезінде Үкімет делегациясы құрамында Ташкент, Әндіжан қалалары мен Наманган облысында болып, Әндіжан шетел тілдері институтында және Наманган қаласында сөз сөйледі.

– «Мүлікті мемлекет иелігінен алу мен жекешелендірудің Ұлттық бағдарламасын жетілдірудің негізгі бағыттары» атты баяндамасы Қазақстан Республикасы Жоғарғы Советінің Экономикалық реформа жөніндегі комитеті мен Талдау орталығына ұсынылды (қыркүйек).

– Қазақстан Республикасы Жоғарғы Советінің Экономикалық реформа жөніндегі комитетінің «Прогресс» бірлестігі әзірлеген «Экономикалық реформалардың баламалы саясатына» Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Экономика институты тұжырым жасады (қыркүйек).

– Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Редакция-баспа кеңесі төрағасының орынбасары.

– USAID-тың ұйымдастыруымен СУАР-дағы Үрімші қаласында өткен (ҚХР) «Өтпелі елдер экономикасын нарықтық түрлендіру» жөніндегі Халықаралық конференцияда жарыссөзге қатысты, баяндама жасады (тамыз).

– Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы Қоғамдық ғылымдар саласы бойынша академик-хатшы және Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы Төралқасының мүшесі болып сайланды (15 ақпан).

– «СУАР-дағы (ҚХР) әлеуметтік-экономикалық, ұлттық-мәдени процестер және Қазақстан Республикасымен ынтымақтасудың келешегі» атты халықаралық бағдарламаның ғылыми жетекшісі. Жүзеге асырылу мерзімі – 1995-1997 жж.

– «Қазақстандағы нарықтық қатынастарды қалыптастырудың теориясы мен әдіснамасы: экономикалық және құқықтық проблемалары» атты іргелі зерттеулердің басым бағдарламасы ғылыми-сараптау кеңесінің ғылыми жетекшісі және төрағасы.

– Қазақстан Республикасының Президенті Аппараты мен Министрлер Кабинетінің ғылыми сарапшысы.

– «Қазақстандағы жекешелендіру процесін жетілдіруге» байланысты Қазақстан Республикасы Жоғарғы Советінің Экономикалық реформа жөніндегі комитетіне ұсыныс енгізді (тамыз).

– Үкіметтің реформаларды одан да әрі жетілдіруге, экономикалық дағдарыстан шығуға бағытталған іс-қимыл бағдарламасы жобасына ұсыныс енгізді (қазан).

– Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының БҰҰ бойынша академия мүшелерін таңдау жөніндегі сараптау комиссиясының төрағасы (ақпан-сәуір).

– Шетел делегацияларын қабылдап: «Еуропа жобасы» (Италия) атты Еуропаның Атлантика стратегиясы Халықаралық ұйымы делегациясы құрамындағы Рим университетінің профессоры Стефания Джаконис, әкімгер Ливио Бернардо және Италия-Қазақ қоғамының сауда жөніндегі қызметкері Карло Валентинолармен кездесті (мамыр).

– Қытай республикасының (Тайвань) қоғам қайраткерлері мен кәсіпкерлері делегациясы құрамындағы Халықаралық сауда қауымдастығының бас хатшысы Грегори Сан-Лин Хангті, Лин Хванг Куайды (Экономика министрлігі, Халықаралық кооперация департаменті), Тайван ұлттық университеті жанындағы Ауыл шаруашылығын механикаландыру институтының профессоры Ю Шниг Оюянгті қабылдады (шілде).

– ҚХР Мемлекеттік кеңесі жанындағы қазіргі Қытай халықаралық қатынастар институтының ғалымдары делегациясы құрамындағы вице-президент Чу Данды, Халықаралық қатынастар қауымдастығының вице-президенті Гу Гуаньфуды, Шығыс Еуропа мен Орталық Азия институтының бөлім меңгерушісі Ли Чуйфаны (наурыз).

– Иранның экономист-ғалымдарын қабылдады (Маусавфами, т.б.) (қазан).

– БҰҰ-ның даму бағдарламасының «Қазақстанның өтпелі кезең экономикасының проблемалары» атты Қазақстан бойынша бағдарламаны әзірлеу мәселелері жөніндегі үйлестіруші-өкілі Кимо Кльонен мырзаны қабылдады (мамыр).

– USAID-Консорциумының Алматыдағы бизнес, жекешелендіру мәселелері жөніндегі офісінің басшысы Дункан Робинсонды қабылдап, сұхбаттасты (қаңтар).

– Ұлыбритания Елшілігінің сауда атташесі Салли Каммингсті қабылдады (ақпан).

– РОТОБО-ның Жапон делегациясы құрамындағы Мотомура-сан ханым мен Иошио Тото мырзаны (желтоқсан) және профессор Окаданы (қазан) қабылдап, сұхбаттасты.

– «Ғылымда және ғылыми қызмет көрсетуде әлеуметтік қорғау туралы» Заң жобасы әзірленіп, Ғылым мен халыққа білім беру жөніндегі комитетке ұсынылды (негізгі автор).

– Шығыс Еуропа, Ресей және Орталық Азия (Жапония) елдерінің Экономика институтымен ынтымақтастық орнатылып, «Қазақстандағы меншікті мемлекет иелігінен алу мен жекешелендіру проблемалары», «Қазақстандағы көмірсутек шикізаты ресурстарын кешенді пайдалану мәселелері» деген тақырыпта баяндамалар ұсынылды (қараша).

– Сасакава Қорымен (Жапония) ынтымақтастық орнатылды. «Қазақстан Республикасындағы бағдарламалық реформалар мен жекешелендіруге қатысты» материалдар алмасылды (қазан).

– Жерге жеке меншік құқығына байланысты Қазақ ғылыми-зерттеу экономика және ауыл шаруашылығы өндірісін ұйымдастыру институтында өткен жарыссөзге қатысты (желтоқсан).

– Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Экономикалық реформа жөніндегі комитеті мен Бюджет және қаржы жөніндегі комитетінің бірлескен мәжілісі жұмысына қатысып, жекешелендіру жөнінде, реформаны шұғыл түрде жүзеге асыру және экономиканы дағдарыстан шығару жөнінде жазбахат ұсынды (маусым).

– USAID Консорциумы өткізген Қазақстандағы жекешелендіру жөніндегі конкурстың қазылар алқасының мүшесі (тамыз).

– Қазақстан Республикасы жанындағы Мемлекеттік саясат жөніндегі Ұлттық Кеңестің Қоғамдық ғылымдар мен гуманитарлық білім жөніндегі комиссиясының мүшесі.

– «Евразийское сообщество» журналы редакциялық кеңесінің мүшесі.

1994 - күні бүгінге дейін. Ресей ғылым академиясы мен ТМД Ғылым академиясы Халықаралық қауымдастығының «Общество и

экономика» (Мәскеу) халықаралық ғылыми және қоғамдық-саяси журналы Бас редакциясының мүшесі.

– «Евразийское сообщество» журналы редакциялық кеңесінің мүшесі.

1995. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік ғылыми комитетінің Қазақ диаспорасы (таяу және қиыр шетелдік) жөніндегі комиссиясының мүшесі (қыркүйек).

– Қазақстан Республикасының Абай мерейтойын өткізу жөніндегі ұйымдастыру комитетінің мүшесі.

1995-1997. Қазақстан Республикасының Ұлттық саясат жөніндегі мемлекеттік комитеті жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының Ұлт саясаты тұжырымдамасын әзірлеу жөніндегі комиссиясы жұмыс тобының мүшесі.

– Ғылым мен жаңа технологиялар министрлігі жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының Ғылыми-технологиялық саясаты тұжырымдамасының жобасын әзірлеу жөніндегі жұмыс Комиссиясының мүшесі.

– Қазақ мемлекеттік университеті (ҚазМУ) жанындағы докторлық диссертацияларды қорғау жөніндегі арнаулы кеңестің мүшесі.

1995-1998. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік аттестациялық комиссиясының экономика ғылымдары жөніндегі сараптау кеңесінің төрағасы.

– Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және сауда министрлігі жанындағы ғылыми-ақыл кеңес беру орталығы әдіснамалық кеңесінің президенті.

1995-2001. Қазақ диаспорасы туралы мемлекеттік ғылыми бағдарламасының ғылыми жетекшісі.

1996. «ҚР Ұлттық Ғылым академиясы» энциклопедиялық анықтамалығы редакциясы алқасының мүшесі.

– «Алматы» энциклопедиясы Бас редакциясының мүшесі.

1996-1998. Қазақстан Республикасы Ғылым министрлігі – Ғылым академиясы Ғылыми-баспа кеңесінің мүшесі.

1996-1999. Қазақстан Республикасы Ғылым министрлігі – Ғылым академиясының вице-президенті және коллегия мүшесі.

1996-2003. «Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы-

ның хабарлары. Қоғамдық ғылымдар сериясы» журналының бас редакторы.

– «Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының хабаршысы» журналы редакциясы алқасының мүшесі.

– Қазақстан Республикасы Үкімет жанындағы ғылым, техника және білім беру саласында Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлықтар беру жөніндегі комитетінің мүшесі (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1996 жылғы 13 тамыздағы № 103 қаулысы). Қоғамдық ғылымдар секциясының төрағасы.

– «ҚР ҒМ – ҒА; ҚР БҒМ, ҰҒА, ҚР ҰҒА-ның Баяндамалары» журналының редакциясы алқасының мүшесі.

– Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар саласы бойынша академик-хатшысы (Қазақстан Республикасы Ғылым министрі – Ғылым академиясы Министр-Президентінің 1996 жылғы 28 мамырдағы № 52 бұйрығы).

1996-2004. «Мысль» журналы редакциясы алқасының мүшесі.

1997. Қазақ Энциклопедиясы Бас редакциялық кеңесінің мүшесі.

– Халық бірлігі және ұлт тарихы Жылын өткізу жөніндегі Мемлекеттік комиссиясының мүшесі (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 30 желтоқсандағы № 1869 қаулысы).

– Қазақстан Республикасының ғылым мен техника саласында Мемлекеттік сыйлықтар беру жөніндегі қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар Комиссиясының мүшесі және секцияның төрағасы.

– Экономикалық бірігу, Қазақстан, Қырғызстан, Өзбекстанның Ұлттық экономикасының басты бағыттарын болжау мәселелеріне қатысты жыл сайынғы конференцияны өткізу жөніндегі Ұйымдастыру комитетінің мүшесі.

– Қазақстан Республикасының Ұлттық саясаты тұжырымдамасын әзірлеу жөніндегі жұмыс тобының мүшесі.

– Қазақстан Республикасы Үкіметінің көші-қонды реттеудің мемлекеттік бағдарламасын әзірлеу жөніндегі жұмыс тобының мүшесі.

– Сасакава Қорының (Жапония) шақыруымен Малайзияға (Куала-Лумпур) ғылыми іссапар. «Нарықтық экономиканы дамыту: Малайзия мен Шығыс Азия тәжірибесі» атты тақырыпта өткен семинарға қатысты. Өтпелі кезең елдерінің нарықтық экономикасы мәсе-

лелеріне арналған семинарды өткізуге белсенді ат салысқаны үшін сертификат табыс етілді (Сасакава Қоры, Малайзия университеті).

1997-2005. «Транзитная экономика» журналы редакциялық кеңесінің мүшесі.

1998. «Дарын» Мемлекеттік Жастар сыйлығы жөніндегі Мемлекеттік комиссияның мүшесі.

– Академик Қ.И. Сәтбаевтың 100 жасқа толу мерейтойын дайындап, өткізу жөніндегі Мемлекеттік комиссияның мүшесі.

– Экономикалық бірігу, Қазақстан, Өзбекстан, Қырғызстан ұлттық экономикасының басым бағыттарын болжау мәселелеріне қатысты жыл сайынғы конференцияны өткізу жөніндегі Ұйымдастыру комиссиясының мүшесі.

– «Жер туралы» Заң күшіне тең Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу жөніндегі үкімет комиссиясының мүшесі.

1998. Қазақстан Республикасы Ыбырай Алтынсарин атындағы Білім академиясы Төралқасының мүшесі.

– Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы ғылым, техника және білім беру саласында Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлықтар беру жөніндегі Комиссия Төралқасының мүшесі. Қоғамдық ғылымдар секциясының жетекшісі (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1998 жылғы 25 мамырдағы № 477 Қаулысы).

– ҚР Президенті жариялаған тарих жылы шараларына байланысты «Шал ақын Күлекеұлы және ақындық өнер» атты халықаралық ғылыми-теориялық конференцияның төрағасы (1998 ж., қараша).

1998-2003. М.О. Әуезов шығармаларының 50 томдық толық жинағы Бас редакция алқасының мүшесі.

1998-2004. «Отан тарихы» журналы редакциялық кеңесінің мүшесі.

– «Қазақстан» Ұлттық Энциклопедиясы редакциясының мүшесі.

– «Қазақстан тарихы. Көне заманнан бүгінге дейін». 5 томдық. Бас редакция алқасының мүшесі.

– Халық бірлігі және ұлт тарихы Жылын өткізу жөніндегі Мемлекеттік комиссия жұмысын ғылыми-әдістемелік жағынан қамтамасыз ету секциясы жетекшісінің орынбасары (Қазақстан Республикасы Ғылым Министрлігі – Ғылым академиясының 1998 жылғы 9 ақпандағы № 25 бұйрығы).

– Академик А.Х. Марғұланның толық шығармалар жинағы редакциясы алқасының мүшесі.

– Қазақстан Республикасы Білім министрлігі – Ғылым академиясының іргелі зерттеулер Кеңесінің мүшесі.

1999. «Халықаралық инвестициялар қозғалысы және Қазақстан» деген ғылыми баяндамасы үшін Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Қ.К. Тоқаев алғыс жариялады. 8 қазан. (бірлескен авторлық Т.А. Жұмагелдиевпен).

– Моңғол Сыртқы қатынастар министрлігі департаментінің бастығы Батбаярмен кездесу өткізді (6 сәуір).

– Азия мен Тынық Мұхит елдері бойынша БҰҰ-ның экономикалық және әлеуметтік комиссиясының кеңесшісі.

– Қытай ғалымдары делегациясының құрамындағы ҚХР Мемлекеттік кеңесінің Даму орталығы жанындағы Еуразия әлеуметтік даму институты директорының орынбасары профессор Lang Xinzhe, профессор Gin Songling, тағы басқаларды қабылдады.

– Қазақстан Республикасы Ғылым академиясының вице-президенті ретінде Халықаралық семинар-коллоквиумға Қазақстан делегациясын бастап барды және академик Қ.И. Сәтбаевтың туғанына 100 жыл толуы құрметіне көрме ашылды (ЮНЕСКО-ның штаб-пәтері, Париж, 8-16 сәуір).

– Академик Қ.И. Сәтбаевтың туғанына 100 жыл толуы құрметіне арналған Тәжікстан Республикасы Ғылым академиясының мерейтой сессиясына Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым академиясының ғылыми делегациясын бастап барды (25 наурыз).

– Қазақстанның үшінші мыңжылдықты салтанатты түрде қарсы алуға арналған мерейтойды дайындап, өткізу жөніндегі бас комиссияның мүшесі (31 наурыз).

– 100 томдық Қазақ фольклоры жинағының басылымы бас редакциясының мүшесі.

– Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің мәдениетті қолдау Жылын өткізу жөніндегі комиссиясының мүшесі.

– «Адам және таулар» атты халықаралық ғылыми бағдарламаның ғылыми кеңесінің мүшесі.

– «Заңғар (Қ.И. Сәтбаев туралы естеліктер)» атты кітаптың редакция алқасының мүшесі.

- «Сәтбаев әлемі» атты кітаптың редакция алқасының мүшесі.
- «Академик Қ.И. Сәтбаев» атты материалдар жинағының редакция алқасының мүшесі.

1999-2003. Қайнар университетінің (Алматы) вице-президенті (қосалқы атқарылым).

1999-2003. «Қайнар» университетінің «Хабаршы» журналы редакциялық кеңесі төрағасының орынбасары.

2000. «Экономика құрылымын қайта құру: тұжырымдамалық көзқарас» деген ғылыми баяндамасы үшін Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Қ.К. Тоқаев алғыс хат жолдады (11 қазан).

– «Егемен Қазақстанның 10 жылдығы: тарих және келешектегі дамуы» атты халықаралық ғылыми конференцияны өткізу жөніндегі Ұйымдастыру комитеті төрағасының орынбасары (15 шілде).

– «Еуразия» Халықаралық экономика академиясының толық мүшесі (академик) болып сайланды.

– DSE Халықаралық даму қорының шақыруымен ГФР-на (Берлин) ғылыми іссапармен барды (22 маусым-1 шілде).

– «Әлеуметтік нарықтық экономия жағдайында табыс саясаты және жұмыспен қамтылу саясаты» атты семинарды өткізуге белсене атсалысқаны үшін Герман Халықаралық даму қорының ZWS экономикалық және әлеуметтік даму орталығының сертификаты табыс етілді (1 шілде).

– «Ислам: тарих және қазіргі заман» атты халықаралық конференцияның төрағасы (Алматы, 22 қараша).

– Осман империясының 700 жылдығына арналған халықаралық конференцияның төрағасы (21 қаңтар).

– Қытай Қоғамдық ғылымдар академиясы Шығыс Еуропа, Ресей және Орта Азия институтының директоры Ли Цзин-Цзені қабылдады (12 мамыр).

– Нидерланд Корольдігінің елшісі Антон Спейкенбринк мырзаны қабылдады. Қабылдау барысында Нидерланд университеттері мен Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым академиясының ислам орталықтарының өзара ынтымақтасу жолдары бірінші кезекте сөз болды.

– Ғылыми зерттеулер орталығының басшысы америкалық профессор Сачи Даститарды қабылдады. Қабылдау барысында өзара ғылыми ынтымақтасу жайында сөз болды (қаңтар).

– Париж университетінің (Нантерре) француз әлеуметтанушысы Ванда Дресслерді қабылдады (ақпан).

– Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің мәдениетті қолдау жылын ұйымдастырып, өткізу жөніндегі комиссиясының мүшесі (қаңтар).

– «Үшінші мыңжылдық ғылымы» атты Халықаралық ғылыми конференцияны Нобель сыйлығы лауреаттарының қатысуымен өткізу жөніндегі Ұйымдастыру комитетінің мүшесі (10-14 мамыр).

– Қазақстан Республикасы Мәжілісінің «Ғылым мен мемлекеттік ғылыми-техникалық саясат туралы» Заңының Жобасы жөніндегі жұмыс тобының мүшесі (Мәжіліс Комитетінің әлеуметтік-мәдени саясат жөніндегі 2000 жылғы 27 қыркүйектегі Қаулысы).

– Мәдениетті қолдау жылын өткізу жөніндегі Мемлекеттік комиссияның мәдени ескерткіштер мен мәдениеттану мәселелерін ғылыми-әдістемелік тұрғыдан шешу жөніндегі секцияның мүшесі (ақпан).

– ТМД елдері кәсіподақтарының жалпыға бірдей Конфедерациясының әлеуметтік дамыту ғылыми-зерттеу институттары ғылыми кеңесінің мүшесі (Мәскеу, шілде).

– Д.К. Ахметовтың басшылығымен Қазақстан экономикасы дамуының мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссияның сарапшы-мүшесі (23 қараша).

2001. «Лидер мінбесі» акциясының жетекші-төрағасы ретінде сенатор, академик Ж.М. Әбділдинмен кездесу өткізді (15 қараша).

– «Қазақстанның тәуелсіздігіне 10 жыл: даму қорытындылары мен келешегі» атты халықаралық конференцияны ұйымдастыру комитеті төрағасының орынбасары (ақпан).

– «Қазақ өркениеті» («The Kazakh Civilisation») журналының редакциялық кеңесі төрағасының орынбасары.

– Көрнекті ғалым және қоғам қайраткері, Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген ғылым қайраткері, Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының корреспондент-мүшесі Қожахмет Сәдуақасовты еске алуға арналған Республикалық ғылыми конференцияның төрағасы (6 желтоқсан).

– «Егемен тәуелсіз Қазақстан Республикасына 10 жыл: тарих және қазіргі заман» атты Республикалық ғылыми-теориялық конференцияның төрағасы (20 маусым).

– ҚХР делегациясын қабылдады. Халықаралық экономика мен мәдениет институты (Пекин институтының Синьцзянь филиалы, 17 қаңтар).

– Қазақстан Республикасының 10 жылдығын өткізу жөніндегі ұлттық комиссияның қоғамдық кеңесінің мүшесі.

– Қазақ-Америка университеті Ғылыми кеңесінің мүшесі.

– «Қайнар» университетінің «Хабаршы» журналы редакциялық кеңесі төрағасының орынбасары.

2002. Ислам академиясы ғылыми делегациясын қабылдады (1 мамыр).

– Көкшетау қаласында өткен Кенесары ханның мерейтой салтанатына Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының делегациясын бастап барды (қыркүйек).

– Ғабит Мүсіреповтың туғанына 100 жыл толу мерейтойын дайындап, өткізу жөніндегі Республикалық комиссияның мүшесі (19 қаңтар).

2003. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Ғылымды дамыту қоры кеңесінің төрағасы.

– Луйсвиль қаласы университетінің профессоры, доктор Е. Зиглерді қабылдады (5 маусым).

– Академик М.Қ. Қозыбаевтың атын Солтүстік Қазақстан университетіне беруге байланысты Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы делегациясының жетекшісі ретінде салтанатты мәжілісте сөз сөйледі (Петропавл қаласы, 23 қазан).

2004. «Мәдени мұра» қоғамдық комиссияның отырысы. «Экономика секциясының» жетекшісі. «Экономика классикасы» авторлық ұжымның құрылуы, секция жетекшісінің орынбасары (ақпан).

– «Солтүстік Қазақстан облысы» энциклопедиясы Бас редакциясының мүшесі.

– ТМД Ғылым академиясы және Ресей Ғылым академиясы Халықаралық қауымдастығының «Общество и экономика» халықаралық журналы редакциясы алқасының мүшесі.

2005-2006. «Экономика. Дүниежүзілік классика» атты 6 томдық басылымның Бас редакторының орынбасары, редколлегия мүшесі және құрастырушысы.

2006. Тұрар Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университеті қайырымдылық кеңесінің мүшесі.

– Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігіне қарасты Экономика институтының «Экономика: стратегия және тәжірибе» ғылыми журналы редакциясы алқасының мүшесі.

2007. Қазақстан Ғалымдар одағының құрылтайшысы және төралқасының мүшесі (Республикалық қоғамдық бірлестік).

– «Реформа» журналының Халықаралық кеңес мүшесі (Бішкек).

– Халықаралық Крыница-Здруй форумына (Польша) қатысқаны және баяндамалары үшін Экономикалық форумның бағдарламалық кеңесінің төрағасы Зигмунт Бердыховскийдің 12 наурыздағы алғыс хаты.

2009. Тұрар Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетінің Құрметті профессоры.

2010. ҚР Парламент Мәжілісінің депутаттар тобы және басшысы депутат А. Тілеубердімен «Ғылым туралы» Заң жобасын талқылау жөніндегі кездесуде сөз сөйледі (Алматы, 12 ақпан).

2011. «Халықаралық қатынастардағы қазіргі үрдіс және Қазақстан-дүниежүзілік саясаттың субъектісі» деген тақырыпта тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР Төтенше өкілетті елшісі, БҰҰ жанындағы ҚР-ның бірінші Тұрақты өкілі А.Х. Арыстанбековамен кездесуде сөз сөйледі (Алматы, 17 қазан).

– Қазақстан ғалымдар форумында ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың қатысуымен «Ғылымның дамуы-мемлекеттің болашағы» деген тақырыпта пікірлесті (1 желтоқсан).

2012. «Мысль» қоғамдық-саяси журналы редакциясы алқасының мүшесі (Алматы).

– «Өнеркәсіптік-инновациялық стратегия және экономикалық даму» атты авторлық монографиясы үшін ҚР Президентінің алғыс хаты берілді (Алматы).

2013. «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университетінің хабаршысы. Экономикалық сериясы» журналы редакциясы алқасының мүшесі.

– Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар саласының бюро мүшесі.

– Қазақстан Республикасы Президентінің амандық және шығармашылық табыстар тілеп, 2014 Жаңа жылмен құттықтауы.

– Халықаралық бизнес университетінің «Сыртқы экономика ақпараттарының Хабаршысы» журналының редакция алқасының мүшесі.

Марапаттары, құрметті атақтары

1967. Ленин орденді Бүкілодақтық «Білім» қоғамының Алғыс грамотасымен марапатталды.

1970. «Ерлік еңбегі үшін. Владимир Ильич Лениннің туғанына 100 жыл толуы құрметіне» мерейтой медалімен марапатталды (10 маусым 1970 ж.).

1976. «Еңбекте үздік шыққаны үшін» медалімен марапатталды (№ 886070, 5 сәуір 1976 ж.).

1977. Қазақ ССР Ғылым академиясы мен Қазақстан Республикасының ағарту, жоғарғы мектеп пен ғылыми мекемелер қызметкерлері кәсіподағының Құрмет грамотасымен марапатталды.

1978. Қазақ ССР Ғылым академиясының Төралқасы мен ағарту, жоғарғы мектеп пен ғылыми мекемелер қызметкерлерінің кәсіподағы республикалық Кеңесінің Құрмет грамотасымен марапатталды.

1980. Қазақ ССР «Білім» қоғамының Алғыс грамотасымен марапатталды.

– Қазақстанның 60 жылдығына орай Қазақ ССР Ғылым академиясы мен Қазақстан Республикасы ағарту, жоғарғы мектеп пен ғылыми мекемелер қызметкерлерінің кәсіподағы Төралқаларының Құрмет грамотасымен марапатталды.

1983. «Қазақстанның индустриялық прогресі кемелденген социализм тұсында» монографиясы үшін Қазақ ССР Ғылым академиясы Шоқан Уәлиханов атындағы сыйлықтың лауреаты атағы берілді.

1984. Экономика ғылымын дамытудағы және ғылыми кадрларды даярлаудағы сіңірген еңбегі үшін Қазақ ССР Жоғарғы Советінің Құрмет грамотасымен марапатталды.

1986. «Еңбек ардагері» медальмен марапатталды (17 сәуір 1986).

1987. Ленин орденді Бүкілодақтық «Білім» қоғамының Алғыс гра-

мотасымен марапатталды.

1988. Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің, Қазақ ССР Министрлер Советі мен Қазақ ССР Кәсіподақ Советінің Құрмет Грамотасымен марапатталды.

1995. «Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері» құрметті атағы берілді.

1996. ҚР Ғылым академиясындағы жемісті еңбегі үшін және Қазақстан Республикасы Ғылым академиясының құрылғанына 50 жыл толуына орай Қазақстан Республикасы Ғылым министрлігі - Ғылым академиясының Құрмет грамотасымен марапатталды.

1999. Қазақстан Республикасының «Астана» естелік медалі.

2001. «Еуразия» Халықаралық экономикалық академиясының лауреаты.

2001. «Қазақстан Республикасы ғылымының дамуына сіңірген еңбегі үшін» төс белгісімен марапатталды (1.02.2001).

2004. «Парасат» ордені (ҚР Президентінің 19.12.2004 ж. Жарлығы).

2004. «Қазақстан Республикасы ғылымының дамуына сіңірген еңбегі үшін» төс белгісімен марапатталды.

2004. Халықаралық ғылыми қауымдастығымен белсенді байланысы үшін Халықаралық Кембридж өмірдерек орталығының «XXI ғасырдың аса көрнекті зияткері» құрметті медалімен марапатталды. Англия.

2004, 2009. Ғылымда және халықаралық ынтымақтастықта зор жетістіктерге жеткені үшін Америка өмірдерек институты мен халықаралық департаменті «Жыл адамы» құрметті атаққа лайық деп тапты.

2006. Өзінің мемлекеті мен халқына сіңірген еңбегі мен үлесі үшін әлемнің таңдаулы азаматтарына Америка орталығының (АВЖ–АҚШ) «Қазақстан үшін алтын медаль» халықаралық марапаты берілді.

2007. Академик А.Қ. Қошанов есімі Кембридж орталығының «XXI ғасырдың 2000 аса көрнекті ғалымдары» деген арнайы басылымына кіргізілді.

2008. «Астанаға 10 жыл» медалі.

2009. Халықаралық ғылыми ынтымақтастықта кәсіби жетістікке

жеткені және үлесі үшін Америка өмірдерек институтының «Еркін медаль» және «Құрмет ордені» деген марапаттарына ие болды.

2009. Халықаралық өмірдерек қауымдастығының (Кембридж, Англия) «2009 жылдағы әлемнің 100 аса көрнекті ғалымдары» деген лауазымына ие болды.

2009. Мамандарды кәсіби даярлау ісінде сіңірген еңбегі үшін «Үздік ұстаз» төс белгісімен марапатталды (12.10.2009 ж.).

**ОСНОВНЫЕ ДАТЫ НАУЧНОЙ И ТРУДОВОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АКАДЕМИКА НАЦИОНАЛЬНОЙ
АКАДЕМИИ НАУК РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
А.К. КОШАНОВА**

Аманжол Кошанович Кошанов родился 11 октября 1934 г. в ауле «Алка-Агаш» района Шал акына Северо-Казахстанской области.

Трудовая деятельность

1951-1957. Студент экономического факультета Московского государственного университета имени М.В. Ломоносова.

1957-1959. Преподаватель политической экономии Актюбинского кооперативного техникума.

1959-1961. Младший научный сотрудник Института экономики Академии наук КазССР.

1961-1964. Аспирант Института экономики Академии наук КазССР.

1964-1966. Младший научный сотрудник Института экономики АН КазССР.

1966-1967. Старший научный сотрудник Института экономики Академии наук КазССР.

1967-1970. Учёный секретарь Института экономики Академии наук КазССР.

1969. Присвоено звание старшего научного сотрудника по специальности «политическая экономия».

1970-1995. Заведующий отделом «Социально-экономические проблемы» Института экономики Академии наук КазССР.

1985-1988. Заместитель директора Института экономики Академии наук КазССР.

1987-1994. Член бюро и заместитель академика-секретаря Отделения общественных наук Академии наук Казахской ССР.

1988-1995. Директор Института экономики Национальной академии наук Республики Казахстан.

1989-1990. Главный учёный секретарь президиума Национальной академии наук Республики Казахстан.

1989-1996. Член президиума Национальной академии наук Республики Казахстан.

1994-2003. Академик-секретарь Отделения общественных и гуманитарных наук Национальной академии наук Республики Казахстан.

1995-2004. Заведующий отделом теории рыночной экономики Института экономики Министерства образования и науки Республики Казахстан.

1996-1999. Вице-президент и член коллегии Министерства науки – Академии наук Республики Казахстан.

1999-2004. Член президиума Национальной академии наук Республики Казахстан.

2004-2009. Заведующий отделом теории национальной экономики и институциональной политики Института экономики Министерства образования и науки Республики Казахстан.

2009-2014. Руководитель центра социально-ориентированной экономики Института экономики Министерства образования и науки Республики Казахстан.

– Главный научный сотрудник Института экономики Министерства образования и науки Республики Казахстан.

Научная и научно-организационная деятельность

1965. Защитил диссертацию на соискание учёной степени кандидата экономических наук на тему «Темпы расширенного воспроизводства и развитие отраслевой структуры тяжёлой промышленности Казахстана (1929-1965)».

1973. Член методического совета по экономике республиканского общества «Знание».

1974. Член Специализированного совета по защите докторских диссертаций при Институте экономики АН КазССР.

– Член редакционного совета Казахской Советской Энциклопедии по экономике.

1976-1980. Руководитель методологического семинара высшего звена при президиуме Академии наук Казахской ССР.

1979. Защитил диссертацию на соискание учёной степени доктора экономических наук на тему «Закономерности и проблемы индустриального роста Казахстана в период развитого социализма».

1980. Профессор кафедры политической экономии Алма-Атинского института народного хозяйства.

1980-1994. Член правления Казахского филиала Общества монголо-советской дружбы Союза советских обществ дружбы и культурной связи с зарубежьем.

1982. Заместитель председателя казахского филиала Научного совета АН СССР «Экономические закономерности развития социализма и соревнование двух систем».

1982-1988. Заместитель председателя проблемного Научного совета «Социально-экономическое развитие Казахской ССР».

– Научный руководитель и ответственный исполнитель плановой темы «Социально-экономические проблемы развития административного района и совершенствование образа жизни трудящихся» (социально-экономический аспект).

– Руководитель секции политической экономии Научно-экономического общества Казахской ССР и член его правления.

– Член методического совета по пропаганде политэкономических связей общества «Знание» Казахской ССР.

– Член оргкомитета по проведению Международного семинара ЮНИТАР ООН по проблеме «Роль государственного сектора в социально-экономическом преобразовании стран Африки» (Алма-Ата).

– Член президиума общества «Знание» Казахской ССР.

– Член Республиканского совета по Комплексной программе научно-технического совета прогресса Казахской ССР на 1986-2005 гг.

– Член Специализированного совета по защите кандидатских диссертаций при КазГУ им. С.М. Кирова.

– Член Специализированного совета по защите докторских диссертаций при Институте экономики АН КазССР.

– Член экономической редакции Казахской Советской Энциклопедии.

1983. Избран членом-корреспондентом Академии наук КазССР.

1983-1994. Член редколлегии журнала «Известия АН Казахской ССР. Серия общественных наук».

– Член Совета технико-экономической экспертизы Госплана КазССР.

1984. Утверждён в учёном звании профессора по специальности «политическая экономия».

1984-1989. Член проблемной комиссии социалистического образа жизни Научного совета АН СССР «Закономерности развития социалистического общества и соревнование двух систем».

– Член редакционно-издательского совета АН Казахской ССР.

1984-1991. Член Учёного совета Научно-исследовательского института планирования и нормативов при Госплане Казахской ССР.

1984-1992. Член бюро Казахского отделения советской ассоциации политических наук при АН Казахской ССР.

1985-1988. Член оргкомитета по проведению советско-польского симпозиума по проблемам «Теория и практика переходного периода» (Алма-Ата).

– Заместитель председателя общества «Знание» Академии наук Казахской ССР.

– Заместитель председателя Специализированного совета по защите докторских диссертаций при Институте экономики АН Казахской ССР.

– Член бюро Секции общественных наук президиума АН СССР.

– Член оргкомитета по проведению Международного семинара ООН «Опыт социально-экономического развития республик Средней Азии и Казахстана и пути его использования развивающимися странами» (Алма-Ата).

1986. Выступление на семинаре активистов общества «Австро-советская дружба» (Москва).

– Заместитель председателя Казахского отделения Советской ассоциации политических наук при АН Казахской ССР.

– Участие в качестве члена делегации от Казахской ССР в Днях Советского Союза в Греции 17.10-27.10. Выступил с докладами «Социально-экономическая политика КПСС в свете решений XXVII съезда КПСС» и «Социально-экономическое развитие Казахской ССР

в народнохозяйственном комплексе СССР» в городах Афины, Патра, Волос, Ларисса.

1986-1991. Член Фрунзенского РК КП Казахстана.

1987-1989. Депутат Фрунзенского районного совета народных депутатов (Алма-Ата).

1987-1991. Член Республиканского научного совета по проблемам научно-технического и социально-экономического прогнозирования при президиуме АН Казахской ССР и Госплане Казахской ССР (на правах региональных комиссий Научного совета АН СССР и ГКНТ СССР).

1987-1992. Председатель Фрунзенского районного совета общества «Знание».

1988. Командировка в ГДР в составе делегации Всесоюзного общества «Знание» для изучения вопросов организации и пропаганды социально-экономической политики ГДР, проводимой обществом «Урания». В ходе поездки – выступление перед активистами общества «Урания», научными и инженерно-техническими работниками в городах Берлин, Заальфельд, Гера, Иена на тему: «Социально-экономическая политика СССР», «О радикальной экономической реформе и новом мышлении», «Вопросы укрепления связи науки и производства», «Проблемы межнациональных отношений и немецкая диаспора в Казахстане» (18-28 апреля).

– Делегат XXXVI Фрунзенской районной партийной конференции (19 ноября).

– Делегат XXVIII Алма-Атинской областной партийной конференции (16-17 декабря).

1988-1989. Назначен научным руководителем ВТК учёных-экономистов республики по разработке «Концепции перевода Казахской ССР на принципы самоуправления и самофинансирования» согласно постановлению Совета Министров Казахской ССР от 25 октября 1988 г.

– Член Научного совета по связям АН Казахской ССР и Высшей школы.

1988-1990. Советник-консультант Президиума Верховного Совета Казахской ССР по национальным и межнациональным отношениям.

1988-1991. Член Научного совета АН СССР «Совершенствование управления социалистической экономикой».

1988-1995. Председатель Учёного совета Института экономики АН Казахской ССР (НАН РК).

1988-2008. Председатель Специализированного совета по защите докторских диссертаций при Институте экономики МОН РК – НАН РК.

1989. Председатель оргкомитета республиканской научно-практической конференции «Актуальные проблемы радикальной экономической реформы в Казахстане».

– Избран действительным членом (академиком) АН Казахской ССР.

– Член бюро Республиканского совета АН Казахской ССР и Госплана Казахской ССР по Комплексной программе научно-технического прогресса Казахской ССР.

– Член редколлегии книги «К.И. Сатпаев. Избранные статьи о науке и культуре».

– Член комиссии президиума АН Казахской ССР по присуждению премии им. Ч. Валиханова.

– Поездка в ФРГ в составе спецгруппы докладчиков-лекторов в связи с проведением дней СССР с участием Казахской ССР. Доклад «Социально-экономические проблемы перестройки и экономический суверенитет союзных республик» на Международном германо-советском симпозиуме «Политические, национальные, экономические проблемы перестройки и отношения между Западом и Востоком» (г. Емден, ФРГ, Нижняя Саксония). Интервью корреспонденту газеты «Емдене цайтунг» – «Перестройка в Казахстане и перспективы сотрудничества республики с западным миром» (20-29 августа).

1989-1990. Заместитель председателя проблемного Совета «Социально-экономический и духовный прогресс Казахстана в период совершенствования социализма».

1989-1991. Член проблемного Совета по экономике комиссии социально-экономического развития ЦК КП Казахстана.

– Член Научного совета Отделения экономики АН СССР «Разви-

тие производственных отношений в условиях качественного преобразования социалистического общества».

1989-1992. Член комиссии Научного совета АН СССР по региональным проблемам Средней Азии и Казахстана.

1989-1996. Член редколлегии журнала «Экономика и жизнь» Совета Министров РК.

1989-2003. Член Комитета по государственным премиям Казахской ССР в области науки и техники при Совете Министров РК.

– Председатель секции по общественным и гуманитарным наукам.

– Член редколлегии журнала «Вестник АН КазССР».

– Член правительственной комиссии Совета Министров Казахской ССР по региональному хозрасчёту и председатель ВТК.

– Член президиума Академии наук КазССР (НАН РК).

1990. Делегат XXVII съезда Коммунистической партии Казахстана.

– Выступил на Всесоюзном совещании председателей специализированных советов по защите докторских диссертаций (Минск).

– Избран членом редакционной комиссии XXVII съезда Коммунистической партии Казахстана (7 июля).

– Выступление на заседании Президиума Совета Министров Казахской ССР по проекту программы деятельности правительства на первой сессии Верховного Совета республики.

– Выступление на XXVII съезде КП Казахстана. Секция «О текущем моменте».

– Научный руководитель и автор работы «Концепция формирования индустриального отряда национального рабочего класса Казахской ССР». Представлена в отдел национальных и межнациональных отношений ЦК КП Казахстана, Совет Министров Казахской ССР, Госплан республики, министерства и ведомства, облисполкомы. Доложена и одобрена на идеологической комиссии ЦК КП Казахстана.

1990-1991. Член Всесоюзной комиссии по присуждению премий Ленинского комсомола в области науки и техники.

– Член ЦК КП Казахстана.

– Член проблемного Совета по экономике Комиссии социально-политического развития ЦК КП Казахстана.

– Член подкомиссии Верховного Совета Казахской ССР по внешнеэкономическим связям.

– Руководитель творческого коллектива по разработке «Концепции перевода Казахской ССР к регулируемой рыночной экономике». Одобрено на заседании Совета Министров Казахской ССР.

1990-1992. Член экономического Экспертного комитета, возглавляемого Президентом Казахской ССР.

– Член Государственной комиссии по экономической реформе Совета Министров Казахской ССР.

1990-1993. Член наградной комиссии при Президенте Казахской ССР.

– Член Высшего экономического совета при Президенте Казахской ССР.

1990-1994. Член Государственной терминологической комиссии Совета Министров Казахской ССР (Постановление СМ КазССР № 198 от 18 мая 1990 г.).

1990-2003. Член редколлегии журнала «Доклады НАН РК».

1991. Выводы и предложения по разгосударствлению и приватизации собственности в Казахстане (альтернативный вариант). Представлены в Верховный Совет и Высший экономический совет при Президенте Казахской ССР.

– Соавтор и член оргкомитета по разработке «Программы внешней экономической деятельности Казахской ССР». Представлена и утверждена правительством республики.

– Соруководитель творческого коллектива по подготовке доклада Правительству Казахской ССР «О социально-экономическом положении республики, мерах по его стабилизации и осуществлению перехода к рыночным отношениям», внесённого на IV сессию Верховного Совета республики.

– Участие в подготовке материалов к программе деятельности Президента Казахской ССР на 1991-1992 гг., представленной аппарату Президента.

– Участие в предложениях и замечаниях к проекту Закона «О разгосударствлении и приватизации сельскохозяйственных предприятий».

– Участие в предложениях и замечаниях к проекту Закона «О государственной молодёжной политике в Казахской ССР».

– Участие в предложениях к проекту Программы приватизации и разгосударствления в Казахской ССР в 1991-1992 гг. (1 этап) (в Высший экономический совет при Президенте республики).

– Избран членом советско-финской комиссии по управлению. Выступил с докладом по организации малого бизнеса в Центральной Азии.

– Руководитель делегации учёных-обществоведов АН Казахской ССР в КНДР. Заключено соглашение о научном сотрудничестве между АОН КНДР и АН Казахской ССР. Проведено 5 круглых столов и научные дискуссии в АОН КНДР по вопросам государственной экономической, социальной политики, культурного строительства, развития науки, проблеме перестройки в экономике и политике СССР и Казахской ССР (7-14 марта).

– Член рабочей группы по разработке закона в поддержку частного предпринимательства.

– Член делегации АН КазССР в Англию по приглашению научных, деловых кругов и правительственных учреждений страны. Встречи в Центре по изучению восточных и африканских стран Лондонского университета, встреча с профессорско-преподавательским корпусом Оксфордского университета (1-10 июня). Участие в дискуссиях круглого стола «Проблемы перестройки в Казахстане и перспективы сотрудничества с Великобританией» в Королевском институте международных отношений, в Центре по делам Содружества наций МИД Великобритании, Компании «Бритиш газ», Лондонском отделении Швейцарского кредитного банка, Миддлсекской высшей экономической школе бизнеса и др.

– Член делегации СССР в Финляндию (АН СССР, министерства и ведомства СССР) по приглашению Финского института управления (Lifim) для изучения опыта организации и управления предпринимательской деятельностью, малым и средним бизнесом (28 октября-2 ноября).

– Участие в работе V Пленума ЦК КП Казахстана (6 сентября).

– Участие в работе чрезвычайного XVIII съезда КП Казахстана (7 сентября).

– Выступление на заседании экономического Экспертного комитета, возглавляемого Президентом КазССР, по проекту программы приватизации, разработанной Высшим экономическим советом Казахской ССР.

– Выступление на I заседании Высшего экономического совета при Президенте Казахской ССР.

1991-1992. Член комиссии по экспертизе проекта Конституции Казахской ССР.

– Предложения к проекту Программы разгосударствления и приватизации в Казахской ССР (1 этап) в Высший экономический совет при Президенте Казахской ССР.

– Речь-выступление на III Пленуме ЦК КП Казахстана (13 февраля).

1991-1993. Эксперт-консультант Комитета по науке, образованию и культуре Верховного Совета Казахской ССР.

1991-1995. Член редколлегии журнала «Доклады АН Казахской ССР, НАН РК».

1992. Командировка в Северо-Казахстанскую область по поводу мероприятий, посвящённых памяти академика Е.А. Букетова. Руководитель делегации АН РК и докладчик на торжественном заседании (июль).

– Инициатор проведения и руководитель совещания директоров институтов экономики независимых государств Средней Азии и Казахстана. Подписание договора о сотрудничестве. Создание Совета директоров академических институтов экономики (20 февраля).

– Научная командировка вместе с академиком Л.И. Абалкиным (РАН) в Японию по приглашению японской ассоциации РОТОБО (Ассоциация по торгово-экономическим связям с Россией, Восточной Европой и странами СНГ) и Института экономики этой ассоциации (12-20 сентября).

– Выступление с докладами на тему «Экономический потенциал Казахстана и пути сотрудничества с Японией» на встрече с деловыми кругами, учёными, интеллигенцией в г. Токио, Ниигате.

– Научный руководитель работы «Предложения и рекомендации по углублению экономической реформы в Казахстане», представлен-

ной в Верховный Совет, Кабинет Министров, министерства и ведомства Республики Казахстан.

– Выступление и руководство обсуждением проекта Конституции РК в Академии наук РК (Учёные-обществоведы и научная общественность г. Алматы, июль).

– Памятная записка Президенту Республики Казахстан Назарбаеву Н.А. «О результатах научной командировки в Японию и путях укрепления экономического и делового сотрудничества между Республикой Казахстан и Японией» (октябрь).

– Памятная записка Президенту Республики Казахстан Назарбаеву Н.А. «О проблемах развития экономической науки в Казахстане» (15 апреля).

– Поездка в Восточно-Казахстанскую область (г. Усть-Каменогорск) в составе делегации АН РК. Обсуждение вопросов организации Восточно-Казахстанского отделения АН РК (июль).

– Пребывание в КНР по приглашению АОН КНР в составе делегации АН РК. Обмен мнениями, обсуждения, дискуссии с учёными-обществоведами, руководящими работниками науки и административных органов в г. Урумчи, Пекин, Шеньжень, Гуандун, Шенде по проблемам научного сотрудничества, экономической реформы, развития общественных наук. Заключение соглашения о научном сотрудничестве между АН РК и АОН КНР (12-26 мая).

– Предложения и замечания к проекту Национальной программы разгосударствления и приватизации в РК на 1993-1995 гг. (2 этап, декабрь).

– Предложения и рекомендации по углублению экономической реформы в Казахстане. Институт экономики АН РК (научный руководитель, ведущий автор).

– Приём делегаций зарубежных учёных: японских учёных-экономистов; профессора Мюнхенского университета Хафнера (январь); профессора Ренского университета (30 октября); встреча и беседа с вице-президентом АН Египта проф. Хамду Абдель-Азиз Моурсу (апрель); приём делегации Центра экономических исследований из Франкфурта-на-Майне (апрель); делегации АОН Суар и совместная работа (10-30 октября); объединённой делегации США, Канады, стран Европы по программе «Человек-человеку».

– Участие в разработке проекта закона «О защите частного предпринимательства» в составе рабочей группы Комитета Верховного Совета РК по промышленности и транспорту.

– Участие в работе Высшего экономического совета при Президенте РК. Выступление с докладом на тему «О состоянии и проблемах развития экономической науки в Казахстане». Председатель – Президент РК Н.А. Назарбаев (15 апреля).

– Участие в работе Учёного совета Института экономики РАН по региональным проблемам.

– Член правительственной делегации Республики Казахстан во главе с премьер-министром Терещенко С.А. в Израиль. Встречи и дискуссии с государственными, общественными деятелями, учёными, деловыми кругами о путях сотрудничества в сфере экономики и науки между Республикой Казахстан и Израилем (6-9 сентября).

– Член терминологической комиссии Кабинета Министров РК и руководитель секции по экономике и финансам (март).

1992-2010. Член Главной редакции энциклопедии Республики Казахстан.

– Член Комитета по государственным премиям РК в области науки.

– Член Научно-общественного совета РАН и Совета Федерации независимых профсоюзов России по социально-экономическим проблемам трудовых отношений.

1993. Научный руководитель альтернативного варианта программы чрезвычайных мер выхода из кризиса и стабилизации экономики, разработанной Научным советом по экономической реформе при президиуме НАН РК (февраль).

– Председатель Комиссии президиума НАН РК по подготовке проекта постановления Кабинета Министров по реализации Указа Президента РК «О мерах по совершенствованию организации науки и развитию научно-технического потенциала республики» (апрель).

– Приём главного советника Комиссии по вопросам развития науки Европейского Совета г-на Манфреда Мачиоти.

– Приём делегации из Университета Киото (Япония) – группа исследователей по мировым чрезвычайным ситуациям и спасению Арала.

– Председатель Научного проблемного совета по экономической реформе при президенте НАН РК.

– Председатель секции по экономике и финансам терминологической комиссии при Кабинете Министров РК.

– Приём делегации учёных Мэрилендского университета (США).

– Приём делегации Центра по изучению проблем развития при Госсовете КНР и Института общественного развития Евразии при Центре.

– Приём делегации ЮНИТАР (ООН) Института ООН по подготовке кадров и исследованиям.

– Приём заместителя директора Института экономики РОТОБО (Япония) Мотомура-сан Казуко.

– Приём исследователя Института экономики (Южная Корея).

– Приём у вице-преьера и министра науки и новых технологий РК по вопросам развития экономической науки в республике (июнь).

– Участие в Днях науки Казахстана в Павлодарской области. Встречи-выступления на тему «Об экономической реформе в РК и задачах экономической науки» (июнь).

– Член Комиссии Кабинета Министров РК по разработке научных основ интеграции экономики государств Центральной Азии.

– Член Координационного совета Кабинета Министров РК по реализации Государственной программы по перестройке статистики, первичного и бухгалтерского учёта.

– Член рабочей группы по подготовке реформы льготного пенсионного обеспечения по распоряжению премьер-министра РК.

– Научный эксперт Аппарата Президента и Кабинета Министров РК.

1994. Встреча с г-ном Джорджем Фантомом и Куртом Садерлундом – президентом и помощником президента Новой школы по социальным исследованиям (Нью-Йорк, США). Руководитель встречи с директорами институтов и ведущими учёными ООН.

– Встреча с директором Института исследования проблем Центральной Азии МИД Франции (расположен в Ташкенте) г-ном Шывыл (январь).

– Встреча-совещание с делегацией АОН СУАР КНР во главе с президентом Леном Фареном и Жакыпом Мырзаханом (апрель).

– Встреча с руководителем «Юнайтед Нейшенс офис» в Алматы Найджелом Рингроусом, представителем ООН в Казахстане (май).

– Выполнение заказа – главы в книге ПРООН «Переход к рынку в Европе и Средней Азии на базе предлагаемой модели» (июнь).

– Выступление в Верховном Совете РК по проблемам разгосударствления и приватизации (сентябрь).

– Выступление в Комитете по экономической реформе Верховного Совета РК о ходе экономической реформы в республике.

– Выступление в Комитете по экономической реформе при обсуждении Концепции новой экономической политики (декабрь).

– Выступление на Парламентских слушаниях сессии Верховного Совета РК по проблемам разгосударствления и приватизации (октябрь).

– Участие в Днях Казахстана в Узбекистане в составе правительственной делегации: г. Ташкент, Андижан и Наманганская область. Выступление в Институте иностранных языков в Андижане и Намангане (май).

– Доклад «Основные направления совершенствования национальной программы разгосударствления и приватизации» представлен в Комитет по экономической реформе Верховного Совета РК, Аналитический центр Верховного Совета РК (сентябрь).

– Заключение Института экономики НАН РК на «Альтернативную политику экономических реформ», разработанную коалицией «Прогресс» Комитета по экономической реформе Верховного Совета РК (сентябрь).

– Заместитель председателя Редакционно-издательского совета НАН РК.

– Зарубежная командировка в г. Урумчи СУАР КНР (август).

– Участие в Международной конференции, организованной USAID по рыночной трансформации переходных стран.

– Избран академиком-секретарём Отделения общественных наук и членом президиума НАН РК (15 февраля).

– Научный руководитель Международной программы «Социально-экономические и национально-культурные процессы в СУАР (КНР) и перспективы сотрудничества с Республикой Казахстан». Срок исп. 1995-1997 гг.

– Научный руководитель и председатель Научно-экспертного совета приоритетной программы фундаментальных исследований «Теория и методология формирования рыночных отношений в Казахстане: экономические и правовые проблемы».

– Научный эксперт Аппарата Президента и Кабинета Министров РК.

– Предложения в Верховный Совет РК – Комитет по экономической реформе по «Совершенствованию процесса приватизации в Казахстане» (август).

– Предложения к проекту программы действий правительства по углублению реформ и выходу из экономического кризиса (октябрь).

– Председатель экспертной комиссии по выборам членов академии по ООН НАН РК (февраль-апрель).

– Приём-встреча с делегацией международной организации Атлантическая стратегия Европы «Проект Европы» (Италия) в составе с проф. Римского университета Стефанией Джаконис, администратором Ливио Барнардо и сотрудником Итало-Казахского общества по торговле Карло Валентино (май).

– Приём, беседа с делегацией общественных деятелей, предпринимателей Китайской республики (Тайвань) – Грегори Сан- Лин Ханг (генеральный секретарь Международной торговой ассоциации), Лин Хванг Куай (Мин-во экономики, Департамент международной кооперации), Ю Шинг Оюанг (проф. Института механизации с/х Национального Тайваньского университета) (июль).

– Приём делегации учёных Китайского института современных международных отношений при Госсовете КНР: Чу Дан (вице-президент), Гу Гуаньфу (вице-президент Ассоциации международных отношений), Ли Чуйфа (зав. отделом Института Восточной Европы и Центральной Азии) (март).

– Приём иранских учёных-экономистов (Моусави и др.) (октябрь).

– Приём координатора – представителя программ развития ООН г-на Кимо Кльюнена по вопросам разработки программы по Казахстану «Проблемы переходной экономики Казахстана» (май).

– Приём руководителя офиса Консорциума USAID по вопросам бизнеса, приватизации в Алматы Дункана Робинсона (январь).

– Приём торгового атташе Посольства Великобритании Салли Каммингс (февраль).

– Приём японской делегации РОТОБО (г-жа Мотомура-сан, г-н Иошио Тото) (декабрь).

– Приём японского профессора Окада из РОТОБО (октябрь).

– Разработан и представлен в Комитет по науке и народному образованию проект закона «О социальной защите в науке и научном обслуживании» (основной автор).

– Сотрудничество с Институтом экономики стран Восточной Европы, России и Центральной Азии (Япония). Представлены научные доклады: «Проблемы разгосударствления и приватизации в Казахстане», «Вопросы комплексного использования ресурсов углеводородного сырья в Казахстане» (ноябрь).

– Сотрудничество с фондом Сасакава (Япония). Материалы по программным реформам и приватизации в РК (октябрь).

– Участие и выступление в дискуссии по праву частной собственности на землю в КазНИЭ и организации с/х производства (декабрь).

– Участие в работе совместного заседания Комитета по экономической реформе и Комитета по бюджету и финансам Верховного Совета РК. Представлены письменные записки по программе приватизации, по ускорению реформы и выводу экономики из кризиса (июнь).

– Член жюри конкурса по проблемам приватизации в Казахстане, проводимого консорциумом ЮСАИД (август).

– Член комиссии по общественным наукам и гуманитарному образованию Национального Совета по Государственной политике при Президенте РК.

1994-по настоящее время. Член Главной редакции международного научного и общественно-политического журнала РАН и МААН СНГ «Общество и экономика» (Москва).

1995. Член комиссии госкомнауки РК по казахской диаспоре (ближнего и дальнего зарубежья) (сентябрь).

– Член оргкомитета Правительства РК по проведению юбилея Абая.

1995-1997. Член рабочей группы по разработке Концепции национальной политики в РК в Государственном комитете по национальной политике РК.

– Член рабочей комиссии по разработке проекта Концепции научно-технологической политики РК в Министерстве науки и новых технологий.

– Член Специализированного совета докторских диссертаций при КазГАУ.

1995-1998. Председатель экспертного совета по экономическим наукам ГАК РК.

– Президент методологического совета научно-консалтингового центра при Министерстве промышленности и торговли РК.

1996. Член редколлегии Энциклопедического справочника «Национальная академия наук Республики Казахстан».

– Член Главной редакции энциклопедии «Алматы».

– Член редакционного совета журнала «Евразийское сообщество».

1996-1998. Член НИСО МН–АН РК.

– Научный руководитель государственной научной программы по казахской диаспоре.

1996-1999. Вице-президент Министерства науки – Академии наук Республики Казахстан. Член коллегии МН–АН РК.

1996-2003. Главный редактор журнала «Известия НАН РК. Серия общественных наук».

– Член редколлегии журнала «Вестник НАН РК».

– Член Комитета по государственным премиям РК в области науки, техники и образования при Правительстве РК. Постановление Правительства РК № 103 от 13 августа 1996 г. Председатель секции общественных наук.

– Член редколлегии журнала «Доклады МН–АН РК, МОН РК, НАН РК».

1996-1999. Академик-секретарь Отделения общественных и гуманитарных наук (Приказ министра-президента МН–АН РК № 52 от 28 мая 1996).

1996-2004. Член редколлегии журнала «Мысль».

1997. Член Главного редакционного совета Казахской Энциклопедии.

– Член Государственной комиссии по проведению Года единства и национальной истории (Постановление Правительства РК № 1869 от 30 декабря 1997 г.).

– Член Комиссии и председатель секции по общественным и гуманитарным наукам по присуждению государственных премий РК в области науки и техники.

– Член Организационного комитета по проведению ежегодной конференции по проблемам экономической интеграции, прогнозирования приоритетных направлений национальных экономик Казахстана, Кыргызстана, Узбекистана.

– Член рабочей группы по разработке Концепции национальной политики РК.

– Член рабочей группы Правительства РК по разработке государственной программы регулирования миграции.

– Научная командировка в Малайзию (г. Куала-Лумпур) по приглашению Фонда Сасакавы (Япония). Участие в семинаре на тему «Развитие рыночной экономики: опыт Малайзии и стран Восточной Азии». Вручение сертификата за успешное участие в семинаре по вопросам рыночной экономики переходных стран (Фонд Сасакавы, Университет Малайзии, 3-29 ноября).

1997-2004. Член редакционного совета журнала «Транзитная экономика».

1998. Член Государственной комиссии по Государственной молодежной премии «Дарын».

– Член Государственной комиссии по подготовке и проведению 100-летия со дня рождения академика К.И. Сатпаева.

– Член оргкомитета по проведению ежегодной конференции по проблемам экономической интеграции, прогнозирования приоритетных направлений национальных экономик Казахстана, Кыргызстана, Узбекистана.

– Член правительственной комиссии по внесению изменений и дополнений в Указ Президента РК, имеющего силу Закона «О земле».

1998. Член президиума Академии образования имени И. Алтынсарина РК.

– Член президиума Комиссии по государственным премиям РК в области науки, техники и образования при Правительстве РК. Руководитель секции общественных наук (Постановление Правительства РК № 477 от 25 мая 1998 г.).

1998-2003. Член главной редакционной коллегии 50-томного полного собрания сочинений М.О. Ауэзова.

1998-2004. Член редакционного совета журнала «Отан тарихы».

– Член редколлегии национальной энциклопедии «Қазақстан».

– Член главной редакционной коллегии пятитомника «История Казахстана с древнейших времён до наших дней».

– Заместитель руководителя секции научно-методического обеспечения работы Государственной комиссии по проведению Года народного единства и национальной истории (Приказ МОН–НАН РК № 25 от 9 февраля 1998).

– Член редколлегии полного собрания сочинений академика А.Х. Маргулана.

– Член Совета фундаментальных исследований МОН–НАН РК.

1999. Благодарность от премьера К.К. Токаева за научный доклад «Международное движение инвестиций и Казахстан». 8 октября. (Совместно с автором Т.А. Джумагельдиева).

– Встреча с начальником департамента Министерства внешних сношений Монголии Батбаяром (6 апреля).

– Консультант экономической и социальной комиссии ООН (ЕСКАП ООН) по странам Азии и Тихого океана.

– Приём делегации китайских учёных: зам. директора Института социального развития Евразии при Центре развития Госсовета КНР профессора Jang Xinzhe, профессора Gin Songling и др.

– Руководитель делегации Казахстана в качестве вице-президента НАН РК на Международный семинар-коллоквиум и открытие выставки «Наука Казахстана: от прошлого к будущему», посвящённый 100-летию со дня рождения К.И. Сатпаева. Штаб-квартира ЮНЕСКО (Париж, 8-16 апреля).

– Руководитель научной делегации НАН РК на юбилейную сессию АН Республики Таджикистан, посвящённую 100-летию со дня рождения академика К.И. Сатпаева (25 марта).

– Член генеральной комиссии по подготовке и проведению торжественной встречи третьего тысячелетия в Казахстане (31 марта).

– Член Главной редакции 100-томного Собрания казахского фольклора.

– Член научного совета Международной научной программы «Человек и горы».

– Член редколлегии книги «Заңғар (Қ.И. Сәтбаев туралы естеліктер)».

– Член редколлегии книги «Мир Сатпаева».

– Член редколлегии сборника документов-материалов «Академик К.И. Сатпаев».

1999-2000. Член комиссии по проведению Года поддержки культуры МОН РК.

1999-2003. Заместитель председателя редакционного совета журнала «Вестник» университета «Кайнар».

2000. Благодарственное письмо премьер-министра РК К.К. Токаева за научный доклад «Перестройка структуры экономики: концептуальные подходы» (11 октября).

– Заместитель председателя оргкомитета по проведению Международной научно-практической конференции «10 лет суверенного Казахстана: история и перспективы развития» (15 июля).

– Избран действительным членом (академиком) Международной экономической академии «Евразия».

– Научная командировка в ФРГ (Берлин) по приглашению Германского фонда международного развития DSE (22 июня-1 июля).

– Получен сертификат Центра экономического и социального развития ZWS Германского фонда международного развития за успешное участие в семинаре «Политика доходов и занятости в условиях социальной рыночной экономики» (1 июля).

– Председатель Международной конференции «Ислам: история и современность (Алматы, 22 ноября).

– Председатель Международной конференции, посвящённой 700-летию Османской империи (21 января).

– Приём директора Института Восточной Европы, России и Средней Азии АОН Китая Ли Цзин-Цзе.

– Приём посла Королевства Нидерландов г-на Антона Спейкенбринка. О путях сотрудничества университетов Нидерландов и НАН РК, преимущественно – исламских центров.

– Приём руководителя центра научных исследований американ-

ского профессора Сачи Дастидара (на предмет научного сотрудничества) (январь).

– Приём французского социолога Ванды Дресслер Парижского университета – Нантерре (февраль).

– Член комиссии НАН РК по организации и проведению Года поддержки культуры (январь).

– Член оргкомитета по проведению Международной конференции «Наука третьего тысячелетия» с участием лауреата Нобелевской премии (10-14 мая).

– Член рабочей группы Мажилиса РК по проекту Закона «О науке и государственной научно-технической политике» (Постановление Комитета Мажилиса по социально-культурной политике от 27 сентября 2000 г.).

– Член секции по культурно-историческим памятникам и научно-методическому обеспечению проблем культурологии Госкомиссии по проведению Года поддержки культуры (февраль).

– Член Учёного совета НИИ социального развития Всеобщей Конфедерации профсоюзов стран СНГ (Москва, июль).

– Член-эксперт Государственной комиссии по проблемам развития экономики Казахстана под руководством Д.К. Ахметова (23 ноября).

2001. Ведущий-председатель акции «Трибуна лидера». Встреча с сенатором академиком Ж.М. Абдильдиным (15 ноября).

– Заместитель председателя оргкомитета по проведению Международной конференции «10 лет независимости Казахстана: итоги и перспективы развития» (февраль).

– Заместитель председателя редакционного совета журнала «Қазақ өркениеті» («Казахская цивилизация»).

– Председатель Республиканской научной конференции, посвящённой памяти видного учёного и общественного деятеля, заслуженного деятеля науки РК, члена-корреспондента НАН РК Гожахмета Садвакасова (6 декабря).

– Председатель Республиканской научно-теоретической конференции «Суверенной независимой Республике Казахстан – 10 лет: история и современность» (20 июня).

– Приём делегации из КНР. Международный институт экономики и культуры (Синцзянский филиал Пекинского института) (17 января).

– Член общественного совета национальной комиссии по проведению Года 10-летия РК.

– Член Учёного совета Казахско-Американского университета.

– Заместитель председателя редакционного совета журнала «Вестник университета «Кайнар».

2002. Приём делегации Исламской академии наук (1 мая).

– Руководитель делегации НАН РК в г. Кокшетау на юбилейных торжествах хана Кенесары (сентябрь).

– Член Республиканской комиссии по подготовке и проведению 100-летнего юбилея со дня рождения Габита Мусрепова (19 января).

2003. Председатель совета Фонда развития науки НАН РК.

– Приём профессора университета г. Луисвилля доктора Чарльза Е. Зиглера (5 июня).

– Руководитель делегации НАН РК на презентации по случаю присвоения имени академика М.К. Козыбаева Северо-Казахстанскому государственному университету. «Актовая речь» на торжественном заседании (Петропавловск, 23 октября).

2004. Заседание общественной комиссии по «Культурному наследию». Руководитель «Экономической секции». Формирование авторского коллектива и заместитель председателя секции «Экономическая классика» (февраль).

– Член Главной редакции энциклопедии «Северо-Казахстанская область».

– Член редакционной коллегии международного журнала «Общество и экономика» МААН (Международная Ассоциация академий наук СНГ) РАН.

2005-2006. Заместитель главного редактора, член редколлегии и составитель 6-го тома издания «Экономика. Всемирная классика».

2006. Член попечительского совета Казахского экономического университета имени Т. Рыскулова.

– Член редакционной коллегии научного журнала «Экономика: стратегия и практика» МОН РК, Институт экономики.

2007. Учредитель и член президиума Союза учёных Казахстана (Республиканское общественное объединение).

– Член Международного совета журнала «Реформа» (Бишкек).

– Благодарственное письмо председателя Программного совета Экономического форума Зигмунта Бердыховского от 12 марта за участие в форуме и секционный доклад. Крыница Здрой, Польша.

2009. Почётный профессор Казахского экономического университета имени Т. Рыскулова.

2010. Выступление на встрече с группой депутатов Мажилиса Парламента РК во главе с депутатом А. Тлеубердиным по обсуждению проекта Закона «О науке» (Алматы, 12 февраля).

2011. Выступление на тему «Современные тенденции в международных отношениях и Казахстан как субъект мировой политики» на встрече с А.Х. Арыстанбековой, доктором исторических наук, профессором, чрезвычайным полномочным послом Республики Казахстан, первым Постоянным представителем РК при ООН (Алматы, 17 октября).

– Форум учёных Казахстана «Развитие науки – будущее страны» с участием Президента РК Н.А. Назарбаева (1 декабря).

2012. Член редакционной коллегии общественно-политического журнала «Мысль» (Алматы).

– Благодарственное письмо Президента РК за авторскую монографию «Индустриально-инновационная стратегия и экономический рост» (Алматы).

2013. Член редакционной коллегии журнала «Вестник Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилёва. Серия экономическая».

– Член Бюро Отделения общественных и гуманитарных наук Национальной академии наук Республики Казахстан.

– Поздравление Президента Республики Казахстан с Новым 2014 Годом с пожеланиями благополучия и творческих успехов.

– Член редакционной коллегии журнала «Вестник внешнеэкономической информации» Университета международного бизнеса.

Награды, почётные звания

1967. Благодарственная грамота Всесоюзного ордена Ленина общества «Знание».

1970. Юбилейная медаль «За доблестный труд. В ознаменование 100-летия со дня рождения В.И. Ленина» (10 июня 1970 г.).

1976. Медаль «За трудовое отличие» (№ 886070, 5 апреля 1976 г.).

1977. Почётная грамота АН КазССР и Республиканского комитета профсоюза работников просвещения высшей школы и научных учреждений.

1978. Почётная грамота президиума АН КазССР и Республиканского совета профсоюзов работников просвещения высшей школы и научных учреждений.

1980. Благодарственная грамота общества «Знание» КазССР.

1980. Почётная грамота президиума АН КазССР и президиума Республиканского комитета профсоюза работников просвещения высшей школы и научных учреждений в связи с 60-летием Казахстана.

1983. Присвоено звание лауреата премии им. Ч. Валиханова Академии наук Казахской ССР за монографию «Индустриальный прогресс Казахстана в период развитого социализма».

1984. Почётная грамота Верховного Совета Казахской ССР за заслуги в развитии экономической науки и подготовке научных кадров.

1986. Медаль «Ветеран труда» (17 апреля 1986 г.).

1987. Благодарственная грамота ордена Ленина Всесоюзного общества «Знание».

1988. Почётная грамота ЦК КП Казахстана, Совета Министров Казахской ССР, Казсовпрофа.

1995. Присвоено звание «Заслуженный деятель науки и техники РК».

1996. Почётная грамота МН–АН РК за плодотворную работу в Академии наук и в связи с 50-летием со дня основания АН РК.

1999. Памятная медаль Республики Казахстан «Астана».

2001. Лауреат премии Международной экономической академии «Евразия» Республики Казахстан. Свидетельство № 013.

2001. Нагрудный знак «За заслуги в развитии науки Республики Казахстан» (1.02.2001).

2004. Орден «Парасат» (Указ Президента РК от 19.12. 2004 г.).

2004. Нагрудный знак «За заслуги в развитии науки Республики Казахстан».

2004. Почётная медаль «Выдающийся интеллектуал XXI века» Международного Кембриджского биографического центра за заслуги в развитии науки и активную связь с международными научными кругами. Англия.

2004, 2009. Почётное звание «Человек Года» Американского биографического института и департамента международных исследований за выдающиеся достижения в науке и международном сотрудничестве.

2006. Международная награда «Золотая медаль для Казахстана» Американского центра (ABJ – США), присуждаемая эксклюзивно избранным гражданам мира за заслуги и вклад для их стран и народов.

2007. Имя академика А.К. Кошанова включено в специальное издание Кембриджского центра «2000 выдающихся учёных XXI века».

2008. Медаль «10 лет Астане».

2009. Почётные награды «Медаль свободы» и «Орден чести» Американского биографического института за профессиональные достижения и вклад в международное научное сотрудничество.

2009. Номинирован на звание «100 выдающихся учёных мира 2009 г.» Международной биографической ассоциацией (Кембридж, Англия).

2009. Нагрудный знак «Үздік ұстаз» за заслуги в деле профессиональной подготовки специалистов (12.10.2009 г.).

**SCIENTIFIC AND PROFESSIONAL ACTIVITIES MAIN
DATES OF ACADEMICIAN OF THE NATIONAL ACADEMY
OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
A.K. KOSHANOV**

Professional activity

1951-1957. Student of the Moscow State University named after M.V. Lomonosov.

1957-1959. Lecturer in political economics at Aktubinsk co-operative technical school.

1959-1961. Junior research worker at the Institute of Economics of the Kazakh SSR Academy of Sciences.

1961-1964. Post graduate student of the Institute of Economics of the Kazakh SSR Academy of Sciences.

1964-1966. Junior research worker at the Institute of Economics of the Kazakh SSR Academy of Sciences.

1966-1967. Senior research worker at the Institute of Economics of the Kazakh SSR Academy of Sciences.

1967-1970. Scientific secretary at the Institute of Economics of the Kazakh SSR Academy of Sciences.

1969. Senior research worker in «political economics» specialty.

1970-1995. Head of the Department of social-economic problems at the Institute of Economics of the Kazakh SSR Academy of Sciences.

1985-1988. Deputy director at the Institute of Economics of the Kazakh SSR Academy of Sciences.

1987-1994. Member of the bureau and deputy academician-secretary of the Department of social sciences of the Kazakh SSR Academy of Sciences.

1988-1995. Director of the Institute of Economics of the Republic of Kazakhstan Academy of Sciences.

1989-1990. Chief scientific secretary of the Presidium of the Republic of Kazakhstan Academy of Sciences.

1989-1996. Member of the Presidium of the Republic of Kazakhstan Academy of Sciences.

1994-2003. Academician-secretary of the Department of social and humanitarian sciences of the Republic of Kazakhstan Academy of Sciences.

1995-2004. Head of the Department of market economy theory of the Institute of Economics of RK Ministry of Education and Science.

1996-1999. Vice-President and member of the college of the Ministry of Science – Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

1999-2004. Member of the Presidium of the Republic of Kazakhstan Academy of Sciences.

2004-2009. Head of the Department of national economy theory and institutional policy of the Institute of Economics of RK Ministry of Education and Science.

2009-2014. Head of the center of social-competent economics of the Institute of Economics of RK Ministry of Education and Science.

– Head research worker of the Institute of Economics of RK Ministry of Education and Science.

Scientific and scientific-organisational activities

1965. Defended a thesis for Candidate of Economics scientific degree on the theme «Rates of expanded reproduction and development of branch structure of heavy industry of Kazakhstan (1929-1965)».

1973. Member of the methodical council in economics of «Znanie» Republican society.

1974. Member of Specialized council in defending PhD theses at the Institute of Economics, Kazakh SSR Academy of Sciences.

– Member of the editorial board of the Kazakh Soviet Encyclopedia in economics.

1976-1980. Supervisor of methodological seminar of high rank at the Presidium of the Kazakh SSR Academy of Sciences.

1979. Defended a thesis for Doctor of Economics scientific degree on the theme «Regulations and problems of industrial growth of Kazakhstan during the period of developed socialism».

1980. Professor of political economics faculty of Alma-Ata Institute of National Economics.

1980-1994. Member of the board of Kazakh branch of the Mongolian-Soviet friendship society of the Union of Soviet societies of friendship and cultural relations with abroad.

1982. Deputy Chairman of the Kazakh branch of USSR AS Scientific council in «Economic regularities of socialism development and competition of two systems».

1982-1988. Deputy Chairman of problem Scientific council in «Social and economic development of the Kazakh SSR».

– Supervisor and executor of a planned theme «Social and economic problems of the development of administrative area and perfection of way of life of working people» (social and economic aspect).

– Head of political economics section of Scientific and Economic Society of the Kazakh CCP and a member of its board.

– Member of the methodical council for propagation of political economy knowledge of the Kazakh CCP «Znanie» society.

– Member of organizational committee for carrying out of International seminar of United Nations UNICAP on a problem «Role of governmental sector in social and economic transformation of African countries» (Alma-Ata city).

– Member of the Presidium of the Kazakh SSR «Znanie» society.

– Member of the Republican council on the Complex program of scientific and engineering progress of the Kazakh SSR for 1986-2005.

– Member of the Specialized council on candidate theses defence at S.M. Kirov State University.

– Member of the Specialized council on defence of doctoral theses at Kazakh SSR AS Institute of economics.

– Member of the economics editorial body of the Kazakh Soviet Encyclopedia.

1983. Corresponding member of the Kazakh SSR Academy of Sciences.

1983-1994. Member of the editorial board of «Izvestia of the Kazakh SSR AS. A series of social sciences» magazine.

– Member of the Council of engineering and economic examination of Kazakh SSR State plan.

1984. Confirmed in academic status of the Professor in «political economics» speciality.

1984-1989. Member of the problem commission in a socialist way of life of Scientific council of USSR AS «Regularities of socialist society development and competition of two systems».

– Member of editorial council of Kazakh SSR AS.

1984-1991. Member of the Academic council of the Scientific and research institute of planning and norms at Kazakh SSR State plan.

1984-1992. Member of the Kazakh branch bureau of the Soviet association of political sciences at the Kazakh SSR AS.

– Member of organizational committee on carrying out of the Soviet-Polish symposium on problem «Theory and transitional practice» (Alma-Ata city).

1985-1988. Deputy Chairman of «Znanie» society of the Kazakh SSR Academy of Sciences.

– Deputy Chairman of the Specialized council on doctoral theses defence at the Institute of economics, Kazakh SSR AS.

– Member of the bureau of social sciences section of USSR AS Presidium.

– Member of organizational committee on carrying out of the United Nations International seminar «Experience of social and economic development of republics of Central Asia and Kazakhstan and a way of its use by the less developed countries (Alma-Ata).

1986. Report at a seminar of active workers of «Austrian-Soviet friendship» society (Moscow).

– Deputy Chairman of the Kazakh branch of political sciences Soviet association of Kazakh SSR AS.

– Participation as a member of delegation from the Kazakh SSR in the Days of the Soviet Union in Greece 17.10-27.10. Has acted with the reports «Social and economic policy of CPSU in the light of resolutions of CPSU XXVII congress» and «Social and economic development of the Kazakh SSR in national economy complex of USSR» in Athenes, Patra. Volos, Larissa cities.

1986-1991. Member of Frunze regional committee of Kazakhstan CP.

1987-1989. Deputy of Frunze regional soviet of People's Deputies (Alma-Ata).

1987-1991. Member of the Republican scientific council on problems of scientific and engineering and social and economic forecasting at Kazakh SSR AS Presidium and Kazakh SSR State plan (on the rights of the regional commissions of Scientific council of USSR AS and USSR State Committee on science and engineering).

1987-1992. Chairman of Frunze regional council of «Znanie» society.

1988. Business trip to GDR as a member of delegation of the All-Union «Znanie» society for studying questions of the organization and propagation of social and economic policy of GDR spent by «Urania» society. Made reports on themes «Social and economic policy of USSR», «On a radical economic reform and new thinking», «Problems of strengthening communication between science and production», «Problems of interethnic relations and German diaspora in Kazakhstan» for active workers of «Urania» society, scientific and engineering officers in the cities of Berlin, Zaalfeld, Gera, Yena. April, 18-28.

– Delegate of XXXVI Frunze regional party conference (November, 19).

– Delegate of XXVIII Alma-Ata regional party conference (December, 16-17).

1988-1989. Scientific head of high engineering commission of scientists-economists of the republic on the development of «Concepts of transition of the Kazakh SSR to principles of self-management and self-financing» according to the decision of Kazakh SSR Council of Ministers from October, 25, 1988.

– Member of Scientific council on relations of Kazakh SSR AS and the Higher school.

1988-1990. Adviser-consultant of the Presidium of the Kazakh SSR Supreme Soviet on national and interethnic relations.

1988-1991. Member of the Scientific council «Problems of regional economy» of USSR AS.

1988-1995. Chairman of the Academic council of the Institute of Economics, RK NAS.

1988-2008. Chairman of the Specialized council for doctoral theses defence at the Institute of Economics of RK MES – RK HAS.

1989. Chairman of organizational committee of the republican scientific and practical conference «Actual problems of a radical economic reform in Kazakhstan».

– Elected the full member (academician) of the Kazakh SSR AS.

– Member of the bureau of Republican council of the Kazakh SSR AS and Kazakh SSR State plan on the Complex program of scientific and technical progress of the Kazakh SSR.

– Member of editorial board of the book «K.I. Satpayev. Elected articles on science and culture».

– Member of the commission of the Presidium of Kazakh SSR AS on awarding Ch.Valikhanov Prize.

– Trip to Germany as a member of the special group of lecturers-reporters in connection with carrying out the Days of USSR with participation of the Kazakh SSR. The report on a theme «Social and economic problems of reorganization and economic sovereignty of the union republics» at the International German-Soviet symposium named «Political, national, economic problems of reorganization and relation between the West and the East» (Emden, FRG, the Low Saxony). Interview named «Reorganization in Kazakhstan and prospects of cooperation of the republic with the Western world» to the correspondent of «Emdene Zeitung» newspaper (August, 20-29).

1989-1990. Deputy Chairman of the problem council named «Social and economic and spiritual progress of Kazakhstan during perfection of socialism».

1989-1991. Member of the problem council on economy of the commission of social and economic development of CP Central Committee of Kazakhstan.

– Member of the Scientific council «Development of production relations in conditions of qualitative transformation of socialist society» of the Branch of economics of USSR AS.

1989-1992. Member of the commission of Scientific council of USSR AS on regional problems of Central Asia and Kazakhstan.

1989-1996. Member of the editorial board of «Economy and life» magazine of RK Council of Ministers.

1989-2003. Member of the Committee for Kazakh SSR State Prizes in the field of science and engineering at the Council of Ministers. Chairman of the section on social and humanitarian sciences.

– Member of the editorial board of «Vestnik of Kazakh SSR AS» magazine.

– Member of the governmental commission of Kazakh SSR Council of Ministers on regional self-financing and chairman of High engineering commission.

– Member of the Presidium of KazSSR Academy of Sciences, PK National Academy of Sciences.

1990. Delegate of XVII congress of the Communist Party of Kazakhstan.

– Reported at the All-Union meeting of chairmen of the specialized councils on doctoral theses defence (Minsk city).

– Elected a member of the editorial commission of XVII congress of the Communist party of Kazakhstan (July, 7).

– Reported at the session of the Presidium of Kazakh SSR Council of Ministers on the program project of activity of the government at the first session of the Supreme Soviet of the republic.

– Reported at XVII congress of CP of Kazakhstan. Section «On a present situation».

– Scientific head and the author of «Concept of formation of industrial detachment of national working class of the Kazakh SSR» submitted for the department of national and interethnic relations of the Central Committee of Kazakhstan Communist Party, Kazakh SSR Council of Ministers and the State plan of the republic, the ministries and departments, regional executive committees. It was reported and approved at the ideological commission of CP Central Committee of Kazakhstan.

1990-1991. Member of the All-Union commission on awarding Lenin Komsomol Prizes in the field of science and engineering.

– Member of CP Central Committee of Kazakhstan.

– Member of the problem council on economy of the Commission of social and political development of CP Central Committee of Kazakhstan.

– Member of a subcommission of Kazakh SSR Supreme Soviet on foreign economic relations.

– Head of a creative collective on the development of «Concept of transition Kazakh SSR to regulated market economy». It was approved at the session of Kazakh SSR Council of Ministers.

1990-1992. Member of the economic committee of experts headed by the President of the Kazakh SSR.

– Member of the State commission on economic reform of Kazakh SSR Council of Ministers.

1990-1993. Member of the award commission at Kazakh SSR President.

– Member of the Supreme economic council at the President of the Kazakh SSR.

1990-1994. Member of the State terminological commission of Kazakh SSR Council of Ministers (the Decision of KazSSR CM № 198 from May, 18, 1990).

1990-2003. Member of the editorial commission of «Doklady of the National Academy of Sciences of RK» magazine.

1991. Conclusions and offers on denationalization and property privatization in Kazakhstan (an alternative variant) submitted for the Supreme Soviet and the Supreme economic council at the Kazakh SSR President.

– Co-author and a member of organizational committee on the development of «Program of external economic activity of the Kazakh SSR» submitted and authorized by the government of the republic.

– Co-head of the creative collective for preparing the report «On social and economic position of the republic, measures on its stabilization and realization of transition to market relations» for the Government of the Kazakh CCP included in IV session of the Supreme Soviet of the republic.

– Participation in preparing the materials on the program of activity of the Kazakh SSR President for 1991-1992 submitted to the administration of the President.

– Participation in offers and remarks to a bill «About privatization and denationalization of the agricultural enterprises».

– Participation in offers and remarks to a bill «On the state youth policy in the Kazakh SSR».

– Participation in offers to the project of the Program of privatization and denationalization in the Kazakh SSR in 1991-1992 (1 stage) (in the Higher Economic Council at the President of the republic).

– Member of the Soviet-Finnish commission on management. Presented the report on the organization of small business in the Central Asia.

– Head of the delegation of social scientists of Kazakh SSR AS in Democratic People's Republic of Korea. The agreement on scientific cooperation between Academy of the Social Sciences of DPRK and Kazakh SSR AS was made. 5 round tables and scientific discussions on questions

of state economic, social policy, cultural construction, development of science, a problem of reorganization in economy and policy of USSR and the Kazakh SSR (March, 7-14) were carried out in DPRK ASC.

– Member of working group on the development of the law in support of private business.

– Member of Kazakh SSR AS delegation in England on the invitation of scientific, business circles and governmental authorities of the country. Meetings in the Center on studying East and African countries of the London university, a meeting with the professorial staff of the Oxford university (June, 1-10). Participation in discussions of a round table named «Problems of reorganization in Kazakhstan and prospects of cooperation with the Great Britain» in the Royal Institute of the International Relations, in the Center on affairs of Commonwealth of the nations of the Great Britain Ministry of Foreign Affairs, «British gas» Company, London branch of the Swiss credit bank, Middlesex higher economic business school etc.

– Member of USSR delegation to Finland (USSR AS, ministries and departments of USSR) on the invitation of the Finnish Institute of Management (Lifim) for studying experience of the organization and management of business activity, small and medium-sized business (October, 28-November, 11).

– Participation in the work of V Plenum of the CP Central Committee of Kazakhstan (September, 6).

– Participation in the work of special XVIII congress of Kazakhstan CP (September, 7).

– Speech at the session of the economic Expert committee headed by Kazakh SSR President on the program project of the privatization developed by the Higher economic council of the Kazakh SSR.

– Speech at the I session of the Higher economic council at the Kazakh SSR President.

1991-1992. Member of the commission on examining the Kazakh SSR Constitution project.

– Offers to the project of the Program of privatization and denationalization in Kazakh SSR (1stage) in the Higher economic council at the Kazakh SSR President.

– Speech at the III Plenum of CP Central Committee of Kazakhstan (February, 13).

1991-1993. Expert-adviser of the Committee on science, education and culture of the Kazakh SSR Supreme Soviet.

1991-1995. Member of the editorial board of «Doklady of the Kazakh SSR AS, RK NAS» magazine.

1992. Business trip to the North-Kazakhstan oblast concerning the arrangements devoted to academician E.A. Buketov's memory. The head of RK AS delegation and the lecturer on ceremonial meeting (July).

– The initiator of carrying out and the head of meeting of directors of institutes of economy of the independent states of Central Asia and Kazakhstan. Signing the agreement on cooperation. Creation of Board of directors of the academic institutes of economy (February, 20).

– Scientific business trip together with academician L.I. Abalkin (Russian Academy of Sciences) to Japan on the invitation of Japanese association ROTOBO (Association on trade and economic relations with Russia, the East Europe and CIS countries) and the Institute of Economics of this association (September, 12-20).

– Reported on a theme «Economic potential of Kazakhstan and a way of cooperation with Japan» at the meeting with business circles and scientific intelligency in Tokyo, Niigata.

– The supervisor of studies «Suggestions and recommendations on deepening an economic reform in Kazakhstan», submitted to the Supreme Soviet, the Cabinet of Ministries and departments of the Republic of Kazakhstan.

– Discussion on the project of RK Constitution in the Academy of Sciences of RK (Social scientists and scientific community of Almaty, July).

– Memorandum to Nazarbayev N.A., the Republic of Kazakhstan President named «On results of scientific business trip to Japan and ways of strengthening of the economic and business cooperation between the Republic of Kazakhstan and Japan» (October).

– Memorandum to the President of the Republic of Kazakhstan Nazarbayev N.A. «On the problems of economic science development in Kazakhstan» (April, 15).

– Trip to the East Kazakhstan area (Ust-Kamenogorsk) as a member of RK AS delegation. Discussion on the questions of the East Kazakhstan branches organization of RK AS (July).

– Visit to the Chinese People's Republic on the invitation of Chinese People's Republic Academe of Humanities as a member of RK AS delegation. An exchange of opinions, discussions with social scientists, administrative officers of science in Urumchi, Peking, Shenjen, Guangdong, Shende on problems of scientific cooperation, an economic reform, development of social studies. Conclusion of the agreement on scientific cooperation between RK AS and Chinese People's Republic Academe of Humanities (May, 12-26).

– Suggestions and remarks to the project of the National program of denationalization and privatization in RK for 1993-1995 (2 stage, December).

– Suggestions and recommendations on deepening the economic reform in Kazakhstan. RK AS Institute of Economics (the supervisor of studies, the leading author).

– Reception of delegations of foreign scientists: Japanese scientists-economists; Hafner, professor of Munich university (January); delegation of the Center of economic studies from Frankfurt on the Mine; meeting and conversation with the vice-president of Egypt AS professor Hamdu Abdel-Aziz Moursu (April); professor of Renn university (October, 30); reception and teamwork with a delegation of SUAR Academe of Humanities (October, 10-30); incorporated delegation of USA, Canada, European countries on the program «Man to man».

– Participation as a member of working group of the Supreme Soviet Committee of RK in the development of a bill «On protection of private business» in industry and transport.

– Participation in the work of the Higher economic council at RK President. Acted with the report on a theme «On condition and problems of the development of economic science in Kazakhstan». Chairman – N.A. Nazarbayev, President of RK (April, 15).

– Participation in the work of the academic council of Russian Academy of Sciences Institute of Economics on regional problems.

– Member of the governmental delegation of the Republic of Kazakhstan led by the Prime Minister S.A. Tereshchenko to Israel. Meetings and discussions with state, public figures, scientific and business circles on ways of cooperation in the sphere of economy and science between the Republic of Kazakhstan and Israel (September, 6-9).

– Member of the terminological commission of RK Cabinet of Ministers and head of the section on economy and finance (March).

1992-2010. Member of the Main editorial board of the Republic of Kazakhstan encyclopedia.

– Member of RK Committee on awarding the State prizes in the field of science.

– Member of Scientific and social council of the Russian Academy of Sciences and Council of Federation of sovereign trade unions of Russia on social and economic problems of labour relations.

1993. Scientific supervisor of an alternative variant of the emergency measures program of way out of crisis and stabilization of the economy developed by Scientific council on economic reform at RK NAS Presidium (February).

– Chairman of the Commission of RK AS Presidium on preparing the project of the decision of the Cabinet of Ministers on realizing the RK President Decree named «On measures on perfection of the organization of science and development of scientific and engineering potential of the republic» (April).

– Reception of Mr. Manfred Machiotti, the main adviser of the Commission on development of science of the European Council.

– Reception of delegation from University of Kyoto (Japan) – group of researchers on global extreme situations and salvation of Aral.

– Chairman of the Scientific problem council on economic reform at the President of RK HAS.

– Chairman of the section on economy and finance of the terminological commission at RK Cabinet of Ministers.

– Reception of delegation of scientists of Mariland University (USA).

– Reception of delegation of the Center on studying problems of development at the State Council of the Chinese People's Republic and the Institute of Social Development of Eurasia at the Center.

– Reception of UNITAR delegation of the Institute of United Nations on professional training and researches.

– Reception of Motomura-sun Kazuko, the deputy director of the Institute of Economics, ROTOBO (Japan).

– Reception of the researcher from the Institute of Economics (South Korea).

– Reception at Vice-Premier and Minister of science and new technologies of RK on the development of economic science in the republic (June).

– Participation in the Days of Science of Kazakhstan in Pavlodar area. Meetings-performances on a theme «On economic reform in RK and problems of economic science» (June).

– Member of the Commission of RK Cabinet of Ministers on the development of scientific bases of integration of economy of Central Asia states.

– Member of Coordination council of RK Cabinet of Ministers on realization of the State program on reorganization of statistics, primary and bookkeeping.

– Member of the working group for preparing the reform of preferential pension provision at RK Prime-Minister order.

– Scientific expert of RK President and Cabinet of Ministers Administration.

1994. Meeting with Mr. George Fantom and Kurt Satherlund – the President and his assistant of the New school on social researches (New York, USA). The head of a meeting with directors of institutes and leading scientists of the United Nations.

– Meeting with Mr. Shyvyl, director of the Institute of researching the problems of the Central Asia of the Ministry of Foreign Affairs of France (located in Tashkent) (January).

– Meeting with delegation of the Academy of Social Sciences, SUAR, Chinese People's Republic led by the president Len Faren and Jakyp Myrzakhan (April).

– Meeting with Nigel Ringgrows, the head of «United Nations office» in Almaty (representative of the United Nations in Kazakhstan, May).

– Realization of the order – the chapter in UNICAP book «Transition to

the market in Europe and Central Asia on the basis of suggested model» – for the representative of UN mission in Kazakhstan (June).

– Speech at the Supreme Soviet of RK on problems of denationalization and privatization (September).

– Speech at the Committee on economic reform of RK Supreme Soviet on a course of economic reform in the republic.

– Speech at the Committee on economic reform at discussion of the Concept of new economic policy (December).

– Speech at the Parliamentary hearings of session of RK Supreme Soviet on problems of denationalization and privatization (October).

– Participation in the Days of Kazakhstan in Uzbekistan as a member of the governmental delegation: Tashkent, Andizhan and the Namangan area. Speech at the Institute of Foreign Languages in Andizhan and Namangan (May).

– Report «Basic directions of perfection of the national program of denationalization and privatization» submitted for the Committee on economic reform of RK Supreme Soviet and the Analytical center of RK Supreme Soviet (September).

– Conclusion of RK NAS Institute of Economics on «Alternative policy of economic reforms» developed by «Progress» coalition of the Committee on economic reform of RK Supreme Soviet (September).

– Deputy chairman of the editorial-publishing council of RK NAS.

– Foreign business trip in Urumchi SUAR, Chinese People's Republic (August).

– Participation in the International conference on market transformation of the transitional countries organized by USAID.

– Elected the academician-secretary of the Branch of social sciences and a member of RK NAS Presidium (on February, 15).

– Scientific supervisor of the International program «Social-economic and national-cultural processes in SUAR (China) and prospects of cooperation with the Republic of Kazakhstan». Executive term 1995-1997.

– Scientific supervisor and chairman of the Scientific-Advisory Board of the priority program of basic researches «Theory and methodology of formation of market relations in Kazakhstan: economic and legal problems».

– Scientific expert of President Administration and Cabinet of Ministers of RK.

- Suggestions to RK Supreme Soviet – Committee on economic reform on «Perfection of process of privatization in Kazakhstan» (August).
- Suggestions to the program project of actions of the government on deepening the reforms and way out of economic crisis (October).
- Chairman of the expert commission on elections of members of the Social sciences department of RK NAS (February - April).
- Reception-meeting with delegation of the international organization of the Atlantic strategy of Europe «Project of Europe» (Italy) concluded Stefania Jakonis, professor of the Rome University, manager Livio Barnardo and Karlo Valentino, an employee of the Italian-Kazakh society on trade (May).
- Reception, conversation with delegation of public figures, businessmen of Chinese Republic (Taiwan) Gregory San-Lin Hang (general secretary of the International trading association), Lin Hwang Kwai (Ministry of Economy, Department of the international cooperation), You Shing Ouyang (professor of the Institute of Mechanization, Agricultural National Taiwan University) (July).
- Reception of the delegation of scientists from the Chinese Institute of Modern International Relations at the State Soviet of Chinese People's Republic: Chu Dan (vice-president), Gu Guanfu (vice-president of Association of the international relations), Li Chuyfa (head of the department of the Institute of East Europe and Central Asia) (March).
- Reception of Iranian scientists-economists (Mousavi etc.) (October).
- Reception of Mr. Kimo Kliunen, coordinator-representative of United Nations programs of the development on questions of working out of the program for Kazakhstan named «Problem of transitional economy of Kazakhstan» (May).
- Reception of Dunkan Robinson, a head of the office of USAID Consortium on business and privatization in Almaty (January).
- Reception of Sally Kommings, a trade attache of Great Britain Embassy (February).
- Reception of Japanese delegation ROTOBO (Mrs. Motomura-sun, Mr. Joshio Toto) (December).
- Reception of Japanese professor Okada from ROTOBO (October).
- Project «On social protection in science and scientific service» (the

basic author) developed and submitted to the Committee on science and national education.

– Cooperation with the Institute of economics of East Europe, Russia and the Central Asia countries (Japan). Scientific reports were submitted: «Problems of denationalization and privatization in Kazakhstan», «Problems of the complex use of hydrocarbonic raw material resources in Kazakhstan» (November).

– Cooperation with Sasakava fund (Japan). Materials on program reforms and privatization in RK (October).

– Participation and speech in discussion by the right of private ownership of land at the Kazakh Scientific Institute of Economics and organizations of agricultural production (December).

– Participation in the work of joint session of the Committee on economic reform and the Committee on budget and finance of RK Supreme Soviet. Submitted written notes on the program of privatization, acceleration of reform and way out of economy from crisis (June).

– Juryman of competition on problems of privatization in Kazakhstan spent by USAID consortium (August).

– Member of the commission on social sciences and Arts education of the National Council on state policy at RK President.

1994-till present. Member of the chief editorial board of «Society and economy» international scientific and political magazine of the Russian Academy of Sciences and CIS Academies of Sciences International Organization (Moscow).

1995. Member of the commission of RK State Science Committee on the Kazakh diaspora (near and far abroad) (September).

– Member of the organizing committee of RK Government on holding Abay's anniversary.

1995-1997. Member of the working group for development of national policy Conception in RK State committee on national policy.

– Member of the working commission for development of the project of scientific-technological policy Conception in the Ministry of Science and New Technologies of RK.

– Member of the specialized council for doctoral theses protection at the Kazakh Academy of Management.

1995-1998. Chairman of the expert council on economic sciences at RK State attestation commission.

– President of the methodological council of the scientific-consulting center at PK Ministry of Industry and Trade.

1995-2000. Head of the theory of market economy department at RK MES Institute of Economics.

1996. Member of the editorial board of «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» encyclopedic directory. Almaty: Gylym.

– Member of the chief editorial board of «Almaty» encyclopedia. Almaty.

– Member of the editorial board of «Euroasian community» magazine.

1996-1998. Member of the scientific-publishing council of RK MS-AS.

– Scientific supervisor of the state scientific program on the Kazakh diaspora.

1996-1999. Academician-secretary of social sciences and humanities department (the Order № 52 of Minister-President of RK MS-AS from May, 28 1996).

1996-2003. Editor-in-chief of «Izvestia of RK National Academy of Sciences. Series of social sciences» magazine.

– Member of the editorial board of «Vestnik of RK National Academy of Sciences» magazine.

– Member of RK State Prizes Committee in the field of science, engineering and education at RK Government. The decision of RK Government № 103 from August, 13, 1996. Chairman of the section of social sciences.

– Member of the editorial board of «Doklady of RK National Academy of Sciences» magazine.

1996-2004. Member of the editorial board of «Mind» magazine.

1997. Member of the chief editorial council of the Kazakh Encyclopedia.

– Member of the State commission on holding the Year of Unity and National History (Decision of RK Government № 1869 from December, 30 1997).

– Member of the Commission and chairman of the section on social

sciences and humanities on awarding RK State Prizes in the field of science and engineering.

– Member of organizing committee on holding annual conference on problems of economic integration, forecasting of priority directions of national economies of Kazakhstan, Kyrgyzstan and Uzbekistan.

– Member of the working group for the development of RK Conception of national policy.

– Member of the working group of RK Government for the development of the state regulation program of migration.

– Scientific trip to Malaysia (Kuala Lumpur) on the invitation of Sasakava Fund (Japan). Participation in a seminar on theme «Development of market economy: experience of Malaysia and the countries of East Asia». Receiving the certificate for successful participation in a seminar on problems of market economy of the transitional countries (Sasakava Fund, University of Malaysia). November, 3-29.

1997-2004. Member of the editorial board of «Tranzitional Economy» magazine.

1998. Member of the State commission on awarding «Daryn» State youth prize.

– Member of the State commission for preparing and holding the academician K.I. Satpayev's 100 anniversary.

– Member of the organizing committee for holding annual conference on problems of economic integration, forecasting of priority directions of national economies of Kazakhstan, Kyrgyzstan, Uzbekistan.

– Member of the governmental commission on alterations and additions in RK President Decree acting as the Law «On land».

1998-2000. Member of RK I. Altynsarin Academy of Education Presidium.

– Member of the presidium of the Commission for awarding RK State Prizes in the field of science, engineering and education at RK Government. The head of social sciences section (RK Government Decision № 477 from May, 25, 1998).

– Member of the editorial board of «National history» magazine.

1998-2003. Member of the chief editorial board of M.O. Auezov's 50-linguistic complete edition.

1998-2004. Member of the editorial board of «Kazakhstan» national encyclopedia.

– Member of the editorial board of «Native history» magazine.

– Member of the chief editorial board of five-volume edition «History of Kazakhstan since the most ancient times up to now».

– Deputy head of the section of scientific-methodical maintenance of the State commission work for holding the Year of national unity and national history (Resolution of RK MS–AS № 25 from February, 9 1998).

– Member of the editorial board of academician A.N. Margulan's complete edition.

– Member of the Council on fundamental researches of RK MS–AS.

1999. Prime-minister K.K.Tokaev's gratitude for the scientific report «International movement of investments and Kazakhstan». October, 8. (Co-author T.A. Dzhumageldieva).

– Meeting with Batbayr, chief of the department of the Ministry of External Relations, Mongolia. April, 6.

– Consultant of economic and social commission of the United Nations (ESCAP, the United Nations) on the countries of Asia and Pacific Ocean.

– Reception of delegation of Chinese scientists: professor Jang Xinzhe, deputy director of the Institute of Social Development of Eurasia at the Center of development of the State Soviet of Chinese People's Republic, professor Gin Songling, etc.

– Head of Kazakhstan delegation as vice-president of RK NAS at the International seminar-colloquium and opening of «Science of Kazakhstan: from the past to the future» exhibition devoted to the 100 anniversary from K.I. Satpayev's birthday. Headquarters of UNESCO, Paris, April, 8-16.

– Head of scientific delegation of RK NAS at the anniversary session of the Republic of Tadjikistan AS devoted to the 100 anniversary from the birthday of academician K.I. Satpayev (March, 25).

– Member of the general commission on preparing and holding the grand welcome of the third millenium for Kazakhstan. March, 31.

– Member of the chief editorial board of the 100 languid edition of Kazakh folklore.

– Member of the scientific council of the International scientific program «Man and mountains».

– Member of the editorial board of the book «Zangar (to memory of K.I. Satpayev)».

– Member of the editorial board of the book «World of Satpayev». Almaty.

– Member of the editorial board of the collection of documents-materials «Academician K.I. Satpayev».

1999-2000. Member of the commission of RK MES for holding the Year of culture supporting.

1999-2003. Deputy chairman of the editorial board of «Kainar» university «Vestnik» magazine.

1999-2004. Member of the editorial board of «National history» scientific magazine of RK NAS.

2000. Prime minister of RK K.K.Tokayev's letter of thanks for the scientific report «Reorganization of structure of economy: conceptual approaches». October, 11.

– Deputy chairman of the organizing committee on holding the International scientific-practical conference «10 years of sovereign Kazakhstan: history and prospects of development». July, 15.

– Full member (academician) of the International Economic Academy «Euroasia».

– Scientific business trip to Germany (Berlin) on invitation of the German fund of international development of DSE. June 22-July,1.

– Certificate of the Center of economic and social development ZWS of the German fund of the international development for successful participation in seminar «Policy of incomes and employment in conditions of social market economy». July, 1.

– Chairman of the International conference «Islam: history and modernity. Almaty, November, 22.

– Chairman of the International conference devoted to the 700 anniversary of Ottoman Empire. January, 21.

– Reception of Tzin-Tze, director of the Institute of the East Europe, Russia and Central Asia of Chinese Academy of Social Sciences.

– Reception of Mr. Anton Speikenbrink, ambassador of Kingdom of Netherlands. On ways of cooperation of universities of Netherlands and RK NAS, primary – Islamic centers.

– Reception of American professor Sachi Dastidar, head of the Center of scientific researches (for scientific cooperation). January.

– Reception of Vanda Dressler, French sociologist of Paris University – Nanterre. February.

– Member of the commission of RK MES for holding the Year of culture supporting. January.

– Member of the organizing committee on holding the International conference «Science of the third millenium» with participation of Nobel Prize winners. May, 10-14.

– Member of the working group of RK Mazhilis to the bill «On science and state scientific and engineering policy» (the Decision of Mazhilis Committee on social and cultural policy from September, 27, 2000).

– Member of the section on cultural and historical monuments and scientific and methodical maintenance of culturology problems of the State commission for holding the Year of supporting culture. February.

– Member of the Academic council of scientific and research institute of social development of the General Confederation of trade unions of CIS countries. Moscow, July.

– Member-expert of the State commission on problems of the development of Kazakhstan economy under D.K. Ahmetov's management. November, 23.

2001. Leader-chairman of the action «Tribune of the leader». Meeting with the senator academician Z.M. Abdildin. November, 15.

– Deputy chairman of the organizing committee for holding the International conference «10 years of independence of Kazakhstan: results and prospects of the development». February.

– Deputy chairman of the editorial board of «Kazakh civilization» magazine.

– International Economic Euroasian Academy Prize Laureate.

– Chairman of the Republican scientific conference devoted to memory of Gozhakhmet Sadvakasov, outstanding scientist and public figure, the Honored Worker of Science of RK and corresponding member of RK NAS. December, 6.

– Chairman of the Republican scientific-theoretical conference «Sovereign independent Republic of Kazakhstan is 10 years: history and modernity». June, 20.

– Reception of delegation from Chinese People’s Republic. The International Institute of Economics and Culture (Xinjiang branch of the Peking Institute). January, 17.

– Member of the social council of the national commission for holding the Year of RK 10 anniversary.

– Member of the Academic council of the Kazakh-American University.

– Member of the editorial council of «Euroasian community» magazine.

– Deputy chairman of the editorial council of «Vestnik of Kainar University» magazine.

2002. Reception of delegation of the Islamic Academy of Sciences. May, 1.

– Head of RK NAS delegation to Kokshetau at celebration of anniversary of Khan Kenesary. September.

– Member of the Republican commission on preparing and holding Gabit Musrepov’s centenary. January, 19.

2003. Chairman of the council of RK NAS Fund of the development of science.

– Reception of doctor Charles E. Zigler, professor of Louisville University. June, 5.

– Head of RK NAS delegation and ceremonial speech at the meeting on occasion of awarding the name of academician M.K. Kozybayev to the North-Kazakhstan State University. Petropavlovsk, October, 23.

2004. Session of the social commission on «Cultural heritage». Head of economic section. Formation of writing team and deputy leader of «Economic classics» section. February, 2.

2004. Member of the chief editorial board of «North-Kazakhstan oblast» encyclopedia.

– Member of the editorial board of «Society and economy» international magazine of the International Association of CIS academies of sciences, the Russian Academy of Science.

2005-2006. Deputy editor-in-chief, member of the editorial board and compiler of 6 volume of 10-volume edition «Economics. World classics».

2006. Member of the board of guardians of the Kazakh Economic University named after T. Ryskulov.

– Member of the editorial board of «Economy: strategy and practice» scientific magazine, RK MES, Institute of Economics.

2007. Founder and a member of the Presidium of the Union of scientists of Kazakhstan (Republican public association).

– Member of the International council of «Reform» magazine (Bishkek).

– The letter of thanks of Zigmunt Berdykhovskiy, chairman of the Program council of Economic forum from March, 12 for participation in the forum and section report. Krynitsa Zdroy, Poland.

2009. Honorable professor of the Kazakh Economic University named after T. Ryskulov.

2010. Speech at the meeting with group of deputies of RK Parliament Mazhilis led by deputy A. Tleuberdin for the discussion of a bill «On science». Almaty, February, 12.

2011. Report on a theme «Modern trends in the international relations and Kazakhstan as the subject of world policy» at the meeting with A.Kh. Arystanbekova, doctor of historical sciences, professor, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Kazakhstan, the first Constant representative of RK at the United Nations. Almaty, October, 17.

– Participant at the Forum of scientists of Kazakhstan named «Development of science – future of the country» with participation of N.A. Nazarbayev, President of RK. December, 1.

2012. Member of the editorial board of «Idea» political magazine. Almaty.

– RK President's letter of thanks for author's monograph «Industrial-innovative strategy and economic development». Almaty.

2013. Member of the editorial board of magazine «Vestnik of the Eurasian National University named after L.N. Gumilyov. Series economic».

– Member of the Bureau of social sciences and humanities department of Republic of Kazakhstan National Academy of Sciences.

– RK President's congratulations on the New Year with wishes of prosperity and creative successes.

– Member of the editorial board of «Vestnik of foreign economic information» magazine of the University of International Business. Almaty.

Awards, honorary titles

1967. Certificate of gratitude of the All-Union Order of Lenin society «Knowledge».

1970. «For Valorous Labor. In commemoration of V.I. Lenin's centenary» jubilee medal (June, 10, 1970).

1976. «For Labour Merit» medal (№ 886070, April, 5, 1976).

1977. Certificate of honour of KazSSR AS and Republican committee of trade union of workers of education, higher school and scientific institutes.

1978. Certificate of honour of KazSSR AS Presidium and Republican soviet of trade unions of workers of education, higher school and scientific institutes.

1980. Certificate of gratitude of the All-Union society «Knowledge».

– Certificate of honour of KazSSR AS Presidium and Presidium of Republican committee of trade union of workers of education, higher school and scientific institutes in connection with the 60th anniversary of Kazakhstan.

1983. Ch. Valikhanov Prize Laureate of Kazakh SSR Academy of Sciences for the monograph «Industrial progress of Kazakhstan during the advanced socialism». March, 17.

1984. The certificate of honour of Kazakh SSR Supreme Soviet for merits in the development of economic science and preparing the scientific staff. October, 10.

1986. «Veteran of Labor» medal (April, 17, 1986).

1987. Certificate of gratitude of the All-Union Order of Lenin society «Knowledge».

1988. Certificate of honour of the Communist Party Central Committee, Council of Ministers and Soviet trade unions of Kazakhstan.

1995. RK «Honored worker of science and engineering» title.

1996. Certificate of honour of Ministry of Science – Academy of Sciences of RK for fruitful work in the Academy of Sciences and in connection with the 50th anniversary of RK AS foundation.

1999. «Astana» commemorative medal of the Republic of Kazakhstan.

2001. International Economic Academy «Euroasia» Prize Laureate.

2001. Award pin «For merits in the development of science of the Republic of Kazakhstan» (February, 1, 2001).

2004. «Nobleness» order (President's of RK Decree, December, 12).

2004. Award pin «For merits in the development of science of the Republic of Kazakhstan»

2004. Honorable medal «Outstanding intellectual of XXI century» by the International Cambridge biographic center for merits in the development of science and active connection with the international scientific circles. England.

2004. Honorary title of «Person of the Year » by the American Biographic Institute and department of the international researches for outstanding achievements in science and the international cooperation. New York.

2006. International award «Gold medal for Kazakhstan» by American center (ABJ – USA) exclusively for citizens of the world for merits and contribution of their countries and peoples.

2007. Academic A.K. Koshanov's name is included in the special edition «2000 outstanding scientists of XXI century» of the Cambridge Center.

2009. «The best teacher» award pin «For merits in professional training of specialists» (12.10.2009).

2009. Honorable awards «Medal of Freedom» and «Order of Honor» by the American Biographic Institute for professional achievements and contribution to international scientific cooperation.

2009. Nominated for a title «100 outstanding scientists of the world of 2009» by the International Biographic Association (Cambridge, England).

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ
АКАДЕМИЯСЫНЫҢ АКАДЕМИГІ А.Қ. ҚОШАНОВТЫҢ
ҒЫЛЫМИ, ҒЫЛЫМИ-ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ҚОҒАМДЫҚ
ҚЫЗМЕТІНІҢ ҚЫСҚАША ОЧЕРКІ**

Көрнекті ғалым, белгілі ғылым ұйымдастырушысы, қоғам қайраткері, Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясының академигі Қошанов Аманжол Қошанұлы 2014 жылы қазанның 11 жұлдызында 80 жасқа толады.

*«Адамның ғылымы, білімі хақиқатқа, растыққа
құмар болып, әрнәрсенің түбін, хикметін білмекке
ынтықтықпенен табылады»
(Абай Құнанбаев)*

«Ұстаз:
– Мен 15 жасымда – ілімге іңкәрлігімді сезіндім;
30 жасымда – алған бағытыма бекіндім;
40 жасымда – ұстанған қағидалардағы
күдіктерден арылдым;
50 жасымда – Тағдыр жазуын толайынан ұғындым;
60 жасымда – шындықты шытырманнан айырып,
ақиқатқа терең бойладым;
70 жасымнан – жүрек қалауымен өмір кешіп,
алған бағытымнан ауытқуды қаламадым – дейді»
(Конфуций. Нақыл сөздері.)

Аспан асты күмбезінде, күн нұрының жарық сәулесімен таласа туған әрбір жанның мойнына жүктелген міндеті болады. Адамның әр уақытта өзінің жазмышын жан дүниесімен сезінгені өте маңызды, бұл оны бақытты қылатын Алланың сыйы. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі, Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, экономика ғылымдарының докторы, профессор Аманжол Қошанұлы Қошанов – өз жүрегінің әміріне құлақ түре отырып, өзінің ғалым-зерттеуші,

тамаша ұйымдастырушы, ғибратты жетекші ретіндегі дарынын қоғам мен мемлекет мүддесіне арнап, өмір жолын дұрыс тандаған бірден-бір бақытты жан.

Аманжол Қошанұлы Қошанов 1934 жылы қазанның 11 жұлдызында Солтүстік Қазақстан облысының шалғай ауданында дүниеге келген. Мектепте ықтиярсыз жер аударылып келген мұғалімдердің ықпалында болды. Соған байланысты күні бүгінге дейін өзін білімге қанат қақтырған Киев университетінің бұрынғы доценті И.Д. Сикалоны, мәскеулік географ Э.М. Мурзаевты, одессалық тіл мамандары: Ю.М. Мерфорт пен Р.И. Морозовскаяны ерекше ілтипатпен еске алады. Олар оның әдеттегіден тыс ұғымдарды тану ынтығын алғаш оятқан адамдар. Мектепті алтын медальмен бітірген бозбала 17 жасқа толмай, Мәскеуге аттанады. Кешікпей-ақ, М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінің Экономика факультетіне оқуға түседі. Студент А. Қошанов университетте сол кездегі танымал экономист-ғалымдар, академиктер К.В. Островитянов, А.И. Пашков, профессорлар Я. А. Кронрод, И.Г. Блюмин, С.К. Татур сияқты белгілі ұстаздардан дәріс алады. Осылармен қатар академик-тарихшылар Е.И. Тарле мен Н.Г. Черепниннің дәрістері өзінің терең мазмұндылығымен, ой-өрісінің кеңдігімен, кім-кімді де таңғалдырарлықтай баяндау шеберлігімен шәкірт жадында әлі күнге дейін сақтаулы. Ғылым категориялары мен қоғамдық және экономикалық үдеріс заңдылықтарының түбегейлі ұғымының қалануына университет курстары негіз болды.

1959 жылдан бастап Аманжол Қошанұлы Қазақ ССР Ғылым академиясының Экономика институтында еңбек етеді. Өмір жолының алғашқы белестерінде академик Е.А. Букетовтың ақыл-кеңесі, сондай-ақ сол жылдары танымал экономист-ғалым, Экономика институтының тұңғыш директоры С.Е. Толыбековтың ықыласы оны ғылым кеңістігіне бағыттады. Ғылыми ұжымда тәжірибе жинаған А. Қошанов 1961 жылы аспирантураға түсіп, Қазақ ССР Ғылым академиясының корреспондент-мүшесі Ғ.Ш. Шолановтың жетекшілігімен «Қазақстанның ауыр өнеркәсібіндегі ұлғаймалы ұдайы өндіріс қарқыны және оның салалық құрылымын жетілдіру (1928-1965ж.ж.)» деген тақырыпта диссертация қорғайды. Бұл жас ғалымның сан салалы

экономика ғылымының басым бағыттарының біріне бетбұрыс жасауы еді.

Бірден көзге түскен дарынды жас жігітті мәртебесі биік, беделді деген әр түрлі жоғарғы оқу орындарына, Жоғары партиялық мектебіне жұмысқа шақырады. Әйтсе де, академик С.Б. Бәйішевтің сол тұста А.Қ. Қошанов тағдырын шешерліктей батыл бір шешімге келгені бар. Ол жас ғалымның академияның «Хабарлары», «Хабаршысы» деген журналдағы алғашқы басылымдарымен танысып, істеп жүрген жерінен басқа жұмысқа ауысуына қарсы екенін жеткізеді. Көреген де ұлағатты ұстаз оны ізденгіш, талапты жастар қатарынан экономика ғылымының келешек мұрагерін, ғылымға бұған дейінгі аға буынның лайықты орнын басушы деп танығанды. Академик А.Қ. Қошановтың айтуы бойынша: «...Академик Сақтаған Бәйішев ғылымда менің «тұрақтануыма» бірден-бір әсер еткен жан. Мен өзімнің тағдырымның осылай бағыт алуына осы кісінің алдында көптен-көп қарыздармын» – дейді. Ғылым кадрларына деген қамқорлық академик С.Б. Бәйішевтің пешенесіне жүктелген болатын. Өмірінің бір қиын кезеңінде, ғылыми жетекші ретінде А. Қошановтың 1979 жылы «Қазақстанның индустриялық дамуының заңдылықтары мен проблемалары» атты докторлық диссертациясының қорғалып шығуына көмектесті.

Атап өтетін жайт, кезінде ғылым академиясының табалдырығын аттаған жас маманның ғылыми ізденістері мен шығармашылық сәттіліктері күні бүгінге дейін жалғасуда. Аманжол Қошанұлы өз еңбектерінде республика экономикасының көкейкесті практикалық мәселелерінің шешімін үйлестіре білген терең теоретік-зерттеуші ретінде танылды. Ол республиканың индустриялық құрылымын қайта құрудың тәжірибесі сияқты мәселелермен жіті айналыса жүріп, Қазақ ССР-інің өнеркәсіптік кешенінің үйлесімділігі мен тиімділігін аса білгірлікпен терең зерттеді.

Жетпісінші жылдары Институтта Әлеуметтік-экономикалық проблемалар бөлімі ашылып, оған басшылық ету міндеті А.Қ. Қошановқа жүктелді. Осыған байланысты өнеркәсіптегі әлеуметтік өзгерістер, әлеуметтік проблемаларды реттеу мен шешуде өнеркәсіп ролін арттырудың көкейкесті мәселелері зерттеу объектісіне айналды. Сондай-ақ республикада ірі өндірістік кәсіпорындардың әлеуметтік функцияла-

ры ғылыми тұрғыдан алғаш қойылып, жан-жақты дәлелденді. Осы кезде алғашқы және жетекші саланың көрініс табуы, қоғамдық қарым-қатынастың экономикалық және әлеуметтік жүйесінің іске асуы тәрізді кәсіпорынға да біршама бет бұру, жаңаша бір дүние болды. Өндірістік кешенді әлеуметтік басқару, жұмыскерлердің әлеуметтік жағдайының өзгеруі, еңбек саласында оларды жан-жақты ынталандыру, материалдық жағдайы мен басқа да мәселелерге әлеуметтік бағдар беруге бағытталған зерттеулер республика ғылымындағы жаңа бағыт еді.

Бұл мәселелер отандық ғылым саласында назар аударылып, мемлекет шеңберінде қолдау тапты. Міне осы кезден бастап **экономикалық әлеуметтану саласындағы зерттеулер мен ғылымдағы әлеуметтік-экономикалық қарым-қатынас саласында туындаған жаңа бағыт, индустриялық әлеуметтануға негіз қалады.** Осы жылдары А. Қошанов КСРО ғылым академиясы Сібір бөлімшесінің академиктері Т.И. Заславский мен экономика ғылымдарының докторы Н.И. Антосенковпен тығыз байланыста жұмыс істейді.

Сөйтіп, бөлім үшін де, оның меңгерушісі үшін де 70-80 жылдар ерекше жемісті жыл болды. Қазақстан дамуының әлеуметтік-экономикалық мәселелерімен тікелей айналысқан жастардың белсенді шығармашылық тобы кезінде А.Қ. Қошановтың төңірегінде топталып, кейіннен республиканың басшылық органдарында, ғылыми мекемелерде белсенді қызмет атқарып, көзге ілінген болатын.

А.Қ. Қошановтың күш салуының арқасында келесі кезеңде одақтас **республикалар мен аймақтардың әлеуметтік-экономикалық даму деңгейін теңдестіру проблемасының жаңа ғылыми бағыты қалыптасты.** Зерттеу жұмыстары үш деңгейде жүргізіліп еді: Қазақ ССР-ы, тұтастай алғанда одақтас республикалар дәрежесіндегі өндірістік ұжымдар және өнеркәсіптік салалар бойынша жүргізілді. Республикадағы экономика ғылымының жаңа бағыттары А.Қ. Қошановтың ғылыми жетекшілігімен және авторлығымен жарық көрген монографияларда өзінің оң шешімін тауып жатты. Сол монографиялардың ішінде: **«Өндірістік ұжымдардың әлеуметтік дамуын басқару» (1975 ж.); «Кемелденген социализм тұсындағы Қазақстан дамуының әлеуметтік-экономикалық мәселелері (60-70 жж.)» (1977 ж.);**

«Одақтық республикалардың әлеуметтік-экономикалық дамуы деңгейін теңестіру (Қазақ ССР-і тәжірибесі негізінде)» (1980 ж.); «Одақтық республикалардың әлеуметтік-экономикалық дамуының аймақтық проблемалары (Қазақ ССР-і тәжірибесі негізінде)» (1983 ж.); «Өңірлік тұрмыс салтының әлеуметтік-экономикалық негіздері» (1986 ж.); «Социалистік тұрмыс салтын теңестірудің өңірлік проблемалары» (1989 ж.) атты монографиялар болды.

А.Қ. Қошановтың монографиялық зерттеулерінің ішінен 80 жылдары кеңінен танылған **«Кемелденген социализм тұсындағы Қазақстанның индустриялық дамуы»** атты монографиясын ерекше атар едік. Онда республикамыздың индустриялық дамуын оңтайландырудың теориялық және әдіснамалық мәселелері қамтылып, экономикалық дамудың мақсатты функциясы мен факторларының жүйесі жаңаша көзқарас тұрғысынан тұжырымдалады. Өнеркәсіптің қарқыны мен салалық құрылымы, ұдайы өндірістің экстенсивті сипатының мәнін сыни тұрғыдан ашумен бірге, еңбек құралдары мен еңбек заттарын өндіретін топ салаларының, кен өндіруші-өңдеуші өнеркәсіп салаларының үйлесімсіздігіне объективті түрде талдау жасап, индустриялық дамудың тиімділігін еселеу жөнінде, адами капиталдың сапалық жағынан өсуін қамтамасыз ету мақсатымен өнеркәсіптің рөлін арттырып, әлеуметтік дамудың көкейкесті мәселесін шешу жөніндегі ғылыми дәйекті ұсыныстар жасады. Теориялық-әдіснамалық мәселелерді күн тәртібіне қойып, сыни көзқарас тұрғысынан жазылған бұл монография өзінің ғылыми-практикалық құндылығын қазір де жойған жоқ. Оның қағидаларын Қазақстан Республикасының ұлттық экономикалық жүйесінің ажырамас бір бөлігі ретінде еліміздің индустриялық өндіргіш күштерін іске қосуды оңтайландыру, оның ірі өңірлерінің мүмкіншіліктерін тиімді пайдалану бағыттарын республикамыздың қазіргі жағдайында да қолдануға болады.

«Кемелденген социализм тұсындағы Қазақстанның индустриялық дамуы» атты монографиясы үшін А.Қ. Қошановқа **1983 жылы қоғамдық ғылымдар саласындағы Шоқан Уәлиханов атындағы сыйлықтың лауреаты атағы берілді.**

А.Қ. Қошановтың 60-90 жылдардағы сан қырлы ғылыми және ғылыми ұйымдастырушылық қызметі Қазақ ССР ғылым академия-

сының Экономика институтымен тікелей байланысты. Мұнда ол аспирантураны ойдағыдай тәмамдап, аға ғылыми қызметкер, Институттың ғылыми хатшысы, кейін бөлім меңгерушісі қызметтерін атқарды. 1979 жылы Аманжол Қошанұлы **«Қазақстанның индустриялық дамуының заңдылықтары мен проблемалары»** деген тақырыпта докторлық диссертациясын табысты қорғап, 1984 жылы **«Саяси экономия»** мамандығы бойынша профессор лауазымына бекітілді. 1985 жылдан ол – директордың ғылым бойынша орынбасары; 1988-1995 жылдары Қазақ ССР ғылым академиясы Экономика институтының директоры; 1987 жылдан директорлық лауазымына қоса, аталған академияның Қоғамдық ғылымдар саласы бойынша академик-хатшының орынбасары болып тағайындалды.

30 жыл бойғы ғылыми ізденіс пен атқарылған ұйымдастырушылық жұмыстар артта қалды. Осы уақыт ішінде А.Қ.Қошанов әуелі **Қазақ ССР ғылым академиясының корреспондент мүшесі (1983 ж.)**, кейіннен **Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі (1989 ж.)** болып сайланады. 1989-1990 жылдары **Қазақстан Ұлттық ғылым академиясы Төралқасының Бас ғылыми-хатшысы** қызметін атқарды, 1989 жылдан ол **ҚР ҰҒА Төралқа мүшесі** болып тағайындалады.

90 жылдардың басына қарай А.Қ. Қошанов – еліміздің экономика ғылымының теориясы мен халық шаруашылығы практикасына ғылыми зерттемелерді енгізуге елеулі үлес қосқан ірі экономист-ғалымы аталды. Оның зерттеулерінің негізгі бағыттарына индустриялық дамудың теориясы мен практикасы, қоғамдық өндірістің құрылымын қайта құру, одақтас республикалардағы ұдайы өндіріс пен әлеуметтік-экономикалық прогресс, Қазақстанның экономикалық әлеуметтануы мен тарихи экономикалық мәселелері жатады. Оның жетекшілігімен **республикалар мен ірі өңірлердің әлеуметтік-экономикалық даму деңгейлерін теңестіру және осының негізінде олардың еңбек жағдайы мен бүкіл өмір қарекеті жүйесіндегі теңдікті қалыптастыру проблемасы жаңа ғылыми бағыт ретінде ұсынылды.**

Қайта құру мен одан кейінгі нарыққа көшу жылдары академик А.Қ. Қошановтың шығармашылық және ұйымдастырушылық өмірінде ерекше жаңа бір кезең басталады. Экономика

институтының директорлығы қызметіне кіріскен бойда-ақ, академик А. Қ. Қошанов өзінің туған ұжымының ғылыми және ұйымдастырушылық қызметіне түбегейлі өзгеріс енгізудің бастамашысы болды. Оның тікелей бастауымен нарықтық реформаларды ғылыми жағынан қамтамасыз етуге бағытталған Институттың құрылымы мен негізгі ғылыми бағыттарын түпкілікті өзгерту, іргелі де қолданбалы бағдарламалар мен тақырыптарды іздестіруді дәуір талабы тұрғысынан ұштастыру, сондай-ақ оның жетекшілік етуімен Қазақ ССР-інің 1990-2005 және 1991-2010 жылдарға арналған ғылыми-техникалық дамуы, «Интенсивтендіру-90» сияқты үш кешенді бағдарламаның бірқатар ірі бөлімдерін әзірлеу жүзеге асырылды. Сөйтіп, республика дамуының келешекке арналған негізгі бағыттарын анықтайтын маңызды да көлемді жұмыстар атқарылды. Ғалым басшының шынайы көмегінің арқасында Экономика институтында 1988 жылы әлеуметтік зерттеулер Орталығы ашылып, жалпы және экономикалық әлеуметтану, саясаттану жұмыстары кеңінен өріс алды. Қазақ ССР Министрлер Советінің қаулысымен **Аманжол Қошанұлы сол кездегі маңызды кезеңдік мәселе бойынша Қазақ ССР-і мен оның облыстарын өңірлік шаруашылық есеп пен өзін-өзі қаржыландыруға көшіру міндеті жүктелген шығармашылық топты басқарады.** Бұл арада республика мен ірі өңірлерге шаруашылық дербестік беру жайынан сөз қозғалған-ды. Ал мұның өзі олардың келешектегі нақты дербестігіне өзгеше бір өтпелі баспалдақ іспетті еді.

90-жылдардың басында А. Қ. Қошанов республиканың нарықтық экономикаға көшуін қамтамасыз етудің теориялық негіздері мен жолдарын зерттеумен айналысады. **Нарықтық экономиканың теориясы мен әдіснамасын тыңғылықты зерттеуші ретінде ол әлеуметтік тұрғыдан бағдарлы нарықтық экономиканы біртіндеп қалыптастыру мен Қазақстанның экономикалық дербестігін нығайтудың теориялық негіздерін жүйелі зерттеудің жаңа ғылыми бағытының негізін қалады.**

Академик А.Қ. Қошановтың өзіне ғана тән өзіндік өзгеше қасиет белгілері бар. Олар: экономикалық теорияны жетік те терең меңгергені, түбегейлі нарықтық кезеңде күрделі экономикалық-әлеуметтік өзгерістерді жан-жақты талдап, қорытындылау қабілеті, сондай-ақ

қоғамдық өндіріс талаптарын байыпты зерделейтіндігі, ғылыми негіздеуге батыл құлшыныс жасайтындығы, кеңестік тоталитарлық экономикадан нарықтық экономикаға көшудің күрделі мәселелерін шешуде заң шығарушы және атқарушы органдарға практикалық көмек көрсетуі дер едік. А.Қ. Қошановтың ғылыми еңбектері практикалық бағыттылығымен құнды. Оның жетекшілігімен және тікелей қатысуымен Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Экономика институты 90-жылдардың тек бірінші жартысының өзінде-ақ 200 ғылыми баяндама, республика экономикасын нарықтық қайта құрудың басты мәселелеріне қатысты ұсыныстар дайындап, директивалық органдарға жіберді. Әсіресе, академик А.Қ. Қошановтың ғылыми жетекшілігі мен тұрақтандыру жөніндегі дағдарысқа қарсы шаралардың арнайы бағдарламаларын ерекше атап айтқанымыз жөн.

Ұйымдастырушылық қабілеті, қызмет бабында адамдарды алалаудан тысқары біркелкілігі, ұстамды мәдениеттілігі, сондай-ақ өзгеге де, өзіне де талап қойғыштық қасиеттерімен ғылыми, қоғамдық ортада көзге түсуінің арқасында **А.Қ. Қошанов 1994 жылы Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар саласы бойынша академик-хатшылығына сайланады.** Бөлімнің академик хатшысы және Институт директоры ретінде Қазақстанның егемендік алуына, нарықтық реформаларды жүзеге асыруға, егемен Қазақстанның қазіргі ғылыми базасын құрудағы сол реформалардың рөлін, жауапкершілігін арттыруға негіз боларлықтай ғылыми-зерттеу жұмыстарының жаңа бағыт-бағдарын академиялық институттар мен жоғарғы оқу орындарының ғылыми-зерттеу бағдарламаларына енгізуі нәтижесінде қоғамдық ғылымдарды үйлестіруге қатысты қомақты жұмыстар атқарды. **А.Қ. Қошанов бұл кезеңде Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының «Қазақстанда нарықтық қатынастарды қалыптастырудың теориясы мен әдіснамасы: экономикалық-құқықтық проблемалары»** атты іргелі де басым бағдарламасын басқарды.

Ғалымның ғылыми жетекшілігімен және авторлық қатысуымен жарық көрген **«Қазақстан Республикасындағы меншікті мемлекет иелігінен алу мен жекешелендірудің экономикалық негіздері және саясаты» (1993 ж.), «Қазақстан Республикасында акционерлік**

қатынастар жүйесін қалыптастыру» (1995 ж.), «Нарыққа көшу жағдайында жеке кәсіпкерлікті қалыптастыру» (1995 ж.) атты монографияларына ғылыми жұртшылық пен билік, шаруашылық өкілдері аса қызығушылық танытты.

Академик А. Қошанов Экономика институтын республиканың қоғамдық-экономикалық және әлеуметтік өмірінің ең бір қиын кезеңінде басқарды. Ғылымның талантты ұйымдастырушысы ретінде ол өзінің бойындағы бар ғылыми әлуеті мен ұйымдастырушылық қабілетін осы жылдары экономика ғылымын қайта құруға, Институттың ғылыми қызметін нарыққа көшірудің көкейкесті мәселелерін шешу ісіне жұмылдырды.

Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясында ұзақ жылдар бойы жетекшілік қызметте жұмыс істеп жүріп, академик А.Қ. Қошанов Қазақстан ғылымының дамуына үлкен үлес қосты. Мұнда: ҚР Ғылым министрлігі – Ғылым академиясының вице-президенті, ҚР ҰҒА Төралқасының Бас ғылыми хатшысы, Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар саласы бойынша академик-хатшы, ҚР ҰҒА Төралқа мүшесі, ҚР Ғылым министрлігі – Ғылым академиясының коллегия мүшесі болып қызмет атқарады. Қазақстандағы әлеуметтік-бағдарланған экономиканы және азаматтық қоғамды қалыптастыру, сондай-ақ маңызды тапсырмаларды жүзеге асыруда ұлттық мәдениет пен рухани мәдениеттің қайта өркендеу ісінде де академик А.Қ. Қошановтың үлесі көп болды.

А. Қошановтың ғылыми-ұйымдастырушылық және қоғамдық қызметі жан-жақты да әр қилы. Ол – Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы Экономикалық реформа жөніндегі үкіметтік комиссиялар мен Ұлттық саясат жөніндегі комиссияның мүшесі, Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Төралқасы жанындағы экономикалық реформалар жөніндегі Ғылыми кеңес төрағасы, Қазақ ССР Жоспарлау комитетінің болжау жөніндегі Ғылыми кеңесі мен КСРО Ғылым академиясы аймақтық экономика жөніндегі Ғылыми кеңесінің және Қазақ ССР Мемлекеттік сыйлықтар беру жөніндегі комитетінің мүшесі, Қазақстан Республикасы Президенті басқаратын Жоғары экономикалық кеңес пен экономикалық Сараптау комитетінің мүшесі, ҚР Министрлер Кабинеті мен Президент

аппаратының ғылыми сарапшысы боп тағайындалды. Қазақстан, Ресей, және Қырғызстандағы бірқатар журналдардың редакторы және редакция алқаларының мүшесі. Ол қоғамтанушы ғалымдардың халықаралық байланысын одан әрі жетілдіре түсу жөнінде біршама жұмыстарды атқарумен бірге, көптеген халықаралық алқалы жиындардың да жұмысына қатысты.

Ғылыми және ұйымдастырушылық салада сіңірген қомақты еңбегі үшін Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығымен академик А.Қ. Қошановқа 1995 жылы «Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері» құрметті атағы берілді.

Академик А.Қ. Қошанов – еліміздің нарықтық экономика теориясы саласындағы жетекші экономист-ғалым. Оның жаһандану және өңірлік бірігу жайындағы түбегейлі экономикалық реформасы, меншік қарым-қатынасын қайта құру, кәсіпкерлікті одан әрі дамыту, ұлттық экономикалық мүдделер мен экономикалық қауіпсіздік жүйесі мәселелеріне арналған еңбектері еліміз бен шетелде кеңінен танымал. Ол – «Қазақстанның экономикалық және инновациялық-технологиялық дамуының теориялық-әдіснамалық негіздері мен тетіктері», «Жалпы ұлттық идея теориясы мен практикасының проблемалары жаһандану жағдайында», «Қазақ диаспорасы еуразиялық бірігу жағдайында: проблемалары мен келешегі» атты іргелі зерттеулер мен мемлекеттік ғылыми бағдарламалардың ғылыми жетекшісі және белсенді атқарушы. Бұл еңбектерге жасалған тұжырымдар мен ұсыныстар Қазақстан Республикасының Президенті Әкімшілігі мен республика Үкіметі қызметінде ұтымды пайдаланылып жатты. Ғалымның ғылыми жетекшілігімен экономика ғылымында жаңа ғылыми бағыт қалыптасты: «Қазақстан дамуының түбегейлі өзгеріс моделі ретінде аралас экономикалық қоғамды қалыптастыру стратегиясы». Соңғы кезде академик А.Қ. Қошановтың бастамасымен Еуразия экономикалық қоғамдастығы елдерінің егемендігі мен ұлттық қауіпсіздігін нығайтуда негізге алынатын жаңа ғылыми бағыт негізінде: «Ұлттық экономикалық мүдделер мен меншік қарым-қатынасының жүйесі жаһандану жағдайында» атты бағдарлама әзірленуде.

Академик А.Қ. Қошанов – 600-ден аса ғылыми жарияланымның, соның ішінде 53 монографиялық еңбектің авторы және қосарлас авторы. Солардың ішінде, соңғы он жылда ғылыми жұртшылық ықыласына иеленгендерін атар болсақ, олар мыналар:

1. **Формирование частного предпринимательства в условиях перехода к рынку (на примере Республики Казахстан). Алматы, 1995;**

2. **Формирование системы акционерных отношений в Республике Казахстан. Алматы: Ғылым, 1995;**

3. **Смешанная экономика: трансформационная модель развития Казахстана. Алматы, 1997;**

4. **Смешанное общество: мировой опыт и Казахстан. Алматы: Ғылым, 1997;**

5. **Формирование государственного предпринимательства в Республике Казахстан в условиях смешанной экономики. Алматы: Қазақ университеті, 2000;**

6. **Конкурентоспособное импортозамещение и внутренний рынок. Алматы - Караганда, 2003;**

7. **Отношения собственности в рыночной трансформации Казахстана. Астана, 2003;**

8. **Отношения собственности и функционирование иностранных предприятий. Алматы - Караганда, 2004;**

9. **Трудное восхождение. На путях к рынку. Астана: Ел Орда, 2004. Второе издание. Алматы: Дайк-Пресс, 2010.**

10. **Конкурентоспособность национальной экономики. Алматы, 2007;**

11. **Ұлттық экономиканың бәсекеге қабілеттілігі. Алматы, 2007;**

12. **Турар Рыскулов. Государственная деятельность и экономические воззрения. Алматы, 2007;**

13. **Национальные экономические интересы и отношения собственности. Алматы, 2009. Второе издание. Алматы: Дайк-Пресс, 2010.**

Ғылымның құрамдас бір бөлігін құрайтын және Қазақстан экономикасын қайта құрудың маңызды проблемалары мен нарықтық эко-

номиканы одан әрі жетілдіру жағдайында экономикалық өсудің жоғары қарқындылығы мен тұрақтылығын қамтамасыз етудің, құрылымдық-институционалдық қайта құрудың, жаһанданудың басымдығы ретінде халықаралық экономикалық одақтар мен топтарға Қазақстанның бірігуінің тиімді жолдарын дәйектеуді, нысаналы-бағдарлы экономиканың басымдылығын зерттеуді мақсат тұтқан бұл монографияларда кезең-кезеңімен жүзеге асырылатын нарықтық экономиканың қиындықтары мен жетістіктері, сондай-ақ осы аталған мәселелердің қазіргі заман талаптарына сай күн тәртібіне қойылуы және оларды шешудің стратегиялық мәселелері қамтылумен бірге, Қазақстанның түбегейлі өзгеріс үлгісі ретінде аралас тұрпатты нарықтық экономиканы қалыптастырудың міндеттерін шешудің теориялық-әдіснамалық тәсілдемесін іздестіру жолдары қарастырылады.

Академик А.Қ. Қошановтың соңғы он жылдықта жарық көрген монографиялар сериясы ішінен ғылыми жұртшылық пен мемлекеттік құрылымдардың назарын аударған, мыналар еді: **Трудное восхождение. На путях к рынку; Национальные экономические интересы и отношения собственности; Индустриально-инновационная стратегия и экономический рост.** Алғашқы екі монографиялар («Трудное восхождение...», 2004 және 2010 жж.; «Национальные экономические интересы...», 2009 және 2010 жж.) екі басылымда да жарық көрді.

Қазақстанның түбегейлі өзгеріс үлгісі ретінде аралас тұрпатты нарықтық экономиканы қалыптастырудың стратегиялық тапсырмаларын шешуде, оның негізгі белгілері: экономиканы еріктендіру, меншік қарым-қатынасын қайта құру, индустриалды құрылым және әлеуметтік саясаттың негізгі бағыттары туралы мәселелер терең зерттелді. Экономиканың макроэкономикалық тұрақтылық шаралары мен жүйелі нарықтық реформалары Қазақстанның 90 жылдар мен 2000 жылдар аралығында нарықтық экономиканың негізін қалыптастыруға көмектесті және-де әлеуметтік-экономикалық жүйеде түбегейлі өзгерістерге бірден-бір әсер етті.

90 жылдардың соңына дейін жүргізіліп жатқан экономикалық реформаның стратегиялық мақсаттары нақты тұжырымдалмады.

«Трудное восхождение...» кітабының авторы мемлекеттік, акаде-

миялық бағдарламаға басшылық жасай отырып, республикадағы нарықтық экономиканың ғылыми және әдістемелік негізін қалыптастыруға қатысты.

Мерзімі, көлемі жағынан нарыққа өту, революциялық әрекетпен пара пар еді. Реформаларға *tabula rasa*, яғни қоғамның білімге, тәжірибеге толыспаған жағдайында шұғыл кірісу керек болды. Өтпелі кезеңдегі экономикалық теорияның басты негізінің жоқтығының бірден-бір себептері ол, экономикалық реформаны жүргізудің айнаымалылығы, эволюциялық қағидаттың бұзылуы және қабылданған шешім дәлелділігінің жеткіліксіздігі еді. Осы сұрақтар бойынша автордың ұстанымы монографияларда кеңінен және ашық түрде көрсетілген. Сондай-ақ трансформациялық дағдарыстың келеңсіздігін жеңудің нұсқалары, нарықтық реформа жүйесін шешу жолдары, тұрақты экономикалық өсімді ғылыми қамтамасыз ету жауаптары монографияда жан-жақты зерттелді. Нарықта түбегейлі өзгеріс үлгісі ретінде аралас экономиканы жетілдіру және ұсыну істелген жұмыстардың нәтижесі болып табылды. Автор өз еңбегінде республика экономикасын реформалаудың негізгі бағыттарын және нарықтық институттардың жетілуін, сондай-ақ еліміздегі әлеуметтік-экономикалық қарым-қатынастың тиімділігін көрсеткен. Монографияның бүкіл тараулары жүйелі түрде логикалық тұрғыдан да, тарихи тұрғыдан да бір-бірімен байланысты нарықтық экономиканың қалыптасуының алғашқы кезеңінен бастап, мемлекетаралық мәселелеріне дейінгі аралықта былай топтастырылды:

- аралас экономикалық қоғамды қалыптастыру стратегиясы және меншік қатынасының трансформациясы;

- трансформациялық дағдарыс жағдайындағы макроэкономикалық өзгеріс;

- экономика құрылымын қайта құру – нарықтық реформаның стратегиялық міндеті;

- ұлттық экономика саласының құрылымын өзгерту;

- Қазақстан - халықаралық экономикалық бірігу жүйесінде;

- әлеуметтік саладағы радикалды қайта құрылу мәселелері;

- Қазақстан экономикасының тұрақты дамуы және жаһандану жағдайындағы ұлттық экономикалық мүддені қамтамасыз ету.

Жана ғасыр басында (2009-2010 жж.) академик А.Қ. Қошановтың кезекті жұмысы ол, республиканың ғылыми жұртшылығының назарын аударған және қолдауына ие болған **«Ұлттық экономикалық мүдде және жеке меншік қатынасы»** атты монографиясы еді. Монографияда ұлттық экономикалық мүдде мен жас тәуелсіз мемлекеттердегі соның ішінде, Қазақстандағы жеке меншік қатынасы мәселелері терең зерттелген. **Ұлттық экономикалық мүдделерге жету мәселесі мен экономика саласындағы әділетті меншік қатынасының тепе-теңдігі**, жаһандану жағдайындағы Қазақстан және ЕуразЭҚ пен ШҚҰ тәрізді аймақтық одақ пен бірлестіктердің нығаю жолдары алға тартылды. Осыған орай, табысты нарықтық реформасы мен әлеуметтік бағдарланған экономикасы жөнінен Қазақстан да алдыңғы қатардан көрініс тапты. Қазақстанның түбегейлі өзгеріс үлгісі ретінде аралас тұрпатты нарықтық экономиканы қалыптастыру, ұлттық экономикалық мүдделер мен меншік қатынасы, экономикалық құрылымының қайта құрылуы академик А.Қ. Қошановтың бастамасымен алға қойылды, және-де осы аталған мәселелер **«Вопросы экономики» (Мәскеу), «Реформа» (Бішкек), «Общество и экономика» (Мәскеу) сияқты халықаралық басылымдарда қолдау тапты.**

Соңғы жылдарда академик А.Қ. Қошановтың айрықша назарына ие болған **«Қазақстанның өндірістік-инновациялық дамуын жеделдету бағдарламасы»**. Автордың **«Өндірістік-инновациялық стратегия және экономикалық даму» атты монографиясы** Қазақстанның күрделі даму кезеңіндегі кезек күттірмейтін экономикалық жаңғыру, әлеуметтік ілгерілеу мәселелері бүгінгі талап тұрғысынан қойылып, шешу жолдары алға тартылды.

Қазақстанның жағдайында ерекше маңызға ие табиғи ренталар атауы инвестициялық қорларды жинақтау аспектісінің теориясын, методологиясын және фискальды практикаларын дайындауға ерекше көңіл бөлінді.

Кедендік одақ және Біртұтас экономикалық кеңістік (БЭК) және Қазақстанның эволюциялық статусындағы экономикалық өсуінің шектелуін және табысты ескере отырып аймақтық интеграциялық модельдің жаңа аспектілері жүйелі түрде қарастырылды. Еуразиялық экономикалық одақта (ЕврАзЭС) кедендік тарифтегі тепе-теңдікті

реттеуге ерекше көңіл бөлінді. Мемлекеттің индустриялық-инновациялық үдеріс талаптарына сәйкес экономиканың өсуінде негізгі факторлардың бірі адам капиталын тиімді пайдалану мен еңбек және тұтыну салаларында прогрессивті әлеуметтік нормативтердің жаңа жүйелерін дайындаудың ғылыми жолы ұсынылды.

Академик А.Қ. Қошановтың жаңа ойлары мен зерттемелері қолдау тауып, халықаралық, республикалық басылымдарда, дөңгелек үстелдерде, Назарбаев оқуларында, Астаналық VI-VII үлгідегі халықаралық форумдар мен сессияларда сәтті жарияланып жатты. **Ол өзінің «Өндірістік-инновациялық стратегия және экономикалық даму» (2012 ж.) атты монографиясы үшін ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың жоғарғы бағасын алды.**

Академик А.Қ. Қошановтың жұмысында қарастырылатын жаңа теориялық және ғылыми-практикалық мәселелер Қазақстан экономикасының нарықтық трансформациясының жаңа сатысындағы индустриалдық емес дамудың басым құрылымдары мен ұлттық экономикалық стратегияның негізін қалауда маңызы зор.

1. Әлемдік экономика тығырықтан шығудың алдында – қазіргі техникалық базисті алмастыру сатысында, жаңа технологияларға көшудің сұрақтарын белсенді шешуде. Жаңашылдықты игерудің шығындары дамыған елдерде жыл сайын 35% өсіп отыр. Тығырықтан шығуда ғылымның басымдықтары мен жаңашылдықтың артықшылықтары даусыз. Ғылымға бөлінетін қаражаттар дамыған елдерде жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) 3% құрайды. Қазақстанның көрсеткіші 0,17 %, яғни әлемдік дамудан қалып қою қаупі бар.

Мәселе ғылымға бөлінетін шығынды ұлғайтуда емес, сол үдерісті басқаруда. Ғылыми-инновациялық шаралар халықшаруашылығының барлық салаларын қамтиды. Ғылымды жеке сала ретінде басқаруды қою керек. Атқарушы биліктің барлық құрылымдарында ғылыми және инновациялық саясатты реттейтін арнайы орган құру қажет. Осы орган мемлекеттік инновациялық және ғылыми-техникалық саясатты жүргізуге жауап береді. Оған жүктелетін міндеттер: ғылыми-өндірістік және интеллектуалдық потенциалдарды ақпараттық инфрақұрылымды қоса алғанда, яғни заманауи білім мен техникалық жетістіктерге қол жеткізу, ғылыми-техникалық прорестің басым

бағыттарын таңдау мен бағалау жүйелерін қалыптастыру. Бұлардың барлығы ғылым мен инновацияның дамуындағы басым бағыттары мен оларды тиімді пайдалану үшін қажет.

2. Шешуін таппаған мәселелер – инвестицияның төмен тиімділігін және құрылымдық-технологиялық модернизацияны алға бастырмайтын ұлттық экономиканың технологиясының біртекті еместігі. Экономиканың біртекті еместігі капиталдың нарыққа құйылуына тұсау болады. Экономиканың құрылымдық-технологиялық модернизациясы жаңа «прогрессивтік» секторларды құрумен ғана шектелмеуі керек. Мұндай бағыт экономиканың біртекті емес сапасын одан ары арттырып, жүргізіліп отырған саясаттың жалпыэкономикалық тиімділігін төмендетеді. Шикізат экономикасы жағдайында болашақты ескере отырып шикізатты өңдеу мен қажеттіліктерді қамтамасыз ететін жұмыстарды жалғастыру керек.

3. Мемлекетке тиесілі табиғи қорларда коммерциялық режимде қызмет атқаратын ерекше мемлекеттік компанияларды басқаруға арнайы көңіл бөлу қажет. Жер қойнауына жол бастайтын табиғи рента кіріс көзі факторының бірі болып саналады, оларды қалыпты жағдайда іске асыру нарық арқылы жүргізіледі. Кірісті есептеуде жан-жақты салық түрінен селективті түріне өту, яғни ренттік механизм баламалы процедураларды қолдану негізінде жекелеген жер қойнауы спецификацияларының сипаттамаларын ескеруге мүмкіндік береді. Арнайы компаниялар активтерді басқарып, мемлекет оларды жеке секторларға жалға ұсынуға дайын. Мемлекет ірі акционер болып саналатын жерлерде, орындаушы билік жекеменшік функциясын іске асыруға құқылы. Еліміздің экономикасына стратегиялық маңызы бар өндірістерді мемлекет тарапынан басқару сенімді ақтайды. Мұнда реттеуші жеке-меншіктің функциясын бірге атқарады.

4. Мемлекеттің банк жүйесі сыртқы нарыққа қауқарсыз. Өндіріс пен жеке азаматтардың қажеттілігіне кететін несие өте қымбат. Ұлттық қор есебінен банк жүйелерін қолдап отыру механизмі тиімсіз, себебі бұл қайтымы жоқ қолдау. Нақты секторларға қарызды міндеттейтін ірі нарық жоқ.

5. Кедендік одақ пен БЭЖ мемлекеттерінің технологиялық деңгейлері мемлекет-мүшелері, оның ішінде Қазақстанның экономикасын

инновациялық жетілдіру үшін олармен ынтымақтастықты қарастыруға мүмкіндік бермейді. Дамыған мемлекеттер деңгейіне жету әлі де алда. Сондықтан техникалық өнім үлесінің жоғарылауы, жаңа техникаға алмасу үшінші мемлекет арқылы ғана жүзеге асатын еді. Мемлекет ынтасының рөлі мен дамыған мемлекеттердің технологиялық нарық деңгейіне жетуі маңызды фактор болып табылды. ЕО жоғарғы техникалық нарығымен сауда-экономикалық ынтымақтастық, экономикалық құрылымды қайта құру, дамыған мемлекеттермен өндірістік-технологиялық ықпалдастықты жүзеге асыру ісінде маңызды рөл атқарады.

6. Индустриалды жағынан дамыған, әлеуметтік бағдарланған мемлекеттердің есебімен тұрғындардың тұрмыс сапасының әлеуметтік нормативтерінің жаңа мазмұн концепциясы «Қазақстан-2050» стратегиясында алғаш рет тұжырымдалды. Мәселе жалақы, зейнетақы, жәрдемақы, медициналық қызмет мөлшері деңгейлерін қоса алғанда, мемлекетпен кепілденген ең төмен негізгі параметрлер мен тұрмыс сапасы көрсеткішін жақсарту болып табылды.

Әлемдегі үдемелі әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік тұрақсыздықты статистика айғақтайды. Халықтың әлеуметтік құрылымының саралауынша Қазақстанда: бүкіл депозиттің 50%-ы 0,1% салымға тең. (ҚР Халық банкінің деректері). 17% қазақстандықтардың ғана жиған-тергендерімен кезек күттірмейтін қажеттіліктері бар. Бүгін ең төмен халықтың зейнетақы, несие және күнкөріс минимумы Еуропамен салыстырғанда, жан басына шаққанда жүз есеге кем түседі. Шамамен Қазақстандағы халықтың 55-70% табыс көзін мемлекет қарайды. Дүниежүзілік тәжірибеде осы көрсеткіш 1:5 бағаланады. Қазақстандағы сияқты Ресейде де күнкөріс минимумының төменгі шегі дүниежүзілік банктің бағдарлауымен Африканың кедей елдерімен теңестіріледі. Егер берілген деректерге сүйенсек біз 40% кедейшіліктің босағасын қабылдадық, ал 5,3%-ы кедей мемлекеттер санатына жатады. Осындай бұрмаланған санат деңгейі шын халықтың маңызды бөлігінің, шынайы жағдайын төмендетеді, 3 млн. адам енбекке жарамды дәрежесінде тіркелген, олардың әлеуметтік мәртебесі мен жағдайынан тыс есеп. Кедейшілік көлемін қысқарту және теңестіру үшін күнкөріс минимумын (абсолютті кедейшілік шекарасын)

шынайы тұтыну деңгейіне дейін көтеру және оның мазмұнын халықтың есебімен сараптау керек. Бірақ біздің сараптамамыз бойынша ЕТТБ (ең төмен тұтыну бюджетін) 2,5 өрлету қажет. Ең төменгі қызметтақыны, негіздік ақша-несиелерді, барлық әлеуметтік жәрдемақыларды және төлемдерді жоғарылатсақ қана әлеуметтік нормаларға сай мемлекет болып табыламыз. Осы аспектіте жаңа әлеуметтік қалыптың және кепілдеменің зерттемесі, жаңа методологиялық нұсқаның қисынын табу республикаға және аймақтарға тиісті бюджеттерден алынады.

7. Шартты үдетпелі демографиялық дағдары республикада «Отбасы мен балалары Мемлекеттік кепілдеме сүйенішінде» деген айрықша және арнаулы заң қабылдады. Тәуелсіздік алғаннан бастап Республика халқының саны 16,8-17,0 млн. адам болды. Шет елде білім алушы жастар, оның ішінде айрықша Ресейде білім алып жатқан түлектер мемлекеттен тыс бөлікте қалып қоюда. Ортақ миграциялық тасқын үдеуде. Екпінді, ауқымды бағдарламалар индустриалды 2030 және 2050 жж. кейінгі 2 және 5 жыл аралығында жастарға айрықша талаптар қойып келеді, оның ішінде отбасылық жанұяларды қолдау үшін қолжетімді көмек-қаражат бөлу. Сондықтан, қазірден бастап, ананың босануға дейінгі және оны бағып-тәрбиелеудегі жәрдемақы мен еңбекақыны, салықты және тұрғын үй жеңілдігін белгілеу сияқты мемлекет тарапынан қамтамасыз етілетін көмектерге қол жеткізу керек.

Академик А. Қ. Қошановтың ғылыми және қоғамдық қызметіне тән өзгешеліктері ол – Ғылым академиясында, ғылыми орталықтарда және республиканың жоғарғы оқу орындарындағы әріптестерінің кеңестері мен тәжірибелеріне зейін қойып, олармен тығыз байланыста болуы. Ресей академиялық мектептің демократиялық дәстүрін жақтаушы академик Ө.М. Сұлтанғазинмен бірлескен жұмыстары туралы естеліктері, академиктің өмірінің соңына дейін жадында мәңгі сақталған. Қиын қайта құру кезеңін академик К.Ә. Сағадиевтің бастауымен, ғылымдағы отаншыл және көшбасшы академиктер Ж.М. Әбділдин мен М.Қ. Қозыбаевпен, ғалым-патриот С.З. Зиманов сынды академиктердің жетекшілігімен жеңуге тура келді. Экономикалық ғылымның бағдарын нығайту үшін көп күш жұмсаған ғалым, академик Т.Ә. Әшімбаев пен академик А. Қ. Қошанов

бірге үш онжылдық бойы еңбек еткен еді. Сондай-ақ бүкіл жылдар бойы экономика ғылымымен және нарықтық реформамен байланысты ҚР ҰИА академигі О. Сәбден де белсенді қайраткерлердің бірі болып саналды. Академик О.Сәбден «Азамат қоғамының дамуы туралы» ҚР Президентінің (2006) Жарлығынан соң, Қазақстан ғалымдарының Одағын құру жөнінде ынта білдірген еді. «Одақтың» бастаушылары мен ұйымдастырушылары С.З. Зиманов, А.А. Абдулин, И.О. Байтулин, С.С. Қирабаев сынды академиктер болды.

Сондай-ақ, академик А.Қ. Қошанов шетелдің танымал ғалымдарымен тығыз байланыста жұмыс істейді. Олардың ішінде, РФА академигі марқұм Л.И. Абалкин, Т.К. Койчуев (Қырғызстан), А.Ф. Расулев (Өзбекстан), Н.К. Каюмов (Тәжікстан).

Жоғарғы білікті экономика кадрларын даярлау ісінде академик А.Қ. Қошанов елеулі үлес қосты. Ол 20 жылға таяу (2008 ж. дейін) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігіне қарасты Экономика институтының докторлық диссертацияларды қорғау жөніндегі мамандандырылған кеңесіне басшылық етумен, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің, Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетінің, Еуразиялық ұлттық және Халықаралық Қазақ-Түрік университеттерінің арнаулы кеңестерінің мүшесі болды. Академиктің ғылыми жетекшілік етуімен экономика ғылымдарының 16 ғылым докторы мен 60 жеке ғылым кандидаттары даярланды. А.Қ. Қошанов – Абай атындағы Қазақ Ұлттық педагогика университетінің профессоры. Талантты ғалым, педагог ретінде академик Қошанов мемлекеттік қызметте жігерлі еңбек еткен, министрлікте, ведомстволық басшылығында, ірі компанияларда жетекші болған, Қазақстанның бүкіл аудандарының жоғарғы оқу орындарында оқытушы болған белсенді ғалымдардан, білікті экономистерден тұратын ғылыми мектеп құрды. **Олардың ішінде, қазіргі ғылым докторлары, профессорлар Ғайсина С.Н., Мелдеханова М.Қ., Егоров О.И., Бримбетова Н.Ж., Қажымұратов К.К., Мұхамеджанова Г.Г., Хамитов Н.Н., Әлімбаев А.А., қоғам және мемлекет қайраткерлері Сағынтаев Б.Ә., Бейсембаев А.А., Алшанов Р.А., Жандосов О.Ә., Сұбханбердин Н.С., Аханов С.А., Святов С.А., Аймағамбетов Е.Б., Спанов М.У. және т.б.** Теоретикалық негізді қалыптастыру, мемлекет

иелігінен алып, жеке меншікке айналдыру, меншік қатынасының алмасуы және жас тәуелсіз мемлекеттің жаңа білім жүйесінің құрылуына негіз салған дәл осы ғалымдар тобы еді. Дәл осы ғалымдар нарықтық экономиканың теориясы мен тәжірибесінің негізін дәйекті түрде меңгеріп қана қоймай, оны республика жағдайына қарай бейімдеген болатын.

Академиктің ғылыми-ұйымдастырушылық, және баспагерлік қызметі сан салалы. А. Қошанов – 1994-2004 жылдар аралығында «Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым академиясының хабарлары. Қоғамдық ғылымдар сериясы» журналының бас редакторы, 2000-2012 жж. – Қазақ Энциклопедиясының Бас редакциясы алқасы мен 5 томдық «Көне заманнан бүгінге дейінгі Қазақстан тарихы» Бас редакциясы алқасының мүшесі және осы басылым авторларының бірі, «Общество и экономика» (Мәскеу, РФА), «Реформа» (Бішкек), «Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым академиясының «Хабаршысы», «Баяндамалары» журналдары мен тағы басқа да басылымдар редакциясы алқасының мүшесі. 2013 жылы ҚР ҰҒА Қоғамдық ғылымдар саласының бюро мүшелігіне қайта сайланды. Академик А.Қ. Қошанов Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым академиясының Ғылымды дамыту қорының төрағасы, әр жылдары Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы мемлекеттік саясат жөніндегі Ұлттық кеңестің қоғамдық ғылымдар мен гуманитарлық білім жөніндегі комиссиясының мүшесі, ғылым және техника саласында Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлықтар беру жөніндегі комиссиясының төралқа мүшесі, қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар секциясының төрағасы, сондай-ақ, өкілдікті биліктің аудандық, қалалық органдарына сайланып, Қазақстан Компартиясы XVII съезінің делегаты және Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің мүшесі болды.

Жапон данышпаны Д. Сантаян айтпақшы: «Адамның аяғы жерге тамыр тәрізді терең бойлап, ал көздері бүкіл ғаламды шарлау керек» – дейді. А.Қ. Қошанов Қазақстанның экономика ғылымының беделді өкілі ретінде АҚШ пен Еуропа және Азияның бірқатар елдеріндегі шетелдік ғылыми орталықтармен тығыз байланыста болып, көлемді де жемісті ғылыми жұмыстар атқарды. Ол экономика тарихы жөніндегі V Дүниежүзілік конгресте (1970 ж., Ленинград), Халықа-

ралық экономикалық қауымдастықтың VII Дүниежүзілік конгресінде (1993 ж., Мәскеу) және Жапония, ГФР, Финляндия, Венгрия, Грекия, Қытай, КХДР (делегация жетекшісі), Израилде (үкімет делегациясының мүшесі), Англия, Франция, Малайзияда, Польшада өткен халықаралық конференциялар мен симпозиумдарда баяндамалар жасап, 1974 жылы Будапешт қаласында өткен экономистердің IV Дүниежүзілік конгресі мен тағы басқа да форумдар жұмысына қатысты. Англия, Жапония, Швеция, Үндістан, Қытай, АҚШ, Польшада ғылыми жарияланымдары жарық көрді. Шетел аспиранттарына ғылыми жетекшілік етті.

А.Қ. Қосанов халықаралық дәрежедегі ғалым, қоғам қайраткері ретінде ТМД елдерінің еуразиялық идеясы мен интеграциясы және Қазақстан мен ТМД, Орта Азия мемлекеттерінің тұрақты дамуын қамтамасыз етудегі, ғылымның жаңа кезеңде индустриалды-инновациялық дамуындағы стратегиялық басымдылығы, республикамыздың жалпы ұлттық идеясы мен егемендігі т.б. мәселелерге қатысты өзінің ой-пікірін бұқаралық ақпарат құралдары арқылы қалың жұртшылыққа кеңінен насихаттауда.

А.Қ. Қосанов – ғылымның танымал ұйымдастырушысы. Қазақстан Республикасы Білім министрлігі – Ұлттық ғылым академиясының вице-президенті (1996-1999 жж), Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар саласының академик-хатшысы (1994-2003 жж.), ҚР Ғылым министрлігі – Ғылым академиясы алқасының мүшесі және мемлекеттік комиссиялардың мүшесі ретінде ол халықтың бірлігі мен ұлт тарихы, ұрпақтар сабақтастығы, саяси репрессия құрбандарын еске алу, ұлттық мәдениетті қолдау Жылдарын жариялау жөніндегі Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығына сәйкес, кең ауқымды ғылыми шараларды ұйымдастырудағы жетекші тұлғалардың бірі болып саналады. Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы мен Ғылым министрлігі – Ғылым академиясының «Отандық тарих тағылымдары және Қазақстан қоғамының қайта өркендеуі» (1998 ж.), «Әуезов – XX ғасырдың ұлы гуманист-жазушысы» (1997 ж.), «Абай – қазақ әдебиетінің негізін қалаушы және философ-ойшыл» (1995 ж.) сияқты арнаулы және мерейтой сессиялары мен «Дүниежүзілік өркениет тарихындағы Қазақстанның рөлі мен орны», «Қазақстан

аумағындағы мемлекеттік құрылыс», «Еуразияшылдықтың проблемалары мен келешегі», «Кенесары хан – колониализмге қарсы ұлт-азаттық қозғалысының аса көрнекті қайраткері» деген тақырыптарда өткен ірі халықаралық конференцияларды ұйымдастырып, басшылық етуде табандылық пен белсенділік танытты. А.Қ. Қошанов мемлекеттік комиссияның мүшесі ретінде Париж қаласының ЮНЕСКО штаб-пәтеріндегі Халықаралық симпозиум мен «Наука Казахстана: от прошлого к будущему» көрмесіне ҚР Ғылым министрлігі – Ғылым академиясының делегациясын бастап барды, сондай-ақ, академик Қ.И. Сәтбаевтың туғанына 100 жыл толуына байланысты мерекелік шараларды ұйымдастырушылардың бірі болды (1999 ж).

Академик А.Қ. Қошанов Н.Ә. Назарбаевтың «XXI ғасыр табалдырығында», «Ғасырлар тоғысында» атты кітаптары мен Президенттің «Қазақстан–2030» Стратегиясы» Жолдауын талқылауға арналып, қалың жұртшылықтың разылық пікірін тудырған халықаралық конференцияларды ұйымдастырушы болды.

Қазақстан Президентінің «Қазақстан – 2030» Стратегиясы» Жолдауы мен 1996 жылғы 11 наурыздағы «Ғылымды мемлекеттік басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі шаралар туралы» Жарлығына және (2002) «Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының кейбір мәселелері туралы» өкіміне сәйкес, қоғамдық, гуманитарлық ғылымдар саласындағы ғылыми мекемелер қызметі академик А. Қошановтың басшылығымен шұғыл түрде қайта құрылды. Жеке басының ынтагерлігі, асқан білімпаздығы, ғылыми-ұйымдастырушылық қызметтегі басқарушылық тәжірибесі қоғамдық ғылымдар негізінде ұлттық мәдениетіміз бен рухани мұраларымызды қайта жаңғыртып, нарықтық қатынастар мен азаматтық қоғамды қалыптастыру үшін қоғамдық ғылымдардың жауапты міндеттерін күн тәртібіне қойып, жүзеге асуына жол ашты.

Ғылыми және қоғамдық қызметте сіңірген еңбегі үшін және де экономика ғылымының дамуына қосқан үлесі үшін А.Қ. Қошанов ҚР Президентінің Жарлығы бойынша 6.12.2004 ж. «Парасат» орденімен, «Еңбекте үздік шыққаны үшін», «Еңбектегі ерлігі үшін» медальдарымен, Қазақ ССР Жоғарғы Советі мен Қазақстан Министрлер Советінің және Қазақстан Республикасының Ұлттық

ғылым академиясы мен Ғылым министрлігі – Ғылым академиясының Құрмет грамоталарымен, Білім және ғылым министрлігінің «Ғылымды дамытуда сіңірген еңбегі үшін» деген құрметті белгісімен екі мәрте марапатталды.

2004 жылы Халықаралық Кембридж өмірдерек орталығы (Англия) академик А.Қ. Қошановты ғылымды дамытудағы сіңірген еңбегі және халықаралық ғылыми топтармен тығыз байланыс жасағаны үшін «XXI ғасырдың аса көрнекті зиягері» құрметті медалімен марапаттаса, Америка өмірдерек институты мен халықаралық зерттеулер орталығы (Нью-Йорк) ғылымдағы және халықаралық ынтымақтастықтағы аса зор жетістіктері үшін 2004 және 2009 жж. «Жыл адамы» құрметті атағына лайық деп тапты. 2006 жылдың тамыз айында танымал Америкалық орталық (ABJ-АҚШ) академик А.Қ. Қошановты «Қазақстан үшін алтын белгі» Халықаралық марапатына лайық деп тапты. Мұндай марапат мемлекеті мен халқына қосқан үлесі мен сіңірген еңбегі үшін әлемнің таңдаулы азаматтарына ғана берілетін. 2009 жылы Халықаралық өмірдерек ассоциациясы (Кембридж, Англия) академик А.Қ. Қошановты «2009 ж. Дүниежүзінің таңдаулы 100 ғалымы» санатына енгізу туралы шешім қабылдаған. Ал Америка өмірдерек ассоциациясы А.Қ. Қошановтың кәсіби саладағы жетістігі мен халықаралық ғылыми қауымдастықта қосқан үлесі үшін «Тәуелсіздік медалімен» және «Ар орденімен» марапаттаған (2009 ж.). 2007 жылы академик А.Қ. Қошановтың есімі Кембридждік орталықтың «XXI ғасырдың таңдаулы 2000 ғалымы» атты арнайы басылымына кіргізілді.

Қорыта айтқанда, ірі ғалым, белгілі қоғам қайраткері, ілуде сирек кездесетін игі жақсылар қатарындағы, жарқын тұлға академик А.Қ. Қошановтың өмір жолы мен шығармашылығы, міне, осындай. Ол – ғылымға жан-тәнімен берілген, бойындағы оған деген мол дарынын, қарымды қабілеті мен қажыр-қайратын, айтулы таланты мен тәлімді тәжірибесін, бар ықылас, ынта-жігері мен ой-ниетін өзі жүрегімен қалаған осы бір киелі де қастерлі ғылым жолына жанқиярлықпен аянбай жұмсап келе жатқан, алған бетінен таймаған, жаны кіршіксіз, адал, ары таза, кеменгер жан. Оған асқақ азаматтық, парасаттылық, табандылық, жауапкершілікті бар болмысымен сезінушілік, адамдарға

ерекше сенімді үмітпен қараушылық тән. Ол – өзінің ойындағысын ешкімнен ешқашан бүкпей, бойындағы телегей-теңіз білімін, ақыл-парасатқа толы ой-пікірін кім-кіммен де болсын ортақтаса бөлісіп, кім-кімге де әрқашан қол ұшын беруге, ғылымқұмар жандарды ғылымның соқпақты да асулы жолына бастауға әзір тұратын ардақты да асыл азамат.

А. Қошанов қазір өзінің шығармашылығының шырқау биігінде. Бойындағы бар зияткерлік қуат-күшін, қажыр-қайратын туған тәуелсіз республикамыздың игілігіне, өркендеуіне бұдан былай да жұмсай бермек.

Қорытындылай келе, біз академик А.Қ. Қошановтың өз аузынан өмірлік ұстанымдары мен қағидаттары туралы білсек деп едік: «Мен соғысқа дейінгі жылдардағы романтикалық үмітке толы және білімге құштар ұрпақ едім. 17 жасқа толмай жатып, тағдырым ба, білмедім, мен Мәскеу қаласына оқуға келдім. Сонда әкем көзіне жас ала отырып: «Ұлым, біздің пединститут тұрғанда танымайтын, жат жерге барып не істейсің? Мен сені кімге тапсырамын?» - деген еді. Сол кездегі әке-шешемнің үрейі әлі күнге дейін көз алдымда. Ол кезде ММУ-де (Мәскеу мемлекеттік университеті) білім алу керемет бір абырой еді және-де басқа шығыс университеттері ММУ-мен ғылыми әлеуеті жағынан да мемлекеттік қамқорлығы жағынан да бақталаса алмады.

Менің азамат және ғалым ретінде қалыптасуым Ұлттық ғылым академиясының қабырғасында өтті. Біз ұлы Қ.И. Сәтбаевты және үзеңгілестерін – С.Б. Бәйішев, Ш.Ш. Шөкин, М.О. Әуезов, Ә.Х. Марғұлан, Е.А. Букетов, С.З. Зиманов, С.Е. Толыбеков сияқты академиктерді өз көзімізбен көріп өстік, тәжірибе жинақтап, жетілдік. Сол жылдары ғылым экономика саласына да, рухани мәдениетке де ықпал етті.

«Мені ғылымда жібермей ұстап тұрған академик Сақтаған Бәйішев» - деді академик А. Қошанов. Менің басқа жоғарғы оқу орындарына кетуіме тыйым салды. «Мен саған рұқсат етпеймін. Сен менің ғылым саласындағы тағдырымсың» - деді академик.

Қазақстан ғылымымен тығыз байланыста жұмыс істегенім үшін, тағдырыма дән ризамын. Көп адамдардан тәжірибе жинақтадым,

ғылымдағы жүйелілікті, азаматшылдықты, инабаттылықты үйрендім. Ғылым академиясында және институтта жауапты қызметте отырса да, қызметкерлердің бәріне бірдей қарадым. Оларды «өзімдікі» не «бөтен» деп бөлмедім. Бүгінгі таңда мен олардың көзіне тура қарай аламын. Қазақстан ғылымының алдында басымды ие отырып, беделді Қазақстан қоғамына өзімнің ризашылығымды білдіргім келеді.

Мен өмірімді арнаған экономика ғылымы – ұлы ғылым. Ол адамзат тарихында экономикалық жүйенің кезекті күйреуінен бастап ұшар шыңына дейін жету үрдісін қамтамасыз етеді. Сондай-ақ экономика ғылымы заң тарапынан негіздейді және-де экономикалық жүйенің өсуін сүйемелдейді. Экономика ғылымына сонау ежелгі Грекиядан бастап, социал-утопияшылдық, ағылшын классиктері, марксизмнің тарихи алаңындағы жеңістер мен жеңілістер, Кейнс іліміне дейінгі аралықта адамзат қоғамын қайта құру, оның ұйымдасуының басым бағыттарын табу т.б. міндеттері жүктелген болатын.

Бүгінгі таңда әлемдік экономикалық дағдарыстан шығып, Қазақстанның дамыған мемлекеттер қатарына қосылуы, өнеркәсіпті-инновациялық дамудың стратегиялық тапсырмаларының шешілуімен байланысты болды. Дәл осы бағыт экономика ғылымының артықшылығы болып табылады.

Қазіргі таңда, менің жасым ғалым болу үшін – кемел жас. Ұлы Конфуций айтқандай: «Білімді күн сайын жетілдірмесе, ол ұмыт қалады» - дейтін. Біздің қазіргі ұрпақ ізденіс үстінде, жаңа нәрселерді ашуға, танып білуге талпынуда. Бұл – табиғаттың заңдылығы. Ал егер еріншектік бой алса, жалпы айтқанда, әлемде ғылым күші жойылар еді. Осы жағдайда есіме М.О. Әуезовтың сөзі түседі. Өз заманында Жапонияға барған сапарында, М. Әуезовты «Шығыстың данышпаны» деп атаған екен. Осыдан кейін М.О. Әуезов: «Мен данышпан, ойшыл болғаннан гөрі, дегбірсіз жағдайда қалуды жөн көремін. Бұл менің өмірлік ұстанымым» - дейді. М. Әуезовтың мысалдары біз үшін, жастар үшін өте маңызды.

Мен өзім тандаған жолда бақытты болдым ба? Әлде, қазір бәрі айтатындай, сәттілік болды ма? Сәттілікте әрқашанда кездейсоқтық орын алады. Бірақ менің жолымда мұндай кездейсоқтықтар болған жоқ. «Бір грамм радий элементі үшін бір тонна кен шығарасың»,

яғни бәріне еңбекпен ғана қол жеткізесің дегім келеді. Моральдық тұрғыдан қарасақ, мен өзімнің тағдырыма дән ризамын. Өмір мені ренжіткен емес, мен өз жолыммен тура бет алдым. Бастысы мен – ізденіс жолында болдым. Менің талаптарымның жүзеге асуына мүмкіндік берген тағдырыма өте ризамын. Өзімнің жанұяма, әйелімнің түсіністік танытып, жанымда болғанына рақмет айтқым келеді. Балаларым, қиындық туындатпай, өздері таңдаған жолдарымен бет алды.

Адамның тағдырын оның мінезі анықтайды. Танымал философ И.Канттың пайымдауынша: «Адамның мінез-құлқын оның іс-әрекеті айқындайды».

Менің бір ғана тілегім ол, қалған өмірімде, мені тағдырым таңдаған жолымнан тайдырмаса екен дегім келеді. Академик А.Қ. Қошанов уақыт бірлігін және тағдырын осылайша қабылдайды. Біртума шығармашылық тұлғаның азаматтық болмысының мәні ретінде замандасымыздың өмірлік ұстанымымен келісеміз. Шығыс халықтарында мыңдаған жылдар бұрын бір аңыз бар еді. Онда аспан әлеміндегі жұлдыздарға апаратын бір баспалдақ бар екен. Анықтап айтсақ, академик А.Қ. Қошановтың бүкіл еңбегі, ғылыми және қоғамдық қызметі дәл сол баспалдақ секілді кәсіби жолға апаратын жұлдызды баспалдақ еді. Біз академиктің әріптестері мен оқушылары, қоғамдық ғылыми шеңбердің уәкілдері А.Қ. Қошановтың мерейтойы қарсаңында оған денсаулық, шығармашылық табыстар тілейміз.

К.Ә. Сағдиев

*ҚР ҰҒА толық мүшесі (академик),
экономика ғылымдарының докторы, профессор*

О.С. Сәбден

*ҚР ҰИА толық мүшесі (академик),
экономика ғылымдарының докторы, профессор*

**КРАТКИЙ ОЧЕРК НАУЧНОЙ,
НАУЧНО-ОРГАНИЗАЦИОННОЙ И ОБЩЕСТВЕННОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АКАДЕМИКА НАЦИОНАЛЬНОЙ
АКАДЕМИИ НАУК РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
А.К. КОШАНОВА**

11 октября 2014 года исполняется 80 лет крупному учёному, известному организатору науки и общественному деятелю, академику Национальной академии наук Республики Казахстан Кошанову Аманжолу Кошановичу.

*«Человек овладевает науками и знаниями тогда,
когда всем существом стремится к истине и правде,
пытается понять саму суть явлений»
(Абай Кунанбаев)*

*«Учитель сказал:
В пятнадцать лет я ощутил стремление учиться;
в тридцатилетнем возрасте я утвердился;
достигнув сорока, освободился от сомнений;
в пятьдесят познал веление Неба;
в шестьдесят мой слух обрёл проникновенность;
с семидесяти лет я следую желаниям сердца,
не нарушая меры
(Конфуций. Изречения)*

Под небесным сводом жизни каждый человек рождается на свет с особой светлой миссией, с собственным лучом солнца. Очень важно, когда человек в глубине своей души почувствует своё предназначение, тот Божий дар, который сделает его счастливым. Академик Национальной академии наук Республики Казахстан, заслуженный деятель науки и техники Республики Казахстан, доктор экономических наук, профессор Аманжол Кошанович Кошанов – один из тех счастливых людей, которые верно выбрали свой путь, слушая своё сердце и направляя свой талант учёного-исследователя, великолепного организатора, умелого руководителя в пользу общества и государства.

Аманжол Кошанович Кошанов родился 11 октября 1934 года в отдалённом районе Северо-Казахстанской области. В школе он испытал заметное влияние учителей из ссыльных. Он до сих пор тепло вспоминает бывшего доцента Киевского университета И.Д. Сикало, географа москвича Э.М. Мурзаева, преподавателей английского Ю.М. Мерфорта и Р.И. Морозовскую из Одессы. Они впервые зародили в нём интерес к познанию за пределами привычного, застойного. Окончив школу с золотой медалью, юноша в неполных 17 лет едет в Москву, поступает на экономический факультет Московского государственного университета имени М.В. Ломоносова. В университете студент А. Кошанов учится у известных учёных-экономистов того времени – академиков К.В. Островитянова, А.И. Пашкова, профессоров Я.А. Кронрода, И.Г. Блюмина, С.К. Татура. На всю жизнь остаются памятными лекции академиков-историков Е.М. Тарле и Н.Г. Черепнина, глубоких по содержанию и блеску изложения. Университетские курсы закладывали основы углублённого понимания научных категорий, закономерностей общественных, экономических процессов.

С 1959 г. Аманжол Кошанович трудится в Институте экономики АН Казахской ССР. В начале жизненного пути помогли советы академика Е.А. Букетова и внимание первого директора Института экономики С.Е. Толыбекова, известного в те годы учёного-экономиста. Набравшись опыта в научном коллективе, А. Кошанов в 1961 г. поступает в аспирантуру и под руководством члена-корреспондента АН Казахской ССР Г.Ч. Чуланова защищает диссертацию на тему «Темпы расширенного воспроизводства и развитие отраслевой структуры промышленности Казахстана (1928-1965 гг.)». Так было положено начало одному из приоритетных направлений в обширной череде научных интересов учёного.

Одарённого молодого человека со степенью приглашают в различные учебные заведения столицы, престижную некогда Высшую партийную школу. Но судьбу А.К. Кошанова как будущего научного работника предопределил академик С.Б. Баишев. Ознакомившись с первыми публикациями молодого учёного в академических журналах «Известия» и «Вестник» он в категоричной форме запретил А. Кошанову даже думать о перемене места работы. Он, очевидно, разглядел в начинающем учёном какие-то черты будущей смены в экономичес-

кой науке. Как утверждает сам академик А.К. Кошанов: «...Так Сактаган Баишев «укоренил» меня в науке. Я обязан ему своей жизненной карьерой и всем последующим в своей судьбе». Забота о кадрах науки, присущая академику С. Баишеву, проявилась и в том, что он как научный руководитель, в сложное для него время последовательно сопровождал докторскую диссертацию А. Кошанова по проблеме «Закономерности и проблемы индустриального роста Казахстана», успешно защищённой в 1979 году. Здесь с невольным удовлетворением (и долей непредвзятого восхищения) приходится отметить, что жизнь нашего коллеги, однажды переступившего порог академической науки, через тернии научного поиска и череду творческих удач продолжается по сей день.

Надо сказать, Аманжол Кошанович с первых лет заявил о себе как исследователь-теоретик, успешно сочетая в своей работе решение актуальных практических вопросов. Он активно работает над такими проблемами как исторический опыт преобразования индустриальной структуры республики, углублённо изучает пропорции и эффективность промышленного комплекса Казахской ССР.

В 70-е годы в институте открывается отдел социально-экономических проблем, возглавить который было предложено А.К. Кошанову. В этой связи объектом исследования явились вопросы повышения роли промышленности в решении социальных проблем. В республике впервые ставятся и разносторонне исследуются социальные функции крупного промышленного предприятия. Здесь принципиально новым явился подход к предприятию как к первичной и ведущей сфере проявления и реализации системы базовых экономических и социальных отношений общества. Социальное управление производственным комплексом в решающей мере сводилось к прогрессивному преобразованию социального положения работника производства, обеспечению его разносторонних интересов в сфере труда, материального положения, социальной ориентации, всего, что образует содержание всей системы трудовых отношений в производственном коллективе.

Такая постановка проблемы была внове в отечественной науке, и она нашла поддержку и признание в научных кругах страны. Так было положено начало **новому направлению в экономической на-**

уке республики – индустриальной социологии, которая получила развитие в последующих разработках отдела. В эти годы отдел работает в тесном содружестве со структурами СО АН СССР академика Т.И. Заславской, д.э.н. Н.И. Антосенкова и др.

Надо сказать, что 70-80-е годы были плодотворными для отдела и его руководителя. Вокруг А.К. Кошанова формируется группа активной творческой молодёжи, адептов социального прогресса Казахстана, будущие кандидаты и доктора наук, занявшие в последующем известное положение в науке, рыночных структурах и руководящих органах страны.

Логическим завершением указанных этапов исследования явился выход на уровень союзной республики. В тесной увязке с развитием производительных сил республик и регионов усилиями А.К. Кошанова формируется новое научное направление – **проблема выравнивания уровней социально-экономического развития союзных республик и регионов** как важной предпосылки обеспечения их фактического социального равенства в сфере труда и всей системы жизнедеятельности. Учёным впервые выдвигается концепция об уровне **социально-экономического развития союзной республики, «крупного региона»** и обосновывается необходимость последовательного сближения и выравнивания региональных уровней социально-экономического развития, что должно выразиться в выравнивании комплекса условий жизнедеятельности и социального положения трудящихся в базовых сферах экономики и общественных отношений. Речь идёт о **достижении фактического социального равенства между республиками и крупными регионами в области благосостояния, образования и культуры, максимального сближения их участия в общественно-трудовой деятельности.** Исследования на базе структурно-системного подхода проводились на трёх уровнях: производственные коллективы, отрасли промышленности и Казахской ССР как союзной республики в целом.

Значимость жизненно новых направлений экономической науки в республике получила позитивное решение в серии монографий, вышедших под научным руководством и авторстве А.К. Кошанова. В их ряду: **«Управление социальным развитием производственных**

коллективов» (1975 г.); «Социально-экономические вопросы развития Казахстана в период развитого социализма (60-70-е годы)» (1977 г.); «Выравнивание уровней социально-экономического развития союзных республик (на примере Казахской ССР)» (1980 г.); «Внутрирайонные проблемы экономического развития союзной республики (на примере Казахской ССР)» (1983 г.); «Социально-экономические основы образа жизни в регионе» (1986 г.); «Региональные проблемы выравнивания социалистического образа жизни» (1989 г.).

Среди монографий А.К. Кошанова, получивших известность в 80-е годы, следует выделить «**Индустриальный прогресс Казахстана в период развитого социализма**». В монографии разработаны теоретические и методологические вопросы оптимизации индустриального роста республики. Критически раскрывается преимущественно экстенсивный характер воспроизводства при диспропорции добывающих и обрабатывающих отраслей. Выдвигаются научно обоснованные предложения по повышению эффективности промышленного комплекса республики, повышению его роли в обеспечении качественного роста человеческого капитала и решении актуальных вопросов социального развития. Теоретико-методологические постановки и научно-практическая нацеленность монографии, написанной в критическом ключе, не потеряли своей актуальности и могут быть спроецированы на современное положение республики и её крупных регионов в аспекте оптимизации функционирования их индустриальных производительных сил как органических частей национальной экономической системы Республики Казахстан.

В 1983 г. за монографию «**Индустриальный прогресс Казахстана в период развитого социализма**» А.К. Кошанов удостоивается звания лауреата премии им. Ч.Ч. Валиханова в области общественных наук.

В 60-90-е годы вся многообразная научная и научно-организационная деятельность А.К. Кошанова связана с Институтом экономики АН Казахской ССР, где он, закончив аспирантуру, последовательно занимал должности старшего научного сотрудника, учёного секретаря института, затем заведующего отделом. В 1979 г. Аманжол Кошанович

успешно защищает докторскую диссертацию на тему **«Закономерности и проблемы индустриального роста Казахстана в период развитого социализма»**, а в 1984 г. – утверждён в звании профессора по специальности «политическая экономия». С 1985 г. А.К. Кошанов – заместитель директора по науке, в период 1988-1995 гг. – директор Института экономики АН Казахской ССР, с 1987 г. – одновременно заместитель академика-секретаря Отделения общественных наук АН Казахской ССР.

Позади 30 лет неустанного научного поиска. За это время А.К. Кошанов последовательно избирается членом-корреспондентом АН Казахской ССР (1983 г.), академиком АН Казахской ССР (1989 г.). В 1989-1990 гг. А.К. Кошанов работает в должности главного учёного секретаря президиума АН Казахской ССР, с 1989 г. – член президиума Национальной академии наук.

К началу 90-х годов А.К. Кошанов – крупный учёный-экономист страны, внесший значительный вклад в развитие экономической науки и внедрение научных разработок в народнохозяйственную практику. Основными научными направлениями его исследований явились теория и практика индустриального роста и преобразования структуры общественного производства, эффективность регионального воспроизводства и социально-экономический прогресс союзных республик, проблемы экономической социологии и экономической истории Казахстана. Под его руководством сложилось **новое научное направление – формирование социально-экономических основ выравнивания условий труда и сфер жизнедеятельности по республикам и регионам, получившее признание научной общественности за пределами страны.**

В годы перестройки и последующего перехода к рынку в творческой и организаторской жизни академика А.К. Кошанова наступает качественно новый этап. Вступив в должность директора Института экономики АН КазССР (1988 г.), А. Кошанов явился инициатором радикального изменения научной и организационной деятельности родного ему коллектива. Непосредственно под его началом было осуществлено коренное преобразование структуры и основных научных направлений института, нацеленных на обеспечение рыноч-

ных реформ, органическое сочетание в исследовании фундаментальных, поисковых и прикладных программ и тем. Под его руководством осуществлена разработка ряда крупных разделов трёх республиканских комплексных программ: Научно-технического прогресса Казахской ССР на 1990-2005 гг., на 1991-2010 «Интенсификация-90», которые определили в тот период основные направления развития республики на перспективу. При его активном содействии и инициативе в Институте экономики в 1988 г. был открыт Центр социологических исследований и развёрнуты работы по экономической и индустриальной социологии. Последовательное внедрение в экономические исследования методов конкретной социологии, притом впервые в условиях Казахстана, выдвинули А.К. Кошанова в ряд ведущих экономистов-социологов республики. По постановлению Совета Министров Казахской ССР **А.К. Кошанов возглавляет творческий коллектив по этапной проблеме того периода – переводу Казахской ССР и её областей на региональный хозрасчёт и самофинансирование.** Речь шла о наделении республик и крупных регионов относительной хозяйственной самостоятельностью, что явилось своеобразной переходной ступенью к их реальному суверенитету в последующем.

С начала 90-х годов А.К. Кошанов целенаправленно работает над теоретическими основами и путями обеспечения перехода к рыночной экономике республики. Как активный исследователь теории и методологии рыночной экономики, А.К. Кошанов заложил **основы научного направления – системное исследование теоретических основ последовательного формирования социально ориентированной рыночной экономики и укрепления экономического суверенитета Казахстана.**

Определяющая черта таланта академика А.К. Кошанова как учёного и организатора науки – глубокое знание экономической теории, умение анализировать и обобщать сложные экономические и социальные процессы в период радикальных рыночных перемен, а также серьёзное изучение потребностей общественного производства, стремление научно обосновать и оказать практическую помощь законодательным и исполнительным органам республики в решении сложных проблем преобразования посттоталитарной экономики

в рыночную. А.К. Кошанов, как крупный учёный-экономист, внёс большой вклад в перестройку отечественной экономической науки, обеспечение научных основ перехода к рынку. Под его руководством и непосредственном участии Институтом экономики НАН РК только за первую половину 90-х гг. были подготовлены и переданы в директивные органы республики более 200 научных докладов, докладных записок и предложений по узловым проблемам рыночного преобразования экономики республики. Особо следует выделить специальные программы антикризисных мер по выводу экономики из кризиса и стабилизации экономики республики, выполненные под научным руководством и личном участии академика А.К. Кошанова.

Организаторские способности, толерантность, высокая культура, а также требовательность к другим и к себе **привели к избранию А.К. Кошанова в 1994 г. академиком-секретарём Отделения общественных и гуманитарных наук НАН РК.** Как академик-секретарь отделения и директор Института экономики, в 90-е годы он вносит в деятельность академических институтов и вузов новые ориентиры научно-исследовательской работы, соответствующие условиям обретения республикой независимости, рыночных реформ, их роли и ответственности в создании современной научной базы суверенного Казахстана. Большая работа проводится по координации и комплексированию исследований в области общественных наук. А.К. Кошанов в этот период руководит приоритетной фундаментальной программой НАН РК **«Теория и методология формирования рыночных отношений в Казахстане: экономические и правовые проблемы»**, возглавляет ряд государственных национальных программ.

Научная общественность, представители власти и хозяйствующие структуры заинтересованно встретили вышедшие под его научным руководством и авторском участии монографии: **«Экономические основы и политика разгосударствления и приватизации в Республике Казахстан» (1993 г.)**, **«Формирование системы акционерных отношений в Республике Казахстан» (1995 г.)**, **«Формирование частного предпринимательства в условиях перехода к рынку (на примере Республики Казахстан)» (1995 г.)**.

Академик А. Кошанов руководил институтом в один из сложных

периодов в общественно-экономической и социальной жизни республики. Как талантливый организатор науки, весь свой научный потенциал и организаторские способности все эти годы он посвящает перестройке экономической науки, принципиальной переориентации научной деятельности института.

Большую лепту в развитие казахстанской науки академик А.К. Кошанов внёс за долгие годы работы на руководящих должностях в Национальной академии наук Республики Казахстан: вице-президент МН–АН РК, главный учёный секретарь президиума НАН РК, академик-секретарь Отделения общественных и гуманитарных наук, член президиума НАН РК, член коллегии Министерства науки – Академии наук РК. Существенны заслуги академика А.К. Кошанова в реализации важнейших задач возрождения национальной культуры и духовности, формирования социально ориентированной экономики и гражданского общества в Казахстане.

Научно-организационная и общественная деятельность академика А.К. Кошанова в эти годы обширна и разнообразна. Он – член правительственных комиссий по экономической реформе, Комиссии по национальной политике при Президенте РК, председатель Научного совета по экономической реформе при президиуме НАН РК, член республиканского Научного совета по прогнозированию Госплана Казахской ССР, Научного совета АН СССР по региональной экономике, член Комитета по государственным премиям Казахской ССР. Являлся членом Высшего экономического совета и экономического Экспертного комитета, возглавляемого Президентом РК, научным экспертом Аппарата Президента и Кабинета Министров РК, редактором и членом редколлегии ряда научных журналов в Казахстане, России и Кыргызстане. Большая работа проводится им по развитию международных связей учёных-обществоведов. Он участвует в работе многих международных форумов.

За заслуги в научной и организационной деятельности Указом Президента РК академику А.К. Кошанову в 1995 году присваивается почётное звание «Заслуженный деятель науки и техники Республики Казахстан».

Академик А.К. Кошанов – ведущий учёный-экономист страны в

области теории рыночной экономики. Его труды по проблемам радикальной экономической реформы, преобразования отношений собственности и развития предпринимательства, разработки проблем системы национальных экономических интересов и экономической безопасности в условиях глобализации и региональной интеграции получили известность в стране и за рубежом. Он научный руководитель и активный разработчик государственных научных программ фундаментальных исследований: **«Теоретико-методологические основы и механизмы экономического и инновационно-технологического роста Казахстана»**, **«Общенациональная идея в условиях глобализации: проблемы теории и практики»**, **«Казахстанская диаспора в условиях евразийской интеграции: проблемы и перспективы»**. Выводы и рекомендации по ним используются в работе Администрации Президента РК и Правительства РК. Под его научным руководством сформировалось **новое научное направление в экономической науке «Стратегия формирования смешанного экономического общества как трансформационной модели развития Казахстана»**. В последний период академиком А.К. Кошановым активно разрабатывается перспективное научное направление **«Система национальных экономических интересов и отношения собственности в условиях глобализации»**, имеющее основополагающее значение в укреплении суверенитета и национальной безопасности стран ЕврАзЭС.

Академик А.К. Кошанов – автор более 600 научных публикаций, из них автор и соавтор 53 монографических работ. Среди них следует выделить изданные за последнее десятилетие и получившие известность работы:

1. **Формирование частного предпринимательства в условиях перехода к рынку (на примере Республики Казахстан)**. Алматы, 1995;
2. **Формирование системы акционерных отношений в Республике Казахстан**. Алматы: Ғылым, 1995;
3. **Смешанная экономика: трансформационная модель развития Казахстана**. Алматы, 1997;
4. **Смешанное общество: мировой опыт и Казахстан**. Алматы: Ғылым, 1997;

5. **Формирование государственного предпринимательства в Республике Казахстан в условиях смешанной экономики. Алматы, 2000;**
6. **Конкурентоспособное импортзамещение и внутренний рынок. Алматы – Караганда, 2003;**
7. **Отношения собственности в рыночной трансформации Казахстана. Астана, 2003;**
8. **Отношения собственности и функционирование иностранных предприятий. Алматы – Караганда, 2004;**
9. **Трудное восхождение. На путях к рынку. Астана: Ел Орда, 2004; Второе изд. Алматы: Дайк Пресс, 2010;**
10. **Ұлттық экономиканың бәсекеге қабілеттілігі. Алматы, 2007;**
11. **Конкурентоспособность национальной экономики. Алматы, 2007;**
12. **Турар Рыскулов. Государственная деятельность и экономические воззрения. Алматы, 2007;**
13. **Национальные экономические интересы и отношения собственности. Алматы: Эксклюзив, 2009; Второе изд. Алматы: Дайк Пресс, 2010.**

Эти монографии посвящены узловым проблемам рыночного преобразования экономики Казахстана и имеют особенность, в качестве научной компоненты, органически входить в поэтапно реализуемые рыночные реформы, отражать их трудности и достижения. В этих работах нашли отражение поиски теоретико-методологических подходов к решению стратегических задач формирования рыночной экономики смешанного типа как трансформационной модели Казахстана. В условиях повышенной зрелости рыночных реформ исследования по достижению высокой динамики и устойчивости экономического роста, структурно-институциональным преобразованиям, обоснованию рациональных путей интеграции Казахстана в международные экономические союзы и группы как императива глобализации и, наконец, приоритетам национальных экономических интересов и социально ориентированной экономики отражают современную постановку и позитивные пути решения указанных проблем.

В серии монографий академика А.К. Кошанова, изданных в последнее десятилетие, особое внимание научной общественности и государственных структур привлекли: **«Трудное восхождение. На путях к рынку»**; **«Национальные экономические интересы и отношения собственности»**; **«Индустриально-инновационная стратегия и экономический рост»**. Первые две монографии (**«Трудное восхождение...»**, 2004 и 2010 гг.; **«Национальные экономические интересы...»**, 2009 и 2010 гг.) выдержали второе издание.

В решении стратегических задач рыночной реформы смешанного типа как трансформационной модели Казахстана углублённо исследуются её основные критерии: либерализация экономики, преобразование прав собственности, постиндустриальные преобразования и базовые направления социальной политики. Система мер по макроэкономической стабилизации экономики и последовательные рыночные реформы позволили Казахстану на рубеже 90-х – начала 2000-х годов сформировать решающие основы рыночной экономики, произошла радикальная смена социально-экономической системы. Но ускоренная массовая приватизация без необходимой институциональной трансформации и эффективной экономической политики по развитию конкуренции не привела к появлению подлинных хозяев – субъектов рынка, связанных с реализацией национальных экономических интересов. Формализованный неолиберальный подход и некритическое заимствование монетарных методов управления сдерживали движущие силы экономического роста, дали простор неуправляемой рыночной стихии, односторонней монополизации экономики, негативным тенденциям экономической эволюции.

До конца 90-х годов не были чётко сформулированы и теоретически обоснованы стратегические цели проводимой экономической реформы. Фундаментальная теория переходной экономики была подменена формализованным неолиберальным подходом. Интересы суверенного развития требовали, чтобы категория национальной экономики, а с ней и общенационального интереса как структурообразующее начало, определили стратегическое поведение отечественных и иностранных предпринимателей, других субъектов рыночной экономики, призванных в своей деятельности учитывать фундаментальные

интересы страны. Во всех высокоразвитых странах общегосударственный интерес является стержнем, сцепляющим и направляющим действие личных и частнопредпринимательских структур.

Автор книги «**Трудное восхождение...**», осуществляя руководство государственными академическими программами, принимал непосредственное участие в формировании научных и методических основ рыночной экономики в республике.

Переход к рынку по срокам, масштабности и радикализму был равносителен революционному акту. К реформам приходилось приступать с *tabula rasa*. Опыт пришлось приобретать «на марше» методом «проб и ошибок». Отсутствие фундаментальной базы экономической теории переходного периода явилось одной из причин непоследовательности в проведении экономических реформ, нарушения принципа эволюционности и, как следствие, недостаточной обоснованности ряда принимаемых решений. Известные позиции автора по этим вопросам широко и гласно представлены в монографии. Одновременно предлагаются варианты преодоления негативов «шоковой терапии», трансформационного кризиса, позитивные пути решения системных рыночных реформ, наконец, научного обеспечения устойчивого экономического роста, что потребовало серьёзных фундаментальных обобщений и активного влияния на реальные процессы. Результатом явились разработка и предложение комплексной трансформационной модели смешанной экономики на рыночных началах и механизма её функционирования в Казахстане. Или иначе «адаптированной модели рыночной экономики». Опыт каждой страны постсоциализма имеет непреходящее значение для решения рыночных реформ в переходных системах. В этой связи, по мнению автора, актуально научное обобщение практики системного преобразования экономики Казахстана, которая прошла все трудности становления, преодоления глубокого системного кризиса. Исследования автора включают ключевые направления реформирования экономики республики и ориентированы на повышение зрелости рыночных институтов и эффективности социально-экономических отношений в республике. Все разделы монографии системно взаимосвязаны и логически и исторически восходят от начального этапа преобразований до проблем страны с уже сложившейся рыночной экономикой, которые представлены как:

- стратегия формирования смешанного экономического общества и трансформация отношений собственности;
- макроэкономические преобразования в условиях трансформационного кризиса;
- перестройка структуры экономики – стратегическая задача рыночных реформ;
- реструктуризация и институционализация сфер национальной экономики;
- Казахстан в системе международной экономической интеграции;
- проблемы радикальной перестройки социальной сферы;
- устойчивое развитие корпоративной экономики Казахстана и обеспечение национальных экономических интересов в условиях глобализации.

Этапной работой академика А.К. Кошанова в начале нового века (2009-2010 гг.) явилась монография «**Национальные экономические интересы и отношения собственности**», вызвавшая интерес и поддержку научной общественности республики и зарубежных кругов. В монографии исследованы узловые вопросы национальных экономических интересов и отношений собственности в молодых суверенных государствах, в том числе и Казахстане. Категория национальные экономические интересы и новые отношения собственности рыночной экономики в их органической взаимосвязи представлена как решающий фактор экономического суверенитета и национальной безопасности. Проблемы выживания новых стран постсоциализма в такой постановке выдвигаются впервые и имеют важное теоретико-методологическое и научно-практическое значение в разработке индустриально-инновационной стратегии преобразования экономики республики. **Проблема последовательного достижения национальных экономических интересов и справедливых равноправных отношений собственности в решающих сферах экономики** увязывается с нарастающим вовлечением Казахстана в процесс глобализации и упрочением позиции республики как активного партнёра и члена региональных союзов и объединений как ЕврАзЕС, ШОС и др. При этом всё большее влияние в мире обретает движение за «ресурсный суверенитет» развивающихся стран, располагающих выгодными воз-

возможностями, среди которых Казахстан пользуется известностью как страна успешных рыночных реформ и социально ориентированной экономики. В работе национальная экономика Казахстана исследуется на фоне кризиса неолиберальной глобализации с выделением особой роли государственного регулирования отношений собственности, эволюционной модернизации «догоняющей экономики» как условия решения задач национальных экономических интересов в процессе индустриально-инновационной модернизации страны.

Концептуальные положения стратегии формирования смешанного экономического общества как трансформационной модели рыночной экономики Казахстана, перестройка структуры экономики и корпоратизации производства, последовательного преобразования отношений собственности и реализации национальных экономических интересов, инициированные академиком А.К. Кошановым в первом десятилетии нового столетия, нашли заинтересованную поддержку в таких международных изданиях как «**Вопросы экономики**» (Москва), «**Реформа**» (Бишкек), «**Общество и экономика**» (Москва).

Приоритетом и объектом особого внимания академика А.К. Кошанова последних лет являются теоретические и практические вопросы Программы форсированного индустриально-инновационного развития Казахстана как стратегии новой стадии индустриальной модернизации республики. **Монография «Индустриально-инновационная стратегия и экономический рост»** явилась как бы актом заинтересованного соучастия автора в решении судьбоносных вопросов социально-экономического прогресса Казахстана на переломном этапе экономического развития. В новой постановке решаются задачи ускоренной индустриализации, модернизации и инновационного развития. Раскрываются противоречия перехода к новой альтернативной модели экономического роста и инновационному типу воспроизводства. **По-новому ставятся и решаются вопросы максимизации новых факторов экономического роста и необходимости позитивной эволюции отношений собственности в структурообразующих отраслях и сферах.** По-новому ставится и трактуется проблема «казахстанского содержания» в системе индустриально-инновационной модернизации и укрепления экономического суверенитета республики.

В аспекте мобилизации инвестиционных ресурсов особое внимание уделено разработке теории, методологии и фискальной практике изъятия и присвоения природной ренты, имеющей особое значение в условиях Казахстана.

Системно рассмотрены новые аспекты региональной интеграционной модели на уровне Таможенного союза и ЕЭП и эволюция статуса Казахстана с выявлением выгод и ограничений экономического роста. Предметом особого внимания явились диспропорции в результатах таможенно-тарифного регулирования, неоправданных протекционистских мер и форсирования наднациональных функций в ЕврАзЭС. В соответствии с потребностями индустриально-инновационного прогресса республики предложены пути рационального использования человеческого капитала как фактора экономического роста и подходы к научной разработке новой системы прогрессивных социальных нормативов и рациональных показателей в сфере труда и потребления.

Новые идеи и разработки академика А.К. Кошанова последнего периода нашли поддержку и успешно докладывались на заседаниях круглых столов, панельных сессиях и международных форумах типа VI Астанинского (2013 г.), в Назарбаевских чтениях и публиковались в международных и республиканских изданиях. Фундаментальная монография академика А.К. Кошанова **«Индустриально-инновационная стратегия и экономический рост» (2012 г.)** получила **высокую оценку Президента РК Н.А. Назарбаева.**

Обращает внимание ряд новых теоретических и научно-практических положений, выдвигаемых в работах академика А.К. Кошанова последнего периода, которые, на наш взгляд, значимы в обосновании национальной экономической стратегии и структуры реальных приоритетов рыночной трансформации экономики Казахстана на новом этапе неоиндустриального развития.

1. Мировая экономика по выходе из кризиса, на этапе смены прежнего технического базиса активно решает вопросы перехода на новый технологический уклад, переживает т.н. «шторм нововведений». Расходы на освоение нововведений, как и масштаб их применения по развитым странам, растут ежегодно на 35%. По оценкам, перестройка

экономики передовых индустриальных стран мира на основе нового технологического уклада продлится ещё 3-5 лет. В антикризисных решениях и программах приоритет науки и нововведений бесспорен. Расходы на науку по развитым странам, как правило, на уровне 3% ВВП. При уровне этого показателя по Казахстану в 0,17 % есть серьёзная опасность консервации отставания.

Суть проблемы не в валовом увеличении расходов на науку, а в управлении этим процессом. Научно-инновационная деятельность пронизывает все сферы народного хозяйства. Важно уйти от попыток управления наукой как отдельной отраслью. Необходимо создать специальный орган, координирующий научную и инновационную политику во всех структурах исполнительной власти. Этот орган отвечал бы за проведение государственной инновационной и научно-технической политики. Его задача: формирование условий и предпосылок научно-производственного и интеллектуального потенциала, включая информационную инфраструктуру, доступ к современным знаниям и техническим достижениям, систему оценок и выбора приоритетных направлений научно-технического прогресса. Всё это необходимо в целях определения перспективных, приоритетных направлений развития науки и инноваций с максимально эффективным использованием имеющихся средств.

2. Нерешённая проблема – чрезвычайно высокий уровень технологической неоднородности национальной экономики, что сдерживает структурно-технологическую модернизацию и определяет низкую эффективность инвестиций. Качественная неоднородность экономики препятствует рыночному переливу капитала. Структурно-технологическая модернизация экономики не может ограничиться только установкой на создание новых «прогрессивных» секторов. Такая ориентация больше увеличит качественную неоднородность экономики, снизит общеэкономический эффект проводимой политики. Курс на восстановление отраслей специализации национальной экономики и развитие новых инновационных отраслей и сфер – это закономерность и объективный путь эволюционного совершенствования технологической и отраслевой структуры экономики страны. В условиях сырьевидной экономики с учётом её положения в международном

разделении труда значительная часть промышленности, в том числе и высокотехнологической, в обозримой перспективе продолжит работать на обеспечение потребностей и переработки природного сырья. Государственно-частное партнёрство, особенно на этапе коммерциализации передовых технологий, будет стимулировать наукоёмкий тип смежных отраслей.

3. Требуется специального внимания и решения научных и исполнительных органов вопрос о целесообразности передачи принадлежащих государству природных ресурсов в управление особой государственной компании, функционирующей в коммерческом режиме. Природная рента, сопутствующая собственности на недра, является одним из факторных доходов, формирование которых в обычных условиях осуществляется рынком. Уход от универсальной налоговой формы учёта налога в форму селективного, рентного механизма позволило бы на основе применения конкурентных процедур точнее учитывать специфические характеристики отдельных недр. Специальная компания оперировала бы активами, которые государство готово предоставлять частному сектору на основе аренды. Там, где крупным акционером является государство, исполнительная власть вправе осуществлять функции собственника. Для предприятий, имеющих стратегическое значение для экономики страны, управление со стороны государства оправдано. Здесь регулятор выполняет одновременно функции собственника.

4. Банковская система республики остаётся наиболее уязвимой к внешним рынкам. Слишком дорог кредит для текущих нужд предприятий и отдельных граждан. Непродуктивен механизм поддержки БВУ за счёт физически невозвратных средств НФ. Отсутствует крупный рынок под долговые обязательства реального сектора.

Не решены две проблемы в денежно-кредитной политике страны:

– Высокий уровень банковской ставки ограничивает возможности основной части клиентов привлекать заёмные средства, в т.ч. для финансирования текущих потребностей в оборотных средствах;

– В экономике так и не сформировался полноценный рынок заёмных ресурсов, что является существенным препятствием для осуществления субъектами хозяйственной деятельности крупных про-

ектов, направленных на техническое обновление производства. Жестокость проводимой денежно-кредитной политики выбивается из общемирового тренда: в развитых государствах процентная ставка по выходе из кризиса находится вблизи нулевой отметки.

– Объективно необходимо переориентировать денежно-кредитную политику на нужды реального сектора экономики, обеспечив при этом:

– Переход к гибкой системе денежно-кредитной политике с повышенным регулированием значения ставки текущих количественных ограничений;

– Включение части валютных резервов НБ для стабилизации динамики валютных курсов с последующим льготным кредитованием направлений развития экономики;

– Предоставление гарантий НБ по поддержанию ликвидности коммерческих банков, направляющих средства на финансирование приоритетных инвестиционных проектов.

5. Текущий технологический уровень стран ТС и ЕЭП не позволяет рассматривать сотрудничество с ними в качестве базы для инновационной модернизации экономик стран-членов, в том числе и Казахстана. Лаг времени достижения уровня развитых стран реально длителен. Поэтому увеличение доли технологичной продукции, трансфер новой техники возможен в решающей мере за счёт третьих стран. Роль государственной инициативы и выход на технологические рынки развитых государств имеет на среднесрочный период важное стратегическое значение. В этом ключ не только удовлетворения насущных нужд внутреннего рынка, но и ведущее звено повышения конкурентоспособности экономики Казахстана. В этом аспекте торгово-экономическое сотрудничество с высокотехнологичным рынком ЕС (Европейского Союза) в условиях вступления в ВТО имеет определяющее значение в аспекте структурной перестройки экономики, последовательного углубления производственно-технологической интеграции с индустриально-развитыми государствами.

6. В стратегии «Казахстан-2050» впервые формулируется Концепция нового содержания социальных нормативов качества жизни населения с учётом практики индустриально развитых, социально ориен-

тированных государств. Проблема заключается в разработке научно обоснованных гарантированных государством минимальных ключевых параметров и индикаторов качества жизни, включая уровень заработной платы, пенсий, пособий, объём гарантированных медицинских услуг, механизм формирования минимальной и рациональной потребительской корзины на одного казахстанца.

Статистика свидетельствует о нарастающем социальном неравенстве и социальной нестабильности в мире. Резкая дифференциация социальной структуры населения в Казахстане наглядна по структуре банковских депозитов: 50 % всех депозитов приходится на 0,1 % вкладов (по данным Народного банка РК). А сбережения имеют только 17 % казахстанских семей, причём на самые неотложные нужды и обстоятельства. На сегодня минимальная пенсия и величина прожиточного минимума почти в сто раз уступают ВВП на душу населения. По уровню качества жизни по сравнению с Европой республика отстаёт в 5-6 раз. Примерно 5-7 % жителей в Казахстане принадлежит 55-70 % реального дохода в стране, расслоение между богатыми и бедными составляет 1:15. В мировой практике этот показатель оценивается как 1:5. В Казахстане, как и в России, нижний предел прожиточного минимума исчисляется по методике Всемирного банка с ориентацией на фактическое потребление бедных стран Африки. Если исходить из принятого у нас порога бедности в 40 % от МПБ, то доля относимых к категории бедных составляет немногим 5,3%. Так заниженный уровень МПБ (минимального потребительского бюджета) серьёзно искажает реальное положение значительной части населения, тем более, где около 3 млн. человек трудоспособного населения числится в ранге самозанятых, вне учёта их социального статуса и положения. В целях сокращения масштабов бедности и неравенства, на наш взгляд, необходимо последовательно повышать прожиточный минимум (границу абсолютной бедности) до уровня реальной стоимости (минимальной) потребительской корзины и пересмотреть её содержание с учётом фактической структуры потребления населения. По нашей оценке, уровень МПБ необходимо поднять не менее чем в 2,5 раза. При соответствующем повышении минимальной заработной платы, базовых пенсий, всех социальных пособий и выплат такая

мера явится стартовой площадкой для выравнивания с нормативами социально ориентированных государств. В этом аспекте разработка новых социальных стандартов и гарантий потребует новых методологических подходов и обоснования вариантов минимального и рационального потребительских бюджетов по республике и регионам.

7. В условиях нарастающего демографического кризиса в республике (высокие темпы урбанизации и эмиграции при общем снижении показателя фертильности) приобретает особую остроту проблема разработки и принятия специального Закона «О государственных гарантиях поддержки семей с детьми». Общая численность населения республики за годы независимости фактически стагнирует на уровне 16,8-17,0 млн. человек. Молодёжь, получающая образование за рубежом, особенно в России, ввиду создаваемых для выпускников преференций, в значительной части остаётся за пределами страны. Нарастает тренд общего эмиграционного потока. Масштабные программы второй и последующих пятилеток форсированной индустриализации до 2030 и 2050 гг. предъявляют особые требования к квалификации нового поколения кадров, которые должны генерировать в основном наши семейные ячейки. Поэтому особо важно уже сейчас добиваться установления реально обеспеченных гарантий государственной поддержки семей при рождении и воспитании детей, с приоритетным установлением научно обоснованных пособий, оплачиваемых отпусков, налоговых и жилищных льгот. Эти меры потребуют увеличения доли расходов в ВВП на семейные и материнские пособия. По докладу РАН (Российской академии наук), по РФ они составят 1,2 % к 2015 г., до 2 % – в 2020 г. и до 2,5 % – к 2025 г.

Отличительной особенностью научной и общественной деятельности академика А.К. Кошанова является тесное сотрудничество и внимание к опыту, советам коллег по Академии наук, научных центров, вузов республики. На всю жизнь памятна совместная работа с академиком У.М. Султангазиным, который был привержен демократическим традициям российской академической школы. Трудные годы перестройки пришлось преодолевать под началом академика К.А. Сагадиева, истинными патриотами и лидерами в науке были академики Ж.М. Абдильдин и М.К. Козыбаев, незабываема цельная

личность учёного-патриота, человека с большой буквы академика С.З. Зиманова. Свыше трёх десятилетий академику А.К. Кошанову пришлось трудиться в тандеме с академиком Т.А. Ашимбаевым, учёным, который много сделал для укрепления позиций экономической науки, во многом освободив её от пропагандистского конформизма. Академик НИА РК О. Сабден также относится к одному из активных деятелей, который все годы связан с экономической наукой и практикой рыночных реформ. О. Сабден после Указа Президента РК (2006 г.) «О развитии гражданского общества» инициировал создание Союза учёных Казахстана. У истоков Союза и учредителями явились академики С.З. Зиманов, А.А. Абдулин, И.О. Байтулин, С.С. Кирабаев и др.

Академик А.К. Кошанов тесно сотрудничал и с известными зарубежными учёными, в частности, с академиком РАН Л.И. Абалкиным (ныне покойным), активны творческие связи с академиками Т.К. Койчуевым (Кыргызстан), А.Ф. Расулевым (Узбекистан), Н.К. Каюмовым (Таджикистан).

Достойный вклад академик А.К. Кошанов вносит в дело подготовки экономических кадров высшей квалификации. Почти 20 лет (вплоть до 2008) года он возглавлял Специализированный совет Института экономики МОН РК по защите докторских диссертаций, был членом докторских спецсоветов КазГУ имени аль-Фараби, Казахского экономического университета имени Т. Рыскулова, Евразийского национального и Международного Казахско-Турецкого университетов и др. Им подготовлено 16 докторов и около 60 кандидатов экономических наук. Он – профессор Казахского национального педагогического университета имени Абая. Как талантливый учёный, педагог, академик А.К. Кошанов создал достойную научную школу, состоящую из активных учёных, высококомпетентных экономистов, которые активно трудятся на государственных должностях, стали руководителями министерств, ведомств, предприятий, ректорами и ведущими преподавателями вузов во всех регионах Казахстана. *Среди них ныне доктора наук, профессора С.Н. Гайсина, М.К. Мельдаханова, О.И. Егоров, Н.Ж. Бримбетова, К.К. Кажмуратов, Г.Г. Мухамеджанова, Н.Н. Хамитов, А.А. Алимбаев, общественные и государственные деятели Б.А. Сагинтаев, А.А. Бисембаев, Р.А. Ал-*

шанов, У.А. Джандосов, Н.С. Субханбердин, С.А. Аханов, С.А. Святков, Е.Б. Аймагамбетов, М.У. Спанов и др. Именно эта группа ученых занимала ведущее положение в разработке теоретических основ и практики разгосударствления и приватизации, радикальной смены отношений собственности, закладывала основы финансов и институциональных преобразований и новой образовательной системы молодого суверенного государства. Именно они, можно сказать, с чистого листа целенаправленно и последовательно овладевали основами теории и практики рыночной экономики и адаптировали её основные положения и механизмы к условиям республики.

Обширна научно-организационная и издательская деятельность академика. В 1994-2004 гг. А.К. Кошанов является главным редактором журнала «Известия НАН РК. Серия общественных наук. В 2000-2012 гг. – член Главной редакции Казахской энциклопедии, Главной редколлегии 5-томного издания «История Казахстана с древнейших времён до наших дней», один из авторов указанных изданий; с 2000 г. – член международного редакционного совета журналов «Общество и экономика» (Москва, РАН), «Реформа» (Бишкек, КР), «Вестник» и «Доклады» (НАН РК) и других научных изданий. В 2013 г. переизбран членом Бюро Отделения общественных наук НАН РК. Академик А.К. Кошанов был председателем Фонда науки НАН РК, в разные годы – членом Комиссии по общественным наукам и гуманитарному образованию Национального совета по государственной политике при Президенте РК, председателем секции по общественным и гуманитарным наукам и членом комиссии по присуждению государственных премий Республики Казахстан в области науки и техники. Академик А.К. Кошанов избирался в районные, городские органы представительной власти, был делегатом XVII съезда КП Казахстана, членом ЦК КП Казахстана.

Есть известное выражение японского мудреца Д. Сантаяна: «Ногами человек должен вращать в землю, но глаза его пусть обзеревают весь мир». В условиях международной интеграции науки и образования академик А.К. Кошанов во все периоды деятельно сотрудничает с зарубежными научными центрами США, ряда стран Европы и Азии, достойно представляя экономическую науку Казахстана

за рубежом. Он выступал с докладами на V Всемирном конгрессе по экономической истории (1970 г., Ленинград), VII Всемирном конгрессе Международной экономической ассоциации (1993 г., Москва), международных конференциях, симпозиумах в Японии, ФРГ, Финляндии, Венгрии, Греции, Китае, КНДР (руководитель делегации), Израиле (член правительственной делегации), Англии, Франции, Малайзии, Польше, принимал участие в работе IV Всемирного конгресса экономистов в Будапеште (1974 г.) и др. Имеет научные публикации в Англии, Японии, Швеции, Индии, Китае, США, Польше, является научным руководителем иностранных аспирантов.

А.К. Кошанов, как учёный международного ранга и общественный деятель, активно выступает в СМИ по вопросам евразийской идеи и интеграции стран СНГ, роли науки как стратегического приоритета в обеспечении индустриально-инновационного развития Казахстана, государств СНГ, Центральной Азии, теории и практики общенациональной идеи и укрепления экономической независимости республики, по вопросам народного единства и консолидации общества и др.

А.К. Кошанов – известный организатор науки. Являясь вице-президентом Министерства образования – Национальной академии наук РК (1996-1999 г.), академиком-секретарём Отделения общественных и гуманитарных наук НАН РК (1994-2004 г.), членом коллегии МН – АН РК, специальных государственных комиссий, он был одним из ведущих организаторов по научному обеспечению широкого круга мероприятий в соответствии с указами Президента РК по объявлению годов народного единства и национальной истории, преемственности поколений, реабилитации памяти жертв политических репрессий, Года поддержки национальной культуры. Принимал деятельное участие в организации и руководстве специальных юбилейных сессий НАН РК, Министерства науки – Академии наук РК: «Уроки отечественной истории и возрождения казахстанского общества» (1998 г.), «Ауэзов – великий писатель и гуманист XX века» (1997 г.), «Абай – основоположник казахской литературы и философ-мыслитель» (1995 г.), крупных международных конференций, посвящённых таким темам как «Роль и место Казахстана в истории мировой цивилизации», «История государственности на территории

Казахстана», «Проблемы и перспективы евразийства», «Кенесары хан – выдающийся деятель национально-освободительного движения против колониализма». Академик А.К. Кошанов, как член государственной комиссии – один из организаторов широкого круга мероприятий в связи со 100-летием академика К.И. Сатпаева, возглавлял делегацию Министерства науки – Академии наук РК на Международном симпозиуме и выставке «Наука Казахстана: от прошлого к будущему» в штаб-квартире ЮНЕСКО в Париже (1999 г.).

Академик А.К. Кошанов – организатор получивших широкий резонанс международных конференций по работам Н.А. Назарбаева «На пороге XXI века», «В потоке истории», Послания Президента РК «Стратегия «Казахстан – 2030».

Под руководством академика А.К. Кошанова деятельность научных учреждений Академии наук в области общественных и гуманитарных наук подверглась активной перестройке в соответствии с приоритетами Президента РК в его Послании «Стратегия «Казахстан – 2030», Указом Президента РК «О мерах по совершенствованию системы государственного управления наукой» (от 11 марта 1996 г.) и распоряжением Президента РК «О некоторых вопросах Национальной академии наук Республики Казахстан» (2002). Личная инициатива, широкая эрудиция и большой опыт руководящей научно-организационной деятельности во многом способствовали в этот период постановке и реализации ответственных задач общественных наук в сфере возрождения национальной культуры и духовности, формирования рыночных отношений и гражданского общества в Казахстане.

За заслуги в научной и общественной деятельности и большой вклад в развитие экономической науки Указом Президента РК от 6.12.2004 г. А.К. Кошанов награждён орденом «Парасат», отмечен медалями «За трудовое отличие», «За доблестный труд», почётными грамотами Верховного Совета Казахской ССР, Совета Министров Казахстана, двумя почётными знаками «За заслуги в развитии науки» Министерства образования и науки РК, почётными грамотами Национальной академии наук РК, Министерства науки – Академии наук Республики Казахстан и др.

В 2004 Международный Кембриджский биографический центр

наградил академика А.К. Кошанова почётной медалью «Выдающийся интеллект ХХI века» за заслуги в развитии науки и активную связь с международными научными кругами, а Американский биографический институт и департамент международных исследований (Нью-Йорк) удостоил почётного звания «Человек Года» 2004 и 2009 годов за выдающиеся достижения в науке и международном сотрудничестве. В августе 2006 г. известный Американский центр (АВJ – США) удостоил академика А.К. Кошанова международной награды «Золотая медаль для Казахстана» как выдающийся знак отличия, присуждаемый эксклюзивно избранным гражданам мира за заслуги и вклад для их стран и народов. В 2009 г. Международная биографическая ассоциация (Кембридж, Англия) номинировала академика А.К. Кошанова на звание «100 выдающихся учёных мира 2009 г.». Американский биографический институт удостоил академика А.К. Кошанова почётными наградами «Медаль свободы» и «Орден чести» за профессиональные достижения и вклад в международное научное сотрудничество (2009 г.). В 2007 г. имя академика А.К. Кошанова включено в специальное издание Кембриджского центра «2000 выдающихся учёных ХХI века».

Таковы основные вехи жизни и творчества академика А.К. Кошанова – крупного учёного, известного общественного деятеля, незаурядной личности. Он – человек, глубоко преданный науке, отличающийся самоотверженной отдачей своего таланта, опыта и души любимому делу, однажды и навсегда избранной жизненной стезе – Науке. Ему присущи высокая гражданственность и порядочность, принципиальность, глубокое чувство ответственности, бережное отношение к людям. Он всегда открыт людям, готов щедро делиться с ними своими знаниями, неординарными идеями, замыслами, поддерживать и вести их по пути трудного научного поиска.

А.К. Кошанов полон новых замыслов и идей, и он в силах реализовать их во имя идеалов и процветания родной республики.

В заключение мы решили дать возможность самому академику А.К. Кошанову приоткрыть завесу его жизненных кредо и принципов, которыми он как-то по оказии делился со своими коллегами и учениками: «Я представитель послевоенного поколения, полного ро-

мантических надежд и жаждающего знаний. Не случайно, в неполные 17 лет, судьба занесла меня в Москву. Отец, провожая на перроне, со слезами на глазах, проговорил: «Сын мой, куда же ты в неизвестность едешь, разве тебе недостаточно нашего пединститута (Петропавловского)? Кому же я тебя поручу?» Даже в мои преклонные годы я вижу родительскую безысходную тревогу. Получить образование в МГУ в то время было пределом притязаний, да и другие западные университеты вряд ли могли в те годы тягаться с МГУ по научному потенциалу и государственной заботе и опеке. Чистота устремлений народа к возрождению и единство помыслов послевоенных лет напрямую отразились на демократизме и сплочённости студенческой среды.

Моё становление как гражданина и учёного проходило в стенах Национальной академии наук. Мы росли и набирались опыта, мужали, воочию видя великого К.И. Сатпаева, его выдающихся сподвижников – академиков С.Б. Баишева, Ш.Ч. Чокина, М.О. Ауэзова, А.Х. Маргулана, Е.А. Букетова, С.З. Зиманова, С.Е. Толыбекова. Наука в те годы непосредственно влияла на духовное возрождение, на экономику. Сфера науки была как никогда престижной. Она не была ещё дешёвым прикрытием корыстного честолюбия карьеристов.

Утвердил, вернее насильно «попридержал» меня в науке академик Сактаган Баишев. Он силой своего авторитета запретил переход в другие вузы, идеологические сферы, был категоричен в своём мнении: «Я тебе запрещаю». Так моя судьба в науке, можно сказать, её истоки берут начало с этого «табу».

Я благодарен судьбе за то, что в научной сфере я тесно соприкасался с элитой союзной и казахстанской науки. У многих я набирался опыта, учился последовательности в науке, гражданственности, порядочности. Сам я лично, будучи на ответственных должностях в системе Академии наук, Министерства науки и институте, придерживался ровного и равного отношения к сотрудникам, объективного решения вопросов без ложного и корыстного деления коллег на «своих» и «чужаков», будучи сам чужд так называемой «пометной психологии». Сегодня на склоне лет я могу им всем прямо смотреть в глаза и смею полагать, что эта приязнь взаимна. Склоняя голову перед научной элитой Казахстана, академиками, сегодня мой долг выразить чувства

признательности этому некогда авторитетному и влиятельному кругу казахстанского общества.

Экономическая наука, которой я посвятил свою жизнь, – великая наука. Она в истории человечества непосредственно содействует возникновению, развитию, пассионарному восхождению и последующему крушению всех экономических систем. Более того, экономическая наука обосновывает закономерность возникновения и научно сопровождает позитивный рост очередной экономической системы. На долю экономической науки, начиная от древней Греции, социал-утопистов, английских классиков, побед и поражений на исторической арене марксизма, учений Кейнса, современных либерал-реформаторов, выпала миссия позитивного переустройства человеческого сообщества, поиска прогрессивных моделей его организации, научное обоснование ухода с исторической арены изживших себя социально-экономических систем.

На сегодня выход из всемирного экономического кризиса, вступление Казахстана в когорту развитых стран связаны, прежде всего, с решением стратегических задач индустриально-инновационного развития, преодолением сырьевидного характера нашей экономики. Я, как представитель старшего поколения, призвал бы учёных-экономистов оказаться на уровне требований этого решающего, исторически переломного этапа.

Для учёного сегодня мой возраст – предельно зрелый. Но памятью мораль великого Конфуция: «Знания, которые не пополняются регулярно, убывают с каждым днём», наше поколение всё ещё в поиске, находится на марше. Это закономерно. Лениность, торможение в научном поиске – гарантия потери импульса мировой науки. В этой связи приходит на память пример М.О. Ауэзова. В своё время в поездке по Японии его называли мудрецом Востока. После М.О. Ауэзов отмечал: «Вместо знания мудреца, властителя дум я предпочитаю быть в состоянии непокоя. Это моё кредо». Пример Ауэзова для всех нас, особенно для молодёжи, жизненно важен. В период, когда общественные науки подвержены радикальному переосмыслению, стремление молодых учёных к дерзанию, познанию новых концептов в науке – веление времени.

Был ли я счастлив или, как сейчас говорят, удачлив в жизни, избранной стезе? В удаче всегда есть элемент случайного. В моей стезе нет этого преимущества. Всё достаётся через «тонны руды ради грамма радия». Тем более в наше нелёгкое время «перемен». Морально я удовлетворён своей судьбой, тем как она сложилась. Жизнь меня «случайно» не обижала, я шёл своей дорогой, следуя своим принципам. Главное – я был востребован. Я благодарен судьбе за то, что она дала мне возможность реализоваться («Вполне ли?») – это уже вопрос ко времени, эпохе, свидетелями и субъектами которых нам суждено пребывать). Я благодарю свою семью, супругу за понимание и содействие. Дети пошли по избранному пути, не создавая проблем.

Судьбу человека определяет характер, суть его бытия. Известный философ И. Кант поясняет: «Именно характер определяет поступки людей, действующих в соответствии с их жизненными принципами». Проблема в осознании запросов времени и ответственности поступков. Только в таком понимании человек адекватен своему предназначению и получает возможность для реализации своей гражданской сути. **Единственное желание, чтобы моя судьба в оставшееся время не отклонялась от избранного пути**». Так академик А.К. Кошанов воспринимает единство времени и судьбы учёного. Мы согласимся с этим кредо нашего современника как с сутью гражданского бытия неординарной творческой личности. Тысячелетия назад народы Востока создали красивую легенду о лестнице, ведущей к звёздам. В определённом смысле, вся трудовая, научная и общественная деятельность академика А.К. Кошанова является такой звёздной лестницей неустанного самосовершенствования, профессионального и гражданского роста. Мы, коллеги и ученики, представители научных кругов и общественности в канун юбилея желаем А.К. Кошанову здоровья и творческого долголетия.

Сагадиев К.А.

*Действительный член (академик) НАН РК
доктор экономических наук, профессор*

Сабден О.С.

*Действительный член НИИ РК
доктор экономических наук, профессор*

**BRIEF ESSAY OF SCIENTIFIC, SCIENTIFIC-
ORGANIZATIONAL AND PUBLIC ACTIVITIES
OF ACADEMICIAN OF THE NATIONAL ACADEMY
OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
A.K. KOSHANOV**

On October, 11, 2014, the large scientist, well-known organizer of science and public figure, academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan Koshanov Amanzhol Koshanovich will be 80.

*«The person becomes proficient in sciences and knowledge then,
When essentially aspires to the truth,
Tries to understand essence of phenomena»
(Abay Kunanbayev)*

*«The teacher has told:
- In fifteen I felt aspiration to study;
In thirty-year age I got a foothold;
Having achieved forty I became free from doubts;
In fifty I experienced the dictates of heaven;
In sixty my hearing found emotion;
Since seventy I follow desires of heart
And keep within limits»
(Confucius. Sayings)*

Under the cope of life each person is born heaving special light mission and own stream of the sun. It is very important, when the person in depth of the soul will feel the applicability, that charisma which will make him happy. The academician of the Republic of Kazakhstan National Academy of Sciences, Honored Worker of science and engineering of the Republic of Kazakhstan, Doctor of Economics, Professor Amanzhol Koshanovich Koshanov is one of those happy people who have truly chosen his way, hearing the heart and directing the talent of scientist-researcher, magnificent organizer, skilful head for the benefit of society and state.

Amanzhol Koshanovich Koshanov was born on October, 11, 1934 in remote region of the North-Kazakhstan oblast. At school he has fallen un-

der the influence of teachers-exiles. Till now he recollects warmly I.D. Sikalo, former senior lecturer of Kiev University, geographer Muscovite E.M. Murzayev, Yu.M. Merfort and R.I. Morozovskaya, English teachers from Odessa. They for the first time have aroused his interest for knowledge outside habitual, stagnant. Having left school with a gold medal, the young man of incomplete 17 years goes to Moscow, enters the economic faculty of the M.V. Lomonosov Moscow State University. At the university a student A. Koshanov studies at the known scientists-economists of that time – academicians K.V.Ostrovityanov, A.I.Pashkov, professors Ya.A. Kronrod, I.G. Blyumin, S.K.Tatura. For life he has kept in mind of academicians-historians E.M.Tarle's and N.G. Cherepnin's lectures of deep content and brilliant account. University courses have laid bases for the profound understanding of scientific categories, laws of social and economic processes.

Since 1959 Amanzhol Koshanovich works at the Institute of Economics of Kazakh SSR Academy of Sciences. Academician E.A. Buketov's advices and attention of S.E. Tolybekov, the first director of the Institute of Economics, known scientist-economist at those years have helped at the beginning of course of life. Having gained experience in scientific collective A. Koshanov in 1961 enters postgraduate study and defends candidate thesis on a theme «Rates of the expanded reproduction and the development of branch structure of Kazakhstan industry (1928-1965)» under the guidance of G.Ch. Chulanov, corresponding member of Kazakh SSR AS. So there was started one of the priority trends in extensive series of scientific interests of the scientist.

The gifted young man having a scientific degree is invited in various educational institutions of the capital, prestigious once the Higher Party School. But A.K. Koshanov's destiny as the future researcher was predetermined by academician S.B. Baishev. He got acquainted with the first publications of the young scientist in «Izvestia» and «Vestnik» academic magazines and forbade in the categorical form even to think of changing the place of work. He, obviously, has made out in the beginner any features of the successor in economic science. As academician A.K. Koshanov asserts: «...So Saktagan Baishev «has engrained» me in science. I am obliged to him by the vital career and all subsequent in my destiny». S. Baishev has

cared of the scientific staff, and as the supervisor of studies, during hard time for him has consistently accompanied A. Koshanov's doctoral thesis on a theme «Laws and problems of industrial growth of Kazakhstan» successfully defended in 1979. Here with involuntary satisfaction (and a share of unbiased admiration) it is necessary to note that our colleague's life that once have crossed the threshold of academic science, through thorns of scientific search and a series of creative successes proceeds till now.

Amanzhol Koshanovich since the first years has declared itself as the researcher-theorist, successfully combining the decision of actual practical questions in his work. He actively works at such problems as historical experience of transformation of industrial structure of the republic, profoundly studies proportions and efficiency of industrial complex of the Kazakh SSR.

In 70th years the department of social and economic problems is opened at the institute, A.K. Koshanov was offered to head it. In this connection problems of increasing the role of industry for decision of social problems have become the object of research. Social functions of the large industrial enterprise for the first time are put and versatilly investigated in the republic. The approach to the enterprise as the primary and leading sphere of displaying and realizing the system of base economic and social relations of society became essentially new. Social control of industrial complex in a decisive measure was come to progressive transformation of social status of industrial worker, maintenance of his versatile interests in the sphere of work, financial position, social orientation in general everything that forms contents of all system of labour relations in industrial collective.

Such statement of the problem was new in domestic science, and it has found support and recognition in scientific circles of the country. So there **was started the new trend in economic science of the republic – industrial sociology** receiving the development in subsequent elaborations of the department. These years the department works in close cooperation with structures of USSR AS Siberian department, academician T.I. Zaslavskaya, Doctor of Economics N.I. Antosenkov, etc.

70-80^{es} years were fruitful for the group of the department and its head. Round A.K. Koshanov there was formed the group of active creative youth, adherents of social progress of Kazakhstan, future candidates and doctors of sciences

who occupied in subsequent known position in science, market structures and directing bodies of the country.

Way out on a level of union republic became the logic end of the pointed investigation stages. In close coordination with the development of productive forces of the republics and regions A.K. Koshanov has formed a new scientific trend – **problem of levelling social and economic development of union republics and regions** as important precondition of maintenance of their actual social equality in sphere of work and all system of ability to live. The scientist for the first time suggests the concept of **level of social and economic development of union republic, «large region»** and substantiates the necessity of consecutive rapprochement and alignment of regional levels of social and economic development that should be expressed in alignment of complex of conditions of ability to live and social status of workers in base spheres of economy and social relations. The question is **achievement of actual social equality between republics and large regions in the field of well-being, education and culture, maximal rapprochement of their participation in social and labour activity**. Researches on the basis of the structural-system approach were carried out at three levels: work collectives, industries and the Kazakh SSR as union republic as a whole.

The importance of vitally new trends of economic science in the republic was positively decided in a series of monographs edited under A.K. Koshanov's scientific leadership and authorship. In their number: **«Control of social development of work collectives» (1975); Social and economic problems of the development of Kazakhstan during the advanced socialism (60-70th years)» (1977); «Alignment of levels of social and economic development of union republics (by the example of the Kazakh SSR)» (1980); «Interregional problems of economic development of union republic (by the example of the Kazakh SSR)» (1983); «Social and economic bases of way of life in region» (1986); «Regional problems of levelling the socialist way of life» (1989).**

Among A.K. Koshanov's monographs which has become popular in 80^{es} years it is necessary to mark out **«Industrial progress of Kazakhstan during advanced socialism»**. In the monograph there are developed theoretical and methodological problems of optimization of industrial growth

of the republic. Mainly extensive character of reproduction is critically opened at disproportion of obtaining and processing branches. Scientifically proved suggestions on increasing the efficiency of industrial complex of the republic, increasing its role in maintenance of qualitative growth of the human capital and decision of actual problems of social development are put forward. Theoretical and methodological statements and scientific and practical object of the monograph written in a critical key, have not lost its urgency and can be concentrated on modern position of the republic and its large regions in aspect of optimization of functioning their industrial productive forces as organic parts of national economic system of the Republic of Kazakhstan.

In 1983 **A.K. Koshanov became Ch.Ch.Valikhanov Prize Laureate in the field of social sciences for the monograph «Industrial progress of Kazakhstan during the advanced socialism».**

In 60-90^{es} years A.K. Koshanov's the whole varied scientific and scientific-organizational activity is connected with Kazakh SSR AS Institute of Economics where having finished postgraduate study he consistently occupied posts of senior scientific researcher, scientific secretary of the institute, then a head of the department. In 1979 Amanzhol Koshanovich successfully defends the doctoral thesis on a theme **«Regularities and problems of industrial growth of Kazakhstan»**, and in 1984 **he was confirmed as professor in a speciality «political economics»**. Since 1985 A.K. Koshanov – deputy director in science, during 1988-1995 – director of Kazakh SSR AS Institute of Economics, since 1987 – deputy academician-secretary of the Branch of social sciences of Kazakh SSR AS simultaneously.

30 years of tireless scientific search is behind. For this time A.K. Koshanov is **consecutively elected corresponding member of Kazakh SSR AS (1983), academician of Kazakh SSR AS (1989). In 1989-1990 A.K. Koshanov works as chief scientific secretary of Kazakh SSR AS Presidium, since 1989 – member of the Presidium of the National Academy of Sciences.**

To the beginning of 90th years A.K. Koshanov is the large scientist-economist of the country who has made a significant contribution to the development of economic science and introduction of scientific elaborations in economic practice. The basic scientific trends of his research-

es there were theory and practice of industrial growth and transformation of structure of social production, efficiency of regional reproduction and social and economic progress of union republics, problems of economic sociology and economic history of Kazakhstan. **There was new scientific trend under his management – formation of social and economic bases of levelling the working conditions and spheres of life sustenance in republics and regions, recognized by scientific community outside the country.**

Qualitatively new stage in academician A.K. Koshanov's creative and organizing life comes in the years of perestroika and subsequent transition to the market. Having assumed a post of the director of Kazakh SSR AS Institute of Economics (1988) A. Koshanov became the initiator of radical change of scientific and organizational activity of his native collective. Under his direct supervision there was realized radical transformation of structure and basic scientific trends of the institute aimed at maintenance of market reforms, organic combination in researching fundamental, search and applied programs and themes. Under his management development of some large sections of three republican complex programs was carried out: Scientific and technical progress of the Kazakh SSR for 1990-2005, «Intensification – 90» for 1991-2010 which have defined during this period the basic trends of the development of the republic for prospect. In 1988 with his active assistance and initiative in the Institute of Economics the Center of sociological researches was opened and works on economic and industrial sociology were developed. Consecutive introduction of methods of concrete sociology in economic researches for the first time in conditions of Kazakhstan have put forward A.K. Koshanov in a number of leading economists-sociologists of the republic. Under the decision of Kazakh SSR Council of Ministers **A.K. Koshanov heads creative collective for stage problem of that period – to transit the Kazakh SSR and its areas on regional self-accounting and self-financing.** The question was to give republics and large regions relative economic independence that became an original transitive step to their real sovereignty in subsequent.

In the beginning of 90th years A.K. Koshanov purposefully works at theoretical bases and ways of supporting the transition of the republic to market economy. As the active researcher of theory and methodology of

market economy A.K. Koshanov has laid the **basis of scientific trend – system research of theoretical bases of consecutive formation of socially oriented market economy and strengthening of the economic sovereignty of Kazakhstan.**

Determining feature of talent of academician A.K. Koshanov as scientist and organizer of science is deep knowledge of economic theory, ability to analyze and generalize complex economic and social processes during radical market changes, and also serious observation of needs of social production, aspiration scientifically to prove and practically help legislative and executive bodies of the republic to decide complex problems of transformation of posttotalitarian economy in market one. A.K. Koshanov as the large scientist-economist contributed considerably to reorganization of domestic economic science, maintenance of scientific bases of transition to market. Under his management and direct participation the Institute of Economics of RK NAS only for the first half of 90th has prepared and submitted over 200 scientific reports, suggestions concerning the key problems of market transformation of economy of the republic to directive bodies. Especially it is necessary to note special programs of anti-crisis measures for way out of economy from crisis and stabilization of economy of the republics executed under scientific leadership and personal participation of academician A.K. Koshanov.

Organizing abilities, tolerance, high culture, and also great demands of himself and others **have led A.K. Koshanov to be elected the academician-secretary of social and humanitarian sciences branch of PK NAS in 1994.** As the academician-secretary of branch and director of the Institute of Economics, in 90th years he brings new orienting points of research work in activity of the academic institutes and high schools, corresponding to conditions of finding independence by the republic, market reforms, their role and responsibility in creation of modern scientific base of sovereign Kazakhstan. The great work is carried out for coordination and combination of researches in the field of social sciences. In this period A.K. Koshanov supervises over priority fundamental program of RK NAS named **«Theory and methodology of formation of market relations in Kazakhstan: economic and legal problems»** and heads a number of the state national programs.

Scientific community, representatives of authority and managing

structures have met with interest monographs edited under his scientific management and author's participation: «**Economic bases and policy of denationalization and privatization of property in the Republic of Kazakhstan**» (1993), «**Formation of system of joint-stock relations in the Republic of Kazakhstan**» (1995), «**Formation of private business in conditions of transition to the market (by the example of the Republic of Kazakhstan)**» (1995).

Academician A. Koshanov has headed the institute in one of the hard periods in economic and social life of the republic. As the talented organizer of science, all these years he devoted his scientific potential and organizing abilities to reorganization of economic science, basic reorientation of scientific activity of the institute.

Academician A.K. Koshanov has brought in the big mite to the development of Kazakhstan science working for long years at the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan as Vice-President of RK MS – AS, chief scientific secretary of the Presidium of RK NAS, academician-secretary of the Branch of social and humanitarian sciences, member of the Presidium of RK NAS, member of board of the Ministry of Science – Academy of Sciences of RK. Merits of academician A.K. Koshanov in realization of the major problems of revival of national culture and spirituality, formation of socially focused economy and civil society in Kazakhstan are essential.

Scientific-organizational and public activity of academician A.K. Koshanov these years is extensive and various. He is a member of the governmental commissions for economic reform, Commission for national policy at RK President, chairman of the Scientific council on economic reform at RK NAS Presidium, member of the Republican scientific council on forecasting the State plan of the Kazakh SSR, Scientific council of USSR AS on regional economy, member of Kazakh SSR State Prizes Committee. He was a member of the Supreme Economic Council and the Economic Expert Council headed by RK President, scientific expert of the Administration of the President and RK Cabinet of Ministers, editor and member of editorial boards of some scientific magazines in Kazakhstan, Russia and Kyrgyzstan. He carries out the great work in the development of international connections among social scientists. He participates in the work of many international forums.

In 1995 academician A.K. Koshanov was awarded the title of «Honored worker of science and engineering of the Republic of Kazakhstan» by the Decree of RK President for merits in scientific and organizational activity.

Academician A.K. Koshanov is the leading scientist-economist of the country in the field of theory of market economy. His works concerning problems of radical economic reform, transformation of property relations and development of business, elaboration of problems of national economic interests system and economic security in conditions of globalization and regional integration became popular in the country and abroad. He is the supervisor of studies and active developer of the state scientific programs of basic researches: **«Theoretical and methodological bases and mechanisms of economic and innovative-technological growth of Kazakhstan»**, **«National idea in conditions of globalization: problems of theory and practice»**, **«Kazakhstan diaspora in conditions of the Euroasian integration: problems and prospects»**. Conclusions and recommendations by them are used in the work of RK President Administration and RK Governments. **The new scientific trend in economic science named «Strategy of formation of mixed economic society as transformational models of the development of Kazakhstan»** was formed under his scientific leadership. During last period academician A.K. Koshanov actively develops a perspective scientific trend **«System of national economic interests and property relations in conditions of globalization»** having basic meaning in strengthening of sovereignty and national security of EurAzEU countries.

Academician A.K. Koshanov is the author over 600 scientific publications including 53 monographic works. Among them it is necessary to mark out the works issued for the last decade and received popularity:

- 1. Formation of private business in conditions of transition to market (by the example of the Republic of Kazakhstan). Almaty, 1995;**
- 2. Formation of system of joint-stock relations in the Republic of Kazakhstan. Almaty: ҒЫЛЫМ, 1995;**
- 3. Mixed economy: transformational model of the development of Kazakhstan. Almaty, 1997;**
- 4. Mixed society: world experience and Kazakhstan. Almaty: ҒЫЛЫМ, 1997;**

5. **Formation of state business in the Republic of Kazakhstan in conditions of mixed economy. Almaty, 2000;**
6. **Competitive import filling and home market. Almaty–Karaganda, 2003;**
7. **Relations of property in market transformation of Kazakhstan. Astana, 2003;**
8. **Relations of property and functioning of foreign enterprises. Almaty – Karaganda, 2004;**
9. **Hard ascension. On ways to the market. Astana: El Orda, 2004; the Second изд. Almaty: Дайк Пресс, 2010;**
10. **Ұлттық экономиканың бәсекеге қабылеттілігі. Almaty, 2007;**
11. **Competitiveness of national economy. Almaty, 2007;**
12. **Turar Ryskulov. State activity and economic views. Almaty, 2007;**
13. **National economic interests and relations of property. Almaty, 2009; the second edition. – Almaty: Daik Press, 2010.**

These monographs are devoted to the key problems of market transformation of economy of Kazakhstan, and as scientific component, integrally enter in step by step realized market reforms and show their difficulties and achievements. In these works have been reflected searches of theoretical and methodological approaches to the decision of strategic problems of formation of market economy of mixed type as transformational model of Kazakhstan. In conditions of the heightened maturity of market reforms the researches in achievement of high dynamics and stability of economic growth, structural-institutional transformations, substantiation of rational ways of integration of Kazakhstan in the international economic unions and groups as imperative of globalization and, at last, to priorities of national economic interests and socially focused economy reflect modern statement and positive ways of the decision of the specified problems.

In a series of monographs of academician A.K. Koshanov issued for last ten years, special attention of scientific community and state structures have attracted: «**Hard ascension. On ways to the market**»; «**National economic interests and relations of property**»; «**Industrial-innovative strategy and economic growth**». First two monographs («**Hard ascension ...** », 2004 and 2010); «**National economic interests ...** », 2009 and 2010) have passed the second edition.

When deciding the strategic problems of market reform of mixed type as transformational model of Kazakhstan such basic criteria as liberalization of economy, transformation of property rights, postindustrial transformations and base trends of social policy are deeply investigated. System of measures for macroeconomic stabilization of economy and consecutive market reforms at the turn of 90th – the beginning of 2000th years have allowed Kazakhstan to generate deciding bases of market economy, and there was a radical change of social and economic system. But accelerated mass privatization without necessary institutional transformation and effective economic policy in the development of competition has not revealed original owners – the subjects of market connected to realization of national economic interests. Formalized neoliberal approach and non-critical borrowing of monetary methods of management restrained driving forces of economic growth, gave scope of uncontrolled market elements, unilateral monopolization of economy, negative tendencies of economic evolution.

Up to the end of 90th years the strategic purposes of spent economic reform have not been precisely formulated and theoretically proved. The fundamental theory of transitional economy has been substituted for formalized neoliberal approach. Interests of sovereign development demanded from the category of national economy and national interest as structure-forming beginning to define the strategic behaviour of domestic and foreign businessmen, other subjects of market economy called in their activity to take into account fundamental interests of the country. In all advanced countries federal interest is a pivot linking and directing action of personal and private business structures.

The author of the book «**Hard ascention ...** » leading the state academic programs directly participated in forming the scientific and methodical bases of market economy in the republic.

Transition to the market by terms, scale and radicalism was equivalent to the revolutionary act. It was necessary to start reforms with *tabula rasa*. Experience should be got «on march» by the method of «tests and mistakes». Absence of fundamental base of economic transitional theory was one of the reasons of inconsistency in realizing the economic reforms, infringement of principle of evolutionism and, as the consequence, insuf-

ficient validity of some accepted decisions. Known positions of the author on these questions are broad and publicly presented in the monograph. Variants of overcoming of negatives of «shock therapy», transformational crisis, positive ways of the decision of system market reforms, at last, scientific maintenance of steady economic growth that has demanded serious fundamental generalizations and active influence on real processes are simultaneously offered. As the result there was development and suggestion of complex transformational model of mixed economy on market beginnings and the mechanism of its functioning in Kazakhstan. Otherwise it is «the adapted model of market economy». Experience of each country of postsocialism has continued importance for the decision of market reforms in transitional systems. In this connection to author's mind actual meaning is scientific generalization of practice of system transformation of Kazakhstan economy which has passed all difficulties of becoming and overcoming of deep system crisis. Researches of the author include key tendencies of reforming economy of the republic and are focused on increasing of maturity of market institutes and efficiency of social and economic relations in the republic. All sections of the monograph are consistently interconnected and both logically and historically ascend from the initial stage of transformations up to problems of the country of already developed market economy which are submitted as:

- strategy of formation of the mixed economic society and transformation of property relations;
- macroeconomic transformations in conditions of transformational crisis;
- reorganization of economy structure is a strategic problem of market reforms;
- restructurisation and institutionalization in spheres of national economy;
- Kazakhstan in system of the international economic integration;
- problems of radical reorganization of social sphere;
- steady development of corporate economy of Kazakhstan and maintenance of national economic interests in conditions of globalization.

Milestone work of academician A.K. Koshanov in the beginning of a new century (2009-2010) there was the monograph «**National economic interests and relations of property**», caused interest and support of

scientific community of the republic and foreign circles. The monograph investigates central problems of national economic interests and relations of property in the young sovereign states, including Kazakhstan. The category named national economic interests and new relations of property of market economy in their organic interrelation is submitted as key factor of the economic sovereignty and national security. Problems of survival of new countries of postsocialism in such statement are put forward for the first time and have the important theoretical and methodological and scientific-practical meaning in the development of industrial-innovative strategy of transformation of republic economy. **The problem of consecutive achievement of national economic interests and fair equal in rights relations of property in deciding spheres of economy** coordinates with increasing involving of Kazakhstan in process of globalization and consolidation of position of the republic as active partner and member of the regional unions and associations such as EAEC, SCO (The Shanghai Cooperation Organization), etc. At that much more influence in the world finds movement for «resource sovereignty» of developing countries having favourable opportunities among which Kazakhstan is known as the country of successful market reforms and socially focused economy. In this monograph national economy of Kazakhstan is investigated on the back of crisis of neoliberal globalizations at special role of state regulation of relations of property, evolutionary modernization of «overtaking economy» as solving problems of national economic interests during industrial-innovative modernization of the country.

Conceptual positions of strategy of forming the mixed economic society as transformational model of market economy of Kazakhstan, reorganization of economy structure and corporatisation of industry, consecutive transformation of relations of property and realization of national economic interests initiated by academician A.K. Koshanov in the first ten years of new century, find the interested support in such international editions as **«Problems of economy» (Moscow)**, **«Reform» (Bishkek)**, **«Society and economy» (Moscow)**.

Priority and object of academician A.K. Koshanov's special attention of the last years is theoretical and practical questions of the Program of the forced industrial-innovative development of Kazakhstan as strategy of

a new stage of industrial modernization of the republic. **The monograph «Industrial-innovative strategy and economic growth»** was as if the act of interested participation of the author in solving the fatal problems of social and economic progress of Kazakhstan at the critical stage of economic development. It is created new statement for solving problems of accelerated industrialization, modernization and innovative development. Contradictions of transition to new alternative model of economic growth and innovative type of reproduction are revealed. **Problems of maximization of new factors of economic growth and necessity of positive evolution of property relations in structure-forming branches and spheres are in a new light put and solved.** In a new light the problem of «Kazakhstan content» in system of industrial-innovative modernization and strengthening of the economic sovereignty of the republic is put and treated.

In aspect of mobilization of investment resources the special attention is given to the development of theory, methodology and fiscal practice of taking away and appropriation of natural rent having special meaning in conditions of Kazakhstan. New aspects of regional integration model at a level of the Customs Union and CEA (Common economic area) and evolution of Kazakhstan status with benefits and restrictions of economic growth are considered by methodological way. The subject of special attention was disproportions in results of custom- tariff regulation, unjustified protectionist measures and forcing of subnational functions in EAEC. According to requirements of industrial-innovative progress of the republic ways of rational use of the human capital as factor of economic growth and approaches to scientific development of new system of progressive social standards and rational parameters in sphere of work and consumption are offered.

New ideas and developments of academician A.K. Koshanov of the last period have found support and were successfully reported at round tables, panel sessions and the international forums such as VI Astana forum (2013), Nazarbayev readings and published in the international and republican editions. The fundamental monograph of academician A.K. Koshanov **«Industrial-innovative strategy and economic growth» (2012) was highly estimated by RK President N.A. Nazarbayev.**

A number of the new theoretical and scientific-practical positions ad-

vanced in academician A.K. Koshanov's works of the last period in our opinion is significant in a substantiation of national economic strategy and structure of real priorities of market transformation of economy of Kazakhstan at a new stage of neoindustrial development.

1. World economic on coming out of crisis at a stage of changing the former technical basis actively solves problems of transition to new technological structure, experiences so-called «storm of innovations». Charges for the development of innovations, as well as a scale of their application for the advanced countries, grow annually 35 per cent. By estimations, reorganization of economy of the advanced industrial countries of the world on the basis of new technological structure will be prolonged 3-5 more years. In anticrisis decisions and programs the priority of science and innovations is indisputable. Charges for science in the advanced countries, as a rule are at a level of 3 % growth of national product. At a level of this parameter across Kazakhstan in 0,17 % there is serious danger of backlog conservation.

Essence of the problem is not in total increasing charges for science but in control over this process. Scientific-innovative activity penetrates into all spheres of national economy. It is important to get away from attempts of running science as separate branch. It is necessary to create the special body coordinating scientific and innovative policy in all structures of executive authority. This body would be responsible for carrying out of state innovative and scientific and technical policy. Its problem: formation of conditions and preconditions of research-and-production and mental potential, including information infrastructure, access to modern knowledge and technical achievements, system of estimations and choice of priority trends of scientific and technical progress. All this is necessary to define perspective, priority tendencies of the development of science and innovations with maximum effective utilization of available means.

2. Unresolved problem is extremely high level of technological heterogeneity of national economy that constrains structural-technological modernization and defines low efficiency of investments. Qualitative heterogeneity of economy blocks market floating of capital. Structural- technological modernization of economy cannot be limited only to creation of new «progressive» sectors. Such orientation will increase qualitative

heterogeneity of economy more and will lower general business effect of pursued policy. Head for restoration of branches of national economy specialization and development of new innovative branches and spheres is regularity and objective way of evolutionary perfection of technological and branch structure of national economy. In conditions of raw-material economy inclusive of its position in the international division of labour the significant part of industry including highly technological one, in visible perspective will continue to work for supporting needs and processing of natural raw material. The state-private partnership especial at a stage of commercialization of advanced technologies will stimulate the science-intensive technology type of allied industries.

3. The problem on practicality of transferring natural resources belonging to the state for control of special state company functioning in a commercial mode demands special attention and decision of scientific and executive bodies. The natural rent accompanying ownership on mineral wealth is one of factorial incomes which formation in usual conditions is carried out by the market. Transition from the universal tax form of revenue accounting to the form of the selective, rent mechanism would allow on the basis of application of competitive procedures more precisely account specific characteristics of separate bowels. The special company would operate with actives which the state is ready to give a private sector on the basis of rent. There, where the large shareholder is the state, the executive authority has the right to carry out functions of the proprietor. For the enterprises having strategic meaning for national economy state control is justified. Here the regulator carries out simultaneously functions of the proprietor.

4. The bank system of the republic remains to be the most woundable to foreign markets. The credit for the current needs of enterprises and separate citizens is too expensive. There is no large market under liabilities of real sector.

Two problems in monetary and credit policy of the country are not solved:

– the high level of the bank rate limits opportunities of the basic part of clients to involve borrowed funds including for financing the current needs for turnaround means;

– there was never formed of full value market of borrowed resources in economy that is an essential obstacle for realizing economic activities by subjects of the large projects directed to technical modernization of industry. Cruelty of spent monetary and credit policy is puffed from world trend: in the advanced states the interest rate after overcoming the crisis is near to a zero mark.

It is objectively necessary to reorient monetary and credit policy for needs of real sector of economy, having provided thus:

– transition to flexible system of monetary and credit policy by the raised regulation of rate meaning of the current quantitative restrictions;

– inclusion of a part of currency reserves of National Bank for dynamics stabilization of rates of exchange with the subsequent preferential crediting directions of economy development;

– granting guarantees to National Bank for supporting liquidity of the commercial banks directing means for financing of priority investment projects.

5. The current technological level of CU countries and CEA does not allow considering cooperation with them as the base for innovative modernization of economy of countries-members, including Kazakhstan. The time lag of achieving a level of the advanced countries is really long. Therefore increase in a share of technological production, transfer of new technics is possible in decisive measure due to the third countries. The role of state initiative and appearance in the technological markets of the advanced states has the important strategic meaning for the intermediate term period. This is a key not only for satisfaction of essential needs of home market but also a leading part of increasing competitiveness of Kazakhstan economy. In this aspect trade and economic cooperation with hi-tech market of EU (European Union) in conditions of joining World Trade Organisation has determining meaning in the aspect of structural reorganization of economy, consecutive deepening of industrial-technological integration with the industrial-advanced states.

6. In strategy «Kazakhstan – 2050» for the first time there is formulated the Concept of new contents of social normatives of population quality of life in view of practice of industrial advanced and socially oriented states. The problem consists of the development of scientifically proved guaran-

ted by the state minimal key parameters and indicators of quality of a life, including a level of salary, pensions, compensations, volume of guaranteed medical services, mechanism of forming minimal and rational consumer basket for one Kazakhstani.

Statistics are evidence of increasing social inequality and social instability in the world. The sharp differentiation of social structure of population in Kazakhstan is evident on structure of bank deposits: 50 % of all deposits fall at 0,1 % of contributions (according to National Bank of RK). Only 17 % of Kazakhstan families have savings, and for the most urgent needs and circumstances. For today the minimal pension and size of living wage almost a hundred times concede gross national product per capita. Level of life quality in comparison with Europe lags behind in 5-6 times. Approximately 5-7 % of citizens in Kazakhstan have 55-70 % of the real income in the country, stratification between rich and poor makes 1:15. In world practice this index is estimated as 1:5. In Kazakhstan as well as in Russia, the bottom limit of living wage is accrued according the methods of the World Bank directed toward to actual consumption of poor countries of Africa. If to start with the threshold of poverty accepted at us in 40 % from minimal consumption budget the share put down to a category of the poor makes the little of 5,3 %. So understated level of MCB seriously deforms real position of a significant part of population, especially, where about 3 million person of able-bodied population is registered as self-occupied, without the account of their social status and position. In our opinion in order to reduce scales of poverty and inequality it is necessary to raise consistently the living wage (border of absolute poverty) up to a level of real cost (minimal) consumer basket and to reconsider its contents in view of actual structure of consumption of the population. By our estimation MCB level is necessary for lifting not less than in 2,5 times. At corresponding increase of minimal wages, base pensions, all social compensations and payments such measure will be the start for levelling the normatives according socially oriented states. In this aspect the development of new social standards and guarantees will demand new methodological approaches and substantiations of variants of minimal and rational consumer budgets in the republic and regions.

7. In conditions of demographic crisis increasing in the republic (high

rates of urbanization and emigration at the general decreasing the parameter of fertility) the problem of development and acceptance of the special Law «On the state guarantees of supporting the families with children» gets a special acuteness. An aggregate number of population of the republic for years of independence actually stagnates at a level of 16,8-17,0 million person. The youth educated abroad, especial in Russia, in view of created for graduates preferences, in a significant part remains outside the country. The trend of general migration flow increases. Scale programs of the second and the subsequent five-year plan of forced industrialization up to 2030 and 2050 make special requirements of qualification of new generation of the staff which should generate basically our family cells. Therefore it is especially important to achieve now an establishment of really provided guarantees of the state support of families at birth and education of children by a priority establishment of scientifically proved grants, paid holidays, tax and housing privileges. These measures will demand increase in a share of charges in gross national product for family and maternal grants. According the report of the Russian Academy of Sciences across the Russian Federation they will make 1,2 % by 2015, up to 2 % – in 2020 and up to 2,5 % – by 2025.

Distinctive feature of scientific and public work of academician A.K. Koshanov is close cooperation and attention to experience and advices of colleagues at the Academy of Sciences, scientific centres, high schools of the republic. The teamwork with academician U.M. Sultangazin devoted to democratic traditions of the Russian academic school will be memorable for all life. Difficult years of reorganization it had to overcome under supervision of academician K.A. Sagadiyev, true patriots and leaders in science were academicians Z.M. Abdildin and M.K. Kozybayev, the integral person of scientist-patriot, the person of the big letter academician S.Z. Zimanov is unforgettable. Over three decades academician A.K. Koshanovu had to work at a tandem with academician T.A. Ashimbayev who has much made for strengthening of positions of economic science, in many respects having released it from propaganda conformism. Academician of RK National Engineering Academy O. Sabden also concerns to one of the active figures who in all years is connected to economic science and practice of market reforms. After the Decree of RK President (2006) «On

the development of civil society» O. Sabden initiated creation of the Union of scientists of Kazakhstan. Such academicians as S.Z. Zimanov, A.A. Abdulin, I.O. Baitulin, S.S. Kirabayev have stood at the origins of the Union.

Academician A.K. Koshanov closely cooperated also with known foreign scientists, in particular, with the academician of Russian Academy of Sciences L.I. Abalkin (now – the deceased), creative connections with academicians T.K. Koichuyev (Kyrgyzstan), A.F. Rasulev (Uzbekistan), N.K. Kayumov (Tadjikistan) are active.

Academician A.K. Koshanov brings the worthy contribution to preparing the economic staff of the top skills. Almost 20 years (up to 2008) he headed the Specialized council for defence of doctoral theses at the Institute of Economics of RK MES, was a member of doctor's special councils at al-Farabi KazSU, T. Ryskulov Kazakh Economic University, Euroasian National and International Kazakh-Turkish Universities, etc. He prepared 16 doctors and about 60 candidates of economic sciences. He is a professor of Abai Kazakh National Pedagogical University. As the talented scientist and teacher academician A.K. Koshanov has created the worthy scientific school consisting of active scientists, highly competent economists which actively work at the state posts, became heads of ministries, departments, enterprises, rectors and leading teachers of high schools in all regions of Kazakhstan. *Among them nowadays doctors of sciences, professors S.N. Gaisina, M.K. Meldakhanova, O.I. Egorov, N.Zh. Brimbetova, K.K. Kazhuratov, G.G. Mukhamedzhanova, N.N. Khamitov, A.A. Alimbayev, public and state figures B.A. Sagintayev, A.A. Bisembayev, R.A. Alshanov, U.A. Dzhandosov, N.S. Subkhanberdin, S.A. Akhanov, S.A. Svyatov, E.B. Aimagambetov, M.U. Spanov and others.* Just this group of scientists has led in the development of theoretical bases and practice of denationalization and privatization, radical change of relations of property, laid basis for finance and institutional transformations, new educational system of the young sovereign state. Just they at clean sheet purposefully and consistently have become proficient in theory and practice of market economy and adapted its substantive regulations and mechanisms for conditions of the republic.

It is extensive scientific-organizational and publishing activity of the academician. During 1994-2004 A.K. Koshanov is the editor-in-chief of magazine «Izvestia of RK HAS. A series of social sciences». 2000-2012

is a member of the chief editorial board of the Kazakh encyclopedia, the chief editorial board of the 5-language edition «History of Kazakhstan since the most ancient times up to now» and one of authors of these edition; since 2000 – a member of the international editorial council of magazines «Society and economy» (Moscow, the Russian Academy of Sciences), «Reform» (Bishkek, KP), «Vestnik» and «Doklady» (RK NAS) and other scientific editions. In 2013 he was re-elected a member of Branch of social sciences Bureau, RK NAS. Academician A.K. Koshanov was a chairman of Fund of science, RK NAS, in different years – a member of the Commission for social and humanitarian sciences of the National council for state policy at RK President, chairman of section for social sciences and humanities and a member of the commission for awarding the state prizes of the Republic of Kazakhstan in the field of science and engineering. Academician A.K. Koshanov was elected in regional, city bodies of representative authority, was the delegate of XVII congress of CP of Kazakhstan, a member of CP Central Committee of Kazakhstan.

There is a known expression of D. Santayan, the Japanese wise man: «A man should grow in the ground with roots but let his eyes survey all the world». In conditions of international integration of science and education **academician A.K. Koshanov during all periods actively cooperates with foreign centres of science** of USA, some countries of Europe and Asia, adequately representing economic science of Kazakhstan abroad. He has reported at V World congress on economic history (1970, Leningrad), VII World congress of the International economic association (1993, Moscow), international conferences, symposia in Japan, Germany, Finland, Hungary, Greece, China, KPDR (head of delegation), Israel (member of the governmental delegation), England, France, Malaysia, Poland, took part in the work of IV World congress of economists in Budapest (1974), etc. He has scientific publications in England, Japan, Sweden, India, China, USA, Poland and supervises the foreign post-graduate students.

A.K. Koshanov as the scientist of international rank and public figure, actively acts in mass-media on problems of the Euroasian idea and integration of CIS countries, role of science as strategic priority in maintenance of industrial-innovative development of Kazakhstan, CIS states, the Central Asia, theory and practice of national idea and strengthening of economic independence of the republic, problems of national unity and consolidation of society, etc.

A.K. Koshanov is the well-known organizer of science. While being Vice-President of RK Ministry of Education – National Academy of Sciences (1996-1999), academician-secretary of Branch of social sciences and humanities of RK NAS (1994-2004) and a member of board of PK MS–AS and special state commissions he was one of leading organizers for scientific supporting of wide range of arrangements according to decrees of RK President to announce the years of national unity and national history, continuity of generations, memory rehabilitations of victims of political repressions, Year of supporting national culture. He has actively participated in organization and management of special anniversary sessions of RK NAS, Ministry of Science – Academy of Sciences of RK such as «Lessons of national history and revival of Kazakhstan society» (1998), «Auezov – the great writer and humanist of XX century» (1997), «Abai – the founder of the Kazakh literature and philosopher-thinker» (1995), large international conferences on such themes as «Role and place of Kazakhstan in history of world civilization», «History of statehood in territory of Kazakhstan», «Problems and prospects of eurasionism», «Kenesary khan is the outstanding figure of national-liberation movement against colonialism». Academician A.K. Koshanov as a member of the state commission is one of organizers of the wide range of arrangements in connection with the 100 anniversary of academician K.I. Satpaev, headed delegation of RK Ministry of Science – Academy of Sciences at the International symposium and an exhibition «Science of Kazakhstan: from the past to the future» in headquarters of UNESCO in Paris (1999).

Academician A.K. Koshanov is the organizer of the international conferences which have received a wide resonance in connection with N.A. Nazarbayev's works «On a threshold of XXI century», « In a stream of history», RK President's Message «Strategy «Kazakhstan – 2030».

Under the direction of academician A.K. Koshanov activity of scientific institutes of the Academy of Sciences in the field of social sciences and the humanities has undergone to active reorganization according to priorities of RK President in his Message «Strategy «Kazakhstan – 2030», the Decree of RK President «On measures on perfecting the system of state government by science» (from March, 11, 1996) and the order of RK President «On some problems of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (2002). The personal initiative, erudition and great expe-

rience of supervising scientific- organizational activity in many respects has promoted during this period to statement and realization of responsible crucial tasks of social sciences in sphere of revival of national culture and spirituality, formation of market relations and civil society in Kazakhstan.

For merits in scientific and public activity and great contribution to the development of economic science by RK President's Decree from 6.12.2004 A.K. Koshanov was awarded «Nobleness» order, medals «For Labour Merit», « For Valorous Labor», Certificates of Honour of the Supreme Soviet of the Kazakh SSR, Council of Ministers of Kazakhstan, two medals «For merits in the development of science» by the Ministry of Education and Sciences of RK, certificates of honour of the National Academy of Sciences of PK, Ministry of Science – Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, etc.

In 2004 International Cambridge Biographic Center rewarded academician A.K. Koshanov with honorary medal «Outstanding intellectual of XXI century» for merits in the development of science. American Biographic Institute and the department of international researches (New York) awarded A.K. Koshanov to honorary title «Person of the Year» of 2004 and 2009 for outstanding achievements in science and active cooperation with the international scientific circles. In 2006, August, the known American center (ABJ – USA) awarded academician A.K. Koshanov to the international «Gold medal for Kazakhstan» as the outstanding decoration presented exclusively elected citizens of the world for merits and contribution for their countries and peoples. In 2009 the International Biographic Association (Cambridge, England) nominated academician A.K. Koshanov for a title «100 outstanding scientists of the world of 2009». The American Biographic Institute presented academician A.K. Koshanov with honorary awards «Medal of Freedom» and «Order of Honour» for professional achievements and contribution to the international scientific cooperation (2009). In 2007 academician A.K.Koshanov's name was included in the special edition of the Cambridge center «2000 outstanding scientists of XXI century».

Such are the basic marks of life and creative work of academician A.K. Koshanov – the large scientist, known public figure, outstanding person. He is the person deeply devoted to science distinguished by selfless giving of the talent, experience and soul to favourite business, once and for ever

to the elected vital path – the Science. High civilization and decency, adherence to principles, deep feeling of responsibility and the careful attitude to people is inherent in him. He is always open to people, ready to share generously the knowledge, ideas, plans with them, to support and accompany them along a path of difficult scientific search.

A.K. Koshanov is full of new plans and ideas, and he is able to realize them in the name of ideals and prosperity of the native republic.

In conclusion we have decided to give academician A.K. Koshanov a chance to lift the veil under his vital credo and principles which he somehow shared with his colleagues and pupils: «I am a representative of the post-war generation full of romantic hopes and thirsting knowledge. Not casually, in incomplete 17 years, the destiny has brought me to Moscow. Father, seeing off me on platform in tears has spoken: «my Son where you uncertainty go, is it not enough for you our teacher's college (Petropavlovsk)? Whom shall I intrust you with?» Parental hopeless alarm even in my advanced years is in my eyes. To be educated in the Moscow State University at that time was a limit of claims, and other western universities those years hardly could measure against the Moscow State University in scientific potential both the state care and keeping. Cleanliness of aspirations of people to revival and unity of thoughts of post-war years were directly reflected in democratism and unity of the student's environment.

My formation as scientist and citizen has passed within the precincts of the National Academy of Sciences. We have grown and experienced, reached manhood, personally seeing great K.I. Satpaev, his outstanding supporters – academicians S.B. Baishev, Sh.Ch. Chokin, M.O. Auezov, A.Kh. Margulan, E.A. Buketov, S.Z. Zimanov, S.E. Tolybekov. Those years science has directly influenced spiritual revival, economy. The sphere of science was as never prestigious. It was not still cheap covering of mercenary ambition of careerists.

It was academician Saktagan Baishev who maintained or rather violently «held» me in science. He by force of his authority forbade my transition in other high schools, ideological spheres and was categorical in the opinion: «I impose a ban on you». So my scientific destiny, its sources as it is possible to say originates from this «tabu».

Thanks to destiny I closely came into contact with elite of allied and Kazakhstan science. At many I have experienced, studied in sequence in

science, civilization, decency. While being occupied responsible posts in the system of the Academy of Sciences and the institute, I personally have adhered to the equal attitude to employees, objective decision of problems without false and mercenary division of colleagues into «my» and «another», being myself alien to so-called «brood psychology». Today in my declining years I can look in their eyes directly and I dare to believe that this friendliness is mutual. While admiring scientific elite of Kazakhstan, academicians today I have to express feeling of gratitude to this once authoritative and influential circle of Kazakhstan society.

Economic science which I devoted my life to is great science. In a history of mankind it directly promotes to occurrence, development, passionate ascension and subsequent wreck of all economic systems. Moreover, economic science proves regularity of occurrence and scientifically accompanies positive growth of the next economic system. On a lot of economic science, starting from ancient Greece, social-utopians, English classics, victories and defeats over historical arena of marxism, Keynes's doctrines, modern liberals-reformers there has turned out the mission of positive re-organization of human community, searching the progressive models of its organization, scientific substantiation of leaving from historical arena of becoming obsolete social and economic systems.

For today way out of the world economic crisis, entry of Kazakhstan into a cohort of the advanced countries are connected first of all with solving of strategic problems of industrial-innovative development, overcoming of primary character of our economy. Just such tendency is a priority of economic science for today. I, as the representative of the senior generation, would call scientists-economists to correspond to the level of requirements of this deciding, historically critical stage.

For the scientist today my age is extremely mature. But according great Confucius's morals: «Knowledge which are not enriched regularly, decrease day by day», our generation still in search, is on a march. It is naturally. Laziness, deceleration in scientific search is a guarantee of lossing a pulse of world science. In this connection one can recollect M.O. Auezov. In due time during the trip across Japan he was named a wise man of the East. After M.O. Auezov marked: «Instead of wise man title, the mastermind I prefer to be restless. This is my credo». Auezov as an example for all of us, especial for youth is vital. During the period, when social sciences

are undergone radical reconsideration, aspiration of young scientists for daring, cognition of new concepts in science is the dictates of time.

Whether I was happy or successful in life, the elected path? In success there is always an element of chance. In my path there is no this advantage. All gets through «tones of ore for the sake of gramme of radium». Especially during our hard time of «changes». Morally I am satisfied with my destiny, its development. The life «casually» did not offend me, I made my way, following my principles. The main thing is I has been claimed. I thank my stars for possibility to be realized («Whether quite?» is already a question of time, an epoch, witnesses and subjects of which we can stay). I thank my family, my wife for understanding and assistance. Children follow elected way not creating problems.

The destiny of the person is defined with character, essence of his life. Well-known philosopher I. Kant explains: «Just character defines acts of people operating according to their vital principles». A problem consists of realizing the inquiries of time and responsibility of acts. Only in such understanding the person is adequate to the applicability and receives an opportunity for realization of the civil essence. **My sole desire that my destiny did not deviate from the elected way during stayed time**». In such way academician A.K. Koshanov perceives unity of time and destiny of the scientist. We shall agree with this credo of our contemporary as of not ordinary creative person. The millenium ago peoples of the East have created a beautiful legend about a ladder leading to stars. In the certain sense, all academician A.K. Koshanov's labour, scientific and public work is such star ladder of indefatigable self-improvement, professional and civil growth. We, colleagues and pupils, representatives of scientific circles on the eve of anniversary wish A.K. Koshanov health and creative longevity.

Sagadiev K.A.

*Full member (academician) of RK NAS,
Doctor of Economics, Professor*

Sabden O.S.

*Full member of RK NEA,
Doctor of Economics, Professor*

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ
АКАДЕМИЯСЫНЫҢ АКАДЕМИГІ А.Қ. ҚОШАНОВТЫҢ
ӨМІРІ МЕН ЕҢБЕКТЕРІ ТУРАЛЫ ӘДЕБИЕТ**

**ЛИТЕРАТУРА О ЖИЗНИ И ТРУДАХ АКАДЕМИКА
НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН А.К. КОШАНОВА**

**LITERATURE ON LIFE AND WORKS OF ACADEMICIAN
OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN A.K. KOSHANOV**

1. Академик Аманжол Қошанов – 60 жаста. Құттықтаймыз. Көкшетау қазақ лицейі мен университеті оқу кешенінің ұжымы // Оқ жетпес. – 1994. – № 19 (қазан).

2. Аманжол Қошанұлы Қошанов: Биобиблиографиялық көрсеткіш. – Алматы, 2004. – 311 б.

3. *Ахметов Қ., Жүкібай М.* Тұлға. Телегей ойлы текті // Астана ақшамы. – 2009. – 10 қазан.

4. *Баймұратов О.* Ғылымның қия жолында (Аманжол Қошанов туралы сыр) // Басқару мектебі. – 2009. – 8 қазан.

5. Жаңғырту мен жанарту («Дағдарыс арқылы жаңару мен дамуға») ҰҒА академигі Аманжол Қошанов әңгімелейді // Егемен Қазақстан. – 2009. – 4 тамыз.

6. *Зікібаев Е.* Жақсылық жақсылықтан жатады өрбіп... [Академик Аманжол Қошанов туралы эссе] // Егемен Қазақстан. – 1994. – 11 қазан.

7. *Күзембаева В.* Экономист-ғалым туралы кітап // Ғылым және мектеп. – 2004. – 15 қараша.

8. *Қажымұратов К.* Жақсылардың жалғасы академик Аманжол Қошанов туралы бір ауыз сөз // Халық кеңесі. – 1994. – 8 қазан.

9. Қошанов Аманжол Қошанұлы // Алаштың ардагер азаматтары: Ғұмырнамалық жинақтар сериясы. – Алматы: Ниса, 1998. – 4 кітап. – 86-88 б.

10. *Мұқанов Қ.* Академияның жаңа корреспондент мүшесі // Ленин туы. – 1983.

11. *Мұқанов Қ.* Ғылым шыңында // Солтүстік Қазақстан. – 1994. – 11 қазан.
12. *Мұқанов Қ.* Ғылымның биік шыңында (Академик Аманжол Қошанов 75 жаста) // Парыз (СКО). – 2009.
13. *Мұқанов Қ.* Жерлесіміз – ғылым докторы // Ленин туы. – 1979. – 31 желтоқсан.
14. *Мұқанов Қ.* Тұғыры биік тұлғалар // Солтүстік Қазақстан. – 2009. – 7 қазан.
15. *Мұқанов Қ.* Ұлттық мүдде жаршысы (Аманжол Қошановқа) // Солтүстік Қазақстан. – 2009. – 7 қазан.
16. Өндіру мен өңдеу (Академик А.Қ. Қошанов туралы) / Б. Болғожина // Егемен Қазақстан. – 2009. – 10 қазан.
17. *Салықов К.* Еңбегімен танылған ер тұлғасы // Егемен Қазақстан. – 2004. – 8 қазан.
18. *Салықов К.* Терендіктің негізі тектілікте // Солтүстік Қазақстан. – 2004. – 8 қазан.
19. *Святов С., Әбішев Ә.* Өмір-өнеге. Ғылымның қара нары (академик Аманжол Қошанов 75-жасқа толып отыр) // Басқару мектебі. – 2009.
20. *Сужиков М., Құсайынов Б.* Бағалы зерттеу [Рец. кітапқа:] Қошанов А.Қ. Одақтас республикалардың әлеуметтік-экономикалық дамуының деңгейін теңестіру. Алма-Ата, 1981 // Қазақстан коммунисті. – 1982. – № 10. – 94-96 б.
21. *Толыбеков С.Е.* Пайдалы ғылыми еңбек [Рец. моногр.:] Қошанов А.Қ. Социально-экономические основы образа жизни в регионе. Алма-Ата, 1986 // Қазақстан коммунисті. – 1988. – № 7. – 86-88 б.
22. *Шопан А.* Өнегелі өмір. Тұлға. Халқы сүйген қайраткер (Көрнекті ғалым – экономист, ұстаз, белгілі қоғам қайраткері академик Аманжол Қошанұлы Қошановтың ғалымдық белестерінен түйер тағызым мол) // Экономика. – 2009. – 3-9 желтоқсан.
23. *Шопанов А.* Халқы сүйген қайраткер (академик Аманжол Қошанов тағлымы) // Экономика. – 2010. – 8-14 шілде.
24. Академику А.К. Кошанову – 60 лет // Известия НАН РК. Серия обществ наук. – 1994. – № 2. – С. 91-92: портр.
25. Аманжол Кошанов, академик НАН РК (В рубрике: Мнение экспертного сообщества) // Бәйтерек. – 2009. – № 2.

26. Арцишевский А.А. Национальный интерес. Когда наука отвечает взаимностью. Рецензия-отзыв на презентацию серии монографий академика А.К.Кошанова: «Трудное восхождение. На пути к рынку» (Алматы: Дайк-Пресс, 2010); «Национальные экономические интересы и отношения собственности» (Алматы: Дайк-Пресс, 2010); «Индустриально-инновационная стратегия и экономический рост» (Алматы, 2012) в Национальной библиотеке Республики Казахстан // Central Asia Monitor. – 2013. – № 11 (March, 21-28).

27. *Асылбеков М.Х., Черманова М.Б.* Ценное исследование Казахстанского региона [Рец. на моногр.:] Кошанов А.К. Индустриальный прогресс Казахстана в период развитого социализма. Алма-Ата, 1979 // Известия АН КазССР. Серия обществ наук. – 1983. – № 2. – С. 80-81.

28. *Аубакиров Я.* Реформы: осмысление процесса [Рец. на кн.:] Реформирование экономики Казахстана: проблемы и их решение / М.Б. Кенжегузин, А.К. Кошанов, М.Г. Исаева, Н.К. Нурланова. Алматы, 1997 // Мысль. – 1997. – № 10. – С. 79-80.

29. *Аубакиров Я.Л., Арынов Е.М.* [Рец. на кн.:] Кошанов А.К., Шалбаев С.Б. Формирование регионального комплекса отраслей групп Б (на примере Казахской ССР). Алма-Ата, 1988 // Известия АН КазССР. Серия обществ наук. – 1990. – № 1. – С. 89-90.

30. *Балтабаева К.Н.* Лауреаты премии имени Ч. Валиханова [в том числе А.К. Кошанов] // Известия АН КазССР. Серия обществ наук. – 1991. – № 4. – С. 92.

31. *Барсуков Ю.А.* Взгляд в будущее [Рец. на моногр.:] Кошанов А.К. Индустриально-инновационная стратегия и экономический рост. Алматы, 2012 // Мысль. – 2013. – № 2.

32. *Барсуков Ю.А.* Необходим поиск альтернативной модели мироустройства [Рец. на моногр.:] Кошанов А.К. Национально-экономические интересы и отношения собственности // Мысль. – 2010. – № 5.

33. *Вся жизнь в науке (Об академике НАН РК А.К. Кошанове)* // Астана. – 2004. – № 5 (сентябрь-октябрь).

34. *Жукибаев М.И.* [Рец. на моногр.:] Кошанов А.К. Индустриальный прогресс Казахстана в период развитого социализма. Алма-Ата, 1979 // Вестник АН КазССР. – 1981. – № 4. – С. 77-78.

35. *Зорина Т.* Учёный мир Алма-Аты. Впереди – новые проблемы // Вечерняя Алма-Ата. – 1984. – 30 октября.

36. *Илюсизов М.* История экономики края [Рец. на кн.:] Кошанов А.К. Очерки экономической истории Казахской ССР (1860-1970) (коллектив авторов). Алма-Ата, 1974 // Казахстанская правда. – 1974. – 27 февраля.

37. *Кенжегузин М., Черманова М.* Академик экономики (К 70-летию академика А.К. Кошанова) // Наука и высшая школа Казахстана. – 2004. – 19-20 октября.

38. *Киселёва Л.И.* Кошанов Аманжол Кошанович // Казахстанская ССР: Краткая энциклопедия. – Алма-Ата, 1989. – Т. 3. – С. 287-288.

39. *Койчугев Т.К.* Азиаты, мы азиаты (Воспоминания об академике НАН РК А.К. Кошанове) // Реформа (Бишкек). – 2005. – № 3 (июль-сентябрь).

40. *Койчугев Т.* О книге А.К. Кошанова «Трудное восхождение. На путях к рынку» // Реформа (Бишкек). – 2005. – № 4 (октябрь-декабрь).

41. *Койчугев Т.* [Рец. на моногр.:] Кошанов А.К. Национально-экономические интересы и отношения собственности // Экономика: стратегия и практика. – 2010. – № 1.

42. *Койчугев Т., Дыкамбаева Т.* Рецензия-отзыв на монографию академика А.К. Кошанова «Индустриально-инновационная стратегия и экономический рост» (Алматы, 2012) // Book Review of Academician A. Koshanov.

43. Кошанов Аманжол // Алматы: Энциклопедия. – Алматы, 1996. – С. 187.

44. Кошанов Аманжол // Ашимбаев Д.Р. Кто есть кто в Казахстане: Биографическая энциклопедия. Изд. 7-е, доп. – Алматы, 2003. – С. 314.

45. Кошанов Аманжол Кошанович // Академия наук Казахской ССР: Справочник. – Алматы, 1987. – С. 238.

46. Кошанов Аманжол Кошанович // Биобиблиография обществоведов Казахстана. – Алма-Ата, 1986. – С. 256-257.

47. Кошанов Аманжол Кошанович // Кто есть кто в казахстанской науке: Справочник. – Алматы, 1999. – С. 91.

48. Кошанов Аманжол Кошанович // Кто есть кто в Республике Казахстан. – Алматы, 2003. – С. 159.

49. Кошанов Аманжол Кошанович // Национальная академия наук Республики Казахстан: Энциклопедический справочник. – Алматы: Ғылым, 1996. – С. 213-214.

50. Кошанов Аманжол Кошанович // Северо-Казахстанская область: Энциклопедия. – Алматы, 2004. – С. 316.
51. Кошанов Аманжол Кошанович // Элита Казахстана / Ин-т развития Казахстана. – Алматы, 1997. – С. 226-227.
52. Мамыров Н., Кенжегузин М. Пример служения науке // Казахстанская правда. – 2004. – 9 октября.
53. Мартынов А. Экономика постсоветского пространства: пора осмысления [Рец. на моногр.:] Кошанов А.К. Трудное восхождение. На путях к рынку // Общество и экономика (Москва). – 2005. – № 7-8.
54. Международная конференция и торжественное заседание в связи с 75-летием академика А.К. Кошанова в Большом актовом зале КазНПУ им. Абая. МОН РК, НАН РК, Институт экономики.
55. Муканов К. Академик из Марьевки (Об академике Аманжоле Кошанове) // Солтүстік Қазақстан. – 2004. – 13 октября.
56. Муканов К. Вся жизнь в науке (О творчестве академика А.К. Кошанова) // Солтүстік Қазақстан. – 2009. – 7 октября.
57. Муканов К. Наш земляк – доктор наук // Ленинское знамя. – 1980. – 2 февраля.
58. Муканов К. Новый член-корреспондент академии // Ленинское знамя. – 1983. – 14 июня.
59. Муканов К. Учёный с мировым именем. К 70-летию академика А.К. Кошанова // Новатор (СКО). – 2004. – 28 сентября, 8 октября.
60. Об экономической реформе в Казахстане: итоги и проблемы [Рец. на моногр.:] Кошанов А.К. Трудное восхождение. На путях к рынку // Правила игры (Алматы). – 2006. – № 4.
61. Окаев К., Тулегенов К. Регион и планирование [Рец. на кн.:] Кошанов А.К. Социально-экономические вопросы развития Казахстана в период развитого социализма. Алма-Ата, 1977 // Казахстанская правда. – 1978. – 25 августа.
62. Отделение общественных наук // Национальная академия наук Республики Казахстан: Энциклопедический справочник. – Алматы, 1996. – С. 26-28.
63. Полонский А.М. [Рец. на кн.:] Кошанов А.К., Жубанова З.Г., Атапханов А.Х. и др. Управление социальным развитием производственных коллективов. Алма-Ата, 1975 // Вестник АН КазССР. – 1976. – № 9. – С. 76-77.

64. 50-летие члена-корреспондента АН КазССР А.К. Кошанова // Вестник АН КазССР. – 1984. – № 10. – С. 68: портр.

65. *Расулев А.* [Рец. на моногр.:] Кошанов А.К. Национальные экономические интересы и отношения собственности. Алматы: Эксклюзив, 2009 // Вопросы экономики (Москва). – 2011. – № 4.

66. *Рогов Е.* [Рец. на моногр.:] Кошанов А.К. Индустриальный прогресс Казахстана в период развитого социализма. Алма-Ата, 1979 // Вопросы экономики (Москва). – 1981. – № 4. – С. 146-147.

67. *Сабден О.* Призвание – фундаментальная наука (К 75-летию академика А.К. Кошанова) // Казахстанская правда. – 2009. – 10 сентября.

68. *Сатубалдин С.С.* [Рец. на моногр.:] Кошанов А.К., Болатханова З., Жатканбаев Е. Формирование государственного предпринимательства в Республике Казахстан в условиях смешанной экономики // Высшая школа Казахстана. – 2001. – № 3. – С. 238-240.

69. 70 лет академику А.К. Кошанову // Саясат. – 2004. – № 9.

70. 70-летие академика НАН РК А.К. Кошанова // Известия НАН КазССР. Серия обществ наук. – 2004. – № 3. – С. 91-92.

71. 70-летие академика НАН РК А.К. Кошанова // Вестник НАН РК. – 2004. – № 5.

72. *Сулейменов Р.Б.* Экономика республики в период развитого социализма [Рец. на моногр.:] Кошанов А.К. Социально-экономические вопросы развития Казахстана в период развитого социализма (60-70-е годы). Алма-Ата, 1977 // Партийная жизнь Казахстана. – 1978. – № 8. – С. 93-94.

73. Человек года – 2004 уроженец Северного Казахстана Аманжол Кошанов // Панорама недели (СКО). – 2004. – № 40 (1 октября).

74. Члену-корреспонденту АН Казахской ССР А.К. Кошанову – 50 лет // Известия АН КазССР. Серия обществ наук. – 1984. – № 5. – С. 85-86.

75. 60-летие академика НАН РК А.К. Кошанова // Вестник НАН РК. – 1994. – № 6. – С. 69.

76. *Щербаков А., Рябцева В.* Об индустриальном прогрессе Казахстана [Рец. на моногр.:] Кошанов А.К. Индустриальный прогресс Казахстана в период развитого социализма. Алма-Ата, 1979 // Народное хозяйство Казахстана. – 1980. – № 6. – С. 77-78.

Академик А.Қ. Қошановтың ғылыми жетекшілігімен және авторлық қатысуымен атқарылған іргелі зерттеулердің басым бағдарламалары, мемлекеттік ғылыми тақырыптар, тапсырыс берілген жобалар (гранттар), шаруашылықтармен шарт жасалған ғылыми еңбектер

Государственные приоритетные программы фундаментальных исследований, государственные научные темы, заказные проекты (гранты), хоздоговорные научные работы, выполненные под научным руководством и авторском участии академика А.К. Кошанова

State priority programs on fundamental investigations, national scientific themes, ordered projects (grants), self-agreed scientific works fulfilled under scientific supervision and authorship of academician A.K. Koshanov

I. Государственные научные темы (научный руководитель и ведущий исполнитель)

«Вопросы социального развития коллективов социалистических предприятий (конкретно-социологические исследования)». Гос. регистр. № 71054522 (1971-1973 гг.).

«Социально-экономические вопросы развития Казахстана в период социализма». Гос. регистр. № 74045807 (1974-1075 гг.).

«Основные закономерности и проблемы выравнивания уровней социально-экономического развития союзных республик (на примере Казахской ССР)». Гос. регистр. № 76036188 (1976-1978 гг.).

«Проблемы выравнивания внутрирайонных уровней социально-экономического развития союзных республик (на примере Казахской ССР)». Гос. регистр. № 79049811 (1979-1981 гг.).

«Социально-экономические проблемы формирования и совершенствования социалистического образа жизни в союзной республике». Гос. регистр. № 0182:3032584 (1982-1984 гг.).

Научная программа Института экономики АН СССР «Проблемы социального развития и экономических основ социалистического

образа жизни» (*соисполнитель – договор творческого сотрудничества*). 1983 г.

Научная программа Института социологических исследований АН СССР «Состояние и основные тенденции развития образа жизни советских людей» (*соисполнитель – договор творческого сотрудничества*). 1983 г.

Комплексная научная программа Отделения общественных наук АН КазССР «Актуальные проблемы личности в условиях развитого социализма» (*соисполнитель*) (1983-1985).

Раздел I. «Социально-экономические проблемы развития административного района и совершенствование образа жизни трудящихся» (1985-1986 гг.).

Раздел II. «Социально-экономические основы и региональные проблемы выравнивания социалистического образа жизни (на примере Казахской ССР)» (1986-1987 гг.).

Комплексная научная программа Отделения общественных наук АН КазССР «Социально-экономический и духовный прогресс Советского Казахстана на этапе всестороннего совершенствования социализма (1986-1989 гг.) (*исполнитель раздела*).

«Проблемы региональной пропорциональности и качества экономического роста в союзной республике» (1988-1990 гг.).

«Проблемы регулирования социальных процессов в регионе в условиях перехода к рыночной экономике (1991-1992 гг.).

«Социальная структура рабочего класса в союзной республике в условиях интенсивного типа воспроизводства: факторы формирования, структурная мобильность и социальные источники воспроизводства» (1998-1999 гг.).

Темы: «Проблемы регулирования...» и «Социальная структура...» включены в приоритетные научные программы АН КазССР и Отделения экономики АН СССР.

«Экономические основы и политика разгосударствления и приватизации собственности в Республике Казахстан» (1991-1992 гг.).

«Разгосударствление и приватизация в традиционных отраслях сельского хозяйства» (1992-1993 гг.).

«Формирование системы акционерных отношений в Республике Казахстан: проблемы и пути решения» (1993-1994 гг.).

«Формирование системы социальной защиты населения в условиях перехода к рынку» (1991-1992 гг.).

«Проблемы формирования системы социальной защиты малообеспеченных слоёв населения и минимальный потребительский бюджет» (1993-1994 гг.).

«Система социальной защиты населения в условиях рыночной экономики» (1995-1996 гг.).

«Социально-экономические основы и пути становления смешанной экономики в Казахстане» (1995-1996 гг.).

«Стратегия формирования смешанной экономики в Республике Казахстан» (1997-1998 гг.).

«Отношения собственности в рыночной трансформации экономики Казахстана» (1999-2001 гг.).

«Национальные экономические интересы и отношения собственности в условиях углубления рыночных реформ в Казахстане» (2002-2003 гг.).

II. Государственные программы фундаментальных исследований (научный руководитель и ведущий исполнитель)

Приоритетная государственная программа фундаментальных и прикладных исследований «Теория и практика формирования рыночных отношений в Казахстане: экономические, правовые, социальные проблемы» (1994-1996 гг.).

Приоритетная государственная программа фундаментальных исследований «Теория и практика формирования и функционирования казахстанской модели рыночной экономики» (1997-1999 гг.).

Программа фундаментальных исследований «Исследовать теоретико-методологические основы и механизмы экономического и инновационно-технологического роста» (2000-2002 гг.).

Междисциплинарная приоритетная программа фундаментальных исследований «Общенациональная идея и проблемы устойчивого развития Казахстана в условиях глобализации» (2003-2005 гг.).

Государственная программа фундаментальных исследований «Теория и практика совершенствования рыночных отношений и казахстанская модель экономического и научно-технологического роста:

экономические, правовые, социальные и экологические проблемы, в том числе региональных рыночных систем» (2003-2005 гг.).

III. Хоздоговорные темы (научный руководитель и ведущий исполнитель)

«Разработка основных направлений плана социального развития Семипалатинского мясокомбината на 1971-1975 гг.».

«Исследование социального развития коллективов Чимкентского и Семипалатинского отделений Казахской железной дороги».

«Исследование социального развития коллективов Дзержинского и Балхашского горно-металлургических комбинатов».

«Разработка основных направлений плана социального развития Семипалатинского мясоконсервного комбината на 1976-1980 гг.».

«Регулирование социальных процессов на Алма-Атинском хлопчатобумажном комбинате и производственном (швейном) объединении им. Ю.А. Гагарина» (Алма-Ата).

«Разработка плана социального развития г. Аркалык на 1981-1985 гг. (областной центр Тургайской области Казахской ССР)».

IV. Национальные научно-технические программы, гранты и задания Совета Министров Казахской ССР (научный руководитель и ведущий исполнитель)

Комплексная государственная программа научно-технического прогресса Казахской ССР на 1991-2010гг.

Разделы:

Социальные проблемы повышения народного благосостояния и развитие культуры.

Предметы народного потребления и сфера услуг.

Задания Правительства и Госплана Казахской ССР:

Потребность республики в импортзамещающей продукции на 1993-2000 гг.

Концепция перевода Казахской ССР на принципы самоуправления и самофинансирования (1989 г.). Одобрена Правительством республики.

Концепция перевода Казахской ССР к регулируемой рыночной экономике (1990 г.). Одобрена Правительством республики.

Концепция формирования индустриального отряда национально-го рабочего класса (1990 г.). Одобрена идеологической комиссией ЦК КП Казахстана.

Концепция развития внешнеэкономической деятельности Казахской ССР (1990 г.). Принята коллегией Госплана Казахской ССР.

Республиканская научно-техническая программа «Человек, наука, общество: казахская диаспора в современных условиях» (на примере Республики Монголия и КНР: социально-экономические проблемы) (1991-1993 гг.).

Заказы (гранты) Правительства Казахстана

Экстремальные природно-климатические условия и территориально-экономическое развитие регионов как фактор региональной дифференциации оплаты труда.

Методические основы определения минимальной заработной платы по регионам Казахстана в зависимости от дифференциации региональных факторов и условий (Постановление Кабинета Министров РК № 888 от 26 октября 1992 г.).

Формирование системы социальных гарантий в области оплаты труда и трудовых отношений.

Гранты Фонда науки Министерства науки – Академии наук РК

Факторы и механизмы рынка ценных бумаг в РК (1996-1997 гг.).

Научная программа «Исследование казахской диаспоры: социальный, правовой, экономический аспекты» (1996-1998 гг.).

Поисковые темы

Толковый словарь рыночной экономики (1998-2001 гг.). На каз. яз.

Программа фундаментальных исследований «Национальные экономические интересы и отношения собственности в условиях углубления рыночных реформ в Казахстане» (2005-2008 гг.)

Формирование эффективных механизмов реализации отношений собственности в корпоративном и малом предпринимательстве.

1 этап. Исследование теории и методологии реализации отношений собственности в корпоративном и малом предпринимательстве (2005-2006 гг.).

2 этап. Эффективность государственной поддержки и стимулы обеспечения конкурентоспособности малого бизнеса (2007 г.).

3 этап. Формирование эффективных механизмов реализации отношений собственности в корпоративном предпринимательстве (2008 г.).

Прикладная тема «Механизмы государственного регулирования ренты в недропользовании» (2006 г.). В рамках фундаментальной научно-исследовательской программы «Национальная идея – основа устойчивого развития Казахстана» (2007-2009 гг.).

Программа фундаментальных исследований «Государственная собственность в условиях социальной экономики: теория, методология и механизмы усиления её роли (2009-2011 гг.)

Конкурентоспособность экономики Казахстана как приоритет реализации национальной идеи. В рамках фундаментальной программы «Национальная идея – основа устойчивого развития Казахстана» (научные руководители академик НИА РК О. Сабден, академик НАН РК А. Кошанов) (2007-2009 гг.).

Программа междисциплинарного фундаментального исследования «Ғылыми қазына». Подпрограмма «Экономическая научная мысль: особенности, потенциал, тенденции и перспективы» (2012-2014 гг.)

Раздел 1. *Современная экономическая мысль Казахстана: особенности и тенденции в контексте общемировых трендов.*

1.3. Современные научные проблемы трансформации отношений собственности (А.К. Кошанов, А.Ж. Панзабекова, В.В. Шевченко).

1.3.1. Концепция функционирования системы рентных отношений в современной экономике (академик А.К. Кошанов).

1.4. Формирование сильной социальной политики в развитых странах и особенности её реализации в Казахстане (д.э.н. С.Н. Гайсина, академик А.К. Кошанов).

Раздел 3. *«С.Е. Толыбеков и его вклад в развитие экономической науки» (2011-2013 гг.)*.

Статьи-раритеты «С.Е. Толыбеков. Концепция основного экономического отношения кочевого общества казахов в XVII– начале XX вв.» (Алматы: Экономика, 2013 г.).

Тема по государственному заказу Администрации Президента Республики Казахстан «Демографический прогноз Республики Казахстан: основные тренды, вызовы, практические рекомендации» (2013-2015 гг.).

«Мәдени мұра». Мемлекеттік бағдарлама. Экономика. Әлемдік классика. 10 томдық, қазақ тілінде. Қошанов А.Қ., ҚР ҰҒА академигі: Бас редактордың орынбасары, құрастырушылар тобының мүшесі. Алматы: Таймас баспа үйі, 2004-2006 жж.

ЕҢБЕКТЕРІНІҢ ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШІ

ХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ ТРУДОВ

CHRONOLOGICAL INDEX OF WORKS

Монографиялар

Монографии

Monographs

1966

1. Материально-техническая база коммунизма и её экономические проблемы в Казахстане. – Алма-Ата: Наука, 1966. – 440 с. (Соавт.: С.Б. Баишев, Т.А. Ашимбаев, В.Л. Гальянов).

1967

2. Развитие народного хозяйства Казахстана за 50 лет Советской власти. – Алма-Ата, 1967. – 464 с. (Соавт.: Г.Ч. Чуланов, И.Н. Тайбеков, У.Б. Баймуратов и др.).

1970

3. Темпы, структура и эффективность общественного производства в Казахской ССР. – Алма-Ата: Наука, 1970. – 290 с. (Соавт.: С.Б. Баишев, Т.В. Чечелева, Н.Г. Ушкваренко).

1974

4. Очерки экономической теории Казахской ССР. – Алма-Ата: Казахстан, 1974. – 360 с. (Соавт.: С.Б. Баишев, В.Л. Гальянов, С.Б. Карибджанов).

1975

5. Управление социальным развитием производственных коллективов. – Алма-Ата: Наука, 1975. – 175 с. (Соавт.: З.Г. Жубанова, А.Х. Аттапханов, М.Ш. Оспанова и др.).

1976

6. Культурно-технический уровень и рациональное использование труда рабочей молодёжи в промышленности Казахской ССР. – Алма-Ата: Наука, 1976. – 67 с. (Соавт. А.Х. Аттапханов).

1977

7. Социально-экономические вопросы развития Казахстана в период развитого социализма (60-70-е годы). – Алма-Ата: Наука, 1977. – 207 с. (Соавт.: С.Б. Байшев, А.Н. Дугалов, Г.П. Крючкина, А.Х. Аттапханов, Л.И. Киселёва, С.Н. Карасаева).

8. Экономика Казахстана за 60 лет (Становление и развитие). – Алма-Ата: Наука, 1977 (авторский коллектив).

1979

9. Қазақстан экономикасы 60 жылда: қалыптасуы және дамуы. – Алматы: Ғылым, 1979. – 324 б. (Соавт.: Т. Әшімбаев, В.Л. Гальянов, М. Исаева т.б.).

10. Индустриальный прогресс Казахстана в период развитого социализма. – Алма-Ата: Наука, 1979. – 301 с.

1980

11. Выравнивание уровней социально-экономического развития союзных республик (на примере Казахской ССР). – Алма-Ата: Наука, 1980. – 248 с.

12. Расширенное социалистическое воспроизводство в Казахской ССР (к 60-летию КазССР и Компартии Казахстана). – Алма-Ата: Ғылым, 1980. – 376 с. (Соавт.: Т.А. Ашимбаев, У.Б. Баймуратов, К.О. Окаев).

1983

13. Внутрирайонные проблемы социально-экономического развития союзной республики (на примере Казахской ССР). – Алма-Ата: Наука, 1983. – 200 с. (Соавт.: А.Х. Аттапханов, Б. Шалбаев, Л.И. Киселёва).

1986

14. Социально-экономические вопросы образа жизни в регионе. – Алма-Ата: Наука, 1986. – 256 с. (Соавт.: А.Х. Аттапханов, Б. Шалбаев).

1988

15. Формирование регионального комплекса отраслей группы «Б» (на примере Казахской ССР). – Алма-Ата, 1988. – 128 с. (Соавт. С.Б. Шалбаев).

1989

16. Региональные проблемы выравнивания социалистического образа жизни (на примере Казахской ССР). – Алма-Ата: Наука, 1989. – 304 с. (Соавт.: Е.М. Аттапханов, Е.М. Арынов, Е.К. Муханов и др.).

1991

17. Нарықтық экономиканың түсіндірме сөздігі. – Алматы, 1991. – 87 б. (Соавт.: К. Қажымұратов, Е. Сағымбаев, Е. Арынов).

18. Рабочий класс Казахстана: современные проблемы формирования и развития. – Алматы, 1991. – 156 с. (Соавт.: А.Х. Аттапханов, А.Т. Абдразакова, С.Н. Гайсина и др.).

19. Социальная ориентация рыночного хозяйства. – Алматы, 1991. – 140 с. (Соавт.: Е.М. Арынов, А.А. Рамазанов, А.Н. Сыргабекова).

1992

20. Малые города при переходе к рынку (проблемы и приоритеты). – Алма-Ата, 1992. – 116 с. (Соавт. М.Х. Айдарханов).

1993

21. Экономические основы и политика разгосударствления и приватизации собственности в Республике Казахстан. – Алматы: Ғылым, 1993. – 188 с. (Соавт.: А.А. Рамазанов, Н. Субханбердин).

1995

22. Формирование системы акционерных отношений в Казахстане. – Алматы: Ғылым, 1995. – 167 с. (Соавт.: А.А. Рамазанов, А. Бисембаев).

23. Формирование частного предпринимательства в условиях перехода к рынку. – Алматы, 1995. – 165 с. (Соавт.: Б.Г. Мухамеджанов, С.Т. Бектемисова).

1997

24. Республика Казахстан: Отчёт о человеческом развитии. Программа ПРООН. 1997. – Алматы, 1997. – 102 с. (Соавт.: Р.К. Жуламанов, Ж.А. Кулекеев, Е.М. Арынов).

25. Реформирование экономики Казахстана: проблемы и их решение. – Алматы, 1997. – 350 с. (Соавт.: М.Б. Кенжегузин, М.Г. Исаева, Н.К. Нурланова).

26. Смешанная экономика: трансформационная модель развития Казахстана. – Алматы, 1997. – 169 с. (Соавт.: А.А. Рамазанов, В.В. Шевченко и др.).

27. Compaund economy as the form of functioning of transit systems. Kazakhstan and the world experience of market transformation. – Almaty: KIMER, 1997.

1998

28. Смешанное общество. Мировой опыт и Казахстан. – Алматы: Ғылым, 1998. – 224 с. (Соавт.: А.А. Рамазанов, В.В. Шевченко, А.Ж. Керейбаева).

29. Economy of Kazakhstan on the path of reforms. – Almaty, 1998. (Co-authors: M.B. Kenzheguzin, M.G. Isaeva, N.K. Nurlanova).

2001

30. Нарықтық экономиканың орысша-қазақша түсіндірме сөздігі. – Алматы, 2001. – 400 б. (Соавт.: Е.М. Арын, Е.Ф. Сағымбай).

31. Малое предпринимательство: теория, мировой опыт и Казахстан. – Алматы, 2001. – 188 с. (Соавт.: А.А. Рамазанов, В.В. Шевченко, Т. Джумагельдиева).

32. Рыночная экономика Казахстана: проблемы становления и развития. Т. 1. – Алматы, 2001. – 384 с. (Соавт.: М.Б. Кенжегузин, Ф.М. Днишев, А.А. Рамазанов и др.).

33. Социальная политика в постсоциалистическом обществе. Задачи, противоречия и механизмы. – М.: Наука, 2001. (Член международного авторского коллектива).

34. Формирование государственного предпринимательства в Республике Казахстан в условиях смешанной экономики. – Алматы, 2001. (Соавт.: Е.Б. Жатканбаев, З.А. Болатханова).

2003

35. Конкурентоспособное импортзамещение и внутренний рынок. – Караганда, 2003. – 226 с. (Соавт. А. Абдукаримова).

36. Отношения собственности в рыночной трансформации Казахстана. – Астана: Фолиант, 2003. – 264 с. (Соавт.: А.А. Рамазанов, В.В. Шевченко и др.).

2004

37. Отношения собственности и функционирование иностранных предприятий. – Алматы–Караганда, 2004. – 230 с. (Соавт. И.Ш. Гельманова).

38. Трудное восхождение. На путях к рынку. – Астана: Ел Орда, 2004. – 640 с.

2005

39. Казахстанская модель социально-экономического развития: научные основы построения и реализации. – Алматы, 2005. – Раздел Государство и развитие предпринимательской деятельности.

2006

40. Постсоциалистический бизнес: условия становления, противоречия развития, технология управления. – М., 2006. – Гл. 7.

2007

41. Конкурентоспособность национальной экономики. Критерии оценки и пути повышения. – Алматы: Экономика, 2007. (Соавт.: О. Сабден, С.А. Аханов, Б. Хусаинов).

42. Экономические основы и эффективность формирования кластеров в АПК. – Туркестан, 2007. (Соавт. А.А. Ризаходжаев).

2008

43. Ұлттық экономиканың бәсекеге қабілеттілігі. Бағалау критерийлері мен арттыру жолдары. – Алматы, 2008. (Соавт.: О. Сабден, Б. Құсаинов, С. Аханов).

44. Турар Рыскулов: государственная деятельность и экономические воззрения. – Алматы, 2008. (Соавт.: О. Сабден, А. Дугалов).

2009

45. Национальные экономические интересы и отношения собственности. – Алматы: Эксклюзив, 2009.

46. Устойчивое развитие Казахстана в условиях глобализации: модели, стратегии, приоритеты, механизмы реализации. – Алматы, 2009. – Кн. 2, раздел 2. Государство и регулирование национальных экономических интересов и отношений собственности. (В соавторстве).

2010

47. Қазақстан тарихы, көне заманнан бүгінге дейін. – Алматы: Атамұра, 2010. – 5 т., 2 бөлім, 3 тарау. Әлеуметтік-экономикалық жаңартудың кезеңдері. (Соавт. С.С. Сатыбалдин).

48. История Казахстана с древнейших времён до наших дней. – Алматы: Атамұра, 2010. – Т. 5, раздел 2, гл. 3. Этапы социально-экономической модернизации (1991-2010). (Соавт. С.С. Сатыбалдин).

49. Национальные экономические интересы и отношения собственности. *Второе изд.* – Алматы: Дайк-Пресс, 2010.

50. Трудное восхождение. На путях к рынку. *Второе изд.* – Алматы: Дайк-Пресс, 2010.

2011

51. Модернизация и рост конкурентоспособности экономики Казахстана / МОН РК. Ин-т экономики. – Алматы, 2011. – Гл. 2.

52. Новый Казахстан в меняющемся мире: стратегия экономической трансформации и путь к лидерству / МОН РК. Ин-т экономики. – Алматы, 2011. – Гл. 2.

2012

53. Государственная собственность в условиях социальной экономики: теория и практика. – Алматы, 2012. (Соавт.: А.Ж. Панзабекова, В.В. Шевченко).

54. Индустриально-инновационная стратегия и экономический рост. – Алматы: Казығұт, 2012.

2013

55. Қазақстан экономикасының өркендеуі және экономика ғылымының үлесі. – Алматы, 2013. – 1 тарау. Меншік қатынастарының эволюциясы және ұлттық экономиканың корпоративтік секторын қалыптастыру. (Соавт. А.Ж. Панзабекова).

2014

56. The neo-industrial model of economic development and the formation of perspective innovation clusters / RK MES. Institute of Economics. – Austria, Vienna, 2014. (Co-authors: S.S. Yesspayev, Bodo Lokhman, A.M. Sorokin).

Ғылыми мақалалар
Научные статьи
Scientific articles

1963

57. Күрделі құрылыс – түбегейлі мәселе // Социалистік Қазақстан. – 1963. – 8 наурыз.

1964

58. О динамике темпов роста отраслей тяжёлой промышленности Казахстана (1963-1965 гг.) // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1964. – Вып. 3. – С. 83-91.

59. Структурные сдвиги в отраслях тяжёлой промышленности Казахстана // Вестник АН КазССР. – 1964. – № 9. – С. 21-29.

1966

60. Отраслевая структура промышленности и пути её совершенствования // Материально-техническая база коммунизма и её экономические проблемы в Казахстане. – Алма-Ата: Наука, 1966. – С. 65-96.

1967

61. Темпы и пропорции развития промышленности, коренные преобразования её отраслевой структуры // Развитие народного хозяйства Казахстана за 50 лет Советской власти. – Алма-Ата, 1967. – С. 75-101.

1968

62. Коммунизм және экономика // Қазақстан коммунисті. – 1968. – № 1. – 76-78 б. (Соавт. А. Ингебаев).

63. Өнеркәсіп өндірісінің тиімділігін арттыру жолдары // Қазақстан коммунисті. – 1968. – № 6. – 55-58 б.

64. Важный рубеж в развитии экономики Казахстана // Народное хозяйство Казахстана. – 1968. – № 7. – С. 92-94. (Соавт. Н. Едыгенов).

65. К вопросу о причинах товарного производства и природе закона стоимости при социализме (к дискуссии по теории вопроса) // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1968. – Вып. 5. – С. 1-10.

66. Межрайонные экономические связи Казахстана и эффективность общественного производства // Проблемы повышения эффективности общественного производства в Казахстане: Респ. науч. конференция. – Алма-Ата, 1968. – Вып. 2. – С. 81-97. (Соавт.: Р.А. Камшибаев, Б.И. Даулетбеков).

1969

67. Пропорции и эффективность развития добывающих и обрабатывающих отраслей в промышленности Казахской ССР // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1969. – Вып. 6. – С. 24-33.

1970

68. Социалистік мемлекеттің экономикалық ролі // Социалистік Қазақстан. – 1970. – 18 қыркүйек.

69. Исторический опыт преобразования индустриальной структуры ранее отсталых районов: V Междунар. конгресс экономической истории, г. Ленинград. – Алма-Ата, 1970. – 12 с. (Соавт. С.Б. Баишев).

70. К вершинам прогресса // Народное хозяйство Казахстана. – 1970. – № 5. – С. 93-94. (Соавт. Ж. Абдильдин).

71. Крупный шаг в развитии производительных сил // Народное хозяйство Казахстана. – 1970. – № 8. – С. 60-63.

72. Социализм и опыт индустриального развития Казахстана // Вестник АН КазССР. – 1970. – № 8. – С. 41-48. (Соавт. С.Б. Баишев).

73. Структура и уровень развития производства предметов потребления в Казахской ССР // Вестник АН КазССР. – 1970. – № 6. – С. 21-27. (Соавт. М. Жукибаев).

74. Historical experience of the transformation of the industrial structure of formerly backward regions. – Alma-Ata, 1970. – 12 p. (Co-author S.B. Baishev).

1971

75. Бағыт-социалистік интеграция // Социалистік Қазақстан. – 1971. – 2 желтоқсан.

76. Отраслевая структура общественного производства и народнохозяйственные пропорции // Народное хозяйство Казахстана. – 1971. – № 1. – С. 84-90.

1972

77. Австрия мектебі // ҚСЭ. – Алматы, 1972. – 1 том. – 63 б.
78. Аграрлық мәселе және маркстің сыншылары // Сонда. – 93 б.
79. Азаттық алған елдердің даму теориясы // Сонда. – 131 б.
80. Африка бірлігі Ұйымы (АБҰ) // Сонда. – 607 б.
81. Африка даму банкісі (АДБ) // Сонда. – 608 б.
82. Қоғамдық өндірістің құрылымын жетілдіре берейік // Қазақстан коммунисті. – 1972. – № 4. – 55-59 б.
83. Казахская ССР в семье братских народов Советского Союза. – Минск, 1972. – 20 с.
84. Казахстан в системе межрайонных экономических связей // Образование СССР – торжество ленинской национальной политики: Межресп. науч.-теор. конференция. – Алма-Ата, 1972.
85. Основные пропорции и межотраслевые производственные связи общественного производства Казахской ССР (По материалам отчётного и планового межотраслевого баланса республики) // Экономический рост Казахстана (к 50-летию образования СССР). – Алма-Ата, 1972. – С. 61-83. (Соавт. Р.А. Камшибаев).
86. План социального развития коллектива Семипалатинского мясоконсервного комбината им. М.И. Калинина на 1971-1975 гг. – Алма-Ата – Семипалатинск, 1972. – 53 с. (Соавт.: З.Г. Жубанова, Л.И. Киселёва, М.Б. Черманова и др.).
87. Советский Казахстан (к 50-летию образования СССР). – Алма-Ата, 1972. – 29 с.
88. Социалистическая экономическая интеграция – основа ускоренного процесса экономики и укрепления единства стран социализма. – Алма-Ата, 1972. – 20 с.
89. Экономическая роль социалистического государства // Партийная жизнь Казахстана. – 1972. – № 1. – С. 61-66.

1973

90. Біріккен Ұлттар Ұйымының азық-түлік сауда және ауыл шаруашылық ұйымы (Фао) // ҚСЭ. – Алматы, 1973. – 2 т. – 563 б.
91. Біріккен Ұлттар Ұйымының сауда және даму жөніндегі конференциясы (ЮНКТАД) // Сонда. – 563 б.

92. Біріккен Ұлттар Ұйымының экономикалық комиссиялары // Сонда. – 564 б.

93. Дауэс жоспары // ҚСЭ. – Алматы, 1973. – 3 т. – 494 б.

94. Казахская ССР. Раздел «Народное хозяйство» // Ежегодник БСЭ. – М.: Сов. энциклопедия, 1973. – Вып. 17. – С. 124-125.

95. Опыт разработки плана социального развития коллектива Семипалатинского мясоконсервного комбината им. М.И. Калинина / КазНИИНТИ // Информ. лист. – 1973. – № 137. – 7 с.

96. Структура и эффективность межрайонных экономических связей Казахской ССР // Торжество ленинской национальной политики КПСС: Межресп. науч.-теор. конференция, посвящённая 50-летию образования СССР, 11-13 октября 1972. – Алма-Ата, 1973. – С. 137-141. (Соавт. Р.А. Камшибаев).

97. Улучшение условий труда и быта на производстве, укрепление здоровья трудящихся // Опыт социального планирования коллектива промышленного предприятия (на примере Семипалатинского мясоконсервного комбината им. М.И. Калинина): Метод. рекомендации. – Алма-Ата, 1973. – С. 45-63.

1974

98. Дүниежүзілік екі жүйенің экономикалық жарысы // ҚСЭ. – Алматы, 1974. – 4 т. – 51-52 б.

99. Дүниежүзілік капиталистік рынок // Сонда. – 52-53 б.

100. Жаңа экономикалық саясат // Сонда. – 290-291 б.

101. Капитализмнен социализмге өту дәуірі // ҚСЭ. – Алматы, 1974. – 5 т. – 244-245 б.

102. Капиталистік монополиялар // Сонда. – 249-251 б.

103. Кейншілдік // Сонда. – 345-346 б.

104. Классикалық буржуазиялық саяси экономика // Сонда. – 462-463 б.

105. Коммунизмнің материалдық-техникалық базасы // Сонда. – 533-534 б.

106. Өндіріс коллективінің әлеуметтік дамуын жоспарлаудың ғылыми-методикалық негізі // Қазақстандағы қоғамдық өндіріс тиімділігін арттыру жолдары. – Алматы, 1974. – 37-54 б.

107. Казахская ССР. Раздел «Народное хозяйство» // Ежегодник БСЭ. – М.: Сов. энциклопедия, 1974. – Вып. 18. – С. 126-128.

108. Планирование социального развития коллектива промышленного предприятия. – Алма-Ата, 1974. – С. 29-44.

109. Претворение в жизнь ленинского плана социалистической индустриализации на примере Казахстана // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1974. – № 3. – С. 29-36.

110. Производственный коллектив в системе общественных отношений развитого социализма // Вестник АН КазССР. – 1974. – № 6. – С. 29-36.

111. Социальное планирование в производственных коллективах [промышленных предприятий республики] // Партийная жизнь Казахстана. – 1974. – № 8. – С. 70-75.

112. Социальное развитие производственного коллектива и повышение творческой активности трудящихся. – Алма-Ата, 1974. – 18 с.

113. Структура и система показателей плана социального развития [производственных коллективов] // Народное хозяйство Казахстана. – 1974. – № 6. – С. 31-35.

114. Экономика Казахстана в период развития социалистического общества (1946-1966). Народное хозяйство Казахстана в период развитого социализма // Очерки экономической истории Казахской ССР. – Алма-Ата, 1974. – С. 243-261, 295-315.

1975

115. Құн заңы // ҚСЭ. – Алматы, 1975. – 7 т. – 40 б.

116. Халық шаруашылығы. Өнеркәсібі // ҚСЭ. – Алматы, 1975. – 6 т. – 271-274 б.

117. Казахская ССР. Раздел «Народное хозяйство» // Ежегодник БСЭ. – М.: Сов. энциклопедия, 1975. – Вып. 19. – С. 128-130.

118. К вопросу об обеспечении кадрами сельского хозяйства Северного Казахстана // Проблемы преодоления социально-экономических различий между городом и деревней: Всесоюз. науч. конференция. – М., 1975. – Вып. 1. – С. 139-143.

119. Научно-технический прогресс и совершенствование

социальной структуры коллектива. – Алма-Ата, 1975. – 18 с. (Соавт.: Н.Д. Лигай, А.М. Бернштам).

120. О социально-экономическом аспекте регионального развития в период развитого социализма // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1975. – № 3. – С. 20-29.

121. Труд и социальная структура производственного коллектива. – Алма-Ата, 1975. – 18 с. (Соавт.: Н.Д. Лигай, А.М. Бернштам).

122. Экономическая интеграция: два типа сотрудничества // Партийная жизнь Казахстана. – 1975. – № 1. – С. 82-87.

1976

123. Өндірістік қатынастардың өндіргіш күштер сипатына және дәрежесіне сай келу заңы // ҚСЭ. – Алматы, 1976. – 9 т. – 22 б.

124. Өнеркәсіп // Сонда. – 28-33 б.

125. Өнеркәсіп бірлестігі // Сонда. – 33 б.

126. Өнеркәсіп экономикасы // Сонда. – 40 б.

127. Өнеркәсіпті национализациялау // Сонда. – 39-40 б.

128. Өнімді еңбек // Сонда. – 44-45 б.

129. К вопросу об уровне и совершенствовании жилищно-коммунального и бытового обслуживания КазССР // Социально-экономические проблемы непродушенной сферы и сферы услуг в свете решений XXV съезда КПСС: Всесоюз. науч. конференция – Львов, 1976.

130. Казахская ССР. Раздел «Народное хозяйство» // Ежегодник БСЭ. – М.: Сов. энциклопедия, 1976. – Вып. 20. – С. 124-126.

131. Культурно-технический уровень и рациональное использование труда рабочей молодёжи в промышленности Казахской ССР: Аналит. обзор. – Алма-Ата, 1976. – 67 с. (Соавт. А.Х. Аттапханов).

132. Регулирование социальных процессов на Джекказганском горно-металлургическом комбинате им. К.И. Сатпаева. – Алма-Ата, 1976. – 27 с. (Соавт.: Л.И. Киселёва, А.Х. Аттапханов, С.Н. Карасаева).

1977

133. Социализмнің дүние жүзілік системасы // ҚСЭ. – Алматы, 1976. – 10 т. – 360-361 б.
134. Социалистік елдердің экономикалық қарым-қатынасы // Сонда. – 362-363 б.
135. Социалистік елдердің экономикалық реформалары // Сонда. – 363 б.
136. Социалистік және дамып келе жатқан елдердің экономикалық қарым-қатынасы // Сонда. – 364-365 б.
137. Социалистік мемлекеттік өндірістік кәсіпорын // Сонда. – 368 б.
138. Социалистік шаруашылықта бағаның құралуы // Сонда. – 373-374 б.
139. Ұлттық байлық // ҚСЭ. – Алматы, 1977. – 11 т. – 353 б.
140. Казахская ССР. Раздел «Народное хозяйство» // Ежегодник БСЭ. – М.: Сов. энциклопедия, 1977. – Вып. 21. – С. 122-124.
141. Научно-технический прогресс и качественный рост рабочего класса // Партийная жизнь Казахстана. – 1977. – № 2. – С. 83-87.
142. Социалистическая индустриализация республики. Народное хозяйство Казахстана в годы Великой Отечественной войны и послевоенный период (1941-1970 гг.) // Экономика Казахстана за 60 лет: Становление и развитие. – Алма-Ата, 1977. – С. 34-46, 55-80.
143. Социальные вопросы повышения культурно-технического уровня рабочего класса // Социально-экономические вопросы развития Казахстана в период развитого социализма (60-70-е годы). – Алма-Ата: Наука, 1977. – С. 101-133. (Соавт. А.Х. Аттапханов).

1978

144. Экономикалық заңдар // ҚСЭ. – Алматы, 1978. – 12 т. – 391-392 б.

1979

145. Республиканы социалистік индустрияландыру. Қазақстан халық шаруашылығы ұлы Отан соғысы жылдарында және соғыстан кейінгі дәуірде (1941-1970 жылдар) // Қазақстан экономикасы 60 жылда: қалыптасуы және дамуы. – Алматы: Ғылым, 1979. – 34-45, 54-78 б.

146. Закономерности и проблемы индустриального роста Казахстана в период развитого социализма: Автореф. дис. ... д-ра экон. наук / АН КазССР. Ин-т экономики. – Алма-Ата, 1979. – 49 с.

1980

147. Өнеркәсіп // Қазақ ССР энциклопедиялық анықтамалық. – Алматы, 1980. – 324-326 б. (Соавт. С. Кұлпыбаев).

148. Расширенное социалистическое воспроизводство в Казахской ССР (к 60-летию КазССР и Компартии Казахстана). – Алма-Ата, 1980. – Глава VIII. Отраслевая структура промышленности, её развитие и дальнейшее совершенствование. – С. 198-217.

1981

149. Полезное исследование [Рец. на кн.:] Пуриц В.Н., Фурсов В.Г. Хозяйственный расчёт в промышленности Казахстана. Алма-Ата, 1981. // Казахстанская правда. – 1981. – 21 декабря.

1982

150. Партияның қазіргі кезеңдегі әлеуметтік саясаты // Социалистік Қазақстан. – 1981. – 1 қазан.

151. Внутрирайонные проблемы социально-экономического развития Казахской ССР: Научный доклад / Ин-т экономики АН КазССР. – Алма-Ата, 1982. – 51 с.

152. План социально-экономического развития г. Аркалык на 1981-1985 гг. – Алма-Ата: Наука, 1982. – 51 с.

1983

153. К проблеме выравнивания уровней социально-экономического развития союзных республик и крупных регионов // Проблемы развития социальной однородности развитого социализма. – М., 1983. – С. 162-170.

154. Марксизм о роли субъективного фактора в использовании экономических законов социализма [К 165-летию со дня рождения и 100-летию со дня смерти Карла Маркса] // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1983. – № 4. – С. 7-12.

155. Предметы народного потребления и сфера услуг // Комплексная программа НТП СССР на 1986-2005 гг. Региональный раздел 4.6. Комплексная программа НТП Казахской ССР. – М., 1983. – С. 248-257. (Соавт. К.К. Курманалиев).

156. Проблемы выравнивания региональных комплексов отраслей группы «Б» // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1983. – № 5. – С. 44-50. (Соавт. С.Б. Шалбаев).

157. Проблемы инфраструктуры союзной республики // Вестник АН КазССР. – 1983. – № 6. – С. 43-48. (Соавт. Л.И. Киселёва).

158. Социально-экономические критерии сбалансированности регионального воспроизводства и проблема выравнивания социалистического образа жизни // Закономерности интенсификации социалистического воспроизводства: Всесоюз. науч. конференция. – Л., 1983. – Т. 2. Социальные аспекты интенсификации и закономерности развития социалистического образа жизни. – С. 113-116.

159. Социальные проблемы повышения народного благосостояния и развитие культуры // Комплексная программа НТП СССР на 1986-2005 гг. Региональный раздел 4.6. Комплексная программа НТП Казахской ССР. – М., 1983. – С. 347-362. (Соавт. А.С. Сактапов).

1984

160. Өндірістік қатынастарды серпінді дамыту бағытымен // Қазақстан коммунисті. – 1984. – № 4. – 72-78 б.

161. Исследование проблем развития транспорта республики [Рец. на кн.:] Беккулов А.Б. Проблемы развития транспорта Казахстана. Алма-Ата, 1984 // Народное хозяйство Казахстана. – 1984. – № 10. – С. 79-80. (Соавт. С.Ж. Темиргалиев).

162. Концепция выравнивания социально-экономического развития регионов и система его уровневых показателей // Пути дальнейшего развития и повышения эффективности социально-экономического планирования в трудовых коллективах, отраслях, регионах: Всесоюз. конференция. – М., 1984. – 0,3 п.л.

163. На новом этапе (об экономической стратегии КПСС). – Алма-Ата: Знание, 1984. – 20 с.

164. Социально-экономические критерии и показатели развития

регионального комплекса отраслей группы «Б» // Пути дальнейшего развития эффективности социально-экономического планирования в трудовых коллективах, отраслях, регионах: Всесоюз. конференция. – М., 1984. – 0,2 п.л. (Соавт. С.Б. Шалбаев).

165. Экономическая стратегия КПСС в период развитого социализма // Проблемы теории и практики развитого социализма: Науч.-теор. конференция. – Алма-Ата, 1984. – С. 12-23.

1985

166. Үнем мен ұқыптылық – социалистік шаруашылықты жүргізу әдісі // Қазақстан коммунисті. – 1985. – № 10. – 50-55 б.

167. Экономиканы интенсивтендіру – өркендеуіміздің басты бағыты // Социалистік Қазақстан. – 1985. – 22 қараша.

168. Актуальные направления научно-технического прогресса в народном хозяйстве Казахстана // Актуальные направления научно-технического прогресса в народном хозяйстве Казахстана. – Алма-Ата, 1985. – С. 3-14.

169. Диалектика объективного и субъективного в механизме действия и использования экономических законов социализма // Методологические проблемы развития научного познания: Материалы Респ. совета методологических семинаров при президиуме АН КазССР. – Алма-Ата: Наука, 1985. – С. 130-140.

170. Личность – коллектив – общество [Беседа с заместителем директора Института экономики АН КазССР А.К. Кошановым] / Записала Г. Рахметова // Ленинская смена. – 1985. – 7 декабря.

171. Проблема выравнивания этносоциальной структуры рабочего класса союзных республик // Вестник АН КазССР. – 1985. – № 11. – С. 56-63. (Соавт. А.Х. Атапханов).

172. Пути ускорения развития целинных сёл [Рец. на кн.:] Аубакиров Я.И. Социально-экономические преобразования в сельском хозяйстве Казахстана. Алма-Ата, 1984 // Народное хозяйство Казахстана. – 1985. – № 12. – С. 74-75. (Соавт. Е. Арынов).

173. Региональные проблемы формирования и совершенствования социалистического образа жизни // Роль потребительской кооперации в становлении и развитии социалистического образа жизни: Всесоюз. науч.-теор. конференция. – Караганда, 1985. – С. 64-73.

174. [Рец. на кн.:] Алимбаев А.А. Социально-экономические проблемы технического прогресса: Методология исследования. Алма-Ата: Наука, 1983 // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1985. – № 1. – С. 77-79.

175. [Рец. на кн.:] Шим П.С., Мунатаев М.М., Пак Л.А. и др. Производительность труда в условиях интенсификации производства. Алма-Ата, 1985 // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1985. – № 6. – С. 80-81. (Соавт. А.М. Учкемпирова).

176. Современное состояние и пути укрепления социально-экономических основ социалистического образа жизни в Кокчетавской области: Научный доклад. – Алма-Ата, 1985. – 49 с.

177. Современное состояние и пути укрепления социально-экономических основ социалистического образа жизни в Чимкентской области: Научный доклад. – Алма-Ата, 1985. – 61 с.

178. Состояние и проблемы развития отраслей инфраструктуры в Казахстане: Аналит. обзор / КазНИИТИ. – Алма-Ата, 1985. – 68 с. (Соавт. Л.И. Киселёва).

179. Социально-экономические аспекты природоохранной деятельности // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1985. – № 5. – С. 50-56. (Соавт. В.И. Редозубова).

180. Социально-экономические цели развития административного района и формирование условий жизнедеятельности личности // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1985. – № 4. – С. 3-9.

1986

181. Жизненно важное дело. – Алма-Ата, 1986. – 40 с.

182. Интенсификация производства – основа ускорения экономического и социального развития страны // Народное хозяйство Казахстана. – 1986. – № 11. – С. 61-70.

183. Комплексная программа научно-технического прогресса СССР на 1991-2010 гг. (по пятилетиям). Концепция регионального раздела 4.5. Комплексная программа научно-технического прогресса Казахской ССР. – М., 1986. – 78 с. (Коллектив авторов).

184. Концепция ускорения: пути решения. – Алма-Ата: Казахстан, 1986. – 56 с.

185. Концепция ускорения социально-экономического развития – стержень экономической стратегии КПСС // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1986. – № 2. – С. 11-19.

186. Об учёте региональных факторов в планомерном сближении и выравнивании территориальных различий уровня жизни // Территориальные проблемы планирования социального развития и повышения уровня жизни народа: Всесоюз. науч.-практ. совещание. – М., 1986. – Ч. 1. – С. 34-38.

187. Социально-экономические цели развития региона и формирования условий жизнедеятельности личности // Социально-экономические аспекты социалистического образа жизни. – М., 1986. – С. 195-207.

188. Социальные проблемы повышения народного благосостояния и развитие культуры // Комплексная программа научно-технического прогресса Казахской ССР на 1991-2010 гг. (по пятилетиям). Концепция. – Алма-Ата, 1986. – С. 174-182. (Соавт. А.Х. Агтапханов).

189. Трудовой образ жизни: Пути формирования и совершенствования: Науч.-аналит. обзор. – Алма-Ата: Ғылым, 1986. – 29 с. (Соавт. А.Х. Агтапханов).

1987

190. Бетбұрыс кезеңіндегі ұлттық процесстер проблемасы [«Дөңгелек үстел басындағы пікір алысу»] // Қазақстан коммунисті. – 1987. – № 7. – 71-87 б.

191. Біртұтас халық шаруашылық комплексі // Қазақ ССР: Қысқаша энциклопедия. – Алматы, 1987. – 2 т. – 152-153 б.

192. Дүниежүзілік екі системаның экономикалық жарысы // Сонда. – 174-175 б.

193. Дүниежүзілік социалистік шаруашылық жүйесі // Сонда. – 176 б.

194. Жаңа экономикалық саясат // Сонда. – 212-213 б.

195. Коммунизмнің материалдық-техникалық базасы // Сонда. – 270-271 б.

196. Қазақ ССР-і елдің біртұтас халық шаруашылығы комплексінде // Қазақстан үгітшісі. – 1987. – № 17. – 18-22 б.

197. Одақтас республикалардың экономикалық даму дәрежесін теңестіру // Қазақ ССР: Қысқаша энциклопедия. – Алматы, 1987. – 2 т. – 411 б.

198. В интересах советских людей // Партийная жизнь Казахстана. – 1987. – № 4. – С. 87-92.

199. Выравнивание региональных уровней общественного труда и проблема эффективности использования трудового потенциала // Трудовой потенциал советского общества: Всесоюз. науч.-практ. конференция, г. Суздаль, 6-9 октября 1987 г. – М., 1987. – Т. 2, ч. 2. – С. 123-126.

200. Казахская ССР в едином народнохозяйственном комплексе страны // Агитатор Казахстана. – 1987. – № 17. – С. 18-22.

201. [Рец. на кн.:] Кажмуратов К.К. Научно-технический и производственный потенциал. Алма-Ата: Наука, 1986 // Вестник АН КазССР. – 1987. – № 3. – С. 81-82.

202. Роль индустриального рабочего класса в выравнивании социальной структуры союзных республик (на примере Казахской ССР) // Проблемы совершенствования социально-классовых отношений в советском обществе: Всесоюз. конференция, г. Харьков, 22-24 сентября 1987 г. – М., 1987. – Раздел. 2. – С. 55-58.

203. Сергали Есбембетович Толыбеков [К 80-летию со дня рождения] // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1987. – № 3. – С. 91-92.

204. Современное состояние и пути укрепления социально-экономических основ социалистического образа жизни трудящихся Актюбинской области: Науч. доклад. – Алма-Ата, 1987. – 99 с.

205. Социально-экономические основы совершенствования сельского образа жизни в регионе // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1987. – № 4. – С. 53-61. (Соавт. Е.М. Арынов).

206. Социально-экономические стимулы интенсивного труда и активизация человеческого фактора // Интенсификация и повышение эффективности общественного производства на основе ускорения научно-технического прогресса: Респ. науч.-практ. конференция. – Алма-Ата, 1987. – Секция 1. Интенсификация и повышение эффективности промышленного производства Казахской ССР. – С. 18-20.

1988

207. Қуатты тұтқа қозғалуға тиіс [Шаруашылық жүргізудің жаңа әдістері туралы] // Лениншіл жас. – 1988. – 1 шілде.

208. Маркстің ілімі – құдіретті ілім // Қазақстан коммунисті. – 1988. – № 5. – 9-16 б.

209. Выравнивание уровней экономического развития союзных республик // Казахская ССР: Краткая энциклопедия. – Алма-Ата, 1988. – Т. 2. – С. 137-138.

210. К вопросу о сближении социально-экономических условий образа жизни в различных регионах // Пути совершенствования социалистического образа жизни в период перестройки: Всесоюз. науч.-практ. конференция. – М., 1988. – Раздел IV. Региональные и национальные особенности социалистического образа жизни. – С. 50-52.

211. Комплексная программа научно-технического прогресса СССР на 1991-2010 гг. (по пятилетиям). Региональный раздел 4.5. Комплексная программа научно-технического прогресса Казахской ССР. – М., 1988. – 192 с. (Коллектив авторов).

212. Материально-техническая база коммунизма // Казахская ССР: Краткая энциклопедия. – Алма-Ата, 1988. – Т. 2. – С. 331.

213. Научно-практические аспекты внедрения результатов экономических исследований // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1988. – № 3. – С. 11-16.

214. Новая экономическая политика // Казахская ССР: Краткая энциклопедия. – Алма-Ата, 1988. – Т. 2. – С. 361-362.

215. О диалектике взаимосвязи категорий «личное потребление», «благополучие» и «всестороннее развитие личности» в условиях развивающегося социализма // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1988. – № 4. – С. 3-10. (Соавт. А.Б. Садвокасова).

216. [Рец. на кн.:] Кравцов А.Г. Научно-технический прогресс: закономерности проявления и использования. Алма-Ата: Наука, 1986 // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1988. – № 1. – С. 86-87.

217. Социально-экономические стимулы интенсивного труда и активизация человеческого фактора // Вестник АН КазССР. – 1988. – № 1. – С. 3-11.

218. Социальные проблемы повышения народного благосостояния и развития культуры // Комплексная программа научно-технического

прогресса СССР на 1991-2010 гг. – Алма-Ата, 1988. – Книга 3. Научно-технический прогресс и проблемы социально-экономического развития. – С. 26-47. (Соавт.: А.Х. Агтапханов, А.С. Сактапов, Н.А. Вострикова).

219. Торгово-промышленный комплекс // Комплексная программа научно-технического прогресса СССР на 1991-2020 гг. – Алма-Ата, 1988. – Книга 2, часть 3. Основные направления научно-технического прогресса в народном хозяйстве. – С. 3-38. (Соавт.: Н.К. Нурланова, С.Б. Шалбаев и др).

1989

220. Аймақтық интеграцияның артықшылықтары // Қазақстан коммунисі. – 1989. – № 9. – 17-24 б.

221. Қазақ ССР Ғылым академиясының академигі С.Б. Бәйішевтің ғылыми және қоғамдық қызметінің қысқаша очеркі // Сақтаған Бәйішұлы Бәйішев: Биобиблиографиялық көрсеткіш. – Алматы, 1989. – 14-20 б. (Соавт. М.Б. Шорманова).

222. Большие проблемы малых городов // Народное хозяйство Казахстана. – 1989. – № 7. – С. 45-46. (Соавт. М.Х. Айдарханов).

223. Выступление на выездном заседании президиума АН КазССР [Караганда, 2-3 февраля] // Вестник АН КазССР. – 1989. – № 5. – С. 11-13.

224. Выступление на сессии Общего собрания Академии наук КазССР [23-24 ноября 1988 г.] // Вестник АН КазССР. – 1989. – № 2. – С. 69-72.

225. Институт экономики // Казахская ССР: Краткая энциклопедия. – Алма-Ата, 1989. – Т. 3. – С. 228.

226. Использование свободного времени и удовлетворение социально-культурных потребностей трудящихся – важная характеристика образа жизни в регионе // Региональные проблемы выравнивания социалистического образа жизни (на примере Казахской ССР). – Алма-Ата: Наука, 1989. – С. 267-302. (Соавт.: Е.Ш. Алиев, К.Я. Аубакиров).

227. К вопросу о сближении социально-экономических условий образа жизни в различных регионах // Пути совершенствования соци-

алистического образа жизни в период перестройки: Всесоюз. конференция. – Кишинёв, 1989. (Соавт. А.Х. Атапханов).

228. Казахская ССР. Региональные проблемы научно-технического прогресса СССР. Раздел 6.5. – М., 1989. – С. 471-484. (Соавт. К.К. Кажмуратов).

229. Концепция самоуправления и самофинансирования Казахской ССР [Основные положения] // Казахстанская правда. – 1989. – 17 сентября.

230. Краткий очерк научной и общественной деятельности академика Академии наук Казахской ССР С.Б. Баишева // Сактаган Баишевич Баишев: Биобиблиографический указатель. – Алма-Ата, 1989. – С. 21-27. (Соавт. М.Б. Черманова).

231. На пути к региональному самоуправлению // Казахстанская правда. – 1989. – 26 мая. (Соавт. Т.А. Ашимбаев).

232. Научно-технический прогресс и трудовой образ жизни // Известия АН КазССР. Серия обществ. наук. – 1989. – № 1. – С. 50-56.

233. Научно-техническое обслуживание производства в промышленности Казахстана // Кардинальная экономическая реформа и управление научно-техническим прогрессом в регионе: Всесоюз. науч.-практ. конференция учёных. – Алма-Ата, 1989. – Ч. 1. – С. 41-44. (Соавт. К.К. Кажмуратов).

234. О задачах партийных организаций республики по ускорению внедрения хозяйственного расчёта в основных производственных звеньях: Материалы совещания / КазНИИНТИ. – Алма-Ата, 1989. – С. 78-83.

235. Предисловие // Баишев С.Б. Очерки экономической истории Казахстана: Избранные труды. – Алма-Ата, 1989. – С. 5-9. (Соавт. М.Б. Черманова).

236. Регион в системе социалистических производственных отношений и социально-экономические проблемы выравнивания образа жизни // Региональные проблемы выравнивания социалистического образа жизни (на примере Казахской ССР). – Алма-Ата: Наука, 1989. – С. 10-72.

237. Социальная неоднородность труда и преодоление межрайонных социально-экономических диспропорций // Планирование соци-

ального развития, занятости населения и повышения народного благосостояния: Междунар. совещание институтов и плановых органов соцстран. – М., 1989. – С. 30-32.

238. Социально-экономический прогресс и экономический суверенитет Казахской ССР // Экономика и национальные отношения: Материалы Всесоюз. круглого стола. – М., 1989.

239. Средняя Азия и Казахстан: приоритеты и альтернативные решения: Всесоюз. круглый стол, посвящённый актуальным проблемам социально-экономического развития региона // Коммунист. – 1989. – № 14. – С. 26, 35, 42, (23-43).

240. Экономические методы управления: опыт и проблемы // К интересам и через интересы. – Алма-Ата: Казахстан, 1989. – 0.5 п.л.

1990

241. Әлеуметтік әділет талабы: Жұмысшы табының ұлттық кадрларын қалай қалыптастырамыз? // Социалистік Қазақстан. – 1990. – 3 маусым.

242. Индустрияландыру: тәжірибе мен проблемалар // Қазақстан коммунисті. – 1990. – № 10. – 11-16 б.

243. Казахстан и внешний рынок: О концепции развития экономических связей // Партийная жизнь Казахстана. – 1990. – № 11. – С. 44-48. (Соавт. Б.Д. Хусаинов).

244. Ленинские идеи фактического равенства союзных республик // Вестник АН КазССР. – 1990. – № 10. – С. 5-13.

245. На пути к переменам. Каким?... [Круглый стол «Э» и «Ж»] // Экономика и жизнь. – 1990. – № 11. – С. 18-32. (Соавт.: С.У. Джандосов, Б.К. Иришев, Е.Ж. Дербисов и др.).

246. На пути к рыночным отношениям // Экономика и жизнь. – 1990. – № 6. – С. 29-32. (Соавт. Н. Радостовец).

247. О научно-организационной деятельности президиума АН КазССР в 1989 г. // Вестник АН КазССР. – 1990. – № 8. – С. 26-40.

248. Общественные фонды потребления в системе регионального хозрасчёта // Вестник АН КазССР. – 1990. – № 7. – С. 20-28. (Соавт. Н.Б. Кульджанов).

249. Основные принципы деятельности АН КазССР в условиях

перехода к рыночной экономике // Вестник АН КазССР. – 1990. – № 11. – С. 4-14.

250. Сильная республика – сильный центр [Об экон. реформе] // Экономика и жизнь. – 1990. – № 1. – С. 27-31.

251. Социально-экономические проблемы регионов в условиях перехода к регулируемому рынку // Социально-экономическое развитие областей в условиях самоуправления и самофинансирования: проблемы и пути решения: Регион. науч.-практ. конференция. – Караганда, 1990. – С. 12-32. (Соавт. С.С. Сатубалдин).

1991

252. Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің III Пленумда [1991 жылғы 9 ақпанда болған пленумда сөйлеген сөзі] // Социалистік Қазақстан. – 1991. – 14 ақпан.

253. Нарықтық экономиканың түсіндірме сөздігі. – Алматы, 1991. – 87 б. (Соавт.: К. Қажымұратов, Е. Сағымбаев, Е. Арынов).

254. Ұлттың әлеуметтік жағдайы [Жаңа экон. қатынастарға қарай бет бұру] // Қазақстан коммунисті. – 1991. – № 9 – 54-60 б.

255. В этой сложной ситуации Казахстан последовательно проводит курс на создание единого экономического пространства для суверенных государств // Казахстанская правда. – 1991. – 28 ноября. (Соавт. У.М. Султангазин).

256. Выступление на Республиканском совещании обществоведов [Алма-Ата, 5 января 1991 г.] // Вестник АН КазССР. – 1991. – № 3. – С. 35-39.

257. Выступление на сессии Общего собрания Академии наук Казахской ССР [3-4 апреля 1991 г.] // Вестник АН КазССР. – 1991. – № 6. – С. 52-55.

258. Казахстан на пути к рынку. – Алма-Ата, 1991. – Ч. 1. – 247 с.; Ч. 2. – 247 с. (Соавт.: Е.М. Арынов, Т.А. Ашимбаев, М.Г. Исаева).

259. Концептуальные вопросы социально-экономического развития республик Средней Азии и Казахстана // Актуальные проблемы радикальной экономической реформы. СОПС при Госплане СССР. – М. 1991. – 0.5 п.л.

260. Межрегиональная интеграция // Казахстанская правда. – 1991. – 28 февраля.

261. Переход к рынку и суверенитет республики // Партийная жизнь Казахстана. – 1991. – № 7. – С. 42-47.

262. Переход Казахской ССР к рыночной экономике: Научный доклад. – Алма-Ата, 1991. – 47 с.

263. Преобразование отношений собственности и развитие новых форм хозяйствования // Рынок: новые формы хозяйствования и научно-технический прогресс: Всесоюз. науч.-практ. конференция. – Алма-Ата, 1991. – 24 с.

264. Проблема перехода к рынку. Что день грядущий нам готовит? // Бірлесу. – 1991. – 28 февраля, 14 марта.

265. Региональные проблемы разгосударствления и приватизации // Обновление советского общества: проблемы и варианты: Междунар. науч. конференция. – М., 1991. – 14 с.

266. Речь на III пленуме ЦК КП Казахстана // Казахстанская правда. – 1991. – 13 февраля.

267. Собственность и собственники – фундаментальная основа национальной государственности // Панорама. – 1991. – № 4.

268. Социально-экономические проблемы Западного Казахстана в условиях самоуправления и самофинансирования // Проблемы развития производительных сил Западного Казахстана: Выездная сессия Общего собрания АН КазССР, г. Гурьев. – Алма-Ата, 1991. – С. 171-178.

269. Стратегия и экономические предпосылки развития рыночных отношений // Казахстан на пути к рынку. – Алма-Ата, 1991. – Ч. 1. – С. 5-23.

270. Стратегия региональной интеграции государств Центральной Азии // Экономика Таджикистана: стратегия развития. – 1991. – № 4.

271. Чем измерить эффективность науки? // Экономика и жизнь. – 1991. – № 8. – С. 31-34.

1992

272. Вопросы становления малого бизнеса [Республики Средней Азии и Казахстан] // Экономист. – 1992. – № 2. – С. 77-81.

273. Выступление на сессии Общего собрания Академии наук Республики Казахстан [30 января 1992 г.] // Вестник АН КазССР. – 1992. – № 3. – С. 29-33.

274. Какая антикризисная программа нам нужна? // Казахстанская правда. – 1992. – 13 ноября.

275. Механизм регулирования занятости в условиях рыночной экономики // Вопросы экономики (Москва). – 1992. – № 7. – С. 50-54. (Соавт. К.А. Ибрагимова).

276. Научно-техническая политика суверенного Казахстана // Свободная мысль. – 1992. – № 8. – С. 44-50. (Соавт. К.К. Кажмуратов).

277. Основные проблемы и задачи развития экономической науки в условиях перехода к рынку // Вестник АН РК. – 1992. – № 1. – С. 21- 29.

278. Приватизация – проблема многогранная // Экономика и жизнь. – 1992. – № 3. – С. 33-35.

279. Региональные проблемы разгосударствления и приватизации // На переломе. Сборник. Стенограмма Междунар. науч. конференции «Обновление советского общества: проблемы и варианты». – М., 1992. – С. 16-22, 115, 119, 120, 126, 127, 132, 142, 144, 155, 156, 164-166, 172-178, 192, 193.

280. Слово об институте [К 40-летию со дня основания Института экономики Национальной академии наук Республики Казахстан] // Известия АН РК. Серия обществ. наук. – 1992. – № 5. – С. 88-91.

281. «Утечка мозгов» и судьба науки // Мысль (Алматы). – 1992. – № 4. – С. 7-8.

282. Экономика Казахстана и пути сотрудничества с Японией [Интервью] // Нихан Кейзай Синбун. – 1992. – 22 сентября (на яп. яз.).

283. Экономические возможности Казахстана [Интервью] // Нихан Кейзай Синбун. – 1992. – 7 октября.

284. Экономический потенциал Казахстана и его экспортные возможности // Внешнеэкономические и торговые связи с Россией, Восточной Европой и Центральной Азией. – 1992. – № 9. – С. 14-21.

1993

285. Нарықтық экономика терминдерін дұрыс қалыптастырайық: Тәржімелік тәжірибелерден // Ана тілі. – 1993. – 11 қараша. (Соавт. А. Әбдірахманұлы).

286. Весь вопрос в том, чтобы приватизация «вторглась» на рабочее место // Казахстанская правда. – 1993. – 22 апреля.

287. Выступление на сессии Общего собрания Академии наук Республики Казахстан [29 декабря 1992 г.] // Вестник АН КазССР. – 1993. – № 2. – С. 32-35.

288. Казахская диаспора Монголии: социально-экономическое положение и миграционные установки. – Ульгий–Алматы, 1993. – 45 с. (Соавт. К. Бодауханулы).

289. Наука и переход к рынку [Интервью] // Гуанминь жибао. – 1993. – 24 октября.

290. Некоторые проблемы перехода Казахстана к рыночной экономике // Актуальные проблемы профдвижения Казахстана в условиях перехода к рыночной экономике: Междунар. науч.-практ. конференция. – Алматы, 1993.

291. Оценка имущества: от приблизительной – к реальной // Вопросы экономики (Москва). – 1993. – № 12. – С. 8-14. (Соавт. Н. Рахметова).

292. Проблемы и перспективы совместного предпринимательства в Казахстане // Внешнеэкономические и торговые связи с Россией, Восточной Европой и Центральной Азией. – 1993. – № 3. – С. 113-123.

293. Проблемы рыночных преобразований экономики Казахстана / КИМЭП. – Алматы, 1993. – 43 с.

294. Развитие научно-технического потенциала РК и создание НАН РК [Выступление на сессии Общего собрания АН РК] // Вестник АН РК. – 1993. – № 2. – С. 25-50.

295. Региональная политика Республики Казахстан [Об экономических реформах] // Экономист. – 1993. – № 12. – С. 19-30. (Соавт. М.Г. Исаева).

296. Рыночные реформы в Казахстане // Гуанминь жибао. – 1993. – 24 октября.

297. Совместное предпринимательство в Казахстане // Общество и экономика (Москва). – 1993. – № 6. – С. 56-69. (Соавт. Н.К. Нурланова).

298. Стратегические задачи экономического развития Казахстана: о путях выхода из кризиса и реализации национальных программ // Известия НАН РК. Серия обществ. наук. – 1993. – № 2. – С. 3-11.

299. Экономика областей Казахстана на путях перехода к рынку:

состояние и проблемы // Экономика региона в условиях перехода к рынку: Науч. конференция. – Алматы, 1993. – С. 3-18. (Соавт. М.Г. Исаева).

1994

300. Нарықтық экономика терминдерінің сөздігі // Ана тілі. – 1994. – 10 наурыз. (Соавт.: А. Әбдірахманов, Қ. Қажымуратов, Е. Сағымбаев).

301. Экономикалық теория және реформа [Сұхбат] / Әңг. Н. Райханов, Е. Жаңатаев // Ақиқат. – 1994. – № 11. – 15-19 б.

302. Выступление на сессии Общего собрания Национальной академии наук Республики Казахстан [22 апреля 1994 г.] // Вестник НАН РК. – 1994. – № 4. – С. 6-9.

303. Горькие плоды рыночного романтизма // Казахстанская правда. – 1994. – 20 декабря.

304. Переход к рынку: проблемы и перспективы // Мысль. – 1994. – № 1. – С. 54-58.

305. Проблемы внешнеэкономической деятельности, её приоритеты и эффективность // Актуальные правоохранительные проблемы суверенного Казахстана: Респ. семинар-совещание работников органов прокуратуры РК. – Алматы, 1994.

306. Проблемы рыночного преобразования экономики Казахстана // Вопросы экономики (Москва). – 1994. – № 3. – С. 91-102.

307. Реформирование экономики Казахстана: итоги и перспективы [Материалы круглого стола] // Экономика и жизнь. – 1994. – № 5. – С. 10-47.

308. Современная экономическая ситуация в молодых государствах Центральной Азии. – Пекин, 1994. – 18 с. (на кит. яз.).

309. Современное экономическое положение в молодых государствах Центральной Азии // Роль и место Центральной Азии и Казахстана в новых условиях формирования демократических государств: Междунар. конференция / Вашингтонский ун-т, Нацбюро азиатских исследований. – Алматы, 1994. – 18 с.

310. Структура экономики Казахстана в новой системе интеграции государств Центральной Азии // Общество и экономика (Москва). – 1994. – № 3-4. – С. 28-38. (Соавт. Б.К. Казбеков).

311. Экономическая интеграция: начало и перспективы // Мысль. – 1994. – № 12. – С. 45-50. (Соавт. Б.К. Казбеков).

312. Экономическое положение в молодых государствах Средней Азии // Проблемы Восточной Европы и Средней Азии. – 1994. – № 1. – С. 31-40 (на кит. яз.).

313. The present-day economic situation and perspectives of development of Kazakhstan national economy // Materials of the Institute of Economy of Eastern Europe & Central Asia. ROTOBO Society. – Tokyo, 1994. – 24 p.

314. The present-day economic situation in the newly-born states of Central Asia // Role of Kazakhstan in the new conditions of forming the democratic states: International conference / Washington University, National Bureau of Asia Researches. – Almaty, 1994. – 18 p.

315. Republic of Kazakhstan: Factors of economic development // Transition period in Europe and Central Asia. OUN. – New-York (USA), 1994. – 32 p.

1995

316. Кәсіпкерлік кеңістігі // Егемен Қазақстан. – 1995. – 25 шілде.

317. Қоғамдық ғылым мен ғылыми қауымдастық... // Ақиқат. – 1995. – № 7. – 12-18 б.

318. Экономикалық теория және реформа / Әңг. С. Ақтаев, әңгімені жазып алғандар: Н. Қыдырова, Н. Райханов // Ақиқат. – 1995. – № 12. – 3-17 б. (Соавт.: Я.А. Әубәкіров, А. Есентүгелов, Е. Жатқанбаев).

319. Выступление участников годичной сессии Общего собрания Национальной академии наук Республики Казахстан // Вестник НАН РК. – 1995. – № 5. – С. 19-21.

320. Новые подходы к макроэкономической стабилизации в Казахстане: проблемы экономики переходного периода // Известия НАН РК. Серия обществ. наук. – 1995. – № 3. – С. 10-18. (Соавт. Б.К. Казбеков).

321. Организационно-экономические условия фондового рынка // Деловая неделя. – 1995. – 18 августа.

322. Основные направления формирования рынка ценных бумаг в Республике Казахстан // Деловая неделя. – 1995. – № 52. (Соавт.: А. Рамазанов, Ш. Мурзалина).

323. Темпы экономического спада могут быть замедлены // Панаорама. – 1995. – 21, 28 января.

324. Формирование модели смешанной экономики в Республике Казахстан [Науч.-исслед. проект] // Сұхбат. – 1995. – № 20 (16-22 мая). (Соавт.: А. Рамазанов, С. Бектемисова).

325. Формирование системы акционерных отношений в Казахстане // Сұхбат. – 1995. – № 6 (7-13 февраля). (Соавт.: А. Рамазанов, А. Бисембаев).

326. Цель одна – Основной закон должен действовать // Казахстанская правда. – 1995. – 26 июля.

327. Экономические основы акционерных отношений в Казахстане // Сұхбат. – 1995. – № 7 (14-20 февраля), № 8 (21-27 февраля). (Соавт.: А. Рамазанов, А. Бисембаев).

1996

328. Болашақ бағдарлары [«Ғасырлар тоғысында» атты кітап туралы пікір («Дөңгелек үстел»)] // Егемен Қазақстан. – 1996. – 17 шілде.

329. Выступление на сессии Общего собрания Академии наук Республики Казахстан [6 мая 1996 г.] // Вестник МН – АН РК. – 1996. – № 4. – С. 38-41.

330. Евразийская интеграция: идея, принципы и механизмы с учётом опыта ЕЭС // Интеграция экономики евразийских государств, проблемы и перспективы. – Алматы, 1996. – С. 33-41. (Соавт. Б.К. Казбеков).

331. Евразийская интеграция, опыт ЕЭС // Казахстанская правда. – 1996. – 30 мая. (Соавт. Б.К. Казбеков).

332. О самом неотложном [Высказывание о книге Н. Назарбаева «На пороге XXI века»] // Казахстанская правда. – 1996. – 17 июля.

333. Основные направления формирования рынка ценных бумаг в Республике Казахстан // Деловая неделя. – 1996. – 12, 26 января, 2 февраля. (Соавт.: А. Рамазанов, Ш. Омарбекова).

334. Отделение общественных наук // Национальная академия наук Республики Казахстан: Энциклопедический справочник. – Алматы, 1996. – С. 26-28.

335. Приоритеты и проблемы развития общественных наук //

Проблемы и пути научно-технического развития Республики Казахстан. – Алматы, 1996. – С. 288-295.

336. Стратегия совершенствования политики приватизации в РК // Интеграция экономики евразийских государств, проблемы и перспективы. – Алматы, 1996. – С. 147-158. (Соавт.: А. Рамазанов, В.Ю. Додонов).

337. Структура экономики Казахстана в новой системе интеграции государств Центральной Азии // Первая Центрально-Азиатская научно-практическая конференция по методологии прогнозирования и статистики. – Алматы, 1996. – С. 22-44.

338. Финансово-кредитные проблемы экономики в Казахстане // Проблемы макроэкономической стабилизации в формировании рыночных отношений в РК: Межвуз. конференция. – Караганда, 1996. – 0,3 п.л. (Соавт. Н.Н. Хамитов).

339. Euroasian integration: idea, principles and mechanisms taking into account experience of EES. – Almaty: Atakent, 1996. (Co-authors: B.K. Kazbekov, O. Zhigailo).

340. The policy of demonopolization and privatization in the Republic of Kazakhstan // Information systems for economics in transition. – India, New Delhi, 1996. – P. 117-124.

341. Privatization policy perfection in the Republic of Kazakhstan // Integration of economy of Eurasian states: problems and perspectives. – Almaty, 1996. – P. 125-134.

342. Reports of conference «Integration of economy of Eurasian states: problems and perspectives». – Almaty, 1996. – P. 26-34.

1997

343. Ғылымға риясыз адалдық [Экономика ғылымының докторы С.Е. Толыбековтің туғанына 90 жыл толуына] // Егемен Қазақстан. – 1997. – 12 наурыз. (Соавт. М.Б. Шорманова).

344. Мұхтар Әуезов және қазіргі дәуір // М. Әуезов – XX ғасырдың ұлы жазушысы және гуманисі. – Алматы, 1997. – 25-27 б.

345. Нарықтық қатынастар: тәжірибе, талап, тұтқа [Рец. кітапқа:] Сәбден О. XXI ғасырға қандай экономикамен кіреміз. Алматы, 1997 // Егемен Қазақстан. – 1997. – 24 шілде.

346. Выступление на сессии Общего собрания Академии наук Республики Казахстан [17 апреля 1997 г.] // Вестник МН – АН РК. – 1997. – № 3. – С. 26-33.

347. Проблемы «адаптированной» модернизации и реформирование экономики Казахстана // Проблемы стратегии преобразования казахстанского общества на пороге XXI века: Междунар. науч.-практ. конференция по книге Н.А. Назарбаева «На пороге XXI века». – Алматы, 1997. – С. 178-199.

348. Республика Казахстан: Отчёт о человеческом развитии. 1997. – Алматы, 1997. – 102 с. (Соавт.: Р.К. Жуламанов, Ж.А. Кулекеев, Е.М. Арынов и др.).

349. Реструктуризация предприятий и развитие предпринимательства // Реформирование экономики Казахстана: проблемы и их решение. – Алматы, 1997. – С. 69-134. (Соавт.: Р.В. Никулина, А.А. Рамазанов, В.В. Шевченко и др.).

350. Смешанная экономика как форма функционирования рыночных систем // Евразийское сообщество. – 1997. – № 2. – С. 168-176.

351. Смешанная экономика как форма функционирования транзитных систем // Казахстан и мировой опыт рыночной трансформации: Междунар. науч. конференция, посвящённая 60-летию известного учёного-экономиста, академика, д.э.н., профессора С.С. Сатубалдина. – Алматы, 1997. – С. 52-58.

352. Compound economy as the form of functioning of transit systems // Kazakhstan and the world experience of market transformation. – Almaty: KIMEP, 1997.

1998

353. Азамат тұлғасы алыстан көрінеді // Егемен Қазақстан. – 1998. – 26 қыркүйек.

354. Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар бөлімшесі және оның мекемелерінің 1997 жылы ғылыми, ғылыми-ұйымдастыру жұмыстары мен ҚР Президентінің «1998 жылды Халық бірлігі мен Ұлттық тарих жылы» деп жариялау туралы жарлығы және «Стратегия» – 2030» бағдарламасына байланысты міндеттері [ҚР ҒМ – ҒА Жалпы жиналысының жылдық сессиясындағы баяндамасы] // Вестник МН – АН РК. – 1998. – № 3. – 19-24 б.

355. Шығар тауымыз биік болсын [Сұхбат] / Әңг. М. Мажитов // Ақиқат. – 1998. – № 8. – 3-11 б.

356. Экономикалық теория негіздері [Кітапқа рец. «Санат» баспасы] // Егемен Қазақстан. – 1998. – 15 мамыр.

357. Имам-ал-Бухари и устное историческое знание народов Средней Азии и Казахстана // Вестник МН – АН РК. – 1998. – № 6. – С. 18-22. (Соавт. Т. Бейсембиев).

358. Инвестиционные возможности Казахстана и его интеграция в экономику Центральноазиатского региона // Транзитная экономика. – 1998. – № 2. – С. 21-28. (Соавт. Б.Д. Хусаинов).

359. Инвестиционные возможности Казахстана и его интеграция в экономику Центральноазиатского региона // II Центральноазиатская научно-практическая конференция «Экономическое сотрудничество в Центральной Азии: возможности, формы, механизмы реализации. – Бишкек, 1998. – С. 16-26.

360. Концепция активной технологической оптимизации производства в условиях смешанной экономики // Вестник КазГУ. Серия экон. – 1998. – № 12. – С. 8-12. (Соавт. А.К. Канатчинова).

361. Общественные науки как фактор возрождения национального самосознания и устойчивого развития государств Центральной Азии [Доклад] // Общественные науки на службе общества: возможности и перспективы для сотрудничества в Центральной Азии: Регион. конференция ЮНЕСКО, Ташкент, 21-22 октября 1998 г. – Ташкент, 1998. – С. 130-133 (на рус., англ. яз.).

362. Опыт Китая по управлению социально-культурным комплексом (На материалах СУАР КНР) // Саясат. – 1998. – № 12. – С. 74-81. (Соавт. Г. Хаджиева).

363. Реформа и макроэкономические преобразования в Казахстане // Общество и экономика (Москва). – 1998. – № 8-9. – С. 56-80.

364. Сатпаев и общественные науки // Наука Казахстана. – 1998.

365. К.И. Сатпаев и становление общественных и гуманитарных наук в Казахстане // Вестник МН – АН РК. – 1998. – № 3. – С. 57-60.

366. След в науке // Казахстанская правда. – 1998. – 20 июля.

367. Смешанная модель экономического развития Казахстана // Экономика и жизнь. – 1998. – № 20 (май)

368. Смешанная модель экономического развития: мировой опыт и экономика Казахстана // Мысль. – 1998. – № 9. – С. 47-51.

369. Смешанная модель экономического развития. Экономика переходного периода // Смешанное общество: мировой опыт и Казахстан. – Алматы, 1998. – С. 9-25, 109-119. (Соавт.: А. Рамазанов, В.В. Шевченко, А.Ж. Керейбаева).

370. Смешанная экономика как форма функционирования транзитных систем // Казахстан и мировой опыт рыночной трансформации: Междунар. академия Евразии и Институт развития Казахстана. – Алматы, 1998. – 0,8 п.л.

371. Уроки академика (Воспоминания об академике Т.А. Ашимбаеве). С любовью и уважением. – Алматы, 1998. – С. 138-143.

372. Restructuring of enterprises and business development // Economy of Kazakhstan on the path of reforms. – Almaty, 1998. – P. 55-106.

373. Social sciences as a factor for reviving ethnic identity and stable development of Central Asia states // The basic sciences in the service of society: challenges and opportunities for cooperation in Central Asia. – Tashkent, 1998. – P. 43-46.

1999

374. Бөлімше мен оның мекемелерінің ғылыми және ғылыми ұйымдастырушылық қызметі және алда тұрған міндеттері // Вестник МОН РК – НАН РК. – 1999. – № 6. – 83-89 б. (Соавт. С.М. Алтыбаева).

375. Ғалым ғибраты [Н.К. Мамыровтың мерейтойына] // Егемен Қазақстан. – 1999. – 5 қараша.

376. Қазақстандық қоғамның ұлттық қайта өркендеуі [16 сәуірде Қ.И. Сәтбаевтың туғанына 100 жыл толуына орай Париждегі ЮНЕСКО-ның штаб-пәтерінде «Қазақстан ғылымы – кешегіден бүгінге» деген тақырыппен өткізілген халықаралық симпозиумде жасалған баяндама] // Ақиқат. – 1999. – № 9-10.

377. Академик Қаныш Имантаевич Сатпаев и наука Таджикистана // Известия МОН РК, НАН РК. Серия обществ. наук. – 1999. – № 5. – С. 50-54.

378. Интеграция Казахстана в международную торговую систему и ВТО // Аль-Пари. – 1999. – № 6. – С. 47-52.

379. Наука Казахстана: состояние и перспективы развития // Саясат. – 1999. – № 6. – С. 78-82.

380. Общественные науки как фактор возрождения национального самосознания и устойчивого развития государств Центральной Азии: Регион. конференция ЮНЕСКО, Ташкент, 21-22 октября 1998 // Доклады МОН РК – НАН РК. – 1999. – № 3. – С. 98-104.

381. Общественные науки Казахстана как фактор национального возрождения и укрепления духовности и единства казахстанского общества: Междунар. симпозиум ЮНЕСКО ООН в Париже, посвящённый 100-летию академика К.И. Сатпаева // Мысль. – 1999. – № 9-10. – С. 62-66.

382. Первооткрыватель. Лидер // Транзитная экономика. – 1999. – № 2. – С. 26-28.

383. Предисловие // К.И. Сатпаев и общественные науки: Материалы юбилейных сатпаевских чтений. – Алматы, 1999. – С. 3-4.

384. К. Сатпаев и развитие производительных сил Казахстана // Известия МОН РК, НАН РК. Серия обществ. наук. – 1999. – № 5. – С. 3-12; Евразийское сообщество. – 1999. – № 2. – С. 118-124. (Соавт. Ф.М. Днишев).

385. К.И. Сатпаев и общественные науки Казахстана // Мир Сатпаева. – Алматы: Шартарап, 1999. – С. 55-59.

386. К.И. Сатпаев и общественные науки Казахстана // К.И. Сатпаев и общественные науки: Материалы юбилейных сатпаевских чтений. – Алматы, 1999. – С. 5-9.

387. Социальная сфера как фактор устойчивости национальной безопасности // Общество и экономика (Москва). – 1999. – № 10-11. – С. 216-225. (Соавт. М.У. Спанов).

388. Социальная сфера как фактор устойчивости национальной безопасности // Саясат. – 1999. – № 11-12. – С. 38-42. (Соавт. М.У. Спанов).

389. Социальное партнёрство и сотрудничество // Саясат. – 1999. – № 10. – С. 53-56. (Соавт. А.Ж. Панзабекова).

390. Стратегия региональной интеграции государств Центральной Азии // Экономика Таджикистана: стратегия развития. – 1999. – № 4. – С. 55-82.

391. Уроки реформы и курс экономической политики // Казахстан на пороге XX века: человек, наука, экономика: Междунар. науч.-практ. конференция, 14-15 октября 1999 г. – Караганда, 1999. – С. 5-15.

392. Economic reform in Kazakhstan. 1991-1998: results and problems // Monthly bulletin on trade with Russia and East Europe. – Tokio, 1999. – P. 71-93.

2000

393. Сәкең туралы бір үзік сөз // Академик С.Б. Бәйішев: С.Б. Бәйішев тұлға: азамат, ғалым, қайраткер / Құраст.: З. Әйтiмов, М. Шорманова. – Алматы, 2000. – 82-87 б.

394. Исходные принципы и проблемы «шоковой терапии» в переходной экономике // Вестник КазГУ. Серия экон. – 2000. – № 1. – С. 6-14. (Соавт. Б.М. Казбеков).

395. Кадры науки: выживание и преемственность // Аль-Пари. – 2000. – № 3-4. – С. 109-112.

396. От редакционной коллегии // Академик С.Б. Баишев: С.Б. Баишев личность, гражданин, учёный, государственный деятель / Сост.: З.А. Айтiмов, М.Б. Черманова. – Алматы, 2000. – С. 5-6.

397. Ошибки реформы и курс экономической политики // Деловой мир. – 2000. – № 2. – С. 4-5.

398. Преобразование форм собственности и вопросы осуществления её контроля в качестве собственника // Современные социально-экономические и политико-правовые проблемы развития казахстанского общества: Сборник науч. трудов МАПиР. – Алматы, 2000. – С. 17-24. (Соавт. Б.М. Казбеков).

399. Проблемы комплексного освоения нефтегазовых ресурсов Казахстана // Евразийское сообщество. – 2000. – № 3. – С. 24-33. (Соавт. О. Егоров).

400. Социальная ориентация смешанного общества. – Алматы, 2000. – 25 с. (Соавт.: А.А. Рамазанов, В.В. Шевченко).

401. Стратегия интеграции Центрально-Азиатского региона // Рынок Восточной Европы и Центральной Азии. – 2000. – № 9. – С. 28-39; № 10. – С. 19-25 (Пекин).

402. Стратегия региональной интеграции государств Центральной Азии // Реформа (Бишкек). – 2000. – № 1. – С. 4-12.

403. Транспортная и энергетическая составляющие экономической безопасности Казахстана // Общество и экономика. – 2000. – № 7. – С. 140-165. (Соавт. М. Спанов).

404. Формирование государственного предпринимательства в Республике Казахстан в условиях смешанной экономики / КазНГУ им. аль-Фараби. – Алматы: Қазақ ун-ті, 2000. – 172 с. (Соавт.: З.А. Болатханова, Е.Б. Жатқанбаев).

2001

405. Айшықты дара тұлға // Гражданин и выдающийся ученый, академик Зиманов Салык Зиманович (Юбилейный сборник). – Алматы, 2001. – 19-26 б.

406. Сәкен деген бір тұлға [Академик С. Зиманов – 80 жаста] // Ақиқат. – 2001. – № 7. – 45-49 б.

407. Академик Козыбаев и историческая наука Казахстана // Академик Манаш Қозыбаев: Мерейтойлық жинақ. – Алматы: Атамұра, 2001. – С. 183-190. (Соавт. К.С. Алдажуманов).

408. Академик Козыбаев и новый этап развития исторической науки Казахстана // Историческая наука Казахстана и современность: Концептуальные проблемы методологии, историографии: Науч. конференция, 28-29 октября 2001 г. – Алматы, 2001. – С. 5-9.

409. Казахстанская модель либерализации экономики: опыт и проблемы // 10 лет независимости Казахстана: итоги и перспективы развития: Междунар. науч. конференция, 22-24 февраля 2001 г. – Алматы, 2001. – Ч. 1. – С. 38-45.

410. Научно-исследовательская и научно-методическая работа в университете // Вестник ун-та «Кайнар». – 2001. – № 2. – С. 8-13. (Соавт. В.П. Осипов).

411. Об обновлении Концепции и рынка труда // Общество и экономика (Москва). – 2001. – № 11-12. – С. 162-182. (Соавт. М.К. Мельдаханова).

412. Общественные и гуманитарные науки Казахстана: взгляд в будущее // Доклады НАН РК. – 2001. – № 5. – С. 84-95.

413. Общественные и гуманитарные науки как фактор духовного возрождения общества // Отан тарихы. – 2001. – № 3. – С. 31-33.

414. Проблемы интеграции государств Центральной Азии // Центральная Азия и Кавказ (Стокгольм, Швеция). – 2001. – № 1. – С. 78-96. (Соавт. Б.Д. Хусаинов).

415. С ним связано становление отечественной истории [К 70-летию М. Козыбаева] // Казахстанская правда. – 2001. – 16 ноября. (Соавт. К. Алдажуманов).

416. Социально-экономическое преобразование в Казахстане как фактор национальной безопасности // Приоритеты экономической политики на рубеже тысячелетий: Междунар. науч.-практ. конференция, 20-21 февраля 2001 г. – Алматы, 2001. – С. 11-22.

417. Трансформационный кризис и обострение проблем // Деловой мир. – 2001. – № 1. – С. 22-24.

418. Трансформация социальной сферы и реализация новой социальной политики в Казахстане // Социальная политика в постсоциалистическом обществе: задачи, противоречия, механизмы / РАН. – М., 2001. – С. 526-558. (Соавт.: М.К. Мельдаханова, С.Н. Гайсина).

419. Управление рисками в малом предпринимательстве // Саясат. – 2001. – № 4. – С. 49-54, № 5. – С. 53-57. (Соавт. А. Темирханова).

420. Устойчивое развитие экономики Казахстана в условиях глобализации // Саясат. – 2001. – № 12. – С. 14-18.

421. Формирование и развитие многосекторной смешанной экономики // Рыночная экономика Казахстана: проблемы становления и развития. – Алматы, 2001. – Т. 1. – С. 43-115. (Соавт.: А.А. Рамазанов, В.В. Шевченко).

422. Центральное-Азиатское экономическое сотрудничество // Caspian research. – 2001. – № 1. – С. 6-10. (Соавт. Б.Д. Хусаинов).

423. Integration problems in Central Asia // Central Asia and Caucasus. – 2001. – № 1. – Р. 69-84. (Co-author B.D. Khusainov).

2002

424. Тұрақты даму және экономикалық қауіпсіздік // Егемен Қазақстан. – 2002. – 27 шілде.

425. Ұлылардың рухани мұрагері еді [М. Қозыбаев қазасына] // Қазақстан Заман. – 2002. – 8 ақпан.

426. Глобализация и устойчивое развитие экономики // Казахстанская правда. – 2002. – Январь.

427. Неолиберальная концепция глобализации и система экономических интересов Республики Казахстан // Евразийское сообщество. – 2002. – № 4. – С. 5-14.

428. О флагманах и созидателях... // Институту экономики – 50 лет. Этапы развития. Воспоминания. – Алматы, 2002. – С. 42-59.

429. Обновление Концепции занятости и рынка труда в условиях устойчивого экономического развития страны // Саясат. – 2002. – № 3-4. – С. 9-18. (Соавт. М.К. Мельдаханова).

430. Общественные науки Казахстана как фактор национального возрождения и укрепления духовности и единства казахстанского общества (Париж, ЮНЕСКО, 16 апреля 1999 г.) // Қаныш тойы. Юбилей Сатпаева. – Алматы: Үш қиян, 2002. – С. 99-102.

431. Опирайтесь на науку // Казахстанская правда. – 2002. – 5 марта.

432. Потенциальная и фактическая роль иностранного сектора в экономике Казахстана // Аль-Пари. – 2002. – № 4-5. – С. 44-48. (Соавт. З.С. Гельманова).

433. Пробудив общественную мысль [Интервью] / Беседовала Г. Рахметова // Казахстанская правда. – 2002. – 10 декабря.

434. Руководитель и поэт [О К. Салыкове] // Казахстанская правда. – 2002. – 22 января.

435. Социально-экономическая дифференциация общества: основные проблемы регулирования // Общество и экономика (Москва). – 2002. – № 3-4. – С. 221-229. (Соавт. С.Н. Гайсина).

436. 100 лет академику Қанышу Имантаевичу Сатпаеву (Таджикистан, Душанбе, 25 марта 1999 г.) // Қаныш тойы. Юбилей Сатпаева. – Алматы: Үш қиян, 2002. – С. 120-122.

437. Углеводородные ресурсы Республики Казахстан: освоение и использование // Реформа (Бишкек). – 2002. – № 4. – С. 13-14.

438. Устойчивое развитие Казахстана в условиях глобализации // Трансформация экономики Казахстана (итоги, перспективы). – Алматы, 2002. – С. 183-188.

439. Устойчивое развитие Казахстана в условиях глобализации // Вестник МОН РК, НАН РК. – 2002. – № 1. – С. 25-28.

440. Экономические проблемы гендерного неравенства в современном Казахстане // Женщины Казахстана: 10 лет в условиях незави-

симого государства, взгляд в XXI век: Респ. науч.-практ. конференция, 23 мая 2001 г. – Алматы, 2002. – С. 22-26. (Соавт. М.К. Мельдаханова).

2003

441. Биік арманды мақсат еткен [Е. Зікібаевты еске алу] // Солтүстік Қазақстан. – 2003. – 19 сәуір.

442. Тарихтағы тарланымыз еді [М. Қозыбаев туралы] // Ақиқат. – 2003. – № 4. – 74-77 б.

443. Халқына қызмет еткен [М. Қозыбаевты еске алу] // Жұлдызы жанған ғұлама. – Алматы: Атамұра, 2003. – 27-32 б.

444. Халқына қызмет еткен [М. Қозыбаевты еске алу] // Қазақстан Заман. – 2003. – 3 қаңтар.

445. Глобализация и система региональных экономических интересов // Проблемы устойчивого экономического развития в условиях глобализации. – Алматы, 2003. – Т. 1. – С. 52-64.

446. Глобализация и система региональных экономических интересов РК // Реформа (Бишкек). – 2003. – № 1. – С. 4-8.

447. Казахстан в системе ЕврАзЭС и императивы глобализации // Саясат. – 2003. – № 11. – С. 35-46.

448. Национальные экономические интересы Республики Казахстан и проблемы глобализации // Общество и экономика (Москва). – 2003. – № 6. – С. 135-150.

449. Общественные и гуманитарные науки Казахстана: взгляд в будущее // Саясат. – 2003. – № 7. – С. 42-49.

450. Проблемы привлечения инвестиций в импортзамещающие проекты // Реформа (Бишкек). – 2003. – № 3. – С. 89-97. (Соавт. А. Абдукаримова).

451. Формирование и развитие корпоративной экономики. – Алматы, 2003. – 22 с. (Соавт.: А.А. Рамазанов, Р.М. Рузанов).

452. Экономика Казахстана в системе ЕврАзЭС и императивы глобализации // Вестник Ассоциации экономистов Казахстана. – 2003. – № 2. – С. 29-44.

2004

453. Предисловие // Академик Серкбай Бейсембаев. – Алматы, 2004. – С. 3-7.

454. Региональные объединения и императивы глобализации // Рынок ценных бумаг Казахстана. – 2004. – № 2. – С. 18-20.

455. Экономика Казахстана в системе ЕврАзЭС и императивы глобализации // Транзитная экономика. – 2004. – № 1. – С. 7-11. (Соавт. Д. Кошанова).

2005

456. Союз Центрально-Азиатских государств: исходные условия и проблемы // Мысль. – 2005. – № 6.

457. Экономические основы и условия кластерного производства риса // Вестник МКТУ им. Ясави. – 2005. – № 6. (Соавт. А.А. Ризаходжаев).

2006

458. Халқына қызмет еткен (об учёном и видном общественном деятеле академике М.К. Козыбаеве и его вкладе в развитие отечественной истории) // Евразия орталығы. – 2006. – № 3.

459. Глобализация и защита национальных экономических интересов // Жана Дәуір. – 2006. – № 1.

460. Институциональные условия и факторы Союза Центрально-Азиатских государств // Экономика Таджикистана: стратегия развития. – 2006. – № 4.

461. Институциональные условия и факторы Союза Центрально-Азиатских государств // XVI Восточно-Европейский, Всемирный экономический форум. – Крыница-Здруй, Польша, 2006.

462. Институциональные условия и факторы Центрально-Азиатского союза: экономические и политические аспекты // Казахстан: конкурентоспособность и модернизация: Междунар. науч.-практ. конференция. – Алматы: Экономика, 2006. – Ч. 1.

463. Казахстан в меняющемся мире: вызовы глобализации и требования экономической безопасности // Экономика: стратегия и практика. – 2006. – № 1.

464. Национальные экономики и мирохозяйственные связи // Общество и экономика (Москва). – 2006. – № 9. (Соавт. Б. Хусаинов).

465. Национальный банк в плену неолиберальных концепций // Правила игры. – 2006. – № 1.

466. Постсоциалистический бизнес и вовлечение национальных экономик в мирохозяйственные связи // Общество и экономика (Москва). – 2006. – № 9.

467. Реформирование экономики Казахстана: Итоги и проблемы // Общество и экономика (Москва). – 2006. – № 4.

2007

468. Глобализация и защита национальных экономических интересов // Экономика: стратегия и практика. – 2007. – № 1.

469. Наука как стратегический приоритет формирования инновационной экономики // Саясат-Policy. – 2007. – № 1.

470. Романтику кочевий пристрастно изучал (о Сергали Толыбекове) // Казахстанская правда. – 2007. – № 58 (апрель).

471. Созвучие с зовом времени... // Казахстанская правда. – 2007. – 4 мая.

2008

472. Конкурентоспособность Казахстана в глобальной экономике // Повышение конкурентоспособности национальной экономики в условиях глобализации: проблемы, приоритеты, пути решения: Международный науч.-практ. конференция, 18 мая 2007 г. – Алматы, 2008. (Соавт. Б. Хусаинов).

473. Корпоратизация и конкурентоспособность // Экономические исследования. Конкурентоспособность: теория, методология, практика. – Алматы: Экономика, 2008.

474. Природно-сырьевой потенциал. Государственно-рентные отношения в недропользовании // Реформа (Бишкек). – 2008. – № 3. (Соавт. Д.А. Кошанова).

475. Учёный-гражданин. К 70-летию академика Т.К. Койчуева // Реформа (Бишкек). – 2008. – № 4.

2009

476. Академик Ақай Нүсіпбеков – қайраткер, ғалым // Айтулы Ақан еді. Естеліктер, мақалалар. – Алматы: Экономика, 2009.
477. Академик С.Б. Бәйішев. Ғибратты ұстаз, қайраткер // Айқын. – 2009. – 5 қараша.
478. Профессор Қ. Айтазинді еске алғанда. Ғалымның хаты өлмейді. – Алматы: Арыс, 2009.
479. Сақтаған Бәйішев. Ғибратты ұстаз, қайраткер // Ақтөбе газеті. – 2009. – 24 қыркүйек.
480. Яхаң өмірі Жаратушы сирек сыйлайтын өмір // Аубакирова Ж. Әке туралы сөз. Страницы памяти. – Алматы: Дайк-Пресс, 2009.
481. Академическая наука – стратегический приоритет индустриально-инновационной экономики // Мысль. – 2009. – № 8.
482. Наука как стратегический приоритет в формировании индустриально-инновационной экономики // Мировой экономической кризис: теория, методология, практика. – Алматы: Экономика, 2009 (коллективная монография).
483. Национальные экономические интересы в системе отношений глобализации // Вестник КазНУ им. аль-Фараби. Серия экон. – 2009. – № 3. Специальный выпуск материалов Междунар. науч. конференции «Вклад учёных КазНУ им. аль-Фараби в развитие экономической науки Казахстана, посвящ. академику Я.А. Аубакирову.
484. Открытое письмо Президенту РК «О новом управлении и организации науки в РК» от группы академиков НАН РК (Зиманов С.З., Калиев Г.А., Ракишев Б.Р., Кошанов А.К. и др.). – Алматы, 2009.
485. Фундаментальная наука – стратегический приоритет индустриально-инновационной экономики // Вестник НАН РК. – 2009. – № 4. – С. 41-52.

2010

486. Ғасыр перзенті. Бәйкен Әшімов пен Бахыт Әсетованы еске алу жинағы. – Алматы–Астана, 2010.
487. Интеллектуальная экономика – технологические вызовы XXI века [Рец.] // Экономика: стратегия и практика. – 2010. – № 1.
488. Казахстанское содержание в совместном предприниматель-

стве и экономический суверенитет республики // Мысль. – 2010. – № 12.

489. Форсированная индустриализация и инновационная стратегия // Общество и экономика (Москва). – 2010. – № 9.

490. Форсированная индустриализация и инновационная стратегия // Казахский экономический вестник. – 2010. – № 4.

2011

491. Ғылымның алтын қазығы. Академик С.З. Зимановтың 90 жолдығына орай // Егемен Қазақстан. – 2011. – 26 қаңтар.

492. Тарихи тұлға, Байдекең (Академик Байдабек Төлепбаевты еске алғанда) // Отан тарихы. – 2011. – 9 қараша.

493. Халықтың мүддесін ту еткен (Академик Манаш Козыбаев 80 жылдығына орай) // Ақиқат. – 2011. – № 11.

494. Наука новой эпохи (к 20-летию Независимости Казахстана) // Мысль. – 2011. – № 12.

495. Отечественные рабочие кадры – резерв роста человеческого капитала и проблема самозанятости населения // Мысль. – 2011. – № 12.

496. Роль государственной собственности в модернизации национальной экономики и повышении её конкурентоспособности // Модернизация и рост конкурентоспособности экономики Казахстана. Посвящается 20-летию Независимости РК. – Алматы, 2011. (В соавторстве).

497. Форсированная индустриализация и инновационная стратегия // Мысль. – 2011. – № 4-5.

498. Экономическая сфера современного казахстанского общества: особенности становления рыночных отношений и развития инновационной экономики // Становление и развитие независимого Казахстана: социогуманитарный анализ. Посвящается 20-летию Независимости РК. – Алматы, 2011. (В соавторстве).

2012

499. Жолдау жүктеген міндеттер. Оны жүзеге асырудың жолдары қандай? // Айқын. – 2012. – 14 ақпан.

500. Ұстаздар әулеті (Педагог Ж. Құсаиновтың 100 ж. орай) // Қазақстан мектебі. – 2012. – № 5.

501. Экономикалық жаңғырудың басты тетігі неде? // Айқын. – 2012. – 15 мамыр. (Соавт. Н. Нурланова).

502. Экономикалық өсудің баламалы моделі және үдемелі индустриалды-инновациялық даму кезеңінің нақты қайшылығы // Экономика: стратегия және практика. – 2012. – № 4.

503. Динамика постиндустриального экономического роста и современные тенденции неоиндустриальной модернизации развитых и развивающихся стран. Ч. 2. Экономическая теория // Вестн. ЕНУ им. Л.Н. Гумилёва. – 2012. – № 3.

504. Динамика посткризисного экономического роста и современные тенденции неоиндустриальной модернизации развитых и развивающихся стран. Ч. 1. Экономическая теория // Вестн. ЕНУ им. Л.Н. Гумилёва. – 2012. – № 2.

505. Индустриально-инновационные вызовы глобализации // Мысль. – 2012. – № 9.

506. Интеграционные механизмы Таможенного союза и проблема конкурентоспособности стран-участниц // Мысль. – 2012. – № 10, 11.

507. Концепция Общества Всеобщего труда и новая модель трудовых отношений // Деловой Казахстан. – 2012. – 16 ноября.

508. Науку – на службу модернизации страны // Казахстанская правда. – 2012. – 15 июня. (Соавт. Н. Нурланова).

509. Национально-государственный фактор в условиях неолиберальной глобализации // Мысль. – 2012. – № 3.

510. Об альтернативной модели экономического роста и реальное противоречие этапа форсированного индустриально-инновационного развития // Мысль. – 2012. – № 1.

511. Решая судьбоносные задачи // Казахстанская правда. – 2012. – 3 августа.

512. Создание Таможенного союза и ЕЭП – важный фактор мобилизации и увеличения экономических потенциалов стран-участниц // Общество и экономика (Москва). – 2012. – № 2.

513. Теоретико-методологическое значение Концепции Общества Всеобщего труда // Экономика: стратегия и практика. – 2012. – № 3.

514. Эволюция по Конституции // Вечерний Алматы. – 2012. – 23 августа.

2013

515. Ұлы істерге жұмылдыратын құжат. Елбасының халыққа жолдауына орай // Айқын. – 2013. – 29 қаңтар.

516. Быть или не быть Таможенному союзу // Байтерек. – 2013. – № 2.

517. Казахстан – 2050. Социально-экономические приоритеты // Казахстанская правда. – 2013. – 1 февраля.

518. Казахстан. «Стратегия – 2050» и социально-экономические приоритеты новой модели экономического роста // VI Астанинский экономический форум. Панельная сессия «Неоиндустриальная модель развития и формирования национальных инновационных кластеров. (22-24 мая) // ЭФИ. – 2013. – № 1.

519. Концепция Общества Всеобщего труда и новая модель трудовых отношений // Первые Назарбаевские чтения: Новый Казахстан в новом мире. – Астана, 2013.

520. Новые социально-экономические приоритеты, иницилируемые «Стратегией «Казахстан – 2050» // Новый экономический курс состоявшегося государства: предложения и рекомендации по реализации Послания Президента РК «Стратегия «Казахстан – 2050». – Алматы, 2013.

521. О потенциале индустриально-инновационной модернизации экономики // Общество и экономика (Москва). – 2013. – № 6.

522. Право собственности на недропользование и присвоение горной ренты // Мысль. – 2013. – № 3.

523. Природно-сырьевой потенциал и проблема диверсификации сырьевого комплекса // Мысль. – 2013. – № 4.

524. Сравнительная система налогообложения и механизм изъятия нефтегазовой ренты // Мысль. – 2013. – № 5.

525. С.Е. Толыбеков – выдающийся учёный и организатор науки // Концепция основного экономического отношения кочевього казахского общества в XVII–начале XX веков. – Алматы, 2013.

2014

526. Наша экономика привлекательна для инвесторов // Юридическая газета. – 2014. – 23 января.

**АКАДЕМИК А.Қ. ҚОШАНОВТЫҢ РЕДАКЦИЯСЫМЕН
ШЫҚҚАН ҒЫЛЫМИ ЕҢБЕКТЕР**

**НАУЧНЫЕ ТРУДЫ, ИЗДАНИЕ ПОД РЕДАКЦИЕЙ
АКАДЕМИКА А.К. КОШАНОВА**

**SCIENTIFIC WORKS EDITED BY ACADEMICIAN
A.K. KOSHANOV**

1. Әуезов М. Шығармаларының елу томдық толық жинағы. – Алматы: Ғылым. –

1 том. Мақалалар, әңгімелер, аудармалар, пьесалар. 1921-1925. – 1998. – 432 б.

2 том. Мақалалар, әңгімелер, аудармалар, пьесалар. 1921-1929. – 1998. – 392 б.

3 том. Зерттеулер, оқулықтар, әдеби нұсқалар. – 2001. – 456 б.

4 том. Повестер. 1927-1929. – 2001. – 376 б.

5 том. Әңгіме, зерттеулер, пьесалар. 1927-1933. – 2001. – 368 б.

6 том. Оқулықтар. – 2002. – 504 б.

7 том. Мақалалар, зерттеулер, очерктер, әңгімелер, аудармалар, құжаттар. 1930-1934. – 2002. – 504 б.

8 том. Мақалалар, зерттеулер, пьесалар. 1934-1935. – 2003. – 456 б.

9 том. Мақалалар, зерттеулер, әңгімелер, очерктер, аудармалар. 1932-1936. – 2003. – 456 б.

10 том. Мақалалар, әңгімелер, очерктер, зерттеулер, пьесалар, әдеби нұсқа. 1935-1937. – 2003. – 440 б.

2. «М. Әуезов – ХХ ғасырдық ұлы жазушысы және гуманисті» атты мерекелік сессияның материалдары. – Алматы: Ғылым, 1997.

3. Білімнің кілті ғылым. – Алматы, 2002. – 107 б.

4. Қ.И. Сәтбаев және Қазақстанның қоғамдық ғылымдары: Мерейтойлық Сәтбаев оқуларының материалдары. – Алматы: Ғылым, 1994. – 144 б.

5. М. Әуезов – ХХ ғасырдың ұлы жазушысы және гуманисті: Материалы юбилейных торжеств, посвященных 100-летию М.О. Ауэзова. – Алматы: Ғылым, 1997. – 164 с.

6. Қазақстан Республикасы. 10 жыл шежіресі. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, Бас редакциясы, 2001. – 504 б.
7. Қазақстан Республикасының топонимдері. Топонимы Республики Казахстан. – Алматы, 2000.
8. Қазақстан тарихы: көне дәуірден осы күнге дейін. – Алматы: Атамұра, 2000-2010.
9. Қазақстан тарихы: көне заманнан бүгінге дейін. – Алматы: Атамұра. –
 - 1 том. – 1996. – 544 б.
 - 2 том. – 1998. – 640 б.
 - 3 том. – 2002. – 769 б.
10. Қазақстан: Ұлттық энциклопедиясы. – Алматы, 1998-2007.
11. Қазақстанның 2030 жылға дейінгі даму стратегиясы: проблемалар және оларды шешудің жолдары. Стратегия развития Казахстана до 2030 гг.: проблемы и пути их реализации. – Алматы: Қазақстан, 1998. – 136 с. (Совместно с М.К. Козыбаевым).
12. Нарықтық экономиканың орысша-қазақша түсіндірме сөздігі. – Алматы, 2001. – 400 б.
13. Субханбердина Ү. Кітап жолы – Арман жолы. – Алматы, 2001. – 405 б.
14. Толық-экономикалық орысша-қазақша сөздік. – Алматы, 1999.
15. Түркістан: Халықаралық энциклопедия. – Алматы: Қазақ энциклопедиясы, Бас редакциясы, 2000. – 656 б.
16. Абенова Л.Д., Акашева С.С., Бегманова М.М. Призвание – библиотекарь. – Алматы: Комплекс, 2001. – 141 с.
17. Административный район в системе рыночных отношений: Научно-практическая конференция, Алма-Ата, 1-3 ноября 1992 г. – Алма-Ата, 1992. – 176 с. (Совместно с М.Г. Исаевой).
18. Аймагамбетов Е.Б. Перенесённая стоимость и её роль в условиях интенсификации социалистического воспроизводства (на материалах Казахской ССР). – Алма-Ата: Ғылым, 1990. – 128 с.
19. Аймагамбетов Е.Б. Соотношение производственной и непроизводственной сфер экономики (на материалах Казахской ССР). – Алма-Ата: Наука, 1988. – 152 с.
20. Академик К.И. Сатпаев: Сборник документов и материалов. – Алматы, 1999, 2002.

21. Академик С.Б. Баишев: С.Б. Баишев личность, гражданин, учёный, государственный деятель / Сост.: З.А. Айтимов, М.Б. Черманова. – Алматы: Ақыл кітабы, 2000. – 254 с.

22. Академик Серкбай Бейсембаев. – Алматы, 2004. – 362 с.

23. Актуальные проблемы казахстанского монголоведения: прошлое, настоящее и перспективы: Междунар. науч. colloquium, 18 декабря 1998 г. КОК TENGRI № 1. – Алматы: Дайк-Пресс, 1999. – 152 с.

24. Актуальные проблемы личности в условиях совершенствования социализма: соц.-экон. аспект. – Алма-Ата: Наука, 1989. – 303 с.

25. Актуальные проблемы радикальной экономической реформы в условиях Казахстана: Респ. науч.-практ. конференция. – Алма-Ата, 1989. –

Т. 1. – 132 с.

Т. 2. Проблемы реализации отношений собственности и совершенствования хозяйственного механизма АПК. – 156 с.

Т. 3. Проблемы полного хозрасчёта основного звена и совершенствования финансово-кредитного механизма. – 171 с.

Т. 4. Проблемы территориального самоуправления и самофинансирования и перестройка организации управления трудом. – 167 с.

Т. 5. Проблемы совершенствования структуры и функции управления. Проблемы строительного комплекса и правового обеспечения перестройки хозяйственного механизма. – 140 с.

26. Актуальные проблемы современной экономической науки: Конференция молодых учёных. – М., 1983. – 225 с.

27. Алматы: Энциклопедия. – Алматы, 1996. – 345 с.

28. Алпысбаева С.Н. Региональный рынок: закономерности формирования и развития. – Алматы: Ғылым, 1997.

29. Атауов С. Большая химия Казахстана: Исторический очерк. – Алма-Ата: Наука, 1986. – 162 с.

30. Агтапханов А.Х. Труд рабочей молодёжи в промышленности Казахстана: социально-экономические аспекты. – Алма-Ата: Наука, 1984. – 111 с.

31. Ашимбаева А.Т. Структура экономики, закономерности формирования, тенденции и приоритеты развития. – Алматы, 2000. – 329 с.

32. Аяпова Ж.М., Арынов Е.М. Русско-казахский толковый экономический словарь предпринимателя. – Алматы, 1993. – 313 с.
33. Баишев С.Б. Очерки экономической истории Казахстана: Избранные труды. – Алма-Ата: Наука, 1989. – 231 с.
34. Байзаков С. Казахстан – 2050: сбалансированный экономический рост и равновесие. – Алматы–Астана, 2014.
35. Битимбаев М.Ж., Канатчинова А.К. Формирование национальной структуры промышленности и проблемы инвестиционного обеспечения (на материалах Республики Казахстан). – Алматы: Ғылым, 1994. – 202 с.
36. Большой экономический русско-казахский словарь. Экономическая, финансово-кредитная, налогово-таможенная, страховая и биржевая терминологии. – Алматы, 1999.
37. Внутрирайонные проблемы социально-экономического развития союзной республики (на примере Казахской ССР). – Алматы: Наука, 1983. – 200 с.
38. Выравнивание уровней социально-экономического развития союзных республик (на примере Казахской ССР). – АлмаАта, 1980. – 248 с.
39. Высвобождение рабочей силы в условиях интенсификации производства (на материалах Казахской ССР). – АлмаАта, 1988. – 180 с.
40. Горенман Д.Б., Шевелёв С.А. Совершенствование организационно-экономического механизма управления производством: Науч.-аналит. обзор. – Алма-Ата, 1987. – 56 с.
41. Государственная собственность в условиях социальной экономики: теория и практика. – Алматы, 2012.
42. 10 лет независимости Казахстана: итоги и перспективы развития: Междунар. конференция. – Алматы, 2001. –
Ч. 1. – 240 с.
Ч. 2. – 932 с.
Ч. 3. – 1148 с.
Ч. 4. – 628 с.
43. Джанабаев Б.Ш. Приватизация и институциональные преобразования в регионе. – Алматы: Ақыл кітабы, 1998.

44. Джумагельдиева Т.А. Конкуренция: теория и механизмы развития. – Алматы, 2003. – 130 с.

45. Докучаев Г.А., Козыбаев М.К. Осуществление ленинских идей развития производительных сил (на примере Поволжья, Урала, Сибири, Дальнего Востока и Казахстана). – Алма-Ата: Наука, 1987. – 152 с.

46. Жумасултанов А. Казахстан в экономическом сотрудничестве народов СССР (1928-1958). – Алма-Ата: Наука, 1977. – 135 с.

47. Зарубежная литература: Реф. сборник. – Алма-Ата: Наука, 1989. –

Вып. 28. Буржуазная советология о проблемах развития народов Советского Востока. – 63 с.

Вып. 29. Актуальные проблемы двуязычия. – 68 с.

48. Идеи и реальность евразийства: Валихановские чтения «Исторические корни и перспективы евразийства как социокультурного и социополитического феномена. Астана, 1998, 11 декабря. – Алматы, 1999. – 296 с.

49. Избранные статьи о науке и культуре. – Алма-Ата: Наука, 1989. – 440 с.

50. История Казахстана с древнейших времён до наших дней. В 5 томах. – Алматы: Атамұра, 2005-2010.

51. Казахстан на пути к рынку. – Алма-Ата, 1991. – Ч. 1. – 247 с.; Ч. 2. – 247 с.

52. Канатчинова А.К., Оспанов Х.А. Модернизация структуры производства промышленности РК. – Алматы: Ғылым, 1999. – 286 с.

53. Канатчинова А.К. Промышленная политика государства в переходный период: регулирование, проблемы, перспективы. – Алматы: Ғылым, 1999. – 189 с. (Совместно с С. Сатубалдиным).

54. Круглый стол на тему «Роль и место Казахстана в истории мировой цивилизации». Вступительное и заключительное слово.

55. Материалы Международной научно-практической конференции «Национальные экономические интересы и отношения собственности в условиях глобализации», посвящённой 70-летию академика А.К. Кошанова. – Алматы, 2004.

56. Материалы Международной научной конференции «Университетское образование и наука». – Алматы, 2002.

57. Мир Сатпаева. – Алматы, 1999. – 304 с.
58. Научно-техническое развитие Казахской ССР в условиях рыночной экономики: Научный доклад. – Алма-Ата, 1991. – 48 с. (Совместно с У.М. Султангазиным).
59. Национальная академия наук Республики Казахстан: Энциклопедический справочник. – Алматы: Ғылым, 1996. – 416 с.
60. Объединение на пути к рынку (опыт и проблемы НПО «Джезказганцветмет»). – Алма-Ата: Ғылым, 1991. – 189 с. (Совместно с С. Сатубалдиным).
61. Опыт социального планирования коллектива промышленного предприятия (на примере Семипалатинского мясоконсервного предприятия им. М.М. Калинина): Метод. рекомендации. – Алма-Ата, 1973. – 93 с. (Совместно с С.Б. Баишевым).
62. Отношения собственности в рыночной трансформации Казахстана. – Астана, 2003. – 262 с.
63. План социального развития коллектива Семипалатинского мясоконсервного комбината им. М.М. Калинина на 1971-1975 гг. – Алма-Ата–Семипалатинск 1972. – 53 с. (Совместно с С.Б. Баишевым).
64. План социально-экономического развития г. Аркалыка на 1981-1985 гг. – Аркалык, 1982. – 153 с. (Совместно с Л.И. Киселёвой).
65. Планирование социального развития коллектива промышленного предприятия: Обзор. – Алма-Ата, 1974. – 93 с. (Совместно с С.Б. Баишевым).
66. Проблемы преобразования казахстанского общества на пороге XXI века: Междунар. науч.-практ. конференция по книге Президента РК Н.А. Назарбаева «На пороге XXI века». – Алматы: Санат, 1997.
67. Проблемы развития производительных сил Западного Казахстана. – Алма-Ата: Ғылым, 1991. – 304 с.
68. Проблемы стратегии преобразования казахстанского общества на пороге XXI века. – Алматы: Санат, 1997. – 232 с.
69. Рабочий класс Казахстана: современные проблемы формирования и развития. – Алма-Ата, 1991. – 157 с.
70. Региональные проблемы выравнивания социалистического образа жизни (на примере Казахской ССР). – Алма-Ата, 1989. – 304 с.
71. Рынок: новые формы хозяйствования и научно-технический

прогресс: Всесоюз. науч.-практ. конференция, Алма-Ата, 29 сентября-3 октября 1991 г. – Алма-Ата, 1991. –

Т. 1. – 176 с.

Т. 2. – 420 с.

Т. 3. – 208 с.

Т. 4. – 192 с.

72. Сатпаев и общественные науки: Юбилейные сатпаевские чтения. – Алматы: Ғылым, 1999. – 144 с.

73. Слащев В.С. Рентный анализ капитализации природных ресурсов. – Алматы, 2008.

74. Смешанная экономика: трансформационная модель развития Казахстана. – Алматы, 1997. – 168 с. (Совместно с Е.М. Арыновым).

75. Смешанное общество: мировой опыт и Казахстан. – Алматы: Ғылым, 1998. – 221 с.

76. Собрание трудов академика А.Х. Маргулана. – Алматы, 1998.

77. Советская литература: Реф. сборник. – Алма-Ата: Ғылым. –

Вып. 24. – 1986. – 51 с.

Вып. 25. – 1987. – 40 с.

Вып. 26. – 1988. – 39 с.

Вып. 27. – 1989. – 29 с.

78. Социальная ориентация рыночного хозяйства. – Алма-Ата, 1991. – 140 с.

79. Социально-экономические вопросы развития Казахстана в период развитого социализма (60-70-е годы). – Алма-Ата, 1977. – 208 с. (Совместно с С.Б. Баишевым).

80. Социально-экономические основы образа жизни в регионе (на материалах КазССР). – Алма-Ата, 1986. – 256 с.

81. Токсанбай С.Р. Большой экономический русско-казахский словарь. 50000 терминов. – Алматы, 1999. – 816 с.

82. Толковый (большой) русско-казахский терминологический словарь по экономике. Около 100000 терминов. – Алматы: Дайк-Пресс, 2008.

83. Толыбеков С.Е. Концепция основного экономического отношения кочевого казахского общества в XVII–начале XX веков. – Алматы, 2013.

84. Управление социальным развитием производственных коллективов. – Алма-Ата, 1975. – 176 с. (Совместно с С.Б. Баишевым).

85. Уроки отечественной истории и возрождение казахстанского общества: Материалы научной сессии учёных МН – АН РК, посвящённой Году народного единства и национальной истории (Алматы, 4 июля 1998 г.) / Сост.: К.С. Алдажуманов, К.Н. Балтабаева). – Алматы: Қазақстан, 1999. – 176 с.

86. Устойчивое социально-экономическое развитие региона: методология и практика. – Караганда, 2003.

87. Формирование регионального комплекса отраслей группы «Б» (на примере Казахской ССР). – Алма-Ата, 1988. – 128 с.

88. Формирование системы акционерных отношений в Казахстане. – Алматы: Ғылым, 1995. – 167 с.

89. Формирование частного предпринимательства в условиях перехода к рынку (на примере Республики Казахстан). – Алматы, 1995. – 166 с.

90. Экономика региона в условиях перехода к рынку: Науч. конференция «Административный район в системе рыночных отношений». – Алматы, 1993. – 143 с.

91. Экономические основы и политика разгосударствления и приватизации собственности в Республике Казахстан. – Алматы: Ғылым, 1993. – 188 с.

92. Эффективность использования материальных ресурсов (на материалах промышленности Казахстана). – Алма-Ата: Наука, 1987. – 280 с.

Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы **Биобиблиографии ученых Казахстана** **Biobibliographies of scientists of Kazakhstan**

93. Бабаш Әбілқасымұлы Әбілқасымов. – Алматы, 2001. – 50 б.

94. Балакаев Маулен Балакаевич. – Алматы, 2004. – 86 с.

95. Жабайхан Мубаракovich Абдильдин. – Алматы, 2002 – 199 с.

96. Заки Ахметович Ахметов. – Алматы, 1998. – 71 с.

97. Куляш Кунантаевна Кунантаева. – Алматы, 2001. – 71 с.

98. Майдан Контурович Сулейменов. – Алматы, 2001. – 110 с.
99. Манаш Кабашевич Козыбаев. – Алматы, 2001. – 160 с.
100. Марат Балғожаұлы Кенжеғозин. – Алматы, 1999. – 215 б.
101. Нургали Кулшыманович Мамыров. – Алматы, 1998. – 165 с.
102. Өмірзақ Айтбайұлы Айтбаев. – Алматы: Арыс, 2003. – 90 б.
103. Рахманқұл Бердібай. – Алматы, 1998. – 120 б.
104. Сагандық Сатубалдиевич Сатубалдин. – Алматы, 1997. – 114 с.
105. Сактаган Баишевич Баишев. – Алма-Ата: Наука, 1989. – 72 с.
106. Серик Смаилович Қирабаев. – Алматы, 1996. – 96 с.
107. Тұймөбай Ашимбаевич Ашимбаев. – Алма-Ата, 1988. – 84 с.
108. Шора Шамғалиевич Сарыбаев. – Алматы, 2000.

**АКАДЕМИК А.Қ. ҚОШАНОВ ПЕН ИНТЕРВЬЮ,
ӘНГІМЕЛЕР**

**ИНТЕРВЬЮ, БЕСЕДЫ С АКАДЕМИКОМ
А.К. КОШАНОВЫМ**

**INTERVIEWS, TALKS WITH ACADEMICIAN
A.K. KOSHANOV**

1981

Выступление на Казрадио на тему «Улучшение материального благосостояния – высшая цель экономической стратегии партии» (14 апреля).

Выступление на Казрадио на тему «Социальная программа КПСС в действии» (на каз. яз., 16 апреля).

1986

2 выступления на радио по программе «Вещание» для стран Ближнего и Среднего Востока Гостелерадио Узбекской ССР (19 июня).

1991

Выступление на Казрадио (русская программа) по проекту Программы КПСС (август).

Выступление на Казрадио (казахская программа) по материалам V съезда народных депутатов СССР (сентябрь).

Выступление на Казахском телевидении в программе «Алатау»: Бодандықтан – Бостандыққа (16 сентября).

Выступление на Казрадио. Круглый стол «Проблемы перехода к рынку: новые формы хозяйствования и НТП» с участием учёных Москвы, Белоруссии, Украины.

1992

Выступление на Казахском телевидении в репортаже с заседания Высшего экономического совета при Президенте РК «О задачах и проблемах развития экономической науки в Казахстане (18 апреля).

Интервью китайской газете «Гуанминь жибао» на тему «Наука и переход к рынку».

Интервью японской газете «Нихон Кейзай Синбун» «Экономика Казахстана и пути сотрудничества с Японией» (22 сентября).

Интервью «Экономические возможности Казахстана» японской газете «Нихон Когио Синбун» (японская промышленная газета) (7 октября).

Интервью газете «Астана дауысы» накануне Дня независимости Казахстана (19 декабря).

1993

Выступление на Казахском телевидении (правительственный канал) на тему «Программа приватизации» (апрель).

Выступление на Казрадио «Экономическая наука и ход реформы в Республике Казахстан» (11 мая).

Выступление-интервью на Казахском телевидении по программе «Деятели науки Казахстана» (на каз. яз., 6 июня).

Интервью Казрадио в программе «Международное радио «Туран» на тему «Идейная консолидация и экономическая идеология» (на каз. яз., 7 декабря).

Интервью Казрадио в программе «Международное радио «Туран» на тему «Национальная валюта – тенге» (на каз. яз., 15 декабря).

1994

Интервью газете «Панорама» на тему «Правительство должно изменить отношение к национальному производителю» (№ 34, октябрь).

Интервью общественно-политическому журналу «Ақиқат» (№ 12).

Интервью журналу «Қаржы-Қаражат» – «Финансы» (16 ноября).

1995

Выступление на Казрадио «О новой Конституции РК» (17 июля).

Выступление на Казрадио «Академик Я. А. Аубакиров» (20 июля).

Телеинтервью «Мысли о новой Конституции (о проекте Конституции РК)» (21 июля).

Интервью Казрадио «Алысқа мезеген Ата заң» (17 августа).

Выступление-интервью на Казрадио на тему «Акционирование – важный этап приватизации» (18 августа).

1996

Интервью Немецкому радио. Г-н Грассен (17 октября).

1997

Выступление на республиканском телевидении. Программа НЭП на тему «Актуальные проблемы организации и повышения эффективности фундаментальных исследований в Казахстане» (январь).

Радио-интервью (Казрадио) на тему «О проблеме формирования казахского языка науки и соответствующей ей научной терминологии» (на каз. яз., июнь).

Выступление на радио «Европа+Казахстан» о юбилее М.О. Ауэзова и о деятельности ООиГН МН–АН РК (июль).

1998

Выступление на Казрадио в программе «Хабар» на тему «Об итогах деятельности ООиГН МН–АН РК за 1997 г. и задачах на 1998 г. (на каз., рус. яз., 7 апреля).

Выступление на казахском телевидении (программы «Хабар», «КТК», «Рахат») «О задачах гуманитарных наук в Год национальной истории» (10 апреля).

Выступления на Казрадио: 1) Қазақстан – ғасырлар тоғысында бағдарламасы. 2) Парасат программасы. Тақырып: Қоғамдық ғылымдар. Ұлттық тарих жылында; Тындырған іс, алдағы жоспар, мақсаттар; Президент жарлығын жүзеге асыру шаралары (14 апреля).

Выступление на Казрадио «Хабар» на тему «Тарих жылы – ынтымақ, бірлік жылы, Республика егемендігін нығайту жылы». Тікелей эфир (15 апреля).

Интервью Казахскому телевидению в программе «Хабар» о Международной конференции «Смешанное общество: мировой опыт и Казахстан» (на каз. яз., 14 мая).

Интервью Казахскому радио о Международной конференции «Смешанное общество: мировой опыт и Казахстан» (на рус. яз., 14 мая).

Интервью Казрадио в программе «Хабар» на тему «О социально-экономическом положении Казахстана на современном этапе и проблемах формирования смешанного экономического общества» (14 мая).

Интервью Казрадио в программе «Хабар» на тему «Актуальные проблемы экономического положения РК» (на каз. яз., 15 мая).

Выступление на Казрадио «Экономическая стабилизация и дальнейшие перспективы экономического роста Казахстана (15 мая).

Интервью Кыргызскому телевидению (Бишкек) «Актуальные проблемы экономического сотрудничества в Центрально-Азиатском регионе» (2 июля).

Интервью Казрадио в программе «Хабар» на тему «О сессии Общего собрания МН–АН РК, посвящённой Году национальной истории» и соответствующего Указа Президента РК (на каз. яз., 4 июля).

Интервью Казтелевидению в программе «Хабар» на тему «Год национальной истории и сессия Общего собрания МН–АН РК (4 июля).

Интервью Казтелевидению в программе «Хабар» на тему «Международная конференция по актуальным проблемам смешанного общества» (8 октября).

Интервью Узбекскому телевидению в программе «Хабар» по поводу Международной конференции «Имам-ал-Бухари и его место в мировой культуре» (Фергана, 24 октября).

1999

Пресс-конференция в Национальном пресс-клубе в составе ведущих учёных НАН РК во главе с министром науки – президентом НАН РК на тему «Проблемы науки в Казахстане, организация и эффективность (8 февраля).

Интервью Би-Би-Си (Лондон) «Общественно-политическое положение в Казахстане и проблема стабильности в республике» (8 февраля).

Интервью Казрадио «Задачи экономической науки Казахстана на новом этапе. Проблемы развития общественных наук» (8 февраля).

Интервью Казрадио о проблемах интеграции экономики Казахстана и экономических связях республики (10 февраля).

Выступление на Казахском радио «Академик Сатпаев и формирование общественных наук Казахстана» (на каз. яз., 16 февраля).

Интервью Казрадио «Юбилей академика К.И. Сатпаева» (17 февраля).

Интервью Казрадио «Сәтбаев қазақ халқының рухани көсемі, ғылым сардары» (3 марта).

Выступление по первой программе Казахского радио «Общественные науки Казахстана в Год народного единства и национальной истории» (16 марта).

Выступление на Казтелевидении по программе «Казахстан-1» на тему «Постановление Правительства РК «О свободно плавающем режиме определения курса тенге» (5 апреля).

Выступление на Казтелевидении по программе «Ақшам» на тему «Постановление Правительства РК «О введении свободно плавающего курса тенге» (5 апреля).

Выступление на Карагандинском телевидении в программе «Казахстан на пороге XXI века: человек, наука, экономика» (14 октября).

2001

Интервью Костанайскому телевидению «Роль академика М.К. Козыбаева в становлении нового исторического мышления в суверенном Казахстане» и «Актуальные вопросы рыночной экономики в Казахстане» (23 июня).

2002

Выступление на Казрадио «Задачи, продиктованные самой жизнью» в связи с Посланием Президента РК народу Казахстана (29 апреля).

Интервью газете «Казахстанская правда» на тему «Пробудив общественную мысль» (10 декабря).

2003

Выступление на Петропавловском телевидении Северо-Казахстанской области в программе мероприятий по поводу присвоения имени академика М.К. Козыбаева Северо-Казахстанскому государственному университету (23 октября).

2009

Интервью-выступление на Казахском телевидении (канал СТВ) и Казахском радио в связи со 100-летием со дня рождения академика С.Б. Байшева (13 октября).

2010

Выступление на Казахском телевидении в программе «Сөнбес сәуле», посвящённой памяти академика НАН РК, известного общественного и государственного деятеля Т.С. Садыкова (27 июня).

2012

Хабар телеарнасына V Халықаралық Астана экономикалық форумында ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың Жи-әлемдік бас қосуға байланысты ұсыныстарының маңызы жайындағы интервью (16 ақпан).

Интервью корреспонденту еженедельника «Караван» по экономике «О социальной дифференциации в доходах (в Казахстане почти 30-кратная) и новых императивах социализации экономического роста» (19 мая).

2013

Интервью общественно-политическому журналу «Мысль» на тему «Ситуация в стране, её проблемы и перспективы» (2013, № 2; 2014, № 1).

2014

Интервью газете «Юридическая газета» на тему «Наша экономика привлекательна для инвесторов» (23 января).

Интервью газете «Казахстанская правда» об экономическом положении РК и перспективах создания Евразийского союза (январь).

Интервью для журнала «Евразийская интеграция» Евразийского института интеграции при Администрации Президента РК (февраль).

**ХАЛЫҚАРАЛЫҚ, БҮКІЛОДАҚТЫҚ ЖӘНЕ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ ФОРУМДАРҒА ҚАТЫСУЫ.
БАЯНДАМАЛАРЫ**

**УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДНЫХ, СОЮЗНЫХ И
РЕСПУБЛИКАНСКИХ НАУЧНЫХ ФОРУМАХ. ДОКЛАДЫ**

**PARTICIPATION IN INTERNATIONAL, ALL-UNION AND
REPUBLICAN SCIENTIFIC FORUMS. REPORTS**

1970

V Международный конгресс по экономической истории. Доклад «Исторический опыт преобразования индустриальной структуры ранее отсталых регионов» (Совместно с С.Б. Баишевым, Ленинград).

1972

Межреспубликанская научно-теоретическая конференция «Образование СССР – торжество ленинской национальной политики» (Алма-Ата). Доклад «Казахстан в системе межрайонных экономических связей».

1974

Всесоюзная научно-практическая конференция ВЦСПС и Казсо-впроса (г. Алма-Ата). Доклад «Усиление роли социалистического соревнования по развитию технического творчества масс».

Научная конференция Академии наук Казахской ССР (Алма-Ата). Доклад «50 лет без Ленина, по ленинскому пути».

Участие в работе IV Всемирного конгресса экономистов (Совместно с Т.А. Ашимбаевым). (Будапешт, Венгрия).

1975

Всесоюзная конференция «Проблемы преодоления социально-экономических различий между городом и деревней». Доклад «К вопросу об обеспечении кадрами сельского хозяйства Северного Казахстана» (Москва).

1976

Всесоюзное совещание социологов «Задачи советской социологической науки в свете решений XXV съезда КПСС». Доклад «О состоянии и задачах социологических исследований в Казахстане» (Москва).

Всесоюзная конференция «Социально-экономические проблемы непроизводственной сферы и сферы услуг в свете решений XXV съезда КПСС». Доклад «Уровень и проблемы развития социальной инфраструктуры в Казахстане» (Львов).

Региональная конференция социологов Средней Азии и Казахстана». Доклад «О задачах социологов Казахстана и республик Средней Азии в решении актуальных вопросов социальной политики» (Ташкент).

1977

Пленарное заседание Научно-проблемного координационного совета АН КазССР «Социально-экономическое развитие Казахской ССР». Доклад «Социальные аспекты взаимосвязи территориальной структуры промышленного производства и использование трудовых ресурсов (Алма-Ата).

Докладная записка в ЦК КП Казахстана «Предложения по проблеме «Динамика социальной структуры Казахской ССР в период развитого социализма» (декабрь).

1979

Сессия Общего собрания Отделения общественных наук АН Казахской ССР. Доклад «Проблема выравнивания уровней социально-экономического развития союзных республик» (Алма-Ата).

1980

Зональная научно-практическая конференция «Советский Союз – детище великого Октября», посвящённая 60-летию образования Казахской ССР и Компартии Казахстана. Доклад «Индустриальный рост Казахстана за 60 лет» (Алма-Ата–Капчагай).

1982

Всесоюзное координационное совещание «Развитие социально-классовой структуры общества и развитие материальных основ социалистического образа жизни». Выступление (Москва).

I Республиканская конференция научно-экономического общества КазССР. Выступление на тему «Об актуальных вопросах политэкономической теории в деятельности НЕО Казахской ССР (Алма-Ата).

Международный семинар по проблеме ЮНИТАР ООН «Роль государственного сектора в социально-экономических преобразованиях стран Африки». Доклад «Проблемы государственного управления промышленностью Казахской ССР (Алма-Ата).

Научный доклад «Внутрирайонные проблемы социально-экономического развития Казахской ССР» в директивные, плановые, административные органы РК.

1983

Всесоюзная научная конференция «Пути дальнейшего развития эффективности социально-экономического планирования в трудовых коллективах, отраслях, районах». Доклад «Концепция выравнивания социально-экономического развития регионов и система его уровней показателей»; выступление «Социально-экономические критерии и показатели регионального комплекса отраслей группы «Б» (Совместно с С.Б. Шалбаевым). (Москва).

1984

Областная теоретическая конференция «Проблемы теории и практики развитого социализма». Доклад «Экономическая стратегия КПСС в период развитого социализма» (Алма-Ата).

Выступил с докладом «Пути формирования нового типа экономического мышления советских людей в условиях интенсификации общественного производства» для руководящих работников ЦК КП Казахстана, Совета Министров КазССР, руководителей министерств и ведомств республики (Алма-Ата).

1985

Всесоюзная научно-теоретическая конференция «Роль потребительской кооперации в становлении и развитии социалистического образа жизни». Доклад «Региональные проблемы формирования и совершенствования социалистического образа жизни» (Караганда).

Всесоюзное совещание «Территориальные проблемы планирования, социального развития и повышения уровня жизни народа». Доклад «Об учёте региональных факторов в планомерном сближении и выравнивании территориальных различий уровня жизни» (Тула).

Сессия Отделения общественных наук АН Казахской ССР. Доклад на тему «Роль индустриального рабочего класса в выравнивании социальной структуры союзных республик» (Алма-Ата).

Доклад на конференции Отделения общественных наук АН Казахской ССР «Актуальные проблемы личности в условиях развитого социализма» (Алма-Ата).

1986

II Республиканский слёт пропагандистов. Доклад «XII пятилетка – пятилетка коренного перелома в социально-экономическом развитии страны».

Республиканский семинар лекторов. Доклад «Научно-технический прогресс – важный фактор ускорения социально-экономического развития страны» (Харьков).

1987

Выступление на встрече за круглым столом в редакции журнала «Қазақстан коммунисті» на тему «Интернациональное единство и дружба советских народов».

Докладная записка в ЦК КП Казахстана (отдел науки и вузов) «О состоянии и проблемах развития социологической науки в АН Казахской ССР и республике».

Всесоюзная научная конференция «Проблемы совершенствования социально-классовых отношений в советском обществе». Доклад «Роль индустриального рабочего класса в выравнивании социальной структуры союзных республик (на примере Казахской ССР)» (Харьков, 22-24 сентября).

Всесоюзная научно-практическая конференция «Трудовой потенциал советского общества». Доклад «Выравнивание региональных уровней общественного труда и проблема эффективности использования трудового потенциала» (Суздаль, 6-9 октября).

Республиканская межотраслевая научно-практическая конференция «Интенсификация и эффективность общественного производства». Доклад на тему «Социально-экономические факторы интенсивного труда и активизация человеческого фактора».

1988

Всесоюзная конференция «Пути совершенствования социалистического образа жизни в период перестройки». Выступление на тему «К вопросу о сближении социально-экономических условий и образа жизни в различных регионах» (Кишинёв).

Международное совещание экономических институтов и плановых органов социалистических стран по проблеме «Планирование социального развития, занятости населения и повышения народного благосостояния» (Алма-Ата).

Всесоюзная научная конференция «Актуальные проблемы истории индустриализации и индустриального развития СССР». Доклад на тему «Проблемы индустриального роста Казахстана в условиях перестройки» (Алма-Ата).

Всесоюзная школа молодых экономистов-социологов. Доклад на тему «Научно-технический прогресс и трудовой образ жизни» (Новосибирск–Москва–Алма-Ата).

Научный доклад в Госплан СССР на тему «Региональные аспекты совершенствования научных основ активной социальной политики и утверждения социальной справедливости».

Научный доклад в ЦК КП Казахстана, Совет Министров, Госплан Казахской ССР, обкомы КП Казахстана и облисполкомы на тему «Совершенствование трудового образа жизни в Казахской ССР».

Сессия Отделения общественных наук АН Казахской ССР. Доклад на тему «Научно-практические аспекты внедрения результатов экономических исследований».

Научная записка в Совет Министров Казахской ССР «О проблемах развития социальной инфраструктуры в Казахской ССР».

Научная записка в Совет Министров Казахской ССР «О расширении прав АН Казахской ССР в условиях перехода на хозрасчётные отношения и разработка фундаментальных направлений научных исследований».

Научная записка в ЦК КП Казахстана «Рабочий класс: новые тенденции социально-экономического развития в условиях ускорения НТП».

1989

Выездная сессия Общего собрания АН Казахской ССР по Западному Казахстану. Выступление на тему «Социально-экономические проблемы развития Западного Казахстана в условиях самоуправления и самофинансирования» (Гурьев).

Выступление на расширенном заседании Бюро ЦК КП Казахстана по проблемам территориального управления и регионального хозрасчёта.

Всесоюзная научно-практическая конференция «Кардинальная экономическая реформа и управление научно-техническим прогрессом в регионе». Доклад на тему «Научно-техническое обслуживание производства в промышленности Казахстана» (Алма-Ата).

Всесоюзная научно-практическая конференция по проблеме радикальной экономической реформы. Доклад на тему «Социально-экономические проблемы регионального самоуправления в условиях Казахской ССР». II секция (Москва).

Всесоюзный круглый стол «Социально-экономические проблемы межнациональных отношений». Доклад на тему «Социально-экономический прогресс республик Средней Азии и Казахстана в условиях регионального самоуправления» (Москва).

Заседание Комитета по науке, культуре и образованию Верховного Совета Казахской ССР. Доклад на тему «О развитии производительных сил Центрального Казахстана и роли академической науки в ускорении научно-технического прогресса».

Доклад на совещании в Кабинете Министров Казахской ССР по проекту Концепции самоуправления и самофинансирования Казахской ССР.

Доклад «О задачах партийной организации республики по уско-

ренному внедрении хозрасчёта в основных производственных звеньях» на совещании в ЦК КПК (Алма-Ата, 22 мая).

Специальная сессия Отделения общественных наук АН Казахской ССР. Доклад на тему «Место научных учреждений по общественным наукам в осуществлении республиканского хозрасчёта».

Доклад на экономическом совете Госплана Казахской ССР о ходе разработки Концепции республиканского хозрасчёта Казахской ССР.

Доклад на юбилейном заседании Отделения общественных наук АН Казахской ССР «Слово о С.Б. Байшеве», посвящённом 80-летию со дня рождения С.Б. Байшева.

Научный доклад на тему «Концепция перевода Казахской ССР на принципы самоуправления и самофинансирования» на заседании президиума АН Казахской ССР.

Республиканская научно-практическая конференция «Актуальные проблемы радикальной экономической реформы в условиях Казахстана». Научный доклад на тему «Актуальные проблемы перестройки хозяйственного механизма в Казахской ССР».

Всесоюзная конференция «Пути совершенствования социалистического образа жизни в период перестройки». Доклад «К вопросу о сближении социально-экономических условий образа жизни в различных регионах» (Кишинёв).

Международное совещание институтов и плановых органов стран «Планирование социального развития, занятости населения и повышения народного благосостояния». Доклад «Социальная неоднородность труда и преодоление межрайонных социально-экономических диспропорций» (Москва).

1990

Заседание Госкомиссии Совета Министров Казахской ССР по экономической реформе. Доклад «О концепции перехода Казахской ССР на рыночную экономику».

Заседание идеологической комиссии ЦК КП Казахстана. Доклад на тему «О концепции формирования национального отряда рабочего класса Казахстана».

Заседание комиссии Верховного Совета Казахской ССР по вопро-

сам науки, культуры и народного образования. Доклад на тему «Роль АН Казахской ССР в определении путей комплексного развития и размещения производительных сил Казахской ССР».

Сессия Общего собрания АН Казахской ССР. Доклад на тему «О научно-организационной деятельности АН Казахской ССР в 1989 г.».

Заседание экономического совета Госплана Казахской ССР. Доклад «О концепции внешнеэкономической деятельности Казахской ССР», по которой возглавлял ВТК.

Научно-практическая конференция АН Казахской ССР «Ленин и современность». Доклад на тему «Ленинские идеи фактического равенства союзных республик».

Региональная научно-практическая конференция «Проблемы перехода регионов на рыночные отношения». Доклад «Социально-экономические проблемы регионов в условиях перехода к регулируемому рынку» (Караганда).

Участник Всесоюзной конференции «Управление научно-техническим прогрессом в условиях радикальной экономической реформы».

1991

Сессия проблемного совета АН СССР по региональной экономике. Выступление (г. Ленинград, 7-9 января).

Выступление на совещании обществоведов Казахстана (5 января).

Сессия Общего собрания АН Казахской ССР. Выступление на тему «Проблемы подготовки кадров в новых экономических условиях» (3 апреля).

Выездная сессия Общего собрания АН КазССР «Проблемы развития производительных сил Западного Казахстана». Доклад «Социально-экономические проблемы Западного Казахстана в условиях самоуправления и самофинансирования» (Гурьев).

Международный симпозиум «Приватизация, политика, экономика, этапы». Выступление (Москва, 11-16 апреля).

Руководитель круглого стола (общегородского семинара) по проблемам преобразования отношений собственности, разгосударствления и приватизации (Алма-Ата, 6 мая).

Сессия Общего собрания Отделения общественных наук АН Ка-

захской ССР. Доклад на тему «Основные проблемы и задачи развития экономической науки в условиях перехода к рынку» (Алма-Ата, 25 июня).

Выступление на совещании председателей специализированных советов по защите докторских диссертаций (Минск).

Международный советско-финский симпозиум. Доклад на тему «Проблемы становления малого бизнеса в республиках советской Центральной Азии». Институт управления (Lifim). Высшая школа бизнеса и менеджмента (Хельсинки, 28 октября-1 ноября).

Доклад «О концепции внешнеэкономической деятельности Казахской ССР» в Кабинет Министров Казахской ССР.

Пленарное заседание Всесоюзной научно-практической конференции «Рынок: новые формы хозяйствования и научно-технический прогресс». Доклад на тему «Преобразование отношений собственности и развитие новых форм хозяйствования (Алма-Ата).

Международная конференция «Обновление общества: проблемы и варианты». Сопредседатель, участник дискуссии, доклад на тему «Региональные проблемы разгосударствления и приватизации» (Москва).

Во время пребывания в Англии участие в дискуссиях круглого стола по проблеме «Социально-экономическое положение в Казахстане, проблемы перестройки и перспективы экономического сотрудничества с Великобританией» в следующих учреждениях: Королевский институт международных отношений, исследовательский и аналитический центр МИД по делам содружества наций Великобритании, Мидлсекская высшая экономическая школа бизнеса, Международная группа компании «Бритиш газ», Швейцарский международный инвестиционный банк (лондонское отделение) – встреча с исполнительным директором.

1992

Выступление на обсуждении проекта Конституции Республики Казахстан на специальной сессии Отделения общественных наук АН Казахской ССР. Июль.

VII Всемирный конгресс Международной экономической ассоци-

ации (Всемирный конгресс экономистов). Секция «Экономическая реформа в странах СНГ». Выступление на тему «Проблемы приватизации в Республике Казахстан» (Москва).

Выступление на тему «Задачи экономической науки в переломный период развития общества» на сессии Общего собрания АН РК.

Выступление на телевидении в репортаже с заседания Высшего экономического совета «О задачах и проблемах развития экономической науки».

Выступление по проблемам общественных и гуманитарных исследований на выездном расширенном заседании Академии наук РК в г. Чимкент по поводу презентации Южно-Казахстанского отделения АН РК.

Доклад на заседании Высшего экономического совета при Президенте Республики Казахстан «О задачах и проблемах развития экономической науки».

Международный Российско-казахско-японский симпозиум «Экономическое положение стран СНГ и перспективы сотрудничества». Доклады на тему «Экономический потенциал Республики Казахстан и пути сотрудничества с Японией», «О социально-экономическом развитии Республики Казахстан и его экспортно-импортных возможностях» (Ниигата, Токио).

Доклад на научно-практической конференции, посвящённой памяти академика Е.А. Букетова. Руководитель делегации АН РК. г. Сергеевка Северо-Казахстанской области.

Республиканская научно-практическая конференция «Регион в системе рыночных отношений». Доклад на тему «Области Казахстана: проблемы перехода к рынку» (Алма-Ата).

Совместное заседание президиума АН РК и сессии Общего собрания Отделения общественных наук. Доклад на тему «Актуальные стратегические задачи социально-экономического прогресса Казахстана: пути разработки и реализации национальных государственных программ».

Доклад «Слово об институте», посвящённый 40-летию со дня организации Института экономики АН Казахской ССР, на торжественном заседании Учёного совета института, учёных-экономистов республики и бюро Отделения общественных наук АН Казахской ССР.

Международная конференция «Взаимоотношения экономического развития и политических реформ», организованная Национально-демократическим институтом международных отношений (США) и НИИЭ и РО при Министерстве экономики РК. Выступление на тему «Методологические и научные основы приватизации в Казахстане».

Сессия Общего собрания АН РК «Разработка мероприятий по исполнению Указа Президента РК». Выступление на тему «О мерах по совершенствованию организации науки и развитию научно-технического потенциала РК» (21 января).

Сессия Общего собрания АН РК «Разработка мероприятий по исполнению Указа Президента РК». Выступление на тему «Развитие научно-технического потенциала РК и создание НАН РК» (26 апреля).

Международная конференция в НИИЭ и РО при Министерстве экономики РК «Экономические реформы в Казахстане: проблемы и перспективы». Доклад «Приватизация и стабилизация экономики» (Алматы).

Международная конференция «Молодые государства Центральной Азии и актуальные проблемы внутренней и внешней политики Казахстана», организованная Вашингтонским университетом (штат Вашингтон) с участием учёных США, Англии, Франции, Японии, Южной Кореи, России, Узбекистана и Казахстана. Доклад на тему «Современная экономическая ситуация в Молодых государствах Центральной Азии» (Алматы).

Международная научно-практическая конференция «Актуальные проблемы профсоюзного движения Казахстана в условиях перехода к рыночной экономике». Доклад на тему «Некоторые проблемы перехода Казахстана к рыночной экономике» (Алматы).

Международная научно-практическая конференция «Интеграция Казахстана в мировое хозяйство: проблемы и перспективы». Доклад «Политика разгосударствления и совместное предпринимательство» и выступление на круглом столе «Казахстан и мировой рынок» (Алматы).

Республиканская научная конференция «Административный район в системе рыночных отношений». Доклад «Экономика областей

Казахстана на путях перехода к рынку: состояние, проблемы». (Совместно с М.Г. Исаевой). КазНИИНТИ (Алматы, 1993).

Доклад «Переход Казахстана к рынку: проблемы и решения». Институт повышения квалификации руководящих работников Госкомстата РК.

Научный доклад в директивные органы (Правительство РК, главы администраций областей) на тему «Об оценке имущества приватизируемых предприятий РК».

Научные доклады: «Иностранные инвестиции в процессе разгосударствления и приватизации»; «Организация управления многоотраслевыми комплексами в РК»; «Концептуальные основы кадрового обеспечения народного хозяйства в условиях перехода к рынку»; «Регулирование миграции населения Казахстана»; «Разгосударствление и приватизации собственности в Казахстане»; «Сбалансированность рабочих мест и трудовых ресурсов»; «Научные основы и организация платного природопользования в РК (на примере минерально-сырьевых ресурсов)»; «Об оценке имущества приватизируемых предприятий»; «Рекомендации по выводу экономики Казахстана из кризиса и её стабилизации»; Научная записка министру труда С.Д. Бейсенову «О введении нового отраслевого коэффициента тарифных ставок в науке и научном обслуживании»; Экспертное заключение на проект Закона РК «О развитии конкуренции и ограничении монополистической деятельности», разработанного Государственным антимонопольным комитетом РК; Экспертное заключение на проект Закона РК «О производственной кооперации».

Научный доклад на тему «Переход к рынку: проблемы и решения». КИМЭП.

Научный доклад «Рекомендации по выводу экономики Казахстана из кризиса и её стабилизации», представленный в Научный совет по экономической реформе при президиуме НАН РК, а так же в директивные органы.

1994

Международный семинар «Приоритеты привлечения иностранных инвестиций и совместное предпринимательство в Казахстане». ООН и МИД РК (январь).

Республиканский семинар-совещание работников органов прокуратуры «Актуальные правоохранные проблемы суверенного Казахстана». Доклад на тему «Проблемы внешнеэкономической деятельности, её приоритеты и эффективность» (март).

Выступление на сессии Общего собрания НАН РК на тему «О задачах развития общественных наук в НАН РК» (апрель).

Сессия Общего собрания Отделения общественных наук. Доклад на тему «Основные итоги научной и научно-организационной деятельности Отделения общественных наук за 1993 г. и задачи дальнейшего развития общественных наук (апрель).

Участие в Международной научной конференции «Постсоветские этнические отношения: Конфликты и сотрудничество». (КИСИ, май).

Международная конференция «Динамика экономического развития государств в Центрально-Азиатском регионе», организованная исследовательским центром АИРИКС (США), АОН КНР с участием учёных государств Средней Азии и Казахстана (КНР, Синьцзян, Урумчи). Доклад на тему «Экономические преобразования в государствах Центральной Азии и проблема приватизации» (август).

Международная конференция «Роль и место Центральной Азии и Казахстана в новых условиях формирования демократических государств». Доклад «Современное экономическое положение в молодых государствах Центральной Азии» (Алматы).

Международный семинар Фонда мира Сасакавы. Доклад на тему «Особенности и проблемы приватизации в Казахстане» (КИМЭП, октябрь).

Научный доклад «Об антикризисной политике» на совместном заседании президиума НАН РК, Бюро ООН и Учёного совета ИЭ НАН РК (октябрь).

1995

Докладная записка «О включении рыночных механизмов и коммерциализация научной деятельности». Правительство РК (июнь).

Международная конференция, организованная ПРООН «Проблемы развития ООН и проблемы регионального сотрудничества государств Центральной Азии». Доклад на тему «Экономическое сотруд-

ничество Казахстана с республиками Центральной Азии: проблемы и перспективы» (Кыргызстан, Иссык-Куль, июнь).

Руководитель круглого стола, посвящённого обсуждению проекта Конституции РК в НАН РК (июль).

Первая Международная Центрально-Азиатская научно-практическая конференция «Методология прогнозирования и статистики, приоритетные направления развития национальных экономик государств-участников». Доклад на тему «Структура экономики Казахстана в новой системе интеграции государств Центральной Азии» (Ташкент, июль).

Научный доклад «Разгосударствление и приватизация в РК: оценка и проблемы». Администрация Президента РК (Управление экономической политики) (декабрь).

1996

Первая Центрально-Азиатская научно-практическая конференция по методологии прогнозирования и статистики. Доклад «Структура экономики Казахстана в новой системе интеграции государств Центральной Азии» (Алматы).

Practical International conference on «Information systems for economies in transition». Report «The policy of privatization in the Republic of Kazakhstan» (New Delhi, March, 4-7).

1997

Методический семинар на финансово-экономическом факультете и кафедре экономической теории АГУ им. Абая. Доклад «Проблема «адаптированной» модернизации и реформирование экономики Казахстана» (Алматы, март).

Международная научно-практическая конференция «Казахстан и мировой опыт рыночной трансформации». Доклад «Смешанная экономика как форма функционирования транзитных систем» (Алматы, май).

Дүниежүзілік ғылыми-практикалық конференцияда жасалған баяндама. «Қазақстан Республикасы Тіл туралы заңы» (1997 ж.) негізінде мемлекеттік тілдің ғылым саласындағы қоғамдық қызметтік қалыптастыру мен дамытудың өзекті мәселелері (маусым).

Председатель на Республиканской конференции «Депортация народов и проблема прав человека (июнь).

Председатель на Республиканской научно-теоретической конференции «Конституция как гарант консолидации казахстанского общества» (Алматы, август).

Кіріспе сөз. М. Әуезов ХХ ғасырдың ұлы жазушысы және гуманисті: М.О. Әуезовтың 100 жылдығына арналған «Мұхтар Әуезов және ХХ ғасырдағы әлем әдебиеті» атты халықаралық ғылыми-теориялық конференция (Алматы, қыркүйек).

Вступительное слово и председатель на Международной научно-теоретической конференции «М.О. Ауэзов и современная мировая литература», посвящённой 100-летию М.О. Ауэзова (Алматы, сентябрь).

Вступительное слово и председатель на Республиканской конференции «Демократическое движение в Казахстане в начале ХХ века».

Вступительное слово на юбилейной сессии Общего собрания МН – АН РК «М.О. Ауэзов – великий писатель и гуманист ХХ века», посвящённой 100-летию М.О. Ауэзова (Алматы, сентябрь).

Научно-практический семинар в Институте философии и права МН – АН РК «Акционерные общества в РК: законодательная база и экономические проблемы». Доклад «Акционирование государственных предприятий – важнейшее условие формирования рыночной экономики».

Международная научно-практическая конференция с участием руководителей средств массовой информации тюркоязычных государств. Доклад «Научная информационная база сотрудничества тюркских государств: проблемы и перспективы» (Алматы, сентябрь).

Международная научно-практическая конференция «Проблемы стратегии преобразования казахстанского общества на пороге ХХІ века» по книге Президента РК Н.А. Назарбаева «На пороге ХХІ века». Доклад «Проблема «адаптированной» модернизации и реформирование экономики Казахстана» (Алматы).

Международный научный симпозиум «Научное и культурное наследие человечества – 3-му тысячелетию», посвящённый 2500-летию Бухары и Хивы. Доклад «Традиционная связь научного и культурного наследия казахского и узбекского народов» (Бухара, октябрь).

Научный доклад «Региональная система социальной защиты: состояние и основные направления развития». Сенат Парламента РК.

Научный доклад «Совершенствование механизма поддержки малого предпринимательства (на материалах южного региона Казахстана).

Выездная сессия Общего собрания МН – АН РК «Экономическая реформа и ресурсная база Северного Казахстана». Руководитель секции «Экономические реформы и их эффективность в северных областях РК» (Акмола, июль).

Руководитель круглого стола «Сатпаев и наука Казахстана». Встреча делегации Павлодарской области с научной общественностью (Алматы, февраль).

Международный семинар «Сравнительное изучение опыта стран Юго-Восточной Азии и государств Центральной Азии в реформировании экономики». Участие и выступления по программе Международного японского образовательного фонда в Малайзийском университете (Малайзия, Куала-Лумпур, 3-29 ноября).

1998

Сессия Общего собрания Отделения общественных и гуманитарных наук МН – АН РК. Доклад «Научная и научно-организационная деятельность Отделения общественных и гуманитарных наук и его учреждений в 1997 г. и задачи на 1998 г.» (апрель).

Международная научно-практическая конференция «Смешанное общество: мировой опыт и Казахстан». Доклад «Смешанная модель экономического развития. Экономика переходного периода» (Алматы, май).

II Центрально-Азиатская научно-практическая конференция «Экономическое сотрудничество в Центральной Азии: возможности, формы и механизмы реализации». Выступление на пленарном заседании. Доклад «Инвестиционные возможности Казахстана и его интеграция в экономику Центрально-Азиатского региона». Руководитель секции «Проблемы финансово-кредитных отношений, таможенной и налоговой политики в рамках интеграции Центрально-Азиатских государств» (Бишкек, 1-4 июля). (Совместно с Б.Д. Хусаиновым).

Сессия Общего собрания учёных МН – АН РК «Уроки отечественной истории и возрождение казахстанского общества». Председатель круглого стола «Роль и место Казахстана в истории мировой цивилизации» (Алматы, июль).

Сатпаевские чтения «Сатпаев и общественные науки Казахстана». Доклад «Роль К.И. Сатпаева в формировании общественных наук в Казахстане» (Алматы, сентябрь).

Научный доклад «Совершенствование механизма поддержки малого предпринимательства (на материалах южного региона Казахстана)» в директивные органы РК (сентябрь). (Совместно с В.В. Шевченко, Г.К. Сулейменовой).

Научный доклад «Смешанная экономика: Трансформационная модель рыночного развития Казахстана (Гос. секретарю РК, Администрации Президента РК, Министерству энергетики, индустрии, торговли) (сентябрь). (Совместно с А.А. Рамазановым).

Председатель на Международной научно-теоретической конференции «Шелковый путь и Казахстан» (Алматы, октябрь).

Международная конференция «Имам-ал-Бухари и его вклад в мировую культуру». Доклад «Имам-ал-Бухари и устное историческое знание народов Средней Азии и Казахстана» (Самарканд–Фергана, октябрь).

Научный доклад на тему «Опыт Китая по управлению социально-культурным комплексом» в МИД РК, Парламент РК, Агентство по стратегическому планированию и реформам при Президенте РК (октябрь).

Международная конференция «Теория и практика смешанной экономики». Доклад «Концепция активной технологической оптимизации производства в условиях смешанной экономики». КазГНУ им. аль-Фараби (Алматы, 8-10 октября). (Совместно с А.К. Канатчиновой).

Региональная конференция «Фундаментальные науки на службе общества: возможности и перспективы для сотрудничества в Центральной Азии». Доклады: «Общественные науки как фактор возрождения национального самосознания и устойчивого развития государств Центральной Азии», «Наука Казахстана: состояние и пер-

спективы сотрудничества со странами Центральной Азии» (Ташкент, октябрь).

Председатель на Международной научно-теоретической конференции «Шал Кулекеулы и проблемы акынского творчества» (Алматы, ноябрь).

Международная конференция – Валихановские чтения «Исторические корни и перспективы Евразийства как социокультурного и социополитического феномена». Доклад «Евразийская интеграция: идея, проблемы и перспективы (Астана, декабрь).

Доклад о работе секции научного обеспечения на заседании Государственной комиссии по проведению Года народного единства и национальной истории (Алматы, декабрь).

Председатель и вступительное слово на Международном коллоквиуме «Актуальные проблемы казахстанского монголоведения: прошлое, настоящее и перспективы» (18 декабря).

1999

Кіріспе сөз. Төраға: Қазіргі ұйғыртандың өзекті мәселелері. Дәстүрлердің өзара байланысы және жалғастығы. ҚР БҒМ, ҚР ҰҒА, Шығыстану институты (9 қараша).

Вступительное слово, руководитель на Международной научно-практической конференции «Интеграция Казахстана в мировую экономику» (10 февраля).

Выступление по проблемам развития общественных наук: Проблемы науки в Казахстане: организация и эффективность. Пресс-конференция в Национальном пресс-клубе (Совместно с В.С. Школьников, Е.Е. Ергожиным, С.М. Кожаметовым и М.К. Сатпаевой, февраль).

Юбилейная сессия-конференция АН Республики Таджикистан «Академик К.И. Сатпаев и наука Таджикистана», посвящённая 100-летию академика К.И. Сатпаева (25 марта).

Выступление на открытии выставки «Наука Казахстана: от прошлого к будущему», посвящённой 100-летию со дня рождения К.И. Сатпаева. В штаб-квартире ЮНЕСКО (Париж, 16 апреля).

Международный семинар-коллоквиум, посвящённый 100-летию со дня рождения К.И. Сатпаева. Доклад «Общественные науки как

фактор национального возрождения и укрепления духовности и единства казахстанского общества». Штаб-квартира ЮНЕСКО (Париж, апрель).

Выступление на встрече с делегацией МИД Монголии в Институте востоковедения им. Р.Б. Сулейменова МОН РК (6 апреля).

Международная конференция «Социальные модели общества в период перехода к социально-ориентированной рыночной экономике: принципы, практика, перспективы». Доклад «Социальная сфера как фактор устойчивости национальной безопасности» (Москва, 29 сентября-1 октября).

Научный доклад «Международное движение инвестиций и Казахстан» в Правительство РК 27 сентября. (Совместно с Т.А. Джумагельдиевой). Благодарность от Премьер-Министра К.К. Токаева (8 октября).

Международная научно-практическая конференция «Экономические системы на рубеже тысячелетий: проблемы управления и взаимодействия». Доклад «Принципы и проблемы «шоковой терапии» переходной экономики». КазГУ им. аль-Фараби. (Совместно с Б.К. Казбековым) (11-13 октября).

Международная научно-практическая конференция «Казахстан на пороге XXI века: человек, наука, экономика». Доклад «Уроки реформы и курс экономической политики». КарЭУ (Караганда, 13-15 октября).

Вступительное слово председателя на Международной конференции по творчеству А.К. Жубанова (16 ноября).

Вступительное слово председателя на торжественном собрании, посвящённом юбилею Ш. Елеукенова (19 ноября).

Вторая сессия экономической и социальной комиссии Азиатско-Тихоокеанского региона. Доклад «Стратегия региональной интеграции государств Центральной Азии». Специальная программа ООН по экономике Центральной Азии (Душанбе 24-25 ноября).

Выступление в 7-й серии восьмисерийного телефильма «Каныш Сатпаев: страницы жизни».

Доклад на заседании Госкомиссии по Году преемственности поколений. О работе секции «Научное обеспечение мероприятий по Году преемственности поколений (25 декабря).

Научный доклад «Социальная ориентация отношений собственности в XXI веке. В директивные органы республики.

Научный доклад «Стратегические направления интеграции Казахстана со странами Центральной Азии» в Правительство РК.

2000

Международная научная конференция «Наука третьего тысячелетия». Выступление на тему «Общественные науки и преобразование общества» в панель-дискуссии «Приоритеты науки XXI века и трансформация общества» (10-14 мая).

Выступление-доклады: «Глобализация и региональная интеграция», «Проблемы и пути интеграции государств Центрально-Азиатского экономического союза», «Радикальная экономическая реформа и социальное положение населения государств Центральной Азии на Международном семинаре «Подходы, инструменты и пределы в политике доходов и занятости в условиях социально-рыночной экономики», организованного Центром экономического и социального развития (ZWS) Германского фонда международного развития при финансовой поддержке со стороны Федерального министерства экономического сотрудничества и развития по поручению Правительства ФРГ (22 июня -1 июля).

Международная научно-практическая конференция «Туркестан и Х.А Ясави в истории и духовности тюркского мира», посвящённая 1500-летию г. Туркестана. Доклад «Дала өркениеті тарихындағы Түркістанның орны мен ролі» (20-21 октября).

Вступительное слово «Ислам: тарих және қазіргі кезең» на Международной конференции «Ислам: история и современность» (Алматы, 22 ноября).

2001

Международная научная конференция «10 лет независимости Казахстана: итоги и перспективы развития». Доклад «Казахстанская модель либерализации экономики: опыт и проблемы». Ун-т «Кайнар» (Алматы, февраль).

Международная научно-теоретическая конференция «Место и

роль партий в контексте современного политического процесса». Доклад «Либерализация экономики и эффективность нефтегазового комплекса» (Алматы, 19 апреля).

Международная научно-практическая конференция «Прогресс, демократия, государственная независимость РК». Доклад «Либерализация экономики и эффективность нефтегазового комплекса» (Атырау, 17-19 сентября).

Международная научно-теоретическая конференция «Казахстан за 10 лет: проблемы образования, экономики и науки». Доклад «Ғаламдану және ұлттық қауіпсіздік (экономикалық проблемалар)». МКТУ им. Ясави (Туркестан, 23-24 ноября).

Республиканская научная конференция «Историческая наука и современность». Доклад «Академик М.К. Козыбаев и новый этап развития исторической науки Казахстана». Ун-т «Кайнар» (Алматы).

Международная научная конференция «Проблемы управляемости социально-экономических процессов в период современной трансформации общества в странах СНГ». Доклад «Обновление концепции занятости и рынка труда в условиях устойчивого экономического развития страны». (Совместно с М.К. Мельдахановой) (Москва, 21-22 декабря).

Международная научно-практическая конференция «10 лет суверенного Казахстана: история и перспективы». Доклад «Общественные науки как фактор духовного возрождения и устойчивого развития общества». МОН РК, НАН РК. Ин-т истории и этнологии им. Ч. Валиханова (1 июня).

Международная научно-практическая конференция «Центральная Азия и Казахстан в фокусе современных международных отношений», посвящённая 10-летию независимости РК и 60-летию со дня основания Казахского государственного университета международных отношений и мировых языков им. Абылай хана. Доклад «Проблемы международной экономической интеграции государств Центральной Азии» (11-12 апреля).

Республиканская научно-практическая конференция «Женщины Казахстана: 10 лет в условиях независимости государства, взгляд в XXI век». Доклад «Экономические проблемы гендерного неравенства

в современном Казахстане». (Совместно с М.К. Мельдахановой) (Алматы, 23 мая).

Республиканская научно-теоретическая конференция «Суверенной независимой Республике Казахстан – 10 лет: история и суверенность» «Проблемы формирования исторического сознания казахстанцев в условиях независимости» (Костанай, 20 июня).

Международная научно-практическая конференция «Итоги реформ и новый этап развития экономики». Доклад «Устойчивое развитие Казахстана в условиях глобализации» (9 ноября).

Доклад «Слово о М.К. Козыбаеве» на торжественном заседании МОН РК, НАН РК, посвящённом 70-летию со дня рождения академика М.К. Козыбаева (16 ноября).

Международная научная конференция «Проблемы управляемости социально-экономических процессов в период современной трансформации общества в странах СНГ. Доклад «Социально-экономическая дифференциация общества: основные проблемы». (Совместно с С.Н. Гайсиной) (Москва, 20-21 декабря).

Международная научно-практическая конференция «Приоритеты экономической политики на рубеже тысячелетий». Доклад «Социально-экономические преобразования в Казахстане как фактор национальной безопасности». АГУ им. Абая (Алматы).

2002

Республиканская научно-практическая конференция «Женщины Казахстана: 10 лет в условиях независимого государства, взгляд в XXI век». Доклад «Экономические проблемы гендерного неравенства в современном Казахстане» (Алматы, 23 мая).

Международная научно-практическая конференция «Проблемы и перспективы устойчивого экономического развития. Доклад «Глобализация и система региональных экономических интересов» (Алматы, 25-26 июня).

Республиканская научно-практическая конференция «Жумабай Шаяхметов: жизнь и деятельность». Доклад «Жумабай Шаяхметов туралы сөз». Выступление на пленарном заседании (5 сентября).

Ғылыми-практикалық конференция «Ғабиден Мұстафин және қазақ әдебиеті». Кіріспе сөз (17 қазан).

2003

«Академик З. Ахметовтың 75 жылдығына арналған конференция». Баяндама «Академик З. Ахметов және қоғамдық ғылымдар».

Кіріспе сөз. Төраға. Осман империясының 700 жылдығы. Түркия Респ. Ататүрік атындағы Мәдениет, тіл және тарих Жоғары қоғамы және ҚР БЖҒМ, ҰҒА, Р.Б. Сүлейменов атындағы Шығыстану институты (27 қаңтар).

Международный круглый стол «Историко-культурные связи Ирана-Дешт и Кыпчака в XIII–XVIII веках». Официальное открытие от имени НАН РК. Вступительное слово. Руководство круглым столом (11-12 марта).

Председатель Международной конференции «Урбанизация и номадизм в Центральной Азии: история и проблемы».

Участник круглого стола «Разработка программы устойчивого развития Республики Казахстан: концептуальные основы и механизмы». ИЭ МОН РК, Мин-во охраны окружающей среды РК, Казахстанская ассоциация природопользователей (6 мая).

Участник Международной конференции «Общенациональная идея Казахстана как основа формирования социально-ориентированного гражданского общества» (28 мая).

Руководитель пленарного заседания Международной научно-практической конференции «Историческая преемственность национальных культур» (6-7 июня).

Международный экономический конгресс «Актуальные проблемы экономики и финансов РК». Доклад «Экономика Казахстана в системе ЕврАзЭС и императивы глобализации» (Караганда, 25-26 сентября).

Доклад, актовая речь на торжественном собрании Северо-Казахстанского государственного университета по поводу присвоения ему имени академика М.К. Козыбаева (Петропавловск, 23 октября).

2004

Международная научно-практическая конференция «Национально-экономические интересы и отношения собственности в условиях глобализации», посвящённая 70-летию академика НАН РК А.К. Кошанова. МОН РК, НАН РК, Ин-т экономики (Алматы).

2005

Международная научно-практическая конференция «Национальная экономика в векторе глобального развития». Доклад «Приоритетная роль государственного регулирования и «дирижистская» модель экономического роста переходных систем». КазНУ им. аль-Фараби (Алматы).

Международная научно-практическая конференция «Конкурентоспособность национальной экономики в контексте устойчивого развития». Доклад «Эволюция функций государства в национальном воспроизводстве и диверсификация экономики». КазНПУ им. Абая. Университет им. С. Демиреля (Алматы).

Международная научная конференция «Культурное наследие Казахстана: открытия, проблемы, перспективы». Доклад «Экономическая классика: неолиберализм и переходная экономика».

Международный симпозиум по глобализации и цивилизации. Доклад «Союз Центрально-Азиатских государств. Исходные условия и проблемы» (Бишкек, 10-11 ноября).

2006

Международный научный симпозиум «Национальная экономика в условиях глобализации». Доклад «Иностранный капитал в формирующейся национальной экономике». (Соавт. А.Ж. Панзабекова). КазЭУ им. Т. Рыскулова (Алматы).

Туркестанский интеграционный форум «Модернизация межгосударственных интеграционных связей Центрально-Азиатских стран. Доклад «Региональная экономическая интеграция и регулирование национальных экономических интересов». МКТУ им. Ясави (Туркестан).

Первые Рыскуловские чтения. Международная научно-практическая конференция «Казахстан: конкурентоспособность и модернизация». КазЭУ им. Т. Рыскулова (Алматы).

Международная научно-практическая конференция «Казахстан: конкурентоспособность и модернизация. Доклад «Институциональные условия и факторы Центрально-Азиатского союза: экономические и политические аспекты» (Алматы).

XVI Восточно-Европейский, Всемирный экономический форум. Доклад «Институциональные условия и факторы Союза Центрально-Азиатских государств» (Крыница-Здруй, Польша).

2007

Научно-практическая конференция. Доклад «Перспективы развития малого предпринимательства в условиях глобализации». (Соавт. Г.К. Сулейменова). Казахский аграрно-технический ун-т им. С. Сейфуллина (апрель).

Научно-практическая конференция «Проблемы индустриально-инновационного развития». Доклад «Государство как институциональная поддержка малого бизнеса». (Соавт. Г.К. Сулейменова). Алматинский гуманитарно-технический ун-т (Алматы, апрель).

Международная научно-практическая конференция «Актуальные проблемы экономической науки Казахстана и творческое наследие С.Е. Толыбекова», посвящённая 100-летию академика НАН РК С.Е. Толыбекова. Доклад «С.Е. Толыбеков – выдающийся учёный и организатор науки». МОН РК, КазНПУ им. Абая (Алматы, 11 апреля).

Выступление на заседании Национального Инвестиционного Совета по международному проекту «Евразийская инициатива: гармонизация национальных интересов и интеграционные перспективы» (Москва, 26 апреля).

2008

Международная научно-практическая конференция «Повышение конкурентоспособности национальной экономики в условиях глобализации: проблемы, приоритеты, пути решения». Доклад «Конкурентоспособность Казахстана в глобальной экономике». (Совместно с Б.Д. Хусаиновым). МОН РК. Ин-т экономики (Алматы, 18 мая).

Международная конференция «Модернизация высшего образования и науки – пути и перспективы инновационного развития». Доклад «Академик Т.С. Садыков: жизнь во имя созидания». МОН РК, НАН РК, КазНПУ им. Абая (19 октября).

Замечания и предложения по проекту доклада «Роль науки в условиях развития инновационной экономики» (ко II съезду Союза учёных Казахстана) (1 июня).

2009

Қорнекті Ғалым, мемлекет қайраткері, публицист, академик С.Б. Бәйішевтің туғанына 100 ж. толуына арналған «Қазақстанның өзекті әлеуметтік-экономикалық мәселелері» бойынша ҚР ҒМ Экономика институтында өткен дөнгелек үстел. Жарыс сөзге қатысу «Академик С.Б. Бәйішев – ғалым, қайраткер, ғибратты ұстаз» (13 қазан).

Международная научно-практическая конференция, посвящённая 110-летию К.И. Сатпаева. Ин-т геологических наук, Академия геологических наук (10 апреля).

Доклад на торжественных мероприятиях, посвящённых 110-летию К.И. Сатпаева в КазНТУ (11 апреля).

«Наука как стратегический приоритет в формировании индустриально-инновационной экономики». Пленарный доклад: IV Международный научный форум «Рыскуловские чтения» (25-27 мая); Международная научно-практическая конференция «Глобальный экономический кризис: причины, реалии и пути преодоления».

Международная научная конференция «Общественные науки Казахстана в условиях формирования информационно-инновационной парадигмы», посвящённая 75-летию академика НАН РК А.К. Кошанова. Доклад «Наука как стратегический приоритет формирования индустриально-инновационной экономики РК» (Алматы, 12 октября).

Презентация монографий академика А.К. Кошанова «Трудное восхождение на путях к рынку» и «Национальные экономические интересы и отношения собственности» на торжественном заседании Учёного совета КазЭУ им. Т. Рыскулова с приглашением ведущих учёных-экономистов (Алматы, 22 октября).

2010

Международная научно-практическая конференция «Институт Президентства в Республике Казахстан: история и современность».

Выступление на встрече с группой депутатов Мажилиса Парламента РК во главе с депутатом А.А. Глеубердиным по обсуждению проекта Закона о науке (Алматы, 12 февраля).

Круглый стол в штаб-квартире НДП «Нур Отан» и Институте парламентаризма с приглашением академиков НАН РК, научной обще-

ственности для обсуждения доклада министра образования и науки Ж.К. Туймебаева «Проект Закона о науке». Выступление «Проблемы организации и управления национальными научными центрами и национальными научными советами. Предложения к обсуждению (Астана, 2 апреля).

Круглый стол «Влияние Китая на экономику Казахстана: угрозы и возможности». Выступление-доклад «Приоритеты экономического сотрудничества Казахстана и Китая: позитивы и возможные угрозы». ИЭ МОН РК (7 апреля).

Международная научно-практическая конференция «Формирование и развитие конкурентоспособного человеческого капитала в Казахстане». Доклад «Человеческий капитал как фактор форсированной индустриализации Казахстана». ИЭ МОН РК (23 июня).

Международная научно-практическая конференция «Социальная экономика в условиях цивилизованных перемен в современном мире» к 75-летию академика У.Б. Баймуратова. Доклад «Форсированная индустриализация и инновационная стратегия». КазЭУ им. Т. Рыскулова (Алматы, 22 сентября).

Международная научно-практическая конференция, посвящённая 90-летию республиканского журнала «Мысль». Выступление «Взаимодействие с журналом творческой интеллигенции и актуальные вопросы социально-экономического развития республики» (30 сентября).

Международный научно-образовательный конгресс «Наука будущего», проводимый Евразийской ассоциацией университетов, МГУ им. Ломоносова, КазНГУ им. аль-Фараби (22-23 октября).

2011

Международная научно-практическая конференция «Проблемы и перспективы посткризисного развития экономики Казахстана», посвящённая 20-летию независимости РК. Доклад «Формирование и реализация новой социальной политики в посткризисных условиях развития национальной экономики». ИЭ МОН РК (Алматы).

Круглый стол в Институте экономики МОН РК. Выступление с докладом по ежегодному обращению Президента РК к соотечественникам «20 лет мира и созидания» (Алматы, 1 февраля).

Круглый стол в Институте экономики МОН РК с приглашением ведущих экономистов республики по обсуждению основных положений Послания Президента РК народу Казахстана. Доклад «О приоритете социальных преобразований» (февраль).

Выступление на расширенном заседании Учёного совета Казахского государственного женского педагогического университета, посвящённого 80-летию академика НАН РК, академика Академии педагогических наук РФ и Грузинской Республики, д.п.н., профессора К.К. Кунантаевой на тему: «Академик К.К. Кунантаева и академическая педагогическая наука Казахстана» (4 марта).

Участие и выступление на конференции в Институте востоковедения им. Р.Б. Сулейменова к 20-летию независимости РК (Сулейменовские чтения) на тему «Академик Р.Б. Сулейменов у истоков академической востоковедческой науки в Казахстане» (15 марта).

Участие в Международном форуме по актуальным вопросам образования и науки «Социогуманитарная наука Казахстана: 20 лет самопостижения и интеграции в глобальной культурно-исторический контекст», посвящённой 20-летию независимости РК (7 апреля).

Круглый стол «Шанхайская организация сотрудничества как перспективный механизм многостороннего взаимодействия в Центральной Азии: основные достижения и проблемы деятельности». Участие в дискуссии «Экономические аспекты сотрудничества, проблемы интеграции, экономической безопасности и национального суверенитета» (19 апреля).

О состоянии науки в Казахстане и проблемы организации и управления: Доклад в Союзе учёных Казахстана. – Алматы, 2011.

Участие в Международной научно-практической конференции «Независимый Казахстан: 20 лет развития космических исследований», посвящённой 20-летию независимости Казахстана, 50-летию полёта Ю.А. Гагарина в космос, 75-летию академика У.М. Султангазина (Алматы, 4-5 октября).

Выступление на обсуждении доклада ЭСКАТО «Посткризисные возможности для торговли и инвестиций в Азиатско-Тихоокеанском регионе» (Экономическая комиссия ООН для Азиатско-Тихоокеанского региона). Институт экономики МОН РК (Алматы, 19 октября).

2012

Белгілі ғалым және қоғам қайраткері ҚРҰҒА академигі, э.ғ.д., профессор К.Ә. Сағадиевтің 75 жылдығына арналған «Қазақстан экономикасы дамуының стратегиялық парадигмалары» атты ғылыми-практикалық конференция. Модератор, кіріспе сөз (1 наурыз).

Выступление-доклад на заседании круглого стола в Институте экономики МОН РК при обсуждении Послания Президента РК «Социально-экономическое возрождение – главное направление развития Казахстана» (Алматы, февраль).

Круглый стол в Институте экономики МОН РК. Обсуждение основных положений Послания Президента РК «Социально-экономическая модернизация – главный вектор развития Казахстана». Выступление «Новый этап казахстанского пути – новые задачи укрепления экономики» (Алматы, 6 февраля).

Выступление «Итоги социально-экономического развития Казахстана в 2011 г. и перспективы на 2012 г.» на презентация обзора социально-экономического развития в Азиатско-Тихоокеанском регионе за 2011 г. «На пути к всеобщему процветанию в период нестабильности и высоких цен на сырьевые ресурсы». Ин-т мировой экономики и политики при Фонде Первого Президента РК (Алматы, 10 мая).

Участие в III Международной конференции «Развитие человеческого капитала в РК в условиях социально-экономической модернизации». НДП «Нур Отан», ВПШ (8 июня).

Юбилейная международная научно-практическая конференция «Проблемы социально-экономической и индустриально-инновационной модернизации экономики Казахстана», посвящённая 60-летию образования Института экономики МОН РК. Доклад «Институционально-инновационные вызовы глобализации и новые императивы социализации общественного производства» (Алматы, 15 июня).

Научно-практическая конференция «Конституция Республики Казахстан – прочная основа развития и процветания страны», посвящённая Дню Республики Казахстан. Доклад «Конституция Республики Казахстан и социальная модернизация общества» (Алматы, 21 августа).

Первые Назарбаевские чтения. Доклад «Концепция Общества Всеобщего труда и новая модель трудовых отношений» (Астана, 29 ноября).

Теоретико-методологическое значение Концепции Общества Всеобщего труда. К обсуждению программной статьи Президента РК «Социальная модернизация Казахстана: Двадцать шагов к Обществу Всеобщего труда. Круглый стол.

Доклад на публичной презентации серии авторских монографий в Национальной библиотеке Республики Казахстан: «Трудное восхождение. На путях к рынку» (Алматы: Дайк Пресс, 2010); «Национальные экономические интересы и отношения собственности» (Алматы: Дайк Пресс, 2010); «Индустриально-инновационная стратегия и экономический рост» (Алматы: Казыгурт, 2012).

2013

Круглый стол, посвящённый Посланию Президента РК народу Казахстана «Стратегия «Казахстан – 2050» – новый курс состоявшегося государства». Доклад «Новые социально-экономические приоритеты, инициированные программой «Стратегия «Казахстан – 2050». ИЭ МОН РК (18 января).

Специальное заседание Сената Парламента РК (Комитет социально-культурного развития) по проблеме «Реализация Программы занятости – 2020 в рамках развития малого и среднего бизнеса в Республике Казахстан». Доклад «Малый и средний бизнес (МСБ) и проблема эффективности использования самозанятого населения» (Астана, 19 февраля).

Выступление на презентации книги воспоминаний «Славный сын казахского народа. Фазыл Карибджанович Карибджанов» в Национальной библиотеке Республики Казахстан (Алматы, 10 апреля).

Участие в Республиканском форуме «Стратегия «Казахстан – 2050»: образование, наука, инновации» (Алматы, 12 апреля).

Выступление на глобальной презентации «Обзора экономического и социального положения Азиатско-Тихоокеанского региона». Фонд первого Президента РК (Алматы, 18 апреля).

VI Астанинский экономический форум. Панельная сессия «Не-

оиндустриальная модель развития и формирования национальных инновационных кластеров. Доклад «Казахстан. «Стратегия – 2050» и социально-экономические приоритеты новой модели экономического роста» (22-24 мая).

Выступление «Развитие АПК Казахстана в условиях Единого экономического пространства и вступления в ВТО» на заседании круглого стола в КазНИИ экономики АПК и развития сельских территорий (июнь).

Участие в первом казахстанском философском конгрессе. МОН РК. Ин-т философии, политологии и религиоведения (Алматы, сентябрь).

Международная научно-практическая конференция «Садыковские чтения: проблемы и пути внедрения инновационных технологий в образовательное пространство». Доклад «Т.С. Садыков – реформатор вузовского образования». Сертификат за активное участие в конференции (Алматы, 26-28 сентября).

Выступление на презентации книги Сейдахмета Куттыкадама в Национальной библиотеке Республики Казахстан (21 октября).

Первое заседание школы политической экономии. Международный семинар с участием профессоров МГУ им. Ломоносова и Санкт-Петербургского государственного университета «Философия экономических ценностей». Вступительное слово и заключение. Ассоциация вузов Казахстана, ун-т «Туран» (5 ноября).

Встреча научной общественности Алматы, посвящённая 80-летию академика Ж.М. Абдильдина. Выступление «Академик Ж.М. Абдильдин – основатель философской школы по диалектике». КазНУ им. аль-Фараби (26 декабря).

**АКАДЕМИК А.Қ. ҚОШАНОВТЫҢ
ҒЫЛЫМИ ҚЕҢЕСІМЕН ЖӘНЕ ҒЫЛЫМИ
ЖЕТЕКШІЛІГІМЕН ОРЫНДАЛҒАН ДОКТОРЛЫҚ
ЖӘНЕ КАНДИДАТТЫҚ ДИССЕРТАЦИЯЛАР**

**ДОКТОРСКИЕ И КАНДИДАТСКИЕ
ДИССЕРТАЦИИ, ВЫПОЛНЕННЫЕ ПРИ НАУЧНОЙ
КОНСУЛЬТАЦИИ И ПОД НАУЧНЫМ РУКОВОДСТВОМ
АКАДЕМИКА А.К. КОШАНОВА**

**DOCTORAL AND CANDIDATE THESES MADE UNDER
SCIENTIFIC CONSULTATION AND SCIENTIFIC SUPERVISION
OF ACADEMICIAN A.K. KOSHANOV**

**Докторлық диссертациялар
Докторские диссертации
Doctoral theses**

1. *Аймагамбетов Е.Б.* Соотношение производственной и социальной сфер: проблемы и региональные особенности. Алма-Ата, 1989.

2. *Алимбетов У.С.* Проблемы ресурсосбережения и использования вторичных ресурсов в цветной металлургии Казахстана в условиях рынка. Алматы, 1999.

3. *Алтысбаева С.Н.* Формирование и развитие регионального рынка (методология, принципы, механизм регулирования). Алматы, 1999.

4. *Арынов Е.М.* Экспортная ориентация национальной экономики. Бишкек, 1994.

5. *Аханов С.А.* Формирование и развитие национального капитала в условиях глобализации: теория, методология и эффективность. Алматы, 2010.

6. *Ашимбаева А.Т.* Структурные сдвиги в экономике: теория, методология, практика регулирования. Алматы, 2000.

7. *Байжолова Р.А.* Жаһандану жағдайында ұлттық еңбек нарығын мемлекеттік реттеу. Карағанды, 2010.

8. *Гайсина С.Н.* Социально-ориентированная модель Казахстана: теория, методология и механизмы реализации. Алматы, 2010.

9. *Егоров О.И.* Проблемы эффективного использования нефтегазового потенциала Казахстана в условиях становления рыночных отношений (вопросы теории и практики решения). Алматы, 1999.

10. *Канатчинова А.К.* Структурные преобразования и инновационно-инвестиционные процессы в национальной промышленности РК (теоретические и практические аспекты проблемы). Алматы, 1999.

11. *Рамазанов А.А.* Диалектика отношений собственности: теория, методология и стратегические направления развития (на примере Республики Казахстан). Алматы, 2005.

12. *Спанов М.У.* Экономическая безопасность Казахстана: теоретико-методологические основы и механизм реализации. Астана, 2001.

13. *Сулейменова Г.К.* Институциональные преобразования в сфере малого предпринимательства: теория, методология и практика. Алматы, 2007.

14. *Сураганова С.К.* Рынок аграрного труда: становление и проблемы регулирования (на примере Северного Казахстана). Астана, 2001.

15. *Урузбаева Н.А.* Развитие отношений интеллектуальной собственности в индустриально-инновационной сфере (на примере Республики Казахстан): теория, методология, практика. Алматы, 2007.

16. *Хусаинов Б.Д.* Транснационализация производства и капитала и развитие национальных экономик. Алматы, 2007.

Кандидаттық диссертациялар
Кандидатские диссертации
Candidate theses

1. *Абдикаримова А.Т.* Импортзамещение и проблема расширения внутреннего рынка Республики Казахстан. Алматы, 2003.

2. *Айдарханов М.Х.* Проблемы совершенствования социально-экономических основ образа жизни населения малых городов (на примере Казахской ССР). Алма-Ата, 1999.

3. *Аксакалов И.Ж.* Технический прогресс и проблемы использования кадров в сельском хозяйстве (на материалах Казахской ССР). Алма-Ата, 1975. (Совместно с С.Б. Байшевым).

4. *Алиев Е.Ш.* Социально-экономические основы рационального использования свободного времени (на материалах Казахской ССР). Алма-Ата, 1991.

5. *Арынов Е.М.* Социально-экономические основы совершенствования образа жизни сельского населения в регионе (на материалах Казахской ССР). Алма-Ата, 1988.

6. *Аттапханов А.Х.* Социально-экономические основы рационального использования труда рабочей молодёжи в условиях развитого социализма (на примере промышленности КазССР). Алма-Ата, 1982.

7. *Аубакиров К.Я.* Совершенствование социально-экономических основ обобществления труда в регионе (на примере Казахской ССР). Алма-Ата, 1990.

8. *Ахметжанова А.К.* Управление инновационными процессами в условиях модернизации железнодорожного транспорта Республики Казахстан. Алматы, 2009.

9. *Аяпова Ж.М.* Социально-экономические основы формирования и использования общественных фондов потребления в регионе (на материалах Казахской ССР). Алма-Ата, 1989.

10. *Баекешова А.Ш.* Регулирование занятости в районах нового освоения. Алматы, 1991.

11. *Байжолова Р.Ә.* Шағын кәсіпкерлікті қалыптастыру мен реттеуді макроэкономикалық механизмдері (Орталық Қазақстан аймағы мысылы бойынша. Астана, 1999.

12. *Баймырзаев А.А.* Регулирование малого бизнеса в совместном предпринимательстве. Алматы, 1997.

13. *Барлубаев А.А.* Государственная собственность в системе рыночных отношений: теория и механизмы развития. Алматы, 2004.

14. *Бектемисова С.Т.* Формирование частного предпринимательства в условиях перехода к рынку (на материалах РК). Алматы, 1995.

15. *Бодауханұлы К.* Нарыққа өту жолындағы ұлттық аймақ экономикасының элеуметтік бағыттылығын арттыру мәселелері. Алматы, 1997.

16. *Болатханова З.А.* Функционирование и эффективное развитие государственного предпринимательства в РК. Алматы, 1999.

17. *Гайсина С.Н.* Социально-экономические условия и факторы формирования доходов населения и их воздействие на образ жизни (на материалах Казахской ССР). Алма-Ата, 1988.

18. *Гельманова И.Ш.* Отношения собственности и проблема

эффективности функционирования предприятий с иностранным участием. Алматы, 2003.

19. *Джумагельдиева Т.А.* Экономический механизм развития конкуренции в РК. Алматы, 2002.

20. *Дугалов А.Н.* Экономические воззрения Турара Рыскулова и приоритеты их реализации в национальной экономике. Алматы, 2006.

21. *Евдунов М.М.* Вопросы социального развития производственных коллективов в условиях научно-технического прогресса (на примере шахт Карагандинского бассейна). Алма-Ата, 1976.

22. *Завалишина А.А.* Экономические механизмы использования природной ренты в контексте устойчивого развития. Алматы, 2008.

23. *Казбайкызы А.* Развитие процессов либерализации энергетического рынка Республики Казахстан. Туркестан, 2007.

24. *Канцеров Э.М.* Страновые экономические риски и обеспечение национальной безопасности Республики Казахстан. Алматы, 2010.

25. *Кенжалиев А.Т.* Совершенствование механизма управления инвестиционным процессом в регионе. Алматы, 2010.

26. *Килибаева У.Р.* Безработица в условиях перехода к рынку. Алматы, 1994.

27. *Киреева А.А.* Совершенствование механизма антикризисного управления предприятием (на примере промышленности строительных материалов). Алматы, 2009.

28. *Кожамкулова И.Е.* Социально-экономические проблемы миграции трудовых ресурсов. Алматы, 2000.

29. *Кренгауз И.Н.* Теоретические вопросы планомерного производства товаров народного потребления в регионе. Алма-Ата, 1986.

30. *Кульджанов Н.Б.* Социально-экономические функции и факторы развития общественных фондов потребления (на примере Казахской ССР). Алма-Ата, 1990.

31. *Макажанов А.* Реформирование экономического механизма хозяйствования и стабилизация производства в отрасли. Алматы, 1996.

32. *Мельдаханов А.А.* Экономика мегаполиса в условиях глобализации: механизмы управления и приоритеты развития. Алматы, 2010.

33. *Молдахметов Н.С.* Формирование и развитие накопительной пенсионной системы в условиях становления рыночной экономики (на материалах РК). Алматы, 2001.

34. *Муханов Е.К.* Социально-экономические основы формирования совокупной рабочей силы в условиях агропромышленной интеграции. Алма-Ата, 1989.

35. *Нурмуханова Л.К.* Выявление кризисных тенденций и организация антикризисного управления (на материалах РК). Алматы, 2003.

36. *Панзабекова А.Ж.* Иностраный капитал и обеспечение экономической безопасности Республики Казахстан. Алматы, 2005.

37. *Пахрутдинов Р.А.* Реструктуризация нефтегазовой отрасли Казахстана как фактор комплексного использования сырья. Алматы, 2002.

38. *Рузанов Р.М.* Рыночная власть в системе экономических отношений (на примере Республики Казахстан). Алматы, 2005.

39. *Сабит В.* Подготовка управленческих кадров: социально-экономические приоритеты и механизм их реализации (на материалах Республики Казахстан и Палестины). Алматы, 2006.

40. *Садвакасова А.Б.* Проблемы совершенствования личного потребления населения в регионе (на материалах Казахской ССР). Алма-Ата, 1988.

41. *Садырова Г.А.* Совершенствование механизма управления медицинскими услугами на этапе углубления рыночных реформ. Алматы, 2008.

42. *Сметанникова Л.М.* Действие закона распределения по труду в условиях бригадной организации производства. Алма-Ата, 1990.

43. *Спанов М.У.* Конверсия оборонного комплекса в условиях перехода к рынку (на материалах РК). Алматы, 1995.

44. *Сулейменова Г.К.* Становление и развитие малого предпринимательства в регионе (на материалах южного региона Казахстана). Алматы, 1998. (Совместно с В.В. Шевченко).

45. *Тохметова А.Б.* Теоретические основы и экономический механизм стимулирования приватизации по индустриальным проектам. Алматы, 1996.

46. *Турсунбаева Д.К.* Совершенствование механизма инвестиру-

ния активов пенсионных фондов в экономику Республики Казахстан. Алматы, 2006.

47. *Урузбаева Н.А.* Проблемы формирования вузовских научных кадров при переходе к рынку (политико-экономический аспект). Алматы, 1997.

48. *Ускеленова А.Т.* Приоритеты привлечения инвестиций в национальную экономику: теория и практика. Алматы, 2005.

49. *Хаджиева Г.У.* Социальная инфраструктура региона в условиях переходной экономики (на примере СУАР КНР). Алматы, 1997.

50. *Халитова М.М.* Совершенствование системы кредитования в целях обеспечения устойчивого экономического роста в РК. Алматы, 2003.

51. *Чуланова З.К.* Механизм социальной защиты работников в условиях формирующегося рынка труда. Алматы, 2000.

52. *Шалбаев С.Б.* Социально-экономические проблемы развития отраслей группы «Б» в союзной республике (региональный аспект). Алма-Ата, 1987.

53. *Шалбаева Ш.Е.* Механизм регулирования современных трансформационных процессов занятости (на примере РК). Алматы, 1999.

54. *Шевченко В.В.* Эффективность воспроизводства рабочей силы на современном этапе обновления социализма. Алма-Ата, 1990.

ДОКТОРЛЫҚ ДИССЕРТАЦИЯЛАРҒА ШҚІРЛЕРІ ЖӘНЕ РЕЦЕНЗИЯЛАРЫ, ОППОНЕНТ

ОППОНИРОВАНИЕ, ОТЗЫВЫ И РЕЦЕНЗИИ ДОКТОРСКИХ ДИССЕРТАЦИЙ

OPPONENCY, OPINIONS, DOCTORAL REVIEWS

Абдыгапарова С.Б. Инновационная деятельность в Казахстане: проблемы и механизмы активизации (на материалах строительства). 2001, 14 сентября. Оппонент.

Адилов Ж.М. Управление устойчивым экономическим развитием производства (на примере производственной базы строительства). 1998. Отзыв.

Адырбеков И. Проблемы организации и совершенствования АПК. 1992. Отзыв.

Айманова Л.Б. Проблемы кредитования реального сектора в условиях трансформирующейся экономики (теория и практика). 2001, 26 октября. Оппонент.

Алин К.Т. Совершенствование экономического механизма государства. 2013. Оппонент.

Баишев Б.К. 2010. Оппонент.

Батырбеков Г.О. Наследие академика К.И. Сатпаева по общественным и гуманитарным наукам в историческом освещении. Специальность 07.00.02. 2000. Отзыв.

Бевз Г.И. Проблемы потребления в условиях АСПР в союзной республике. 1982. Киев. Отзыв.

Джаманкулов Б.С. Межнациональный кризис (социально-экономический аспект). 1992. Рецензия.

Есполов Т.И. Проблемы оценки и управления воспроизводством ресурсного потенциала аридной территории Казахстана. 1997. Алматы. Отзыв.

Жакупбеков С.К. История развития лёгкой индустрии Казахской ССР (1917-1980 гг.). 1986. Оппонент.

Жуламанов Р.К. Повышение конкурентоспособности национальной экономики в условиях перехода к рынку. 1997. Бишкек. Отзыв.

Икенов А.И. Гуманизация научно-технического прогресса. 1992. Отзыв.

Ильясов У.И. Социально-экономическое и научно-техническое развитие агропромышленного комплекса в аридной зоне Казахстана (в условиях рыночных преобразований). 1994. Ташкент. Отзыв.

Искалиев М. 2006. Оппонент.

Кабдиев Д.К. Развитие экономической мысли в Казахстане в конце XIX – начале XX века. 1982. Рецензент.

Караталов О.К. Проблемы финансово-экономической безопасности Кыргызской Республики и основные пути их решения. 2011. Отзыв.

Койчуманов Т.Д. Проблемы государственного регулирования финансово-экономической системы Кыргызской Республики. 2000. Бишкек. Оппонент.

Кривенко К.Т. Рентабельность в механизме общественного воспроизводства. 1992. Киев. Отзыв.

Курбанов Т.Х. Региональные проблемы формирования организационно-экономического механизма управления НТП (на примере Республики Таджикистан). 2000. Душанбе. Отзыв.

Кусаинов Х.К. Комплексное моделирование социального развития республики. 1991. Отзыв.

Майдырова А.Б. 2006. Оппонент.

Примбетов С.Д. Интеграционные процессы в Центральной Азии. 2001. Бишкек. Оппонент.

Раханов М.С. Стратегическое планирование приватизации народнохозяйственных объектов. 1997. Отзыв.

Рузметов Б. Рациональное развитие экономики региона в условиях углубления рыночных реформ. 1998. Ташкент. Отзыв.

Садыков Е.Т. Приоритеты экономической безопасности РК. 1998. Оппонент.

Сатова Р.К. Эффективность организации производства по комплексному использованию ресурсов топливно-энергетической промышленности в условиях перехода к рыночной экономике. 1993. Оппонент.

Святлов С.А. Совершенствование деятельности банков РК. 2010. Оппонент.

Сигаев Е.Х. Проблемы развития банковского сектора РК в условиях рыночных отношений (по материалам Национального банка РК). 2003. Оппонент.

Смагулов Ш.С. Развитие предпринимательства в агропромышленном комплексе при переходе к рынку. 1996. Москва. Отзыв.

Султанов Н.С. Перестройка структуры промышленности трудообеспеченного региона в условиях перехода к рыночным отношениям (на материалах Узбекской ССР). 1991. Отзыв.

Упушев Е.М. Эффективность рационального использования природных ресурсов. 2000. Отзыв.

Храпунов В.В. Региональные аспекты углубления экономической реформы в Казахстане и развитие рынка электроэнергии (на примере г. Алматы). 1999. Оппонент.

Ядгаров Я.С. Социально-экономические проблемы бытового обслуживания населения в период перехода к рыночной экономике. 1991. Рецензия.

ЕҢБЕКТЕРІНІҢ ӘЛПБИЛІК КӨРСЕТКІШІ

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ТРУДОВ

ALPHABETICAL INDEX OF WORKS

- Австрия мектебі 77
- Аграрлық мәселе және маркстің сыншылары 78
- Азамат тұлғасы алыстан көрінеді 353
- Азаттық алған елдердің даму теориясы 79
- Аймақтық интеграцияның артықшылықтары 220
- Айшықты дара тұлға 405
- Академик Ақай Нүсіпбеков – қайраткер, ғалым 476
- Академик С.Б. Бәйішев. Гибратты ұстаз, қайраткер 477
- Африка бірлігі Ұйымы (АБҰ) 80
- Африка даму банкісі (АДБ) 81
- Әлеуметтік әділет талабы: Жұмысшы табының ұлттық кадраларын қалай қалыптастырамыз? 241
- Бағыт-социалистік интеграция 75
- Бетбұрыс кезеңіндегі ұлттық процесстер проблемасы 190
- Биік арманды мақсат еткен 441
- Болашақ бағдарлары 328
- Бөлімше мен оның мекемелерінің ғылыми және ғылыми ұйымдас-тырушылық қызметі және алда тұрған міндеттері 374
- Біртұтас халық шаруашылық комплексі 191
- Біріккен Ұлттар Ұйымының азық-түлік сауда және ауыл шару-ашылық ұйымы (Фао) 90
- Біріккен Ұлттар Ұйымының сауда және даму жөніндегі конферен-циясы (ЮНКТАД) 91
- Біріккен Ұлттар Ұйымының экономикалық комиссиялары 92
- Ғалым гибраты 375
- Ғасыр перзенті. Бәйкен Әшімов пен Бахыт Әсетованы еске алу жи-нағы 486
- Ғылымға риясыз адалдық 343
- Ғылымның алтын қазығы. Академик С.З. Зимановтың 90 жыл-дығына орай 491

- Дауэс жоспары 93
- Дүниежүзілік екі жүйенің экономикалық жарысы 98
- Дүниежүзілік екі системаның экономикалық жарысы 192
- Дүниежүзілік капиталистік рынок 99
- Дүниежүзілік социалистік шаруашылық жүйесі 193
- Жаңа экономикалық саясат 100, 194
- Жолдау жүктеген міндеттер. Оны жүзеге асырудың жолдары қандай? 499
- Индустрияландыру: тәжірибе мен проблемалар 242
- Капитализмнен социализмге өту дәуірі 101
- Капиталистік монополиялар 102
- Кәсіпкерлік кеңістігі 316
- Кейншілдік 103
- Классикалық буржуазиялық саяси экономика 104
- Коммунизм және экономика 62
- Коммунизмнің материалдық-техникалық базасы 105, 195
- Күрделі құрылыс – түбегейлі мәселе 57
- Қазақ ССР Ғылым академиясының академигі С.Б. Бәйішевтің ғылыми және қоғамдық қызметінің қысқаша очеркі 221
- Қазақ ССР-і елдің біртұтас халық шаруашылығы комплексінде 196
- Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің III Пленумда 252
- Қазақстан тарихы, көне заманнан бүгінге дейін 47
- Қазақстан экономикасы 60 жылда: қалыптасуы және дамуы 9
- Қазақстан экономикасының өркендеуі және экономика ғылымының үлесі 55
- Қазақстандық қоғамның ұлттық қайта өркендеуі 376
- Қоғамдық ғылым мен ғылыми қауымдастық 317
- Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар бөлімшесі және оның мекемелерінің 1997 жылы ғылыми, ғылыми-ұйымдастыру жұмыстары мен ҚР Президентінің «1998 жылды Халық бірлігі мен Ұлттық тарих жылы» деп жариялау туралы жарлығы және «Стратегия» – 2030» бағдарламасына байланысты міндеттері 354
- Қоғамдық өндірістің құрылымын жетілдіре берейік 82
- Қуатты тұтқа қозғалуға тиіс 207
- Құн заңы 115

- Маркстің ілімі – күдіретті ілім 208
- Мұхтар Әуезов және қазіргі дәуір 344
- Нарықтық қатынастар: тәжірибе, талап, тұтқа 345
- Нарықтық экономика терминдерін дұрыс қалыптастырайық 285
- Нарықтық экономика терминдерінің сөздігі 300
- Нарықтық экономиканың орысша-қазақша түсіндірме сөздігі 30
- Нарықтық экономиканың түсіндірме сөздігі 17, 253
- Одақтас республикалардың экономикалық даму дәрежесін теңестіру 197
- Өндіріс коллективінің әлеуметтік дамуын жоспарлаудың ғылыми-методикалық негізі 106
- Өндірістік қатынастарды серпінді дамыту бағытымен 160
- Өндірістік қатынастардың өндіргіш күштер сипатына және дәрежесіне сай келу заңы 123
- Өнеркәсіп 124, 147
- Өнеркәсіп бірлестігі 125
- Өнеркәсіп өндірісінің тиімділігін арттыру жолдары 63
- Өнеркәсіп экономикасы 126
- Өнеркәсіпті национализациялау 127
- Өнімді еңбек 128
- Партияның қазіргі кезеңдегі әлеуметтік саясаты 150
- Профессор Қ. Айтазинді еске алғанда. Ғалымның хаты өлмейді 478
- Республиканы социалистік индустрияландыру. Қазақстан халық шаруашылығы ұлы Отан соғысы жылдарында және соғыстан кейінгі дәуірде (1941-1970 жылдар) 145
- Сақтаған Бәйішев. Ғибратты ұстаз, қайраткер 479
- Сәкең деген бір тұлға 406
- Сәкең туралы бір үзік сөз 393
- Социализмнің дүние жүзілік системасы 133
- Социалистік елдердің экономикалық қарым-қатынасы 134
- Социалистік елдердің экономикалық реформалары 135
- Социалистік және дамып келе жатқан елдердің экономикалық қарым-қатынасы 136
- Социалистік мемлекеттік өндірістік кәсіпорын 137

- Социалистік мемлекеттің экономикалық рөлі 68
Социалистік шаруашылықта бағаның құралуы 138
Тарихи тұлға, Байдекең 492
Тарихтағы тарланымыз еді 442
Тұрақты даму және экономикалық қауіпсіздік 424
Ұлттық байлық 139
Ұлттық экономиканың бәсекеге қабілеттілігі. Бағалау критерийлері мен арттыру жолдары 43
Ұлттың әлеуметтік жағдайы 254
Ұлы істерге жұмылдыратын құжат. Елбасының халыққа жолдауына орай 515
Ұлылардың рухани мұрагері еді 425
Ұстаздар әулеті 500
Үнем мен ұқыптылық – социалистік шаруашылықты жүргізу әдісі 166
Халқына қызмет еткен 443, 444, 458
Халық шаруашылығы 116
Халықтың мүддесін ту еткен 493
Шығар тауымыз биік болсын 355
Экономикалық жаңғырудың басты тетігі неде? 501
Экономикалық заңдар 144
Экономикалық өсудің баламалы моделі және үдемелі индустриалды-инновациялық даму кезеңінің нақты қайшылығы 502
Экономикалық теория және реформа 301, 318
Экономикалық теория негіздері 356
Экономиканы интенсификациялау – өркендеуіміздің басты бағыты 167
Яхаң өмірі Жаратушы сирек сыйлайтын өмір 480
Академик Қаныш Имантаевич Сатпаев и наука Таджикистана 377
Академик Қозыбаев и историческая наука Казахстана 407
Академик Қозыбаев и новый этап развития исторической науки Казахстана 408
Академическая наука – стратегический приоритет индустриально-инновационной экономики 481
Актуальные направления научно-технического прогресса в народном хозяйстве Казахстана 168

- Большие проблемы малых городов 222
- Быть или не быть Таможенному союзу 516
- В интересах советских людей 198
- В этой сложной ситуации Казахстан последовательно проводит курс на создание единого экономического пространства для суверенных государств 255
- Важный рубеж в развитии экономики Казахстана 64
- Весь вопрос в том, чтобы приватизация «вторглась» на рабочее место 286
- Внутрирайонные проблемы социально-экономического развития Казахской ССР 151
- Внутрирайонные проблемы социально-экономического развития союзной республики 13
- Вопросы становления малого бизнеса 272
- Выравнивание региональных уровней общественного труда и проблема эффективности использования трудового потенциала 199
- Выравнивание уровней социально-экономического развития союзных республик 11
- Выравнивание уровней экономического развития союзных республик 209
- Выступление на выездном заседании президиума АН КазССР 223
- Выступление на Республиканском совещании обществоведов 256
- Выступление на сессии Общего собрания Академии наук КазССР 224, 257, 273
- Выступление на сессии Общего собрания Академии наук Республики Казахстан 287, 329, 346
- Выступление на сессии Общего собрания Национальной академии наук Республики Казахстан 302
- Выступление участников годичной сессии Общего собрания Национальной академии наук Республики Казахстан 319
- Глобализация и защита национальных экономических интересов 459, 468
- Глобализация и система региональных экономических интересов 442, 446
- Глобализация и устойчивое развитие экономики 426

- Горькие плоды рыночного романтизма 303
- Государственная собственность в условиях социальной экономики: теория и практика 53
- Государство и развитие предпринимательской деятельности 39
- Диалектика объективного и субъективного в механизме действия и использования экономических законов социализма 169
- Динамика постиндустриального экономического роста и современные тенденции неоиндустриальной модернизации развитых и развивающихся стран. Часть 2. Экономическая теория 503
- Динамика посткризисного экономического роста и современные тенденции неоиндустриальной модернизации развитых и развивающихся стран. Часть 1. Экономическая теория 504
- Евразийская интеграция: идея, принципы и механизмы с учётом опыта ЕЭС 330
- Евразийская интеграция, опыт ЕЭС 331
- Жизненно важное дело 181
- Закономерности и проблемы индустриального роста Казахстана в период развитого социализма 146
- Имам-ал-Бухари и устное историческое знание народов Средней Азии и Казахстана 357
- Инвестиционные возможности Казахстана и его интеграция в экономику Центральноазиатского региона 358, 359
- Индустриально-инновационная стратегия и экономический рост 54
- Индустриально-инновационные вызовы глобализации 505
- Индустриальный прогресс Казахстана в период развитого социализма 10
- Институт экономики 225
- Институциональные условия и факторы Союза Центрально-Азиатских государств 460, 461
- Институциональные условия и факторы Центрально-Азиатского союза: экономические и политические аспекты 462
- Интеграционные механизмы Таможенного союза и проблема конкурентоспособности стран-участниц 506
- Интеграция Казахстана в международную торговую систему и ВТО 378

Интеллектуальная экономика – технологические вызовы XXI века 487

Интенсификация производства – основа ускорения экономического и социального развития страны 182

Использование свободного времени и удовлетворение социально-культурных потребностей трудящихся – важная характеристика образа жизни в регионе 226

Исследование проблем развития транспорта республики 161

Исторический опыт преобразования индустриальной структуры ранее отсталых районов 69

История Казахстана с древнейших времён до наших дней 48

Исходные принципы и проблемы «шоковой терапии» в переходной экономике 394

К вершинам прогресса 70

К вопросу о причинах товарного производства и природе закона стоимости при социализме 65

К вопросу о сближении социально-экономических условий образа жизни в различных регионах 210, 227

К вопросу об обеспечении кадрами сельского хозяйства Северного Казахстана 118

К вопросу об уровне и совершенствовании жилищно-коммунального и бытового обслуживания КазССР 129

К проблеме выравнивания уровней социально-экономического развития союзных республик и крупных регионов 153

Кадры науки: выживание и преемственность 395

Казахская диаспора Монголии 288

Казахская ССР в едином народнохозяйственном комплексе страны 200

Казахская ССР в семье братских народов Советского Союза 83

Казахская ССР. Раздел «Народное хозяйство» 94, 107, 130, 127, 140

Казахская ССР. Региональные проблемы научно-технического прогресса СССР 228

Казахстан в меняющемся мире: вызовы глобализации и требования экономической безопасности 463

Казахстан в системе ЕврАзЭС и императивы глобализации 447

- Казахстан в системе межрайонных экономических связей 84
- Казахстан и внешний рынок 243
- Казахстан на пути к рынку 258
- Казахстан – 2050. Социально-экономические приоритеты 517
- Казахстан. «Стратегия – 2050» и социально-экономические приоритеты новой модели экономического роста 518
- Казахстанская модель либерализации экономики: опыт и проблемы 409
- Казахстанская модель социально-экономического развития: научные основы построения и реализации 39
- Казахстанское содержание в совместном предпринимательстве и экономический суверенитет республики 488
- Какая антикризисная программа нам нужна? 274
- Комплексная программа научно-технического прогресса СССР на 1991-2010 гг. 183, 211
- Конкурентоспособное импортзамещение и внутренний рынок 35
- Конкурентоспособность Казахстана в глобальной экономике 472
- Конкурентоспособность национальной экономики. Критерии оценки и пути повышения 41
- Концептуальные вопросы социально-экономического развития республик Средней Азии и Казахстана 259
- Концепция активной технологической оптимизации производства в условиях смешанной экономики 360
- Концепция выравнивания социально-экономического развития регионов и система его уровневых показателей 162
- Концепция Общества Всеобщего труда и новая модель трудовых отношений 507, 519
- Концепция самоуправления и самофинансирования Казахской ССР 229
- Концепция ускорения: пути решения 184
- Концепция ускорения социально-экономического развития – стержень экономической стратегии КПСС 185
- Корпоратизация и конкурентоспособность 473
- Краткий очерк научной и общественной деятельности академика Академии наук Казахской ССР С.Б. Баишева 230

Крупный шаг в развитии производительных сил 71
Культурно-технический уровень и рациональное использование
труда рабочей молодёжи в промышленности Казахской ССР 6, 131
Ленинские идеи фактического равенства союзных республик 244
Личность – коллектив – общество 170
Малое предпринимательство: теория, мировой опыт и Казахстан 31
Малые города при переходе к рынку (проблемы и приоритеты) 20
Марксизм о роли субъективного фактора в использовании эконо-
мических законов социализма 154
Материально-техническая база коммунизма 212
Материально-техническая база коммунизма и её экономические
проблемы в Казахстане 1
Межрайонные экономические связи Казахстана и эффективность
общественного производства 66
Межрегиональная интеграция 260
Механизм регулирования занятости в условиях рыночной эконо-
мики 275
Модернизация и рост конкурентоспособности экономики Казах-
стана 51
На новом этапе (об экономической стратегии КПСС) 163
На пути к переменам. Каким? 245
На пути к региональному самоуправлению 231
На пути к рыночным отношениям 246
Наука и переход к рынку 289
Наука Казахстана: состояние и перспективы развития 379
Наука как стратегический приоритет в формировании индустри-
ально-инновационной экономики 482
Наука как стратегический приоритет формирования инновацион-
ной экономики 469
Наука новой эпохи 494
Науку – на службу модернизации страны 508
Научно-исследовательская и научно-методическая работа в уни-
верситете 410
Научно-практические аспекты внедрения результатов экономиче-
ских исследований 213

- Научно-техническая политика суверенного Казахстана 276
- Научно-технический прогресс и качественный рост рабочего класса 141
- Научно-технический прогресс и совершенствование социальной структуры коллектива 119
- Научно-технический прогресс и трудовой образ жизни 232
- Научно-техническое обслуживание производства в промышленности Казахстана 233
- Национально-государственный фактор в условиях неолиберальной глобализации 509
- Национальные экономики и мирохозяйственные связи 464
- Национальные экономические интересы в системе отношений глобализации 483
- Национальные экономические интересы и отношения собственности 45, 49
- Национальные экономические интересы Республики Казахстан и проблемы глобализации 448
- Национальный банк в плену неолиберальных концепций 465
- Наша экономика привлекательна для инвесторов 526
- Некоторые проблемы перехода Казахстана к рыночной экономике 290
- Неоиндустриальная модель экономического развития и формирование перспективных инновационных кластеров 56
- Неолиберальная концепция глобализации и система экономических интересов Республики Казахстан 427
- Новая экономическая политика 214
- Новые подходы к макроэкономической стабилизации в Казахстане: проблемы экономики переходного периода 320
- Новые социально-экономические приоритеты, инициируемые «Стратегией «Казахстан – 2050» 520
- Новый Казахстан в меняющемся мире: стратегия экономической трансформации и путь к лидерству 52
- О диалектике взаимосвязи категорий «личное потребление», «благополучие» и «всестороннее развитие личности» в условиях развивающегося социализма 215

О динамике темпов роста отраслей тяжёлой промышленности Казахстана (1963-1965 гг.) 58

О задачах партийных организаций республики по ускорению внедрения хозяйственного расчёта в основных производственных звеньях 234

О научно-организационной деятельности президиума АН КазССР в 1989 г. 247

О потенциале индустриально-инновационной модернизации экономики 521

О самом неотложном 332

О социально-экономическом аспекте регионального развития в период развитого социализма 120

О флагманах и созидателях 428

Об альтернативной модели экономического роста и реальное противоречие этапа форсированного индустриально-инновационного развития 510

Об обновлении Концепции и рынка труда 411

Об учёте региональных факторов в планомерном сближении и выравнивании территориальных различий уровня жизни 186

Обновление Концепции занятости и рынка труда в условиях устойчивого экономического развития страны 429

Общественные и гуманитарные науки Казахстана: взгляд в будущее 412, 449

Общественные и гуманитарные науки как фактор духовного возрождения общества 413

Общественные науки как фактор возрождения национального самосознания и устойчивого развития государств Центральной Азии 361, 380

Общественные науки Казахстана как фактор национального возрождения и укрепления духовности и единства казахстанского общества 381, 430

Общественные фонды потребления в системе регионального хозяйственного расчёта 248

Опираться на науку 431

Опыт Китая по управлению социально-культурным комплексом 362

- Опыт разработки плана социального развития коллектива Семипалатинского мясоконсервного комбината им. М.И. Калинина 95
- Организационно-экономические условия фондового рынка 321
- Основные направления формирования рынка ценных бумаг в Республике Казахстан 322, 333
- Основные принципы деятельности АН КазССР в условиях перехода к рыночной экономике 249
- Основные проблемы и задачи развития экономической науки в условиях перехода к рынку 277
- Основные пропорции и межотраслевые производственные связи общественного производства Казахской ССР 85
- От редакционной коллегии 396
- Отделение общественных наук 334
- Отечественные рабочие кадры – резерв роста человеческого капитала и проблема самозанятости населения 495
- Открытое письмо Президенту РК «О новом управлении и организации науки в РК» от группы академиков НАН РК 484
- Отношения собственности в рыночной трансформации Казахстана 36
- Отношения собственности и функционирование иностранных предприятий 37
- Отраслевая структура общественного производства и народнохозяйственные пропорции 76
- Отраслевая структура промышленности и пути её совершенствования 60
- Оценка имущества: от приблизительной – к реальной 291
- Очерки экономической теории Казахской ССР 4
- Ошибки реформы и курс экономической политики 397
- Первооткрыватель. Лидер 382
- Переход к рынку и суверенитет республики 261
- Переход к рынку: проблемы и перспективы 304
- Переход Казахской ССР к рыночной экономике 262
- План социального развития коллектива Семипалатинского мясоконсервного комбината им. М.И. Калинина на 1971-1975 гг. 86
- План социально-экономического развития г. Аркалык на 1981-1985 гг. 152

Планирование социального развития коллектива промышленного предприятия *108*

Полезное исследование *146*

Постсоциалистический бизнес и вовлечение национальных экономик в мирохозяйственные связи *466*

Постсоциалистический бизнес: условия становления, противоречия развития, технология управления *40*

Потенциальная и фактическая роль иностранного сектора в экономике Казахстана *432*

Право собственности на недропользование и присвоение горной ренты *522*

Предисловие *235, 383, 453*

Предметы народного потребления и сфера услуг *155*

Преобразование отношений собственности и развитие новых форм хозяйствования *263*

Преобразование форм собственности и вопросы осуществления её контроля в качестве собственника *398*

Претворение в жизнь ленинского плана социалистической индустриализации на примере Казахстана *109*

Приватизация – проблема многогранная *278*

Приоритеты и проблемы развития общественных наук *335*

Природно-сырьевой потенциал. Государственно-рентные отношения в недропользовании *474*

Природно-сырьевой потенциал и проблема диверсификации сырьевого комплекса *523*

Проблема выравнивания этносоциальной структуры рабочего класса союзных республик *171*

Проблема перехода к рынку *264*

Проблемы «адаптированной» модернизации и реформирование экономики Казахстана *347*

Проблемы внешнеэкономической деятельности, её приоритеты и эффективность *305*

Проблемы выравнивания региональных комплексов отраслей группы «Б» *156*

Проблемы и перспективы совместного предпринимательства в Казахстане *292*

- Проблемы интеграции государств Центральной Азии *414*
- Проблемы инфраструктуры союзной республики *157*
- Проблемы комплексного освоения нефтегазовых ресурсов Казахстана *399*
- Проблемы привлечения инвестиций в импортзамещающие проекты *450*
- Проблемы рыночного преобразования экономики Казахстана *306*
- Проблемы рыночных преобразований экономики Казахстана *293*
- Пробудив общественную мысль *433*
- Производственный коллектив в системе общественных отношений развитого социализма *110*
- Пропорции и эффективность развития добывающих и обрабатывающих отраслей в промышленности Казахской ССР *67*
- Пути ускорения развития целинных сёл *172*
- Рабочий класс Казахстана: современные проблемы формирования и развития *18*
- Развитие народного хозяйства Казахстана за 50 лет Советской власти *2*
- Развитие научно-технического потенциала РК и создание НАН РК *294*
- Расширенное социалистическое воспроизводство в Казахской ССР *12, 148*
- Регион в системе социалистических производственных отношений и социально-экономические проблемы выравнивания образа жизни *236*
- Региональная политика Республики Казахстан *295*
- Региональные объединения и императивы глобализации *454*
- Региональные проблемы выравнивания социалистического образа жизни *16*
- Региональные проблемы разгосударствления и приватизации *265, 279*
- Региональные проблемы формирования и совершенствования социалистического образа жизни *173*
- Регулирование социальных процессов на Дзержинском горно-металлургическом комбинате им. К.И. Сатпаева *132*

- Республика Казахстан: Отчёт о человеческом развитии 24, 348
- Реструктуризация предприятий и развитие предпринимательства 349
- Реформа и макроэкономические преобразования в Казахстане 363
- Реформирование экономики Казахстана: итоги и перспективы 307
- Реформирование экономики Казахстана: Итоги и проблемы 467
- Реформирование экономики Казахстана: проблемы и их решение 25
- [Рец. на кн.:] Алимбаев А.А. Социально-экономические проблемы технического прогресса: Методология исследования 174
- [Рец. на кн.:] Кажмуратов К.К. Научно-технический и производственный потенциал 201
- [Рец. на кн.:] Кравцов А.Г. Научно-технический прогресс: закономерности проявления и использования 216
- [Рец. на кн.:] Шим П.С., Мунтаев М.М., Пак Л.А. и др. Производительность труда в условиях интенсификации производства 175
- Речь на III пленуме ЦК КП Казахстана 266
- Решая судьбоносные задачи 511
- Роль государственной собственности в модернизации национальной экономики и повышении её конкурентоспособности 496
- Роль индустриального рабочего класса в выравнивании социальной структуры союзных республик 202
- Романтику кочевий пристрастно изучал 470
- Руководитель и поэт 434
- Рыночная экономика Казахстана: проблемы становления и развития 32
- Рыночные реформы в Казахстане 296
- С ним связано становление отечественной истории 415
- Сатпаев и общественные науки 365
- К. Сатпаев и развитие производительных сил Казахстана 384
- К.И. Сатпаев и общественные науки Казахстана 362, 377, 382, 385, 386
- К.И. Сатпаев и становление общественных и гуманитарных наук в Казахстане 364
- Сергали Есбембетович Толыбеков 203

- Сильная республика – сильный центр 250
- След в науке 366
- Слово об институте 280
- Смешанная модель экономического развития Казахстана 367
- Смешанная модель экономического развития: мировой опыт и экономика Казахстана 368
- Смешанная модель экономического развития. Экономика переходного периода 369
- Смешанная экономика как форма функционирования рыночных систем 350
- Смешанная экономика как форма функционирования транзитных систем 351, 370
- Смешанная экономика: трансформационная модель развития Казахстана 26
- Смешанное общество. Мировой опыт и Казахстан 28
- Собственность и собственники – фундаментальная основа национальной государственности 267
- Советский Казахстан 87
- Совместное предпринимательство в Казахстане 297
- Современная экономическая ситуация в молодых государствах Центральной Азии 308
- Современное состояние и пути укрепления социально-экономических основ социалистического образа жизни трудящихся Актюбинской области 204
- Современное состояние и пути укрепления социально-экономических основ социалистического образа жизни в Кокчетавской области 176
- Современное состояние и пути укрепления социально-экономических основ социалистического образа жизни в Чимкентской области 177
- Современное экономическое положение в молодых государствах Центральной Азии 309
- Созвучие с зовом времени 471
- Создание Таможенного союза и ЕЭП – важный фактор мобилизации и увеличения экономических потенциалов стран-участниц 512

Состояние и проблемы развития отраслей инфраструктуры в Казахстане 178

Социализм и опыт индустриального развития Казахстана 72

Социалистическая индустриализация республики. Народное хозяйство Казахстана в годы Великой Отечественной войны и послевоенный период (1941-1970 гг.) 142

Социалистическая экономическая интеграция – основа ускоренного процесса экономики и укрепления единства стран социализма 88

Социальная неоднородность труда и преодоление межрайонных социально-экономических диспропорций 237

Социальная ориентация рыночного хозяйства 19

Социальная ориентация смешанного общества 400

Социальная политика в постсоциалистическом обществе. Задачи, противоречия и механизмы 33

Социальная сфера как фактор устойчивости национальной безопасности 387, 388

Социально-экономическая дифференциация общества: основные проблемы регулирования 435

Социально-экономические аспекты природоохранной деятельности 179

Социально-экономические вопросы образа жизни в регионе 14

Социально-экономические вопросы развития Казахстана в период развитого социализма (60-70-е годы) 7

Социально-экономические критерии и показатели развития регионального комплекса отраслей группы «Б» 164

Социально-экономические критерии сбалансированности регионального воспроизводства и проблема выравнивания социалистического образа жизни 158

Социально-экономические основы совершенствования сельского образа жизни в регионе 205

Социально-экономические проблемы Западного Казахстана в условиях самоуправления и самофинансирования 268

Социально-экономические проблемы регионов в условиях перехода к регулируемому рынку 251

Социально-экономические стимулы интенсивного труда и активизация человеческого фактора 206, 217

Социально-экономические цели развития административного района и формирование условий жизнедеятельности личности *180*

Социально-экономические цели развития региона и формирования условий жизнедеятельности личности *187*

Социально-экономический прогресс и экономический суверенитет Казахской ССР *238*

Социально-экономическое преобразование в Казахстане как фактор национальной безопасности *416*

Социальное партнёрство и сотрудничество *389*

Социальное планирование в производственных коллективах *111*

Социальное развитие производственного коллектива и повышение творческой активности трудящихся *112*

Социальные вопросы повышения культурно-технического уровня рабочего класса *143*

Социальные проблемы повышения народного благосостояния и развитие культуры *159, 188, 218*

Союз Центрально-Азиатских государств: исходные условия и проблемы *456*

Сравнительная система налогообложения и механизм изъятия нефтегазовой ренты *524*

Средняя Азия и Казахстан: приоритеты и альтернативные решения *239*

100 лет академику Канышу Имантаевичу Сатпаеву *436*

Стратегические задачи экономического развития Казахстана *298*

Стратегия и экономические предпосылки развития рыночных отношений *269*

Стратегия интеграции Центрально-Азиатского региона *401*

Стратегия региональной интеграции государств Центральной Азии *270, 390, 402*

Стратегия совершенствования политики приватизации в РК *336*

Структура и система показателей плана социального развития *113*

Структура и уровень развития производства предметов потребления в Казахской ССР *73*

Структура и эффективность межрайонных экономических связей Казахской ССР *96*

Структура экономики Казахстана в новой системе интеграции государств Центральной Азии 310, 337

Структурные сдвиги в отраслях тяжёлой промышленности Казахстана 59

Темпы и пропорции развития промышленности, коренные преобразования её отраслевой структуры 61

Темпы, структура и эффективность общественного производства в Казахской ССР 3

Темпы экономического спада могут быть замедлены 323

Теоретико-методологическое значение Концепции Общества Всеобщего труда 513

С.Е. Толыбеков – выдающийся учёный и организатор науки 525

Торгово-промышленный комплекс 219

Транспортная и энергетическая составляющие экономической безопасности Казахстана 403

Трансформационный кризис и обострение проблем 417

Трансформация социальной сферы и реализация новой социальной политики в Казахстане 418

Труд и социальная структура производственного коллектива 121

Трудное восхождение. На путях к рынку 38, 50

Трудовой образ жизни: Пути формирования и совершенствования 189

Турар Рыскулов: государственная деятельность и экономические воззрения 44

Углеродородные ресурсы Республики Казахстан: освоение и использование 437

Улучшение условий труда и быта на производстве, укрепление здоровья трудящихся 97

Управление рисками в малом предпринимательстве 419

Управление социальным развитием производственных коллективов 5

Уроки академика 371

Уроки реформы и курс экономической политики 391

Устойчивое развитие Казахстана в условиях глобализации 438, 439

Устойчивое развитие экономики Казахстана в условиях глобализации 420

- «Утечка мозгов» и судьба науки 281
- Учёный-гражданин. К 70-летию академика Т.К. Койчуева 475
- Финансово-кредитные проблемы экономики в Казахстане 338
- Формирование государственного предпринимательства в Республике Казахстан в условиях смешанной экономики 34, 404
- Формирование и развитие корпоративной экономики 451
- Формирование и развитие многосекторной смешанной экономики 421
- Формирование модели смешанной экономики в Республике Казахстан 324
- Формирование регионального комплекса отраслей группы «Б» 15
- Формирование системы акционерных отношений в Казахстане 22, 325
- Формирование частного предпринимательства в условиях перехода к рынку 23
- Форсированная индустриализация и инновационная стратегия 489, 490, 497
- Фундаментальная наука – стратегический приоритет индустриально-инновационной экономики 485
- Цель одна – основной закон должен действовать 326
- Центрально-Азиатское экономическое сотрудничество 422
- Чем измерить эффективность науки? 271
- Эволюция по Конституции 514
- Экономика Казахстана в период развития социалистического общества (1946-1966). Народное хозяйство Казахстана в период развитого социализма 114
- Экономика Казахстана в системе ЕврАзЭС и императивы глобализации 452, 455
- Экономика Казахстана за 60 лет 8
- Экономика Казахстана и пути сотрудничества с Японией 282
- Экономика областей Казахстана на путях перехода к рынку 299
- Экономическая интеграция: два типа сотрудничества 122
- Экономическая интеграция: начало и перспективы 311
- Экономическая роль социалистического государства 89
- Экономическая стратегия КПСС в период развитого социализма 165
- Экономическая сфера современного казахстанского общества:

особенности становления рыночных отношений и развития инновационной экономики 498

Экономические возможности Казахстана 283

Экономические методы управления: опыт и проблемы 240

Экономические основы акционерных отношений в Казахстане 327

Экономические основы и политика разгосударствления и приватизации собственности в Республике Казахстан 21

Экономические основы и условия кластерного производства риса 457

Экономические основы и эффективность формирования кластеров в АПК 42

Экономические проблемы гендерного неравенства в современном Казахстане 440

Экономический потенциал Казахстана и его экспортные возможности 284

Экономическое положение в молодых государствах Средней Азии 312

Compound economy as the form of functioning of transit systems 27, 352

Economic reform in Kazakhstan. 1991-1998: results and problems 392

Economy of Kazakhstan on the path of reform 29

Euroasian integration: idea, principles and mechanisms taking into account experience of EES 339

Historical experience of the transformation of the industrial structure of formerly backward regions 74

Integration problems in Central Asia 423

The policy of demonopolization and privatization in the Republic of Kazakhstan 340

The present-day economic situation and perspectives of development of Kazakhstan national economy 313

The present-day economic situation in the newly-born states of Central Asia 314

Privatization policy perfection in the Republic of Kazakhstan 341

Reports of conference «Integration of economy of Eurasian states: problems and perspectives» 342

Republic of Kazakhstan: Factors of economic development 315

Restructuring of enterprises and business development 372

Social sciences as a factor for reviving ethnic identity and stable development of Central Asia states 373

БІРЛЕСІП ЖАЗҒАН АВТОРЛАР КӨРСЕТКІШІ

ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ СОАВТОРОВ

NAME INDEX OF CO-AUTHORS

- Абдильдин Ж. 70
Абдразакова А.Т. 18
Абдукаримова А. 35, 447
Айдарханов М.Х. 20, 222
Алдажуманов К.С. 407, 415
Алиев Е.Ш. 226
Алтыбаева С.М. 374
Арын Е.М. 30
Арынов Е.М. 16, 17, 19, 24, 172, 205, 253, 258, 348
Аттапханов А.Х. 5, 6, 7, 13, 14, 16, 18, 131, 132, 143, 171, 188, 189, 218, 227
Аубакиров К.Я. 226
Аханов С.А. 41, 43
Ашимбаев Т.А. 1, 12, 231, 258
- Әбдирахманұлы А. 285
Әбдірахманов А. 300
Әубәкіров Я.А. 318
Әшимбаев Т. 9
- Баишев С.Б. 1, 3, 4, 7, 66, 72
Баймуратов У.Б. 2, 12
Бейсембиев Т. 357
Бектемисова С.Т. 23, 324
Бернштам А.М. 119, 121
Бисембаев А. 22, 325, 327
Бодауханұлы К. 288
- Болатханова З.А. 34, 404
Вострикова Н.А. 218
Гайсина С.Н. 18, 418, 435
Гальянов В.Л. 1, 4, 9
Гельманова И.Ш. 37, 432
- Даулетбеков Б.И. 66
Дербисов Е.Ж. 245
Джандосов С.У. 245
Джумагельдиева Т. 31
Днишев Ф.М. 32, 384
Додонов В.Ю. 336
Дугалов А.Н. 7, 44
- Егоров О. 399
Едыгенов Н. 64
Есентүгелов А. 318
- Жатқанбаев Е.Б. 34, 404
Жатқанбаев Е. 318
Жубанова З.Г. 5, 86
Жукибаев М. 73
Жуламанов Р.К. 24, 348
- Ибрагимова К.А. 275
Ингебаев А. 62
Иришев Б.К. 245

- Исаева М.Г. 9, 25, 258, 295, 299
- Кажмуратов К.К. 228, 233, 276
- Казбеков Б.К. 310, 311, 320, 330, 331, 394, 398
- Камшибаев Р.А. 66, 85, 96
- Канатчинова А.К. 360
- Карасаева С.Н. 7, 132
- Карибджанов С.Б. 4
- Кенжегузин М.Б. 25, 32
- Керейбаева А.Ж. 28, 369
- Киселёва Л.И. 7, 13, 86, 132, 157, 178
- Кошанова Д.А. 455, 474
- Крючкина А.Н. 7
- Кулекеев Ж.А. 24, 348
- Кульджанов Н.Б. 248
- Курманалиев К.К. 155
- Кұлпыбаев С. 147
- Қажымұратов К. 17, 253, 300
- Құсаинов Б. 43
- Лигай Н.Д. 119, 121
- Мельдаханова М.К. 411, 418, 429, 440
- Мурзалина Ш. 322
- Мухамеджанов Б.Г. 23
- Муханов Е.К. 16
- Никулина Р.В. 349
- Нурланова Н.К. 25, 219, 297, 501, 508
- Окаев К.О. 12
- Омарбекова Ш. 333
- Осипов В.П. 410
- Оспанова М.Ш. 5
- Панзабекова А.Ж. 53, 55, 389
- Радостовец Н. 246
- Рамазанов А.А. 19, 21, 22, 26, 28, 31, 32, 36, 322, 324, 325, 327, 333, 336, 349, 369, 400, 421, 451
- Рахметова Н. 291
- Редозубова В.И. 179
- Ризаходжаев А.А. 42, 457
- Рузанов Р.М. 451
- Сабден О. 41, 44
- Сағымбаев Е. 17, 253, 300
- Сағымбай Е.Ф. 30
- Садвокасова А.Б. 215
- Сактапов А.С. 159, 218
- Сатубалдин С.С. 47, 48, 251
- Сэбден О. 43
- Спанов М.У. 388, 403
- Субханбердин Н. 21
- Султангазин У.М. 255
- Сыргабекова А.Н. 19
- Тайбеков И.Н. 2
- Темиргалиев С.Ж. 161
- Темирханова А. 419
- Учкемпирова А.М. 175
- Ушкваренко Н.Г. 3

Хаджиева Г. 362
Хамитов Н.Н. 338
Хусаинов Б.Д. 41, 243, 358,
410, 422, 464, 472

Черманова М.Б. 86, 230, 235
Чечелева Т.В. 3
Чуланов Г.Ч. 2

Шалбаев Б. 13-15, 156, 164,
219
Шевченко В.В. 26, 28, 31, 36,
54, 349, 369, 400, 421

Шорманова М.Б. 221, 343

Baishev S.B. 74
Bodo Lokhman 55
Isayeva M.G. 29
Kazbekov B.K. 339
Kenzheguzin M.B. 29
Khusainov B.D. 423
Nurlanova N.K. 29
Sorokin A.M. 56
Yesspayev S.S. 56
Zhigailo O. 339

МАЗМҰНЫ

Оқырмандарға.....	7
Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі А.Қ. Қошановтың ғылыми және еңбек қызметінің негізгі кезеңдері.....	18
Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым академиясының академигі А.Қ. Қошановтың ғылыми-ұйымдастыру және қоғамдық қызметінің қысқаша очеркі.....	97
Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі А.Қ. Қошановтың өмірі мен еңбектері туралы әдебиет.....	178
Академик А.Қ. Қошановтың ғылыми жетекшілігімен және авторлық қатысуымен атқарылған іргелі зерттеулердің басым бағдарламалары, мемлекеттік ғылыми тақырыптар, тапсырыс берілген жобалар (гранттар), шаруашылықтармен шарт жасалған ғылыми еңбектер.....	184
Еңбектерінің хронологиялық көрсеткіші.....	191
Академик А.Қ. Қошановтың редакциясымен шыққан ғылыми еңбектер.....	238
Академик А.Қ. Қошановпен интервью, әңгімелер.....	247
Халықаралық, бүкілодақтық және республикалық ғылыми форумдарға қатысуы.....	253
Академик А.Қ. Қошановтың ғылыми кеңесімен және ғылыми жетекшілігімен орындалған докторлық және кандидаттық диссертациялар.....	284
Докторлық диссертацияларға пікірлері және рецензиялары, оппонент.....	290
Еңбектерінің әліпбилік көрсеткіші.....	293
Бірлесіп жазған авторлар көрсеткіші.....	314

СОДЕРЖАНИЕ

К читателям.....	10
Основные даты научной и трудовой деятельности академика Национальной академии наук Республики Казахстан А.К. Кошанова.....	47
Краткий очерк научной, научно-организационной и общественной деятельности академика Национальной академии наук Республики Казахстан А.К. Кошанова.....	123
Литература о жизни и деятельности академика Национальной академии наук Республики Казахстан А.К. Кошанова.....	178
Государственные приоритетные программы фундаментальных исследований, государственные научные темы, заказные проекты (гранты), хоздоговорные научные работы, выполненные под научным руководством и авторском участии академика А.К. Кошанова.....	184
Хронологический указатель трудов.....	191
Научные труды, изданные под редакцией академика А.К. Кошанова.....	238
Интервью, беседы с академиком А.К. Кошановым.....	247
Участие в международных, всесоюзных и республиканских научных форумах.....	253
Докторские и кандидатские диссертации, выполненные при научной консультации и под научным руководством академика А.К. Кошанова.....	284
Оппонирование, отзывы и рецензии докторских диссертаций.....	290
Алфавитный указатель трудов.....	293
Именной указатель соавторов.....	314

CONTENT

To the readers.....	14
Main dates of scientific and professional activity of academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan A.K. Koshanov.....	72
Brief essay of scientific, scientific-organizational and public activity of academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan A.K. Koshanov.....	152
Literature on life and activity of academician of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan A.K. Koshanov.....	178
State priority programs on fundamental investigations, national scientific themes, odered projects (grants), self-agreed scientific works fulfilled under scientific supervision and authorship of academician A.K. Koshanov.....	184
Chronological index of works.....	191
Works edited by academician A.K. Koshanov.....	238
Interviews, talks with academician A.K. Koshanov.....	247
Participation in international, all-union and republican scientific forums. Reports.....	253
Doctoral and candidate theses made under scientific consultation and scientific supervision of academician A.K. Koshanov.....	284
Opponency, opinions, doctoral reviews.....	290
Alphabetical index of works.....	293
Name index of co-authors.....	314

Қошанов Аманжол Қошанұлы
Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы

Басылуға қол 16. 09. 2014 ж. қойылды
Тиражы 250 дана

«Ғылым ордасы» РМК баспаханасында басылды
Алматы қ-сы, Шевченко к-сі, 28